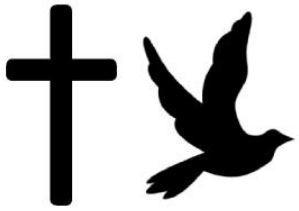

De Evangeeljes en de Hannelingen fan de Apostels

Table of Contents

Evangeelje fan Mattéus	1
Evangeelje fan Markus	23
Evangeelje fan Lukas	37
Evangeelje fan Johannes	61
Hannelingen fan de Apostels	79

Matthew

HAADSTIK 1

1 It boek fen it geslacht fen Jezus Kristus, de soan fen David, de soan fen Abraham.
2 Abraham woun Izaäk; en Izaäk woun Jakob; en Jakob woun Judas en syn broerren;
3 En Judas woun Phares en Zara fen Thamar; en Phares woun Esrom; en Esrom woun Aram;
4 En Aram woun Aminadab; en Aminadab woun Naasson; en Naasson krige Salmon;
5 En Salmon woun Boez fen Rachab; en Booz woun Obed fan Ruth; en Obed woun Isai;
6 En Isaï woun de kening David; en kening David woun Salomo fan har, dy't de frou fan Urias west hie;
7 En Salomo woun Robeam; en Robeam woun Abia; en Abia woun Asa;
8 En Asa woun Josafat; en Josafat woun Joram; en Joram woun Ozias;
9 En Ozias woun Joatham; en Joatam woun Achaz; en Achaz woun Ezekia;
10 En Ezekia woun Manasse; en Manasse woun Amon; en Amon woun Josias;
11 En Josias woun Jechonias en syn broerren, oer de tiid dat se nei Babel weifierd wierne;
12 En nei't hja to Babel brocht wierne, woun Jechonias Salathiël; en Salathiel woun Zorobabel;
13 En Sorobabel woun Abiud; en Abiud woun Eljakim; en Eljakim woun Azor;
14 En Azor woun Sadok; en Sadok woun Achim; en Achim woun Eliud;
15 En Eliud woun Eleasar; en Eleasar woun Matthan; en Matthan woun Jakob;
16 En Jakob woun Jozef, de man fen Maria, dêr't Jezus út berne waerd, dy't Kristus neamd wurdt.
17 Sa wierne al de slachten fen Abraham oant David ôf fjirtjin slachten; en fan David oant it fuortfieren nei Babel binne fjirtjin slachten; en fan it fuortfieren nei Babel oant Kristus binne fjirtjin generaasjes.
18 No wie de berte fan Jezus Kristus sa: do't syn mem Maria troud wie mei Jozef, ear't hja byinoar kamen, waerd hja foun soan fen 'e Hillige Geast.
19 Do hie hjar man Jozef, dy't in rjochtfeardich man wie en net ree om har ta in publyksfoarbyld to meitsjen, fan doel om hjar yn it geheim to forlizzen.
20 Mar wylst er oer dizze dingen tocht, sjuch, de ingel des Heare forskynde him yn in dream, sizzende: Jozef, dû soan fen David, eangje net om Maria, dyn frou, ta dy to nimmen; fan de Hillige Geast.
21 En hja scil in soan berne, en dû scilst syn namme JEZUS neame, hwent hy scil syn folk forlosse fen hjar sûnden.
22 Dit alles nou is dien, dat it foldien wirde scoe hwet de Heare spritsen wier troch de profeet, sizzende:
23 Sjuch, in jonkfrou scil swier wêze, en scil in soan berne wurde, en hja scille syn namme Immanuël neame, hwat oerset is: God mei ús.
24 Do die Jozef út 'e sliep opwekke lyk as de ingel des Heare him hjitten hie, en naem syn frou by him.
25 En hja koe hjar net, oant hja hjar earstberne soan berne hie, en hy neamde syn namme JEZUS.

HAADSTIK 2

1 En do't Jezus berne waerd to Bethlehem fen Judea yn 'e dagen fen kening Herodes, sjuch, dêr kamen wizen út it easten nei Jeruzalem,
2 sizzende: Hwer is de kening fen 'e Joaden berne? hwent wy hawwe syn stjer yn it easten sjoen, en binne kommen om him to oanbidden.
3 Do't kening Herodes dat heard hie, waerd er ûnrêstich, en hiele Jeruzalem mei him.
4 En do't er al de hegepreesters en de skriftgelearden fen it folk byinoar sammele hie, frege er hjarren, hwer Kristus berne wirde scoe.
5 En hja seine tsjin him: Te Bethlehem fen Judéa, hwent sa is it biskreaun troch de profeet:
6 En dû, Bethlehem, yn it lân fen Juda, bist net de minste ûnder de foarsten fen Juda;
7 Do frege Herodes, do't er de wizen yn 'e geheimen roppen hie, fleurich by hjarren hoe let de stjer ferskynde.
8 En hy stjûrde hjar nei Bethlehem, en sei: Gean hinne en siikje nei it jonkje; en as jimme him fûn hawwe, bring my dan wer in wurd, dat ik komme mei en him ek oanbidde.
9 Do't hja de kening heard hienen, teagen hja tein; en sjuch, de stjer, dy't hja seagen yn it easten, gyng foar hjar út, oant er kaem en stie dêr't it jonkje wie.
10 Do't hja de stjer seagen, wierne hja bliid mei in greate blydskip.
11 En do't hja yn 'e hûs kamen, seagen hja it jonkje mei Maria, syn mem, en foelen del en oanbidden him; goud en wierook en mirre.
12 En yn in dream fen God warskôge, dat hja net werom soene ta Herodes, teagen hja in oare wei nei hjar lân.
13 En do't hja fuort wierne, sjuch, de ingel des Heare forskynde Jozef yn in dream, sizzende: Kom oerein en nim it jonkje en syn mem, en flechtsje nei Egypte, en wês dêr oant Ik dy wird bring; hwent Herodes sil it jonge bern sykje om him te ferneatigjen.
14 Do't er oereingyng, naem er nachts it jonkje en syn mem, en teach nei Egypte;
15 En hy wie dêr oant de dea fen Herodes, dat it folbrocht wirde mocht hwet de Heare spritsen wier troch de profeet, sizzende: Ut Egypte haw Ik myn soan roppen.
16 Do't Herodes, do't er seach dat er bespot waard mei de wizen, waerd tige lilk, en stjûrde út en sloech al de bern dy't to Bethlehem en yn 'e hiele kusten derfan wiene, fen twa jier âld en ûnder, neffens de tiid dy't er fleurich by de wizen frege hie.
17 Do waerd folbrocht hwet spritsen wier troch de profeet Jeremy, sizzende:
18 Yn Rama waerd in stim heard, klaaglied en gûlen, en great rouwe; Rachel skriemde om hjar bern, en woe net treast wirde, hwent hja binne net.
19 Mar do Herodes dea wier, sjuch, in ingel des Heare forskynde Jozef yn in dream yn Egypte,
20 sizzende: Gean oerein, en nim it jonkje en syn mem, en gean nei it lân Israël, hwent hja binne dea, dy't it libben sochten hawwe.
21 En hy makke him oerein, en naem it jonkje en syn mem, en kaem yn it lân fen Israël.

22 Mar do’t er hearde dat Archelaüs yn Judéa regearre hie yn ’e keamer fen syn heit Herodes, wie er bang om dêr hinne te gean; nettsjinsteande dat er yn in dream fen God warskôge wie, gyng er ôf nei de dielen fen Galiléa.
23 En hy kaem en wenne yn in stêd dy’t Nazaret hjit, dat it folbrocht wirde soe hwet troch de profeten spritsen is: Hy scil in Nazarener neamd wurde.

HAADSTIK 3

1 Yn dy dagen kaem Johannes de Doper, preekjend yn 'e woastenije fen Judéa,
2 En sizzende: Bekear jim, hwent it keninkryk der himelen is foarby.
3 Hwent dit is hwa’t troch de profeet Jesaja spritsen is, sizzende: De stim fen ien dy’t ropt yn ’e woastenije: Bereid de wei des Heare, meitsje syn paden rjocht.
4 En dyselde Jehannes hie syn klean fen kamielhier, en in learen riem om syn heupen; en syn fleis wier sprinkhanen en wylde hunich.
5 Do gyng Jeruzalem ta him út, en hiele Judéa, en it hiele gebiet om de Jordaan hinne;
6 En hja waerden fen him doopt to de Jordaen, bikend hjar sûnden.
7 Mar do’t er in protte Farizeën en Sadduseërs seach ta syn doop kommen, sei er tsjin hjar: O addergeslacht, hwa hat jimme warskôge om te flechtsjen foar de kommende grime?
8 Bring dêrom fruchten foar berou:
9 En tink net om by jimmesels to sizzen: Wy hawwe Abraham ta ús heit; hwent ik siz jimme, dat God by steat is om út dizze stiennen Abraham bern op te wekken.
10 En nou wirdt ek de bille lein oan ’e woartel fen ’e beammen: dêrom wirdt alle beam dy’t gjin goede frucht bringt, úthage en yn it fjûr smiten.
11 Ik doop dy wol mei wetter ta berou: mar hy dy’t nei my komt, is machtiger as ik, waans skuon ik net wurdich bin om te dragen: hy scil dy doopje mei de Hillige Geast en mei fjoer:
12 Hwa’t syn waaier yn ’e hân is, en hy scil syn flier hielendal reinigje, en syn weet sammelje yn ’e skûtel; mar hy scil it kaf opbaarne mei ûnútbluslik fjûr.
13 Do kaem Jezus fen Galiléa to de Jordaan ta Jehannes, om fen him doopt to wirden.
14 Mar Johannes forbea him, sizzende: Ik haw need om fen dy doopt to wirden, en komststû ta my?
15 En Jezus antwirde en sei tsjin him: Lit it nou sa wêze, hwent sa is it ús om alle gerjuchtichheit to folbringen. Doe lei er him.
16 En Jezus, do't er doopt wie, gyng daliks út it wetter op, en sjuch, de himelen waerden foar him iepengien, en hy seach de Geast fan God delkomme as in douwe en op him ljochtsjen.
17 En sjuch in stimme út ’e himel, sizzende: Dit is myn leafste Soan, yn hwa’t ik wol tofreden haw.

HAADSTIK 4

1 Do waerd Jezus troch de Geast opfierd yn 'e woastenije om forsocht to wirden fen 'e duvel.
2 En do’t er fjirtich dagen en fjirtich nachten fêste hie, waerd er dêrnei in honger.
3 En do’t de forsitter ta him kaem, sei er: Astû de Soan fan God bist, gebied dat dy stiennen brea makke wirde.
4 Mar hy antwirde en sei: Der stiet biskreaun: De minske scil net libje fen brea allinne, mar fen elts wird dat út Gods mûle útgiet.
5 Do nimt de duvel him op yn 'e hillige stêd, en set him op 'e hichte fan 'e timpel,
6 En sei tsjin him: Astû de Soan fan God bist, smyt dysels del; hwent der stiet skreaun: Hy scil syn ingels befel jaan oer dy; tsjin in stien.
7 Jezus sei tsjin him: Der stiet wer skreaun: Dû scilst de Heare dyn God net forsikje.
8 Wer nimt de duvel him mei op in tige hege berch, en toant him al de keninkriken fen ’e wrâld en de hearlikheit derfan;
9 En hy sei tsjin him: Dit alles scil ik dy jaen, astû delfalle en my oanbidde.
10 Do sei Jezus tsjin him: Gean wei, satan!
11 Do ferlit de duvel him, en sjuch, ingels kamen en tsjinnen him.
12 En do’t Jezus heard hie dat Jehannes yn de finzenis smiten wier, gyng er nei Galiléa;
13 En Nazareth forlitten, kaem er en wenne to Kapernaüm, dat oan ’e seekust leit, yn ’e grinzen fen Sabulon en Nefthalim;
14 Dat it foldien wirde scoe hwet spritsen wier troch de profeet Esaja, sizzende:
15 It lân Sabulon en it lân fen Nefthalim, oan ’e wei fen ’e sé, oer de Jordaan, Galiléa fen ’e heidenen;
16 It folk dat yn it tsjuster siet, seach great ljocht; en foar harren dy't sieten yn 'e streek en skaad fan 'e dea is ljocht opstutsen.
17 Fan dy tiid ôf bigoun Jezus to preekjen en to sizzen: Bekear har, hwent it keninkryk der himelen is foarby.
18 En Jezus, rinnend by de sé fen Galiléa, seach twa bruorren, Simon neamd Petrus, en Andreas, syn broer, in net yn 'e sé smiten, hwent hja wierne fiskers.
19 En hy sei tsjin hjar: Folgje my, en ik scil jimme fiskers fen minsken meitsje.
20 En hja lieten daliks hjar netten, en folgen him.
21 En dêrwei gyng er fierder, seach er twa oare broerren, Jakobus, de soan fen Sebedeüs, en Johannes, syn broer, yn in skip mei hjar heit Sebedeüs, hjar netten to meitsjen; en hy rôp se.
22 En hja forlieten daliks it skip en hjar heit, en folgen him.
23 En Jezus gyng troch hiel Galiléa, learende yn hjar synagogen, en preke it evangeelje fan it keninkryk, en genêzen alle sykten en alle kwalen ûnder it folk.
24 En syn rom gyng troch hiel Syrië, en hja brochten ta him alle siken dy’t mei ferskate sykten en piningen nommen wiene, en dy’t mei duvels beset wiene, en de gekken en de ferlamten; en hy genes hjar.
25 En dêr folgen him in greate skaren folk út Galiléa, en út Dekapolis, en út Jeruzalem, en út Judéa, en fen ’e oare kant fan de Jordaan.

HAADSTIK 5

1 En do't er de skaren seach, gyng er de berch op, en do't er set wier, kamen syn learlingen ta him.
2 En hy die de mûle iepen en learde hjar, sizzende:

3 Sillich binne de earmen fan geast: hwent hjar is it keninkryk der himelen.
4 Sillich binne hja dy’t rouwe, hwent hja scille treast wirde.
5 Sillich binne de sagmoedigen, hwent hja scille de ierde ervje.
6 Sillich binne hja dy’t hongerje en toarst nei gerjuchtichheit, hwent hja scille sêd wirde.
7 Sillich binne de barmhertige, hwent hja scille barmhertichheid krije.
8 Sillich binne de reinen fan hert, hwent hja scille God sjen.
9 Sillich binne de fredesmakkers, hwent hja scille Gods bern neamd wirde.
10 Sillich binne hja dy’t forfolge wirde om ’e wille fan gerjuchtichheit: hwent hjar is it keninkryk der himelen.
11 Sillich binne jimme, hwennear’t de minsken jimme skele scille en jimme forfolgje, en om My wille fen jimme allerhande kwea sizze scille.
12 Wês bliid en wês tige bliid: hwent jimme lean is great yn ’e himel: hwent sa forfolgen hja de profeten dy’t foar jimme west hawwe.
13 Jimme binne it sâlt fen ’e ierde, mar as it sâlt syn smaak forlern hat, wêr scil it mei sâlt wirde? it is fan nou ôf foar neat goed, as om derút te smiten en ûnder de minsken bedarre to wirden.
14 Jimme binne it ljocht fen ’e wrâld. In stêd dy't op in heuvel leit kin net ferburgen wurde.
15 En de minsken stekke gjin kears oan en sette dy ûnder in buske, mar op in kandelaar; en it jout ljocht oan allegearre dy't yn it hûs binne.
16 Lit jo ljocht sa skine foar de minsken, dat se jo goede wurken sjogge en jo Heit, dy't yn 'e himelen is, ferhearlikje.
17 Tink net dat ik kommen bin om de wet of de profeten te fordylgjen: Ik bin net kommen om te ferneatigjen, mar om te folbringen.
18 Hwent wier sis ik jimme, oant de himel en de ierde foarbygeane, scil net ien jota of ien tittel út de wet foarbygean, oant alles folbrocht is.
19 Hwa't dêrom ien fan dizze minste geboaden brekt en de minsken sa leare scil, dy scil de minste neamd wurde yn it keninkryk der himelen: mar hwa't se docht en leart, dy scil great neamd wirde yn it keninkryk der himelen.
20 Hwent ik siz jimme, dat jimme, útsein as jimme gerjuchtichheit de gerjuchtichheit fen ’e skriftgelearden en Fariseeërs mear scil, jimme yn gjin gefal yn it keninkryk der himelen yngeane.
21 Jimme hawwe heard dat der fen âlde tiden sein is: Dû scilst net deadzje; en wa't deadzje sil, sil yn gefaar wêze fan it oardiel:
22 Mar ik sis jimme, dat hwa’t sûnder reden lilk is op syn broer, scil gefaar wêze fen it oardiel; , sil yn gefaar wêze fan hel fjoer.
23 Dêrom astû dyn geskink op it alter bringt, en dêr tinkst oan dat dyn broer neat tsjin dy hat;
24 Lit jins geskink dêr foar it alter, en gean hinne; Wês earst fermoedsoene mei dyn broer, en kom dan en offer dyn jefte.
25 Kom gau mei jins fijân yn oerienstimming, wylststû mei him op ’e wei bist; dat de tsjinstanner dy net oerlevere oan de rjochter, en de rjochter dy oerlevere oan de offisier, en dû wirde yn de finzenis smiten.
26 Wiswier siz ik dy: Dû scilst der net iens útkomme, oantstû de uterste fierte betelle hast.
27 Jimme hawwe heard, dat der fen âlde tiden sein is: Dû scilst gjin oerhoer dwaen;
28 Mar ik sis jimme, dat hwa't in frou sjocht om hjar to begearjen, al yn syn hert oerhoer mei har dien hat.
29 En as dyn rjuchtereach dy oanstjit, ruk it der út en smyt it fan dy ôf;
30 En as dyn rjuchterhân dy mislediget, snij it dan ôf en smyt it fan dy ôf;
31 Der is sein: Hwa’t syn frou ôfskie scil, dy scil hjar in skiedskrift jaen;
32 Mar ik sis jimme, dat hwa't syn frou ôfskie scil, bihalven om 'e reden fen hoererij, hjar oerhoer docht;
33 Wer hawwe jimme heard, dat der fen âlde tiden sein is: Dû scilst dysels net forswarde, mar scilst dyn eden oan de Heare folbringe.
34 Mar ik siz jimme: Sweer hielendal net; ek net by de himel; want it is Gods troan:
35 Ek by de ierde; hwent it is syn fuotbank, ek net by Jeruzalem; hwent it is de stêd fen 'e greate kening.
36 Ek scilstû by dyn holle net swarre, hwent dû kinst net ien hier wyt of swart meitsje.
37 Mar lit jins meidieling wêze: Ja, ja; Né, né: hwent hwet mear is as dit komt fen it kwea.
38 Jimme hawwe heard, dat der sein is: In each om in each en in tosk om in tosk;
39 Mar ik sis jimme, dat jimme it kweade net tsjinhâlde; mar hwa't dy op dyn rjochterwang slacht, kear him ek de oare ta.
40 En as immen dy oanklaget by de wet, en dyn jas ôfnimme scil, lit dy ek dyn mantel hawwe.
41 En hwa't dy twinge scil om in myl to gean, gean twa mei him.
42 Jou dyjinge dy’t dy freget, en keare jo net ôf fan dy’t fan dy liene wolle.
43 Jimme hawwe heard dat der sein is: Dû scilst jins neiste leafhawwe en jins fijân hate.
44 Mar ik sis jimme: Hâld jimme fijannen leaf, seingje dy't jo ferflokje, doch goed oan dyjingen dy't jo haatsje, en bid foar dyjingen dy't jo nettsjinsteande brûke en jo ferfolgje;
45 Dat jimme bern wêze meie fen jimme Heit, dy't yn 'e himelen is: hwent Hy lit syn sinne opkomme oer de kweade en oer de goede, en lit reint oer de rjochtfeardigen en oer de ûnrjochtfeardigen.
46 Hwent as jimme leafhawwe dyjingen dy't jo leafhawwe, hokker lean hawwe jo? dogge net iens de tollenaars itselde?
47 En as jimme jimme bruorren allinne groetsje, wat dogge jimme dan mear as oaren? net iens de tollers sa?
48 Wês dêrom folslein, lykas jimme Heit, dy't yn 'e himelen is, folslein is.

HAADSTIK 6

1 Pas op, dat jimme jimme aalmoezen net dogge foar de minsken, om fen hjarren sjoen to wurden: oars hawwe jimme gjin lean fen jimme Heit, dy't yn 'e himel is.
2 Dêrom, astû dyn aalmoesje docht, blaas dan gjin trompet foar dyn oantlit, lyk as de huichelaars dogge yn 'e synagogen en op 'e strjitten, dat hja de hearlikheid fan 'e minsken hawwe meie. Wiswier sis ik jimme: Hja hawwe har lean.
3 Mar astû aalmoezen docht, lit dyn lofterhân net witte hwet dyn rjuchterhân docht:

4 Dat jins aalmoesje yn it geheim wêze mei: en dyn Heit, dy't yn it forburgen sels sjocht, scil dy iepenlik beleanje.
5 En astû bidde, scilstû net wêze lyk as de skynhilligen: hwent hja bidde ljeaf, steand yn 'e synagogen en op 'e hoeken fen 'e strjitten, dat hja fen 'e minsken sjoen wurde meie. Wiswier sis ik jimme: Hja hawwe har lean.
6 Mar dû, astû bidst, gean dan yn dyn kast, en astû dyn doar ticht hast hast, bid dan ta dyn Heit, dy't yn it geheim is; en dyn Heit, dy't yn it geheim sjocht, scil dy iepenlik beleanje.
7 Mar as jimme bidde, brûk dan gjin ijdele werhellingen, lyk as de heidenen dogge: hwent hja miene, dat hja heard wirde scille om hjar folle sprekken.
8 Wês dêrom net as hjarren: hwent jimme Heit wit hwet jimme nedich hawwe, ear't jimme Him freegje.
9 Sa bidde jimme den: Us Heit, dy't yn 'e himelen binne, hillige wirde jins namme.
10 Kom dyn keninkryk. Jo wil dien wurde op ierde, lykas yn 'e himel.
11 Jou ús hjoed ús deistich brea.
12 En ferjou ús ús skulden, lyk as wy ús skuldners forjouwe.
13 En lied ús net yn fersiking, mar ferlos ús fan it kwea: Hwent dyn is it keninkryk, en de macht en de hearlikheit, foar altyd. Amen.
14 Hwent as jimme de minsken harren oertrêdings ferjaan, scil jimme himelske Heit jimme ek ferjaan:
15 Mar as jimme de minsken har oertrêdingen net ferjaan, den scil jimme Heit ek jimme oertrêdings net ferjaan.
16 En as jimme fêstje, wês dan net, lykas de skynhilligen, in tryst oansjen: hwent hja meitsje hjar oantlit misfoarme, dat hja by de minsken ferskine meie te fêstjen. Wiswier sis ik jimme: Hja hawwe har lean.
17 Mar dû, astû fêstest, salvje dyn holle en waskje dyn oantlit;
18 Datstû net de minsken ferskine om te fêstjen, mar oan dyn Heit, dy't yn it ferburgen is: en dyn Heit, dy't yn it ferburgen sjocht, scil dy iepenlik beleanje.
19 Sammelje jimme net skatten op ierde, dêr't mot en roest fordjerret, en dêr't dieven trochbrekke en stellen;
20 Mar sammelje foar jimsels skatten yn 'e himel, dêr't gjin mot noch roest bedjerret, en dêr't dieven net trochbrekke noch stelle:
21 Hwent wêr't dyn skat is, dêr sil ek dyn hert wêze.
22 It ljocht fen it lichem is it each;
23 Mar as dyn each kwea is, scil dyn hiele lichem fol wêze fan tsjuster. As dêrom it ljocht dat yn dy is tsjuster is, hoe grut is dat tsjuster!
24 Gjin minske kin twa hearen tsjinje: hwent hy scil de iene haatsje en de oare leafhawwe; oars sil er de iene oanhâlde en de oare ferachtsje. Jim kinne God en mammon net tsjinje.
25 Dêrom sis ik jimme: Tink net oer jimme libben, hwet jimme ite scille en hwet jimme drinke scille; noch foar dyn liif, hwat jimme oansette scille. Is it libben net mear as it fleis en it lichem dan de klean?
26 Sjuch de fûgeltsjes fen 'e himel, hwent hja siedde net, noch rispje se net, en sammelje net yn skuorren; dochs fiedt jimme himelske Heit se. Binne jo net folle better as hja?
27 Hwa fan jimme kin, troch to tinken, ien jel oan syn stal taheakje?
28 En hwerom tinke jimme foar klean? Besjoch de lelies fan it fjild, hoe't se groeie; hja wurkje net, en spinne net:
29 En dochs siz ik jimme, dat sels Salomo yn al syn hearlikheit net klaaid wier as ien fen dizze.
30 Hwerom, as God it gers fen it fjild sa beklaait, dat hjoed is en moarn yn 'e oven smiten wurdt, scil Er jimme dan net folle mear klaaie, o jimme lytsleauwe?
31 Tink dêrom net nei, sizzende: Hwet scille wy ite? of: Wat sille wy drinke? of: Hwer scille wy klaaid wirde?
32 (Want nei al dizze dingen sykje de heidenen:) hwent jimme himelske Heit wit dat jimme al dizze dingen nedich hawwe.
33 Mar siikje earst it keninkryk Gods en syn gerjuchtichheit; en al dy dingen scille jimme taheakke wirde.
34 Tink dêrom net foar de moarn: hwent de moarn scil tinke oer de dingen fan himsels. Genôch oant de dei is it kwea dêrfan.

HAADSTIK 7

1 Oardiel net, dat jimme net oardiele wirde.
2 Hwent mei hokker oardiel jimme oardielje, scille jimme oardiele wirde;
3 En hwerom sjochstû de splinter dy't yn dyn broers each is, mar bisjochst de balke dy't yn dyn eigen each is net?
4 Of hoe scilstû tsjin dyn broer sizze: Lit my de splinter út dyn each helje; en sjuch, in balke is yn jins eigen each?
5 Dû huichelaar, smyt earst de balke út jins eigen each; en den scilstû dúdlik sjen om de splinter út it each fan dyn broer te smiten.
6 Jou de hûnen net dat hillich is, en smyt jimme pearels net foar de swinen, dat hja se net ûnder de foetten fertrape, en omkeare en jimme forskuorre.
7 Freegje, en it scil jimme jown wirde; sykje, en jimme scille fine; klopje, en it scil jimme iepene wurde:
8 Hwent elk dy't freget, ûntfangt; en dy't siket, fynt; en foar hwa't kloppet scil it iepenmakke wirde.
9 Of hokker man is der ûnder jimme, dy't, as syn soan brea freget, dy him in stien jaen sil?
10 Of as er in fisk freget, scil er him in slange jaen?
11 As jim dan, dy't kwea binne, witte hoe't jim bern goede jeften jaan kinne, hoefolle mear sil jim Heit, dy't yn 'e himelen is, goede dingen jaen oan dyjingen dy't Him freegje?
12 Dêrom, alles hwet jimme wolle, dat de minsken jimme dwaen scoene, doch jimme hjar ek sa: hwent dit is de wet en de profeten.
13 Gean yn by de knappe poarte: hwent wiid is de poarte, en breed is de wei, dy't ta fordjer liedt, en in protte binne der dy't dêr yngeane.
14 Hwent smel is de poarte, en smel is de wei, dy't ta it libben liedt, en der binne min dy't it fine.
15 Pas op foar de falske profeten, dy't yn skieppeklean ta jimme komme, mar yn binnen binne it razende wolven.
16 Oan hjar fruchten scille jimme hjar kenne. Sammelje minsken druven fan toarnen, of figen fan distels?
17 Sa bringt alle goede beam goede fruchten; mar in bedoarne beam bringt kweade fruchten.
18 In goede beam kin gjin kweade frucht bringe, en in fordere beam kin gjin goede frucht bringe.

19 Elke beam dy’t gjin goede frucht bringt, wurdt omhakke en yn it fjûr smiten.
20 Dêrom scille jimme se kenne oan hjar fruchten.
21 Net elk dy’t tsjin my seit: Heare, Heare, scil yn it keninkryk der himelen yngean; mar dy't de wil docht fan myn Heit, dy't yn 'e himelen is.
22 In protte scille dy deis tsjin my sizze: Heare, Heare, hawwe wy net yn jins namme profetearre? en hawwe yn jins namme duvels útdreaun? en yn jins namme in protte wûnderlike wurken dien?
23 En den scil ik hjarren biliede: Ik haw jimme noait kend; gean fan my ôf, jimme dy’t ûngerjuchtichheit dogge.
24 Dêrom, hwa’t dizze myn wirden harket en se docht, dy scil Ik forgelykje mei in wize man, dy’t syn hûs op in rots boude;
25 En de rein foel del, en de floeden kamen, en de winen bliezen en sloegen op dat hûs; en it foel net, hwent it wie stifte op in rots.
26 En elk dy’t dizze myn wurden harket en se net docht, scil forgelike wirde mei in dwaes man, dy’t syn hûs op it sân boude;
27 En de rein foel del, en de floeden kamen, en de winen bliezen en sloegen op dat hûs; en it foel, en de fal derfan wie grut.
28 En it barde do’t Jezus dizze spreuken ôfmakke hie, dat it folk forbjustere wie oer syn lear:
29 Hwent Hy learde hjar as ien dy’t macht hat, en net as de skriftgelearden.

HAADSTIK 8

1 Do’t er fen ’e berch delkaem, folgen him greate skaren.
2 En sjuch, der kaem in melaatske en oanbea him, sizzende: Heare, as Jo wolle, dan kinne Jo my skjinmeitsje.
3 En Jezus stiek de hân út, en rekke him oan, sizzende: Ik wol; wês rein. En daliks waerd syn melaatsheid suvere.
4 En Jezus sei tsjin him: Sjuch, dû siz it nimmen oan; mar gean hinne, lit dysels oan 'e preester sjen, en offer it geskink dat Mozes hjitten hie, ta in tsjûgenis foar hjarren.
5 En do’t Jezus yn Kapernaüm ynkaam, kaem der in centurion ta him, dy’t him smeekte:
6 En sizzende: Heare, myn tsjinstfeint leit thús siik fen ’e ferlamming, slim pinige.
7 En Jezus sei tsjin him: Ik scil komme en him genêze.
8 De centurion antwirde en sei: Heare, ik bin net weardich datstû ûnder myn dak komme scoe; mar sis it wird allinne, en myn tsjinstfeint scil genêzen wirde.
9 Hwent ik bin in man ûnder macht, mei soldaten ûnder my; en nei in oar: Kom, en hy komt; en tsjin myn tsjinstfeint: Doch dit, en hy docht it.
10 Do’t Jezus it hearde, forwûndere er him, en sei tsjin dyjingen dy’t folgen: Wiswier sis ik jimme, sa’n great leauwe haw ik net foun, né, net yn Israël.
11 En ik sis jimme: In protte scille komme út it easten en it westen en sitten mei Abraham en Izaäk en Jakob yn it keninkryk der himelen.
12 Mar de bern fen it keninkryk scille yn it bûtenste tsjuster fordreaun wirde;
13 En Jezus sei tsjin de centurion: Gean hinne; en lyk as jo leaud hawwe, scil it dy dien wurde. En syn tsjinstfeint waard genêzen yn deselde ûre.
14 En do't Jezus yn Petrus syn hûs kaem, seach er de mem fan syn frou lein en siik fen koarts.
15 En hy rekke hjar hân oan, en de koarts liet hjar, en hja gyng oerein en tsjinne hjar.
16 Do’t de jûn waerd, brochten hja in protte ta him dy’t fan duvelbeseten wiene;
17 Dat it foldien wirde scoe hwet spritsen wier troch de profeet Jesaja, sizzende: Hy hat ús swakkens naem en ús krankheden droegen.
18 En do’t Jezus in greate skaren om him hinne seach, joech er gebod om nei de oare kant to gean.
19 En der kaem in skriftgelearde en sei tsjin him: Meester, ik scil dy folgje wêrstû hinnegiet.
20 En Jezus sei tsjin him: De foksen hawwe gatten, en de fûgels fen ’e himel hawwe nêsten; mar de Minskesoan hat gjin plak om syn holle te lizzen.
21 En in oare fen syn learlingen sei tsjin him: Heare, lit my earst gean en myn heit bigrave.
22 Mar Jezus sei tsjin him: Folgje my; en lit de deaden har deaden begroeven.
23 En do't er yn in skip kaem, folgen syn learlingen him.
24 En sjuch, der kaem in greate stoarm op yn 'e sé, dat it skip bedutsen wier mei de weagen, mar hy sliepte.
25 En syn learlingen kamen ta him, en makken him wekker, sizzende: Heare, ferlos ús: wy komme om.
26 En hy sei tsjin hjar: Hwerom binne jimme bang, jimme lytsleauwe? Doe gyng er oerein, en bestrafte de winen en de sé; en der wie in grutte rêst.
27 Mar de mannen fernuveren har, sizzende: Hokker minske is dit, dat sels de winen en de sé him hearre!
28 En do’t er oan ’e oare kant kaem yn it lân fen ’e Gergesenen, kamen him twa duvelbesetenen temjitte, út ’e grêven kommen, tige fûleindich, dat gjinien dy wei foarbygean koe.
29 En sjuch, hja rôpen, sizzende: Hwet hawwe wy mei dy to dwaen, Jezus, Soan fen God? bisto hjir kommen om ús foar de tiid to marteljen?
30 En der wier in keppel fen hjarren wei fen hjar wei wei.
31 Do smeeken de duvels Him, sizzende: As Jo ús útdriuwe, lit ús dan yn ’e keppel swinen gean.
32 En hy sei tsjin hjar: Gean hinne. En do't hja útkamen, gyngen hja yn 'e keppel swinen, en sjuch, de hiele keppel swijen roun mei geweld in steil plak yn 'e see, en omkommen yn it wetter.
33 En hja flechten, en hja gongen de stêd yn, en fertelden alles en hwet de bisetten fen ’e duvels bard wier.
34 En sjuch, de hiele stêd kaem Jezus yn 'e miette;

HAADSTIK 9

1 En hy gyng yn in skip, en gyng oer, en kaem yn syn eigen stêd.
2 En sjuch, hja brochten him in man dy’t ferlamme wie, lizzend op in bêd; Soan, wês moedich; dyn sûnden wurde dy ferjûn.
3 En sjuch, guon fen ’e skriftgelearden seine by hjarsels: Dizze man lasteret.
4 En Jezus wist hjar tinzen en sei: Hwerom tinke jimme kwea yn jimme herten?
5 Hwent hwet is makliker, to sizzen: Dyn sûnden binne dy forjown; of sizze: Kom oerein en rinne?

6 Mar dat jimme witte meije, dat de Minskesoan macht hat op ierde om sûnden te ferjaan, (doe sei er tsjin de ferlamme:) Gean oerein, nim dyn bêd op en gean nei dyn hûs.
7 En hy makke him oerein en gyng nei syn hûs.
8 Mar do't de skaren it seagen, fernuveren se har en ferhearliken God, dy't de minsken sa'n macht jûn hie.
9 En do't Jezus dêrwei forgyng, seach er in man, mei de namme Mattéüs, sitten by de tolboer, en hy sei tsjin him: Folgje my. En hy gyng oerein en folge him.
10 En it barde do't Jezus yn it hûs oan it iten siet, sjuch, gâns tollers en sûnders kamen en sieten by him en syn learlingen.
11 En do't de Farizeën it seagen, seinen hja tsjin syn learlingen: Hwerom yt dyn master mei tollers en sûnders?
12 Mar do't Jezus dat hearde, sei er tsjin hjar: Dy't sûn binne, hawwe gjin dokter nedich, mar dy't siik binne.
13 Mar jimme gean hinne en leare hwet dat bitsjut: Ik scil barmhertichheid hawwe, en net offerje, hwent ik bin net kommen om de rjuchtfeardigen to roppen, mar sûnders ta berou.
14 Do kamen de learlingen fen Johannes ta him, sizzende: Hwerom fêstje wy en de Farizeën faek, mar jins learlingen fêstje net?
15 En Jezus sei tsjin hjar: Kinne de bern fen 'e breidskeamer rouwe, salang't de brêgeman by hjar is? mar de dagen scille komme, dat de breider fen hjar ôfnommen wirde scil, en den scille hja fêstje.
16 Nimmen leit in stik nij kleed oan in âld kleed, hwent hwet der yn set wirdt om it op to foljen, nimt fen it kleed, en de skuorren wirdt slimmer.
17 En de minsken dogge gjin nije wyn yn âlde flessen: oars brekke de flessen, en de wyn rint út, en de flessen geane om, mar nije wyn sette se yn nije flessen, en beide wurde bewarre.
18 Do't er dit tsjin hjar spriek, sjuch, d'r kaem in steedhâlder, en oanbea him, sizzende: Myn dochter is no al stoarn; mar kom en lei dyn hân op hjar, en hja scil libje.
19 En Jezus gyng oerein en folge him, en syn learlingen ek.
20 En sjuch, in frou, dy't tolve jier siik wier fen in bloedfloed, kaem efter him oan, en rekke it soam fen syn klean oan;
21 Hwent hja sei by hjarsels: As ik mar syn kleed oanreitsje mei, den scil ik heil wêze.
22 Mar Jezus kearde him om, en do't er hjar seach, sei er: Dochter, wês goed treast; dyn leauwe hat dy sûn makke. En de frou waerd fan dat oere ôf sûn makke.
23 En do't Jezus yn it hûs fan 'e oerste kaem, en seach de minstrelen en it folk lûd meitsje,
24 Hy sei tsjin hjar: Jou plak, hwent de faam is net dea, mar sliept. En hja laken him ta forachting.
25 Mar do't it folk útstutsen wier, gyng er yn en naem hjar by de hân, en de tsjinstfaem gyng oerein.
26 En de gerucht dêrfan gyng nei bûten yn dat hiele lân.
27 En do't Jezus dêrwei gyng, folgen him twa blinen, rôpende en sizzende: Jo Soan fen David, ûntfermje him oer ús.
28 En do't er yn 'e hûs kaem, kamen de blinen ta him ; Hja seine tsjin him: Ja, Heare.
29 Do rekke er hjar eagen oan, sizzende: It mei jimme wêze neffens jimme leauwen.
30 En hjar eagen waerden iepene; en Jezus joech hjarren strang oan, sizzende: Sjoch, dat nimmen it wit.
31 Mar hja, do't hja fuort wierne, forsprieken syn rom yn dat hiele lân.
32 Do't hja útgeane, sjuch, hja brochten in stomme man ta him, biset fen in duvel.
33 En do't de duvel útdreaun waerd, spriek de stomme;
34 Mar de Farizeën seine: Hy driuwt de duvels út troch de oerste fen 'e duvels.
35 En Jezus gyng om al de stêdden en doarpen hinne, learde yn hjar synagogen, en preke it evangeelje fan it keninkryk, en genêzen alle sykte en alle kwea ûnder it folk.
36 Mar do't er de skaren seach, waerd er meilijen oer hjar, hwent hja waerden flau en forstruid waerden, as skiep dy't gjin hoeder hawwe.
37 Do sei er tsjin syn learlingen: De rispinge is wier oerfloedich, mar de arbeiders binne min;
38 Bid dêrom de Heare fen 'e rispinge, dat Er arbeiders yn syn rispinge stjûre scil.

HAADSTIK 10

1 En do't er syn toalve learlingen ta him roppen hie, joech er hjarren macht tsjin ûnreine geasten, om hjar út to fordriuwen en allerhanne sykte en allerhande kwea te genêzen.
2 En de nammen fen 'e tolve apostelen binne dit; De earste, Simon, dy't Petrus hjitte, en Andreas, syn broer; Jakobus, de soan fan Sebedeüs, en Johannes syn broer;
3 Filippus en Bartolomeus; Thomas en Mattéus de toller; Jakobus, de soan fan Alfeus, en Lebbaeus, waans efternamme Thaddeus wie;
4 Simon de Kanaänyt en Judas Iskariot, dy't him ek forriede.
5 Dizze toalven stjûrde Jezus út en gebea hjarren, sizzende: Gean net op 'e wei fen 'e heidenen, en gean net yn 'e stêd fen 'e Samaritanen;
6 Mar gean leaver nei de ferlerne skiep fen it hûs fen Israël.
7 En wylst jimme hinnegean, preekje, sizzende: It keninkryk der himelen is kommen.
8 Genêze de siken, reinigje de melaatsen, wekker de deaden op, driuw duvels út: jo hawwe fergees ûntfongen, jow fergees.
9 Jou gjin goud, noch sulver, noch koper yn dyn beurs;
10 Ek gjin skreau op dyn reis, noch twa jassen, noch skuon, noch stokken: hwent de arbeider is syn spize wurdich.
11 En yn hokker stêd of stêd dy't jimme yngeane scille, bisiikje hwa't dêryn wurdich is; en bliuw dêr oant jimme dêrwei geane.
12 En as jimme yn in hûs komme, groetsje it.
13 En as it hûs wurdich is, lit jins frede derop komme; mar as it net weardich is, lit jins frede nei dy weromkomme.
14 En hwa't jimme net oannimme scil en jimme wirden net hearre, as jimme út dat hûs of dat stêd geane, skodzje it stof fen jimme foetten ôf.
15 Wiswier sis ik jimme, it scil it lân Sodom en Gomorra yn 'e deis fen it oardiel ferdraachliker wêze as foar dy stêd.
16 Sjuch, Ik stjûr jimme út as skiep midden yn 'e wolven: wês dêrom wiis as slangen en ûnskuldich as dowen.
17 Mar pas op foar de minsken: hwent hja scille jimme oerleverje oan de rieden, en hja scille jimme giselje yn hjar synagogen;

18 En jimme scille om My wille foar steedhâlders en keningen brocht wirde, ta in tsjûgenis tsjin hjar en tsjin de heidenen.
19 Mar hwennear't hja jimme oerleverje, tink dan net oer hoe en hwat jimme prate scille: hwent it scil jimme op dyselde ûre jown wirde hwet jimme sprekke scille.
20 Hwent it binne net jimme, dy't sprekke, mar de Geast fen jimme Heit, dy't yn jimme sprekt.
21 En de broer scil de broer oan de dea jaen, en de heit it bern;
22 En jimme scille fan alle minsken hate wirde om myn namme;
23 Mar as hja jimme yn dizze stêd forfolgje, flechtsje jimme dan nei in oare; hwent wier siz ik jimme, jimme scille net oer de stêdden fen Israël hinne gien wêze, oant de Minskesoan kommen is.
24 De learling is net boppe syn hear, noch de tsjinstfeint boppe syn hear.
25 It is genôch foar de learling dat er is as syn hear, en de tsjinstfeint as syn hear. As hja de hear fen it hûs Beëlzebul neamd hawwe, hoefolle mear scille hja hjar fen syn húshâlding neame?
26 Eangje dêrom net foar hjar, hwent der is neat bedekt, dat net iepenbierre wirde scil; en ferburgen, dat sil net bekend wurde.
27 Hwet ik jimme sis yn it tsjuster, dat sprekke jimme yn it ljocht;
28 En eangje net foar dyjingen dy't it lichem deadzje, mar de siel net deadzje kinne, mar eangje leaver foar Him dy't siele en lichem yn 'e hel ferneatigje kin.
29 Binne twa sparrows net ferkocht foar in farty? en ien fen hjarren scil net op 'e ierde falle sûnder jimme Heit.
30 Mar de hierren fen jimme holle binne allegearre teld.
31 Eangje dêrom net, jimme binne weardefoller as in protte sparrows.
32 Elkenien dy't my dan bikenne scil foar de minsken, dy scil ik ek bilitte foar myn Heit, dy't yn 'e himelen is.
33 Mar hwa't My ûntkenne sil foar de minsken, dy scil ik ek forsinne foar myn Heit, dy't yn 'e himelen is.
34 Tink net dat ik kommen bin om frede op ierde te stjoeren: Ik bin net kommen om frede te stjoeren, mar in swurd.
35 Hwent Ik bin kommen om in man yn striid to meitsjen tsjin syn heit, en de dochter tsjin har mem, en de skoandochter tsjin har skoanmem.
36 En de fijannen fen in man scille fen syn eigen hûs wêze.
37 Dy't heit of mem mear leaf hat as my, is my net wurdich; en dy't soan of dochter mear leaf hat as my, is my net wurdich.
38 En dy't syn krús net nimt en my efterfolget, is my net wurdich.
39 Dy't syn libben fynt, scil it forlieze;
40 Wa't jimme ûntfangt, ûntfangt my, en wa't my ûntfangt, ûntfangt Him dy't my stjûrd hat.
41 Dy't in profeet ûntfangt yn 'e namme fen in profeet, scil in profeets lean krije; en wa't in rjochtfeardige man ûntfangt yn 'e namme fan in rjochtfeardige man, sil it lean fan in rjochtfeardige man ûntfange.
42 En hwa't ien fen dizze lytsen allinne in beker kâld wetter to drinken jaen scil, allinne yn 'e namme fen in learling, wier siz ik jimme, hy scil syn lean op gjin inkelde wize ferlieze.

HAADSTIK 11

1 En it barde, do't Jezus in ein makke hie syn tolve learlingen te befeljen, gyng er dêrwei teach om yn hjar stêdden te learen en te preekjen.
2 Doe't Johannes no yn 'e finzenis de wurken fan Kristus heard hie, stjoerde er twa fan syn learlingen,
3 En sei tsjin him: Binne jo de dy't komme scoe, of sykje wy in oar?
4 Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Gean hinne en lit Johannes wer sjen hwet jimme hearre en sjogge:
5 De blinen krije it sicht, en de kreupelen rinne, de melaatsen wirde skjinmakke, en de dôven hearre, de deaden wurde opwekke, en de earmen it evangeelje forkend.
6 En seinge is hy, dy't net oan my forstekke scil.
7 En do't hja fuortgeane, bigoun Jezus tsjin de skaren oer Johannes to sizzen: Hwet binne jimme útgien yn 'e woastenije om to sjen? In reed skodde mei de wyn?
8 Mar hwet giene jimme út to sjen? In man klaaid yn sêfte klean? sjuch, dy't sêfte klean drage, binne yn 'e huzen fan 'e keningen.
9 Mar hwet giene jimme út to sjen? In profeet? ja, ik sis jimme, en mear as in profeet.
10 Hwent dit is it, fen hwa't biskreaun stiet: Sjuch, ik stjûr myn boade foar jins oantlit, dy't jins wei foar jins oantlit ree scil.
11 Wiswier sis ik jimme, ûnder dyjingen dy't berne binne út froulju, is gjin grutter opstien as Johannes de Doper: nettsjinsteande de minste yn it keninkryk der himelen is grutter as hy.
12 En fan de dagen fen Johannes de Doper ôf oant no ta ûndergiet it keninkryk der himelen geweld, en de gewelddiedigers nimme it mei geweld.
13 Hwent al de profeten en de wet profetearren oant Johannes ta.
14 En as jimme it oannimme wolle, dit is Elias, dy't komme soe.
15 Dy't earen hat om to hearren, lit him hearre.
16 Mar wêr scil ik dit slachte mei lykje? It is as bern dy't op 'e merken sitte en har meiminsken roppe,
17 En sizzende: Wy hawwe jimme op it fluitsje lein, en jimme hawwe net dûnse; wy hawwe oer jimme treurje, en jimme hawwe net beklage.
18 Hwent Johannes kaem net ieten noch drinken, en hja sizze: Hy hat in duvel.
19 De Minskesoan kaem ytende en drinkende, en hja seine: Sjuch, in man, dy't graech is, en in wyndrinker, in freon fen tollers en sûnders. Mar wiisheid is rjochtfeardige fan har bern.
20 Do bigoun er de stêdden dêr't de measte fan syn machtige wirken yn wierne, to biswarren, om't hja har net birouden.
21 Wee dy, Chorazin! wee dy, Betsaida! hwent as de machtige wirken, dy't yn jimme dien wierne, dien wierne yn Tyrus en Sidon, den scoene hja har lang forlyn bekeard hawwe yn sek en jiske.
22 Mar ik sis jimme: It scil Tyrus en Sidon ferdraachliker wêze op 'e deis fen 'e oardiel, as foar jimme.
23 En dû, Kapernaüm, dy't ta de himel ta ferheven binne, scilst nei de hel delbrocht wurde;

24 Mar ik sis jimme: it scil it lân Sodom yn ’e deis fen ’e oardiel ferdraachliker wêze as foar dy.
25 Yn dy tiid antwirde Jezus en sei: Ik tankje Jo, Heit, Hear fen 'e himel en ierde, om't Jo dizze dingen ferburgen hawwe foar de wizen en ferstannigen, en se iepenbiere hawwe oan bern.
26 Sa ek, Heit, hwent sa like it goed yn jins eagen.
27 Alle dingen binne my oerlevere fan myn Heit: en gjinien ken de Soan, mar de Heit; ek ken gjinien de Heit, útsein de Soan, en hwa't de Soan him iepenbierje sil.
28 Kom ta my, allegearre dy’t arbeidzje en swier beladen binne, en Ik scil jimme rêst jaen.
29 Nim myn jok op jimme, en lear fen my; hwent ik bin sagmoedig en leech fan hert, en jimme scille rêst fine foar jimme sielen.
30 Hwent myn jok is licht, en myn lêst is licht.

HAADSTIK 12

1 Yn dy tiid gyng Jezus op de sabbat troch it nôt; en syn learlingen waerden honger, en bigounen de ieren to toarkjen en to iten.
2 Mar do’t de Farizeën it seagen, seinen hja tsjin him: Sjuch, jins learlingen dogge hwet net tastien is to dwaen op ’e sabbat.
3 Mar hy sei tsjin hjar: Hawwe jimme net lêzen hwet David dien hat, do’t er honger wier, en dy by him wierne;
4 Ho kaem er yn it hûs Gods, en iet de toanbrea, dy’t him net ite mocht, ek foar dejingen dy’t by him wierne, mar allinne de preesters?
5 Of hawwe jimme yn ’e wet net lêzen, hoe’t de preesters op ’e sabbat de sabbat ûnthilligje yn ’e timpel en ûnskuldich binne?
6 Mar ik sis jimme, dat op dit plak ien is greater as de timpel.
7 Mar as jimme wisten hwet dit bitsjut, Ik scil barmhertichheid hawwe, en net offerje, jimme scoene de ûnskuldigen net foroardiele hawwe.
8 Hwent de Minskesoan is Hear sels fen 'e sabbatdei.
9 En do't er dêrwei wier, gyng er yn hjar synagoge:
10 En sjuch, d’r wier in man by dy’t de hân ferdwûn hie. En hja fregen him, sizzende: Is it tastien op 'e sabbat te genêzen? dat hja him beskuldigje mochten.
11 En hy sei tsjin hjar: Hokker man scil der ûnder jimme wêze, dy’t ien skiep hawwe scil, en as it op ’e sabbatdei yn in kûle falt, scil er it net gripe en it derút ophelje?
12 Hofolle is den in minske better as in skiep? Dêrom is it rjocht om goed te dwaan op 'e sabbatdagen.
13 Do sei er tsjin de man: Strik dyn hân út. En hy spande it út; en it waard folslein restaurearre, lykas de oare.
14 Do teagen de Farizeën út en holden in rie tsjin him, hoe’t hja him fordylgje mochten.
15 Mar do’t Jezus it wist, luts er him dêrwei werom;
16 En befelen hjarren dat hja him net bikend meitsje scoene:
17 Dat it foldien wirde scoe hwet spritsen wier troch de profeet Jesaja, sizzende:
18 Sjuch myn tsjinstfeint, dy’t Ik útkard haw; myn leafste, yn hwa't myn siel wol behagen hat: Ik scil myn geast op him sette, en hy scil de heidenen oardiel litte.
19 Hy scil net stride, noch skrieme; en gjinien scil syn stim hearre op 'e strjitten.
20 In stikkene reed scil er net brekke, en rikke flaaks scil er net útblôje, oant er it oardiel ta de oerwinning útstjûrt.
21 En op syn namme scille de heidenen bitrouwe.
22 Do waerd der ien ta him brocht, dy't fan in duvel beset wie, blyn en stom; en hy genêze him, safier dat de blinen en de stomme sprieken en seagen.
23 En al it folk waerd forheard, en sei: Is dit de soan fen David net?
24 Mar do’t de Farizeën it hearden, seinen hja: Dizze keardel driuwt net de duvels út, mar troch Beëlzebul, de foarst fen ’e duvels.
25 En Jezus wist hjar tinzen, en sei tsjin hjar: Elk keninkryk dat tsjin himsels fordield is, wurdt forwoast; en elke stêd of hûs dy't tsjin himsels ferdield is, sil net bestean;
26 En as de satan de satan útdriuwt, den is er fordield tsjin himsels; hoe scil syn keninkryk den stean?
27 En as ik troch Beëlzebul de duvels útdriuwe, troch hwa driuwe jimme bern se út? dêrom scille hja jimme rjuchters wêze.
28 Mar as ik troch de Geast fan God de duvels útdriuwe, den is it keninkryk fan God ta jimme kommen.
29 Of hoe kin men yn it hûs fan in sterke man yngean en syn guod bedjerre, as er de sterke man net earst bine? en den scil er syn hûs bedjerre.
30 Dy’t net mei my is, is tsjin my; en dy't net mei my sammele, ferspriede.
31 Dêrom sis ik jimme: Alle sûnde en godslastering scil de minsken forjown wirde, mar de godslastering tsjin de Hillige Geast scil de minsken net ferjûn wirde.
32 En hwa't in wird sprekt tsjin de Minskesoan, it scil him forjown wirde; mar hwa't sprekt tsjin de Hillige Geast, it scil him net ferjûn wirde, noch yn dizze wrâld, noch yn 'e kommende wrâld.
33 Of meitsje de beam goed en syn frucht goed; of oars meitsje de beam bedjerre en syn frucht bedjerre: hwent de beam is bekend oan syn frucht.
34 O addergeslacht, hoe kinne jimme, dy’t kwea binne, goede dingen sprekke? hwent út de oerfloed fen it hert sprekt de mûle.
35 In goed minske bringt goede dingen út 'e goede skat fan it hert, en in kweade minske bringt kweade dingen út 'e kweade skat.
36 Mar ik sis jimme, dat alle leech wird dat de minsken sprekke scille, dêr scille hja rekkening hâlde op ’e deis fen ’e oardiel.
37 Hwent troch jins wirden scilstû rjuchtfeardich wirde, en troch jins wirden scilstû foroardiele wirde.
38 Do antwirden guon fen ’e skriftgelearden en fen ’e Farizeën, sizzende: Meester, wy soene in teken fen Jo sjen.
39 Mar hy antwirde en sei tsjin hjar: In kwea en oerspelich slachte siket nei in teiken; en der scil gjin teken oan jûn wirde, as it teken fen 'e profeet Jonas.
40 Hwent lyk as Jonas trije dagen en trije nachten yn 'e búk fan 'e walfisk wier; sa scil de Minskesoan trije dagen en trije nachten wêze yn it hert fen 'e ierde.
41 De mannen fen Ninevé scille opstean yn it oardiel mei dit slachte, en scille it foroardielje; en sjuch, hjir is in grutter as Jonas.
42 De keninginne fen it Suden scil opstean yn it oardiel mei dit slachte, en hja scil it foroardielje; en sjuch, hjir is in grutter as Salomo.

43 As de ûnreine geast út in minske útgien is, swalket er troch droege plakken, siikjend rêst, en fynt gjinien.
44 Do sei er: Ik scil weromkomme yn myn hûs, dêr't ik weikommen bin; en as er kommen is, fynt er it leech, feegje en garnisearre.
45 Den gyng er hinne en nimt saun oare geasten mei him, en hja komme yn en wenje dêr; en de lêste steat fan dy man is slimmer as de earste. Sa scil it ek wêze mei dit goddeleaze geslacht.
46 En wylst er noch tsjin it folk spriek, sjuch, syn mem en syn broerren stiene bûten, en woene mei him prate.
47 Do sei ien tsjin him: Sjuch, jins mem en jins broerren steane bûten, en wollen mei dy prate.
48 Mar hy antwirde en sei tsjin him dy't it him sei: Hwa is myn mem? en hwa binne myn broerren?
49 En hy stiek de hân út nei syn learlingen, en sei: Sjuch, myn mem en myn broerren!
50 Hwent hwa't de wil fen myn Heit, dy't yn 'e himel is, dwaen scil, dy is myn broer en suster en mem.

HAADSTIK 13

1 Deselde deis gyng Jezus it hûs út en siet by de see.
2 En in greate mannichte waerd by him gearkommen, dat er yn in skip gyng en siet; en de hiele mannichte stie op 'e wâl.
3 En hy spriek hjarren in protte yn gelikenissen, sizzende: Sjuch, in sieder gyng út om to sieden;
4 En do't er siedde, foelen hwat sied by de wei, en de fûgeltsjes kamen en forten se op:
5 Guon foelen op stiennen plakken, dêr't se net folle ierde hiene;
6 En do't de sinne opkaem, waerden hja skroei; en om't hja gjin woartel hiene, forwoarnen hja.
7 En guon foelen ûnder de toarnen; en de toarnen sprongen op en smieten se:
8 Mar in oar foel yn goede ierde, en brocht frucht, ien hûndertfâld, ien sechtichfâld, oaren tritichfâld.
9 Dy't earen hat om to hearren, lit dy hearre.
10 En de learlingen kamen en seine tsjin him: Hwerom spriekstû ta hjarren yn gelikenis?
11 Hy antwirde en sei tsjin hjar: Om't it jimme jown is de mystearjes fen it keninkryk der himelen te kennen, mar hjarren is it net jûn.
12 Hwent hwa't hat, him scil jûn wirde, en hy scil mear oerfloed hawwe;
13 Dêrom sprek ik ta hjarren yn gelikenissen: om't hja it sjen, sjogge net; en harkjend hearre se net, noch begripe se net.
14 En yn hjarren is folbrocht de profesije fen Jesaja, dy't seit: By it hearren scille jimme hearre en net forstean; en sjoen, scille jimme sjen en net fernimme:
15 Hwent it hert fan dit folk is wirdich, en hjar earen binne dof fan it hearren, en hja hawwe hjar eagen ticht; dat se net op ien kear mei de eagen sjen en mei har earen hearre, en mei har hert begripe, en bekeard wurde, en ik se genêze soe.
16 Mar sillich binne dyn eagen, hwent hja sjogge, en dyn earen, hwent hja hearre.
17 Hwent wier sis ik jimme, dat in protte profeten en rjuchtfeardige minsken begeare hawwe om te sjen wat jimme sjogge, en se net sjoen hawwe; en om te hearren wat jimme hearre, en se net heard hawwe.
18 Harkje dêrom de gelikenis fen 'e sieder.
19 Hwennear't immen it wird fen it keninkryk harket en it net bigrypt, den komt de goddeleaze, en grypt hwet yn syn hert siedde is. Dit is hy dy't sied krige oan 'e kant.
20 Mar hy dy't it sied ûntfong yn stiennen plakken, dy is it dy't it wird harket en it anon mei blydskip ûntfangt;
21 Dochs hat er net woartel yn himsels, mar duorret in skoftke: hwent as er ferdrukking of ferfolging komt om it wird, dan wurdt er by en troch misledige.
22 Ek dy't sied krige ûnder de toarnen, is it dy't it wird harket; en de soarch foar dizze wrâld, en de ferrifeljen fan rykdom, smoargje it wurd, en hy wurdt ûnfruchtber.
23 Mar dy't sied krige yn 'e goede ierde, is dy't it wird harket en it forstiet; dy't ek frucht draacht, en bringt, guon hûndertfâld, guon sechstich, guon tritichfâld.
24 In oare gelikenis joech er hjarren, sizzende: It keninkryk der himelen is forlike mei in man dy't goed sied siedde yn syn fjild:
25 Mar wylst de minsken sliepten, kaem syn fijân en siedde ûnkrûd ûnder it weet, en gyng syn wei.
26 Mar do't it blêd opstutsen waerd en frucht brocht, do kaem ek it ûnkrûd op.
27 Do kamen de tsjinstfeinten fen 'e húshear en seine tsjin him: Hear, hast net goed sied yn jins fjild siedste? wêr komt it dan wei?
28 En hy sei tsjin hjar: In fijân hat dit dien. De feinten seine tsjin him: Wolle jo dan dat wy geane en se sammelje?
29 Mar hy sei: Né; dat jimme, wylst jimme it ûnkrûd sammelje, ek it nôt dermei oproekje.
30 Lit beide byinoar opgroeie oant de rispinge ta; en yn 'e rispinge scil ik tsjin de maaiers sizze: Sammelje earst it ûnkrûd byinoar en bine it yn bondels om it te ferbaarnen: mar sammelje it weet yn myn skuorre.
31 In oare gelikenis joech er hjarren, sizzende: It keninkryk der himelen is lyk as in kerrel moster sied, dat in man naem en siedde yn syn fjild;
32 Dat is wier it minste fan alle sied: mar as it groeid is, is it it grutste ûnder de krûden, en wurdt in beam, dat de fûgels fan 'e himel komme en ferbliuwe yn 'e tûken derfan.
33 In oare gelikenis spriek Er ta hjarren; It keninkryk fan 'e himelen is as sûrde, dat in frou naam en ferburgen yn trije maten miel, oant it hiele sûrde.
34 Al dizze dingen spriek Jezus ta de mannichte yn gelikenissen; en sûnder in gelikenis spriek er net ta harren:
35 Dat it foldien wirde scoe hwet troch de profeet spritsen is, sizzende: Ik scil myn mûle iepenje yn gelikenissen; Ik sil útsprekke dingen dy't binne hâlden geheim fan 'e grûnslach fan' e wrâld.
36 Do stjûrde Jezus de mannichte wei en gyng it hûs yn, en syn learlingen kamen ta him, sizzende: Ferklearje ús de gelikenis fen it ûnkrûd fen it fjild.
37 Hy antwirde en sei tsjin hjar: Dy't it goede sied siedt, is de Minskesoan;
38 It fjild is de wrâld; it goede sied binne de bern fan it keninkryk; mar it ûnkrûd is de bern fen 'e goddeleaze;
39 De fijân dy't hjar siede is de duvel; de rispinge is it ein fan 'e wrâld; en de maaiers binne de ingels.
40 Hwent dêrom wirdt it ûnkrûd sammele en yn it fjûr forbaernd; sa sil it wêze oan it ein fan dizze wrâld.
41 De Minskesoan scil syn ingels útstjoere, en hja scille út syn keninkryk forgearje alle dingen dy't misledigje, en dyjingen dy't ûngerjuchtichheit dogge;

42 En scil se smite yn in oven fen fjûr: d'r scil gûle en knarsen fan tosken wêze.
43 Den scille de rjuchtfeardigen forskynje as de sinne yn it keninkryk fen hjar Heit. Wa't earen hat om te hearren, lit him hearre.
44 It keninkryk der himelen is wer as in skat ferburgen yn in fjild; dy't as in man fûn hat, hy ferberget, en út 'e wille dêrfan giet en ferkeapet alles wat er hat, en keapet dat fjild.
45 Nochris is it keninkryk der himelen as in keapman, dy't moaie pearels siket:
46 Dy't, do't er ien fen greate kostbere pearel foun hie, gyng hinne en forkocht al hwet er hie, en kocht dy.
47 Nochris is it keninkryk fan 'e himel as in net, dat yn 'e sé smiten is en fan alle soarten sammele is;
48 En do't it fol wie, lutsen hja nei de wâl, en gyng sitten en sammele de goede yn gerei, mar smieten de minne ôf.
49 Sa scil it wêze oan 'e ein fan 'e wrâld: de ingels scille útkomme en de goddeleazen skiede út 'e rjochtfeardigen,
50 En scil hjar yn 'e oven fen 'e fjûr smite;
51 Jezus sei tsjin hjar: Hawwe jimme al dizze dingen begrepen? Hja seine tsjin him: Ja, Heare.
52 Do sei er tsjin hjar: Dêrom is elke skriftgelearde dy't it keninkryk der himelen ûnderwiisd wirdt as in man dy't in húshâlder is, dy't nij en âld út syn skat bringt.
53 En it barde, do't Jezus dizze gelikenissen ôfmakke hie, Hy gyng dêrwei.
54 En do't er yn syn eigen lân kaem, learde er hjarren yn hjar synagoge, sadanich dat hja fernuvere, en sei: Wêr hat dizze man dizze wiisheid en dizze machten wei?
55 Is dit net de soan fan de timmerman? hjit syn mem net Maria? en syn bruorren Jakobus, en Joses, en Simon, en Judas?
56 En syn susters, binne se net allegearre by ús? Wêr hat dizze man dan al dizze dingen wei?
57 En hja waerden misledige oan him. Mar Jezus sei tsjin hjar: In profeet is net sûnder eare, útsein yn syn eigen lân en yn syn eigen hûs.
58 En hy die dêr net folle machtige wirken fanwegen hjar ûnleauwe.

HAADSTIK 14

1 Yn dy tiid hearde Herodes, de tetraarch, fan it rom fan Jezus,
2 En hy sei tsjin syn tsjinstfeinten: Dit is Johannes de Doper; hy is opstien út 'e deaden; en dêrom litte har machtige wurken yn him sjen.
3 Hwent Herodes hie Jehannes grepen en him bûn, en him yn de finzenis set om Herodias wille, de frou fan syn broer Filippus.
4 Hwent Johannes sei tsjin him: It is dy net tastien hjar to hawwen.
5 En do't er him deadzje woe, freze er de mannichte, om't hja him as in profeet rekkene.
6 Mar do't Herodes syn jierdei hâlden waerd, dûnse de dochter fen Herodias foar hjar, en hie Herodes wolkom.
7 Dêrop beloofde er mei in eed har te jaan wat se freegje soe.
8 En hja, dy't hjar mem tefoaren ûnderrjocht hie, sei: Jou my hjir de holle fan Johannes Doper yn in skûtel.
9 En it wie it de kening spyt; lykwols gebea er om 'e eed en dejingen dy't by him oan it iten sieten, dat hja har jaen waerden.
10 En hy stjûrde en ûntholle Johannes yn 'e finzenis.
11 En syn holle waerd brocht yn in skûtel, en oan it jonkje jûn; en hja brocht it ta har mem.
12 En syn learlingen kamen, en namen it lichem op en begroeven it, en gyngen en fortelden it Jezus.
13 Do't Jezus it hearde, gyng er dêrwei op in skip nei in woastenije apart; en do't it folk it heard hie, folgen hja him te foet út 'e stêden.
14 En Jezus gyng út, en seach in greate mannichte, en hy waerd mei meilijen oer hjar bewûndere, en hy genes hjar siken.
15 En do't it joun wier, kamen syn learlingen ta him, sizzende: Dit is in woastenije, en de tiid is nou foarby; stjûr de mannichte fuort, dat hja yn 'e doarpen geane en harsels fiedsel keapje.
16 Mar Jezus sei tsjin hjar: Hja hoege net fuort; jou jim hjar to iten.
17 En hja seine tsjin him: Wy hawwe hjir mar fiif broden en twa fisken.
18 En hy sei: Bring se hjir ta my.
19 En hy gebea de mannichte sitten op it gers, en naem de fiif broden en de twa fisken, en seach op nei de himel, seinge en briek en joech de brea oan syn learlingen, en de learlingen oan 'e mannichte .
20 En hja ieten allegearre en waerden fol;
21 En dy't iten hiene wierne sa'n fiiftûzen manlju, neist froulju en bern.
22 En daliks twong Jezus syn learlingen om yn in skip to gean en foar him nei de oare kant to gean, wylst er de skaren fuort stjûrde.
23 En do't er de skaren fuortstjoerd hie, gyng er apart de berch op om to bidden;
24 Mar it skip siet nou midden yn 'e sé, slingere troch weagen: hwent de wyn wie tsjinoersteld.
25 En yn 'e fjirde nachtwacht gyng Jezus nei hjarren, rinnend op 'e sé.
26 En do't de learlingen him op 'e sé seagen rinnen, waerden hja ûnrêstich, sizzende: It is in geast; en hja rôpen út eangst.
27 Mar dalik spriek Jezus ta hjar, sizzende: Wês moedich; it bin ik; wês net bang.
28 En Petrus antwirde him en sei: Heare, as Jo it bist, bid my dan op it wetter ta Jo to kommen.
29 En hy sei: Kom. En do't Petrus út it skip delkaem, gyng er op it wetter, om nei Jezus to gean.
30 Mar do't er de wyn stoarm seach, waerd er bang; en bigoun to sinken, rôp er, sizzende: Heare, rêd my.
31 En Jezus stiek daliks de hân út, en pakte him en sei tsjin him: O lytsleauwe, hwerom bisto twifele?
32 En do't hja yn it skip kamen, gyng de wyn op.
33 Do kamen dejingen dy't yn it skip wierne, en oanbeaen Him, sizzende: Wierlik bist de Soan fan God.
34 En do't hja oergien wierne, kamen hja yn it lân Genesaret.
35 En do't de mannen fen dat plak him wisten, stjûrden hja út yn dat hiele lân hinne, en brochten ta him allegearre dy't siik wierne;
36 En hy smeekte him, dat hja allinne mar de soom fen syn kleed oanreitsje mochten;

HAADSTIK 15

1 Do kamen ta Jezus skriftgelearden en Farizeën, dy't fen Jeruzalem wierne, sizzende:
2 Wêrom oertrêdzje jins learlingen de oerlevering fen ’e âldsten? hwent hja waskje hjar hannen net as hja brea ite.
3 Mar hy antwirde en sei tsjin hjar: Hwerom oertredzje jimme ek Gods gebod troch jimme oerlevering?
4 Hwent God hat gebean, sizzende: Earje jins heit en mem, en: Dy’t heit of mem flokt, lit dy de dea stjerre.
5 Mar jimme sizze: Hwa’t tsjin syn heit of syn mem sizze scil: It is in geskink, mei hwet it my ek nuttich is;
6 En earje syn heit noch syn mem net, hy scil frij wêze. Sa hawwe jim it gebod fan God gjin effekt makke troch jim tradysje.
7 Jimme skynhilligen, goed hat Jesaja fan jimme profetearre, sizzende:
8 Dit folk komt ta my mei de mûle, en eare my mei de lippen; mar hjar hert is fier fan my.
9 Mar omdôch oanbidde hja my, en leare de geboaden fen ’e minsken om learingen.
10 En hy rôp de mannichte en sei tsjin hjar: Harkje en begripe:
11 Net hwat yn ’e mûle komt, makket in minske ûnrein; mar hwat út 'e mûle komt, dat makket in minske ûnrein.
12 Do kaemen syn learlingen en seine tsjin him: Witstû dat de Farizeën oanstjit wierne, nei’t hja dit sizzen hearden?
13 Mar hy antwirde en sei: Elke plant, dy’t myn himelske Heit net plante hat, scil opwoartele wirde.
14 Lit hjar stean: hja binne bline lieders fen de blinen. En as de blinen de blinen liede, scille beide yn 'e sleat falle.
15 Do antwirde Petrus en sei tsjin him: Ferklearje ús dizze gelikenis.
16 En Jezus sei: Binne jimme ek noch sûnder forstân?
17 Begripe jimme noch net, dat hwet der fen ’e mûle ynkomt, yn ’e búk giet en yn ’e driuw útstutsen wirdt?
18 Mar de dingen dy’t út ’e mûle útgeane, komme út it hert; en hja ûntreinigje de man.
19 Hwent út it hert komme kweade gedachten, moard, oerhoer, hoererij, stellerij, falsk tsjûgenis, godslasteringen:
20 Dit binne de dingen dy’t in minske ûntreinigje: mar it iten mei ûnwosken hannen makket gjin minske ûnrein.
21 En Jezus gyng dêrwei en teach nei de kusten fen Tyrus en Sidon.
22 En sjuch, in Kanaänske frou kaem út dyselde grinzen, en rôp ta him, sizzende: Wês genedich oer my, Heare, Soan fen David; myn dochter is grif oertsjûge fan in duvel.
23 Mar hy antwirde hjar gjin wird. En syn learlingen kamen en smeken him, sizzende: Stjoer har fuort; hwent hja ropt ús efternei.
24 Mar hy antwirde en sei: Ik bin net stjoerd as nei de ferlerne skiep fen it hûs fen Israël.
25 Do kaem hja en oanbea Him, sizzende: Heare, help my.
26 Mar hy antwirde en sei: It is net gaadlik it brea fen ’e bern to nimmen en foar de hûnen to smiten.
27 En hja sei: Wierheit, Heare, dochs ite de hûnen fen ’e brokken dy’t fen ’e tafel fen hjar hearen falle.
28 Do antwirde Jezus en sei tsjin hjar: O frou, dyn leauwen is grut; En har dochter waerd heal makke fan datselde oere ôf.
29 En Jezus teach dêrwei, en kaem by de sé fen Galiléa; en gyng op in berch en gyng dêr sitten.
30 En in greate skaren kaem ta him, mei hjarren, dy't kreupel, blinen, stommen, ferminkten en in protte oaren wierne, en smieten se del foar de fuotten fan Jezus; en hy genêze se:
31 Sa ferwûndere de mannichte, do’t hja de stommen seagen sprieken, de ferminkten hielendal, de kreupelen om te rinnen en de blinen om te sjen: en hja forhearliken de God fen Israël.
32 Do rôp Jezus syn learlingen by him, en sei: Ik haw begrutsjen mei de mannichte, om’t hja no trije dagen by my bliuwe en neat hawwe to iten;
33 En syn learlingen seine tsjin him: Hwer scille wy safolle brea wei ha yn 'e woastenije, om sa'n greate mannichte to foljen?
34 En Jezus sei tsjin hjar: Hofolle breaen hawwe jimme? En hja seine: Sân en in pear fiskjes.
35 En hy gebea de mannichte op ’e ierde sitten te gean.
36 En hy naem de sân breaën en de fisken, en hy tanke, en briek se, en joech syn learlingen, en de learlingen oan 'e mannichte.
37 En hja ieten allegearre, en waerden fol;
38 En hja dy ieten wierne fjouwer tûzen man, bihalven froulju en bern.
39 En hy stjûrde de mannichte wei, en naem it skip, en kaem yn ’e kusten fen Magdala.

HAADSTIK 16

1 Ek kamen de Fariseeërs mei de Sadduseeërs, en fersiking fregen him dat er hjarren in teken út ’e himel sjen litte soe.
2 Hy antwirde en sei tsjin hjar: As it joun is, sizze jimme: It scil moai waar wêze, hwent de himel is read.
3 En moarns scil it hjoed min waar wêze: hwent de himel is read en leech. O huchelders, jim kinne it gesicht fan 'e himel ûnderskiede; mar kinne jimme de tekens fan 'e tiden net ûnderskiede?
4 In goddeleaze en oerspelich slachte siket in teiken; en der scil der gjin teken oan jûn wirde, as it teken fen 'e profeet Jonas. En hy liet se, en gyng fuort.
5 En do't syn learlingen oan 'e oare kant kamen, wiene hja forgetten brea to nimmen.
6 Do sei Jezus tsjin hjar: Pas op en pas op foar it sûrdearde fen ’e Farizeën en fen ’e Sadduseërs.
7 En hja rieden ûnderinoar, sizzende: It is om’t wy gjin brea nommen hawwe.
8 En do’t Jezus it fornimme, sei er tsjin hjar: Jimme lytsleauwe, hwerom reden jimme ûnder inoar, om’t jimme gjin brea brocht hawwe?
9 Ferstean jimme it noch net, en tinke jimme net oan de fiif broden fen de fiif tûzen, en hoefolle koerren jimme opnomd hawwe?
10 Ek de saun broden fen de fjouwer tûzen, en hoefolle koerren hawwe jimme opnomd?
11 Ho is it, dat jimme net bigripe, dat Ik it jimme net sein haw oer brea, dat jimme hoedzje scoe foar it sûrdearde fen 'e Farizeën en fen 'e Sadduseërs?
12 Do bigrepen hja, dat er hjarren net biwarre hie foar it sûrdear fen it brea, mar foar de lear fen ’e Fariseeërs en fen ’e Sadduseërs.
13 Do’t Jezus yn ’e kusten fen Caesarea Philippi kaem, frege Er syn learlingen, sizzende: Hwa sizze de minsken, dat Ik de Minskesoan bin?

14 En hja seine: Guon sizze, datstû Johannes de Doper bist; en oaren, Jeremias, of ien fan 'e profeten.
15 Hy sei tsjin hjar: Mar hwa sizze jimme dat ik bin?
16 En Simon Petrus antwirde en sei: Jo binne de Christus, de Soan fen 'e libbene God.
17 En Jezus antwirde en sei tsjin him: Sillich bisto, Simon Barjona, hwent flêsk en bloed hat it dy net iepenbiere, mar myn Heit dy't yn 'e himelen is.
18 En ik sis ek tsjin dy: Do bist Petrus, en op dizze rots scil ik myn tsjerke bouwe; en de poarten fen 'e hel scille it net oerwinne.
19 En Ik scil dy de kaaien jaen fen it keninkryk der himelen; en hwetstû op ierde bine scille, scil yn 'e himel bûn wirde;
20 Do befoel Hy syn learlingen, dat hja gjinien sizze scoene, dat er Jezus de Christus wier.
21 Fan dy tiid ôf bigoun Jezus syn learlingen to toanen, hoe't er nei Jeruzalem gean moast, en in protte lije moast fen 'e âldsten en oerpreesters en skriftgelearden, en deade wirde en de trêdde deis wer opwekke wirde.
22 Do naem Petrus him, en bigoun him to bisprekken, sizzende: It scil it fier fen Jo wêze, Heare, dit scil Jo net wêze.
23 Mar hy kearde him om en sei tsjin Petrus: Gean efter my, satan, dû bist my in oertrêst, hwent dû genietet net fan de dingen dy't fan God binne, mar dy't fan minsken binne.
24 Do sei Jezus tsjin syn learlingen: As immen efter my komme wol, lit dy himsels forlizze en syn krús opnimme en my folgje.
25 Hwent hwa't syn libben rêde wol, scil it forlieze;
26 Hwent hwet hat in minske, as er de hiele wrâld winne scil en syn eigen siel forlieze? of hwet scil in minske jaen foar syn siele?
27 Hwent de Minskesoan scil komme yn 'e hearlikheit fen syn Heit mei syn ingels; en den scil er elk leanje neffens syn wirken.
28 Wiswier sis ik jimme, hjir steane guon, dy't de dea net priuwe sille, oant hja de Minskesoan komme yn syn keninkryk.

HAADSTIK 17

1 En nei seis dagen naem Jezus Petrus, Jakobus en Johannes, syn broer, en brocht se apart op in hege berch,
2 En hy waerd foar hjarren foroare: en syn oantlit skynde as de sinne, en syn klean wier wyt as it ljocht.
3 En sjuch, der kaem hjarren Mozes en Elia yn praten mei him.
4 Do antwirde Petrus en sei tsjin Jezus: Heare, it is goed foar ús hjir to wêzen; ien foar dy, en ien foar Mozes, en ien foar Elias.
5 Wylst er noch spriek, sjuch, in ljochte wolk oerskodde hjar, en sjuch, in stimme út 'e wolk, dy't sei: Dit is myn leafste Soan, yn hwa't ik wolkom haw; hear him.
6 En do't de learlingen it hearden, foelen hja op hjar oantlit, en waerden tige bang.
7 En Jezus kaem en rekke hjarren oan, en sei: Gean oerein en eangje net.
8 En do't hja de eagen opsloegen, seagen hja gjinien, útsein Jezus allinne.
9 En do't hja fen 'e berch delkamen, befoel Jezus hjarren, sizzende: Fertel gjinien it fizioen, oant de Minskesoan wer opstien is út 'e deaden.
10 En syn learlingen fregen him, sizzende: Hwerom sizze de skriftgelearden den, dat Elias earst komme moat?
11 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Elias scil wier earst komme en alle dingen werstelle.
12 Mar ik sis jimme, dat Elias al kommen is, en hja koenen him net, mar hawwe him dien hwet hja seinen. Allyksa sil ek de Minskesoan fan har lije.
13 Do begrepen de learlingen dat er tsjin hjar spriek oer Johannes de Doper.
14 En do't hja by de mannichte kamen, kaem in man ta him, dy't foar him del knibbele, en sei:
15 Heare, ûntfermje my oer myn soan, hwent hy is dwaas en wurch, hwent faaks falt er yn it fjûr en faek yn it wetter.
16 En ik brocht him ta jins learlingen, en hja koene him net genêze.
17 Do antwirde Jezus en sei: O leauwige en perverse generaasje, ho lang scil ik by jimme wêze? hoe lang sil ik dy lije? bring him hjir by my.
18 En Jezus bestrafte de duvel; en hy gyng út him wei, en it bern waerd genêzen fan datselde oere ôf.
19 Do kamen de learlingen apart ta Jezus en seine: Hwerom koene wy him net útdriuwe?
20 En Jezus sei tsjin hjar: Fanwegen jimme ûnleauwe; hwent wier sis ik jimme: As jimme it leauwe hawwe as in mosterkearn, den scille jimme tsjin dizze berch sizze: Gean hjirwei hinne; en it scil fuortsmite; en neat scil jimme ûnmooglik wêze.
21 Mar dit soarte giet net út, mar troch gebed en fêstjen.
22 En wylst hja yn Galiléa wennen, sei Jezus tsjin hjar: De Minskesoan scil oerlevere wirde yn 'e hannen fen 'e minsken;
23 En hja scille him deadzje, en de trêdde deis scil er opwekke wirde. En se wiene tige jammer.
24 En do't hja to Kapernaüm kamen, kamen hja, dy't skattingjild krigen, ta Petrus, en seine: Biet jimme hear net skatting?
25 Hy sei: Ja. En do't er yn 'e hûs kaem, forkearde Jezus him, sizzende: Hwet tinkst, Simon? fan wa nimme de keningen fan 'e ierde gewoante of skatting? fan har eigen bern, of fan frjemden?
26 Petrus sei tsjin him: Fen frjemden. Jezus sei tsjin him: Den binne de bern frij.
27 Nettsjinsteande dat wy hjarren net misledigje scille, gean dû nei de sé en smyt in heak, en nim de fisk op dy't earst opkomt; en astû syn mûle iepenmakke hast, scilstû in stik jild fine: dy nimme en jou har foar my en dy.

HAADSTIK 18

1 Op deselde tiid kamen de learlingen ta Jezus, sizzende: Hwa is de greatste yn it keninkryk der himelen?
2 En Jezus rôp in lyts bern ta him, en sette him yn hjar formidden,
3 En sei: Wiswier siz ik jimme, as jimme net bikeard binne en wirde as lytse bern, scille jimme it keninkryk der himelen net yngean.
4 Hwa't him dêrom fornederje scil as dit lytse bern, dy is de grutste yn it keninkryk der himelen.

5 En hwa't sa'n lyts bern yn myn namme ûntfange scil, nimt my oan.
6 Mar wa't ien fan dizze lytsen dy't yn my leauwe scil, it wie better foar him, dat er in mûnestien om syn nekke hong, en dat er yn 'e djipte fen 'e sé ferdronken waerd.
7 Wee de wrâld fanwegen misledigingen! want it moat wêze dat misdriuwen komme; mar wee dy man troch hwa't de oertrêding komt!
8 Dêrom, as dyn hân of dyn foet dy oanstjit, snij se dan ôf en smyt se fan dy ôf;
9 En as dyn each dy mislediget, ruk it út en smyt it fan dy ôf;
10 Pas op, dat jimme net ien fen dizze lytsen forachtsje; hwent Ik siz jimme, dat hjar ingels yn 'e himel altyd it oantlit fan myn Heit, dy't yn 'e himelen is, sjogge.
11 Hwent de Minskesoan is kommen om dat forlern to rêdden.
12 Hoe tinke jo? As in man hûndert skiep hat, en ien fan harren is ferdwale, lit er dan de njoggenennjoggentich, en giet de bergen yn en siket it dwaalde?
13 En as it sa is dat er it fynt, wier, ik sis jimme, hy is bliid mear oer dat skiep, as oer de njoggenennjoggentich dy't net dwaalden.
14 Ek sa is it net de wil fan jimme Heit, dy't yn 'e himel is, dat ien fan dizze lytsen omkomt.
15 En as dyn broer tsjin dy oertrêdde scil, gean dan hinne en fertel him syn skuld twisken dy en him allinne;
16 Mar as er dy net harkje wol, nim den noch ien of twa mei dy, dat yn 'e mûle fen twa of trije tsjûgen elk wird fêststeld wirde mei.
17 En as er neilitte scil hjarren to hearren, sis it dan oan 'e gemeente;
18 Wiswier sis ik jimme: Hwet jimme ek op ierde bine scille, scil yn 'e himel bûn wirde;
19 Wer sis ik jimme, dat as twa fen jimme it op ierde oerienkomme scille oer hwet hja freegje scille, it scil hjarren dien wirde fen myn Heit, dy't yn 'e himelen is.
20 Hwent hwer't twa of trije yn myn namme gearkomme binne, dêr bin ik yn hjar formidden.
21 Do kaem Petrus ta him, en sei: Heare, ho faek scil myn broer tsjin my sûndigje, en ik him forjouwe? oant sân kear?
22 Jezus sei tsjin him: Ik sis dy net: Oant saun kear, mar oant sauntich kear saun.
23 Dêrom is it keninkryk der himelen te fergelykjen mei in bepaalde kening, dy't rekken hâlde soe mei syn tsjinstfeinten.
24 En do't er bigoun to rekkenjen, waerd der ien ta him brocht, dy't him tsientûzen talinten skuldich wie.
25 Mar om't er net hoegde te beteljen, gebea syn hear dat er ferkocht wirde, en syn frou en bern, en alles hwet er hie, en dat der lean brocht wirde.
26 Do foel de tsjinstfeint del, en oanbea him, sizzende: Heare, haw geduld mei my, en ik scil Jo alles betelje.
27 Do waerd de hear fen dy tsjinstfeint begrutsjen mei meilijen, en liet him los, en forjoech him de skuld.
28 Mar dyselde tsjinstfeint gyng út en foun ien fen syn tsjinstfeinten, dy't him hûndert sinten skuldich wie, en hy lei him de hannen op en naem him by de kiel, sizzende: Betel my datstû skuldest.
29 En syn tsjinstfeint foel foar syn fuotten del, en smeekte him, sizzende: Haw geduld mei my, en ik scil dy alles betelje.
30 En hy woe net, mar gyng en smiet him yn de finzenis, oant er de skuld betelje scoe.
31 Do't syn tsjinstfeinten seagen hwet der dien wier, wierne hja tige spyt, en kamen en fertelden hjar hear alles hwet dien wier.
32 Do sei syn hear, nei't er him roppen hie, tsjin him: O goddeleaze tsjinstfeint, ik haw dy al dy skuld ferjûn, om'tstû my begeare hast;
33 Scoene dû ek net meilijen hawwe oer jins meitsjinner, lyk as ik meilijen oer dy hie?
34 En syn hear waerd lilk, en joech him oan 'e plegers, oant er alles betelje scoe wat him skuldich wie.
35 Sa scil myn himelske Heit ek jimme dwaen, as jimme fen jimme hert net elk syn broer har oertrêdings ferjaan.

HAADSTIK 19

1 En it barde, do't Jezus dizze spreuken foltôge hie, teach er út Galiléa en kaem yn 'e kusten fen Judéa oer de Jordaan;
2 En greate skaren folgen him; en hy genes se dêr.
3 Ek kamen de Farizeën ta him, forsochten him, en seine tsjin him: Is it in man tastien syn frou om alle reden to forlitten?
4 En hy antwirde en sei tsjin hjar: Hawwe jimme net lêzen, dat Hy dy't hjar makke hat yn it bigjin hjar manlik en froulik makke hat,
5 En hy sei: Om dy reden scil in man heit en mem ferlitte, en syn frou oanhingje, en dy twa scille ien flêsk wêze?
6 Dêrom binne hja net mear twa, mar ien fleis. Wat God dêrom gearfoege hat, lit de minske net skiede.
7 En hja seine tsjin him: Hwerom hat Mozes den gebea in skiedingskrift to jaen en hjar to forlitten?
8 En Hy sei tsjin hjar: Mozes hat, om de hurdens fen jimme herten, jimme talitten jimme frouljue to forlitten, mar fan it begjin ôf wie it net sa.
9 En ik sis jimme: Hwa't syn frou ôfskie scil, útsein foar hoererij, en in oar trouwe scil, pleaget oerhoer;
10 Syn learlingen sizze tsjin him: As de man sa is mei syn frou, it is net goed om to trouwen.
11 Mar hy sei tsjin hjar: Alle minsken kinne dit wird net oannimme, útsein hja, hwa't it jown is.
12 Hwent d'r binne guon eunuchen, dy't sa berne binne út 'e memmeskirte, en d'r binne guon eunuchen, dy't eunuchen makke binne fan 'e minsken; Wa't it kin ûntfange, lit him it ûntfange.
13 Do waerden der lytse bern ta him brocht, dat er de hannen op hjar lizze scoe en bidde;
14 Mar Jezus sei: Lit berntsjes ta, en forbied hjar net ta My to kommen, hwent fen sokken is it keninkryk der himelen.
15 En hy lei hjar de hannen op en gyng dêrwein.
16 En sjuch, der kaem ien en sei tsjin him: Goede Hear, hwet goed scil ik dwaen, dat ik it ivige libben ha mei?
17 En hy sei tsjin him: Hwerom neamsto my goed? der is net ien goed as ien, dat is God: mar as jo yn it libben yngeane, hâld dan de geboaden.
18 Hy sei tsjin him: Hokker? Jezus sei: Dû scilst gjin moard dwaen, Dû scilst gjin oerhoer dwaen, Dû scilst net stelle, Dû scilst gjin falsk tsjûge lizze,
19 Earje jins heit en jins mem, en: Dû scilst dyn neiste leafhawwe as dysels.
20 De jongfeint sei tsjin him: Dit alles haw ik bewarre fan myn jeugd ôf: hwat brek it my noch?

21 Jezus sei tsjin him: Astû folmakke wirde wolst, gean hinne en forkeapje hwetst hast, en jou oan de earmen, en dû scilst in skat hawwe yn ’e himel; en kom en folgje my.
22 Mar do’t de jongfeint dat sizzen hearde, gyng er fertrietlik fuort, hwent hy hie greate besittings.
23 Do sei Jezus tsjin syn learlingen: Wiswier siz Ik jimme, dat in ryk man amper yn it keninkryk der himelen yngean sil.
24 En wer siz ik jimme: It is makliker foar in kamiel om troch it each fen in naald to gean as foar in rike man yn it keninkryk Gods yn to kommen.
25 Do't syn learlingen it hearden, waerden hja tige forheard, sizzende: Hwa kin den rêdden wirde?
26 Mar Jezus seach hjar, en sei tsjin hjar: By minsken is dat ûnmooglik; mar by God binne alle dingen mooglik.
27 Do antwirde Petrus en sei tsjin him: Sjuch, wy hawwe alles forlitten en dy folge; wat sille wy dêrom hawwe?
28 En Jezus sei tsjin hjar: Wiswier sis ik jimme, dat jimme, dy’t My folge binne, yn ’e weropbou, as de Minskesoan op ’e troan fen syn hearlikheit sitte scil, jimme ek op tolve troanen sitte scille, en oardielje oer de tolve stammen fen Israel.
29 En elk dy’t huzen, of bruorren, of susters, of heit, of mem, of frou, of bern, of lân ferlitten hat, om myn namme, scil hûndertfâld krije en it ivich libben ervje.
30 Mar in protte dy’t earst binne, scille de lêste wêze; en de lêsten scil earst wêze.

HAADSTIK 20

1 Hwent it keninkryk der himelen is lyk as in man dy’t in húshâldster is, dy’t moarns ier útgie om arbeiders yn syn wyngert te hieren.
2 En do’t er mei de arbeiders ôfpraat hie foar in penny deis, stjûrde er se yn syn wyngert.
3 En hy gyng út om 'e trêdde ûre, en seach oaren stil stean op 'e merke,
4 En sei tsjin hjar; Gean ek yn 'e wyngert, en alles wat rjocht is sil ik jo jaan. En hja gyngen har wei.
5 Hy gyng wer út om de sechsde en de njoggende ûre, en die likegoed.
6 En om de alfte ûre gyng er út, en foun oaren ledig stean, en sei tsjin hjar: Hwerom steane jimme hjir de hiele dei ledig?
7 Hja seine tsjin him: Om’t nimmen ús hierd hat. Hy sei tsjin hjar: Gean ek de wyngert yn; en hwet rjucht is, dat scille jimme krije.
8 En do’t de jûn waerd, sei de hear fen ’e wyngert tsjin syn steedhâlder: Rop de arbeiders en jou hjarren har lean, bigjinnend fen ’e lêste oant de earste.
9 En do’t hja kamen dy’t ynhierd wierne om ’e alfde ûre, krigen hja elk in penny.
10 Mar do’t de earsten kamen, mienden hja dat hja mear krije scoene; en hja krigen ek elk in penny.
11 En do’t hja it krigen hiene, murken hja tsjin de hear fen it hûs,
12 sizzende: Dizze lêsten hawwe mar ien ûre dien, en dû hast se lyk makke oan ús, dy’t de lêst en de hjitte fen ’e dei droegen hawwe.
13 Mar hy antwirde ien fen hjarren en sei: Freon, ik doch dy gjin ûnrjocht: bistû net mei my ôfpraat foar in penny?
14 Nim dat dyn is, en gean hinne: Ik scil dit lêste jaen, lyk as dy.
15 Is it my net tastien om te dwaen wat ik wol mei myn eigen? Is dyn each kwea, om't ik goed bin?
16 Sa scil de lêste earst wêze, en de earste lêste: hwent in protte wurde neamd, mar in pear útkard.
17 En Jezus, optein nei Jeruzalem, naem de toalve learlingen op ’e wei apart en sei tsjin hjar:
18 Sjuch, wy geane op nei Jeruzalem; en de Minskesoan scil oerlevere wirde oan 'e hegeprysters en oan 'e skriftgelearden, en hja scille him ta de dea feroardielje,
19 En scil him oan ’e heidenen oerleverje om him to spotten en te giseljen en him te krusigjen; en de trêdde deis scil er wer opstean.
20 Do kaem de mem fen Sebedeüs syn soannen ta him mei hjar soannen, en oanbidden him, en begeare him wat.
21 En hy sei tsjin hjar: Hwet wolsto? Hja sei tsjin him: Jou dat dizze myn beide soannen sitte meie, de iene oan jins rjochterhân en de oare oan de lofterhân, yn jins keninkryk.
22 Mar Jezus antwirde en sei: Jimme witte net hwat jim freegje. Binne jimme by steat om te drinken út 'e beker dêr't ik sil drinke, en doopt wurde mei de doop dêr't ik bin doopt mei? Hja seine tsjin him: Wy binne by steat.
23 En hy sei tsjin hjar: Jimme scille wier fen myn beker drinke, en doopt wirde mei de doop dêr’t ik mei doopt bin; jûn oan harren foar wa't it is taret troch myn Heit.
24 En do’t de tsjien it hearden, waerden hja fergriemd tsjin de beide broerren.
25 Mar Jezus rôp hjar ta him, en sei: Jimme witte, dat de foarsten fen ’e heidenen hearskippij oer hjar útoefenje, en de greate binne macht oer hjar.
26 Mar sa scil it net wêze ûnder jimme;
27 En hwa't de foarste ûnder jimme wirde scil, dy scil jimme tsjinstfeint wêze;
28 Lykas de Minskesoan net kaem om tsjinne to wirden, mar om to tsjinjen, en om syn libben to jaen ta in losjild foar in protte.
29 En do’t hja teagen fen Jericho, folge him in greate mannichte.
30 En sjuch, twa blinen sieten oan ’e wei, do’t hja hearden dat Jezus foarby gyng, rôpen, sizzende: Wês genedich oer ús, Heare, Soan fen David.
31 En de mannichte bisrike hjar, om't hja stilhâlde scoene; mar hja rôpen mear, sizzende: Wês genedich oer ús, Heare, Soan fen David.
32 En Jezus bleau stean, en rôp hjar, en sei: Hwet wolle jimme, dat ik jimme dwaen scil?
33 Hja seine tsjin Him: Heare, dat ús eagen iepen wirde meije.
34 En Jezus hie meilijen mei hjar, en rekke hjar eagen oan, en hjar eagen krigen daliks it sicht, en hja folgen him.

HAADSTIK 21

1 En do't hja tichter by Jeruzalem kamen en to Bethfage kamen, op 'e Oliveberch, stjûrden hja Jezus twa learlingen,
2 En sei tsjin hjar: Gean nei it doarp tsjinoer jimme oan, en jimme scille daliks in ezel fine, dy’t bûn is, en in ezel mei hjar; meitsje se los en bring se ta my.
3 En as immen wat tsjin jimme seit, den scille jimme sizze: De Heare hat hjar need; en daliks scil er se stjoere.

4 Dit alles is dien, dat it folbrocht wirde soe hwet troch de profeet spritsen is, sizzende:
5 Sis tsjin de dochter fen Sion: Sjuch, jins kening komt ta dy, sagmoedig, en sittend op in ezel, en in fôle, it fôle fen in ezel.
6 En de learlingen gyngen en diene lyk as Jezus hjar hjitten hie,
7 En hja brochten de ezel en de kjeld, en dien hjar klean oan, en hja setten him der op.
8 En in tige greate mannichte spriek hjar klean op ’e wei; oaren snijden tûken fan 'e beammen ôf en strie se op 'e wei.
9 En de skaren dy’t foarhinne gyng en dy’t folgen, rôpen, sizzende: Hosannah foar de Soan fen David! Hosannah yn 'e heechste.
10 En do’t er yn Jeruzalem kaem, waerd de hiele stêd yn ’e skuorre, sizzende: Hwa is dit?
11 En de mannichte sei: Dit is Jezus, de profeet fen Nazareth, yn Galiléa.
12 En Jezus gyng yn 'e timpel fan God, en smiet allegearre út dy't ferkochten en kochten yn 'e timpel, en kearde de tafels fen 'e jildwikselers om, en de sitten fen 'e dowen ferkochten,
13 En hy sei tsjin hjar: Der stiet biskreaun: Myn hûs scil it hûs fen it gebed neamd wurde; mar jimme hawwe it in dievenhoan makke.
14 En de blinen en de kreupelen kamen ta him yn ’e timpel; en hy genes hjar.
15 En do’t de oerpreesters en de skriftgelearden de wûnderlike dingen seagen dy’t er dien hiene, en de bern rôpen yn ’e timpel en seine: Hosannah de Soan fen David! hja wiene tige ûntefreden,
16 En sei tsjin him: Hearstû hwet dy sizze? En Jezus sei tsjin hjar: Ja; hawwe jimme nea lêzen: Ut 'e mûle fen bern en sochten hast de lof folmakke?
17 En hy forliet hjar, en gyng út ’e stêd nei Bethanië; en hy bleau dêr.
18 En de moarns do’t er weromkaem yn ’e stêd, hie er honger.
19 En do’t er in figebeam op ’e wei seach, kaem er deroan, en foun dêr neat op, as allinne blêden, en sei tsjin him: Lit der no gjin frucht op dy waakse foar ivich. En op it stuit ferdwûn de figebeam.
20 En do’t de learlingen it seagen, fernuveren hja harren, sizzende: Hoe gau is de figebeam forwoart!
21 Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Wiswier siz ik jimme: As jimme leauwe hawwe en net twivelje, scille jimme net allinne dwaen hwet der oan de figebeam dien is, mar ek as jimme tsjin dizze berch sizze scille: Wês forlein. , en wês dy yn 'e sé smiten; it scil dien wurde.
22 En alles, hwet jimme yn it gebed freegje scille jimme, leauwende, krije.
23 En do’t er yn ’e timpel kaem, kamen de oerpreesters en de âldsten fen it folk ta him, wylst er learde, en seine: Mei hokker macht dochtstû dizze dingen? en hwa hat dy dizze macht jûn?
24 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Ik scil jimme ek ien ding freegje, dat as jimme my sizze, Ik scil jimme ek sizze mei hokker macht ik dizze dingen doch.
25 De doop fan Johannes, wêr wie dy wei? út 'e himel, of fan 'e minsken? En hja rieden by hjarsels, sizzende: As wy sizze: Ut 'e himel; hy scil tsjin ús sizze: Hwerom leauden jimme him doe net?
26 Mar as wy sizze: Fen minsken; wy binne bang foar it folk; want allegearre hâlde Johannes as in profeet.
27 En hja antwirden Jezus en seine: Wy kinne it net sizze. En hy sei tsjin hjar: Ik sis jimme ek net mei hokker macht ik dizze dingen doch.
28 Mar hwet tinke jimme? In man hie twa soannen; en hy kaem by de earste en sei: Soan, gean hjoed yn myn wyngert oan it wurk.
29 Hy antwirde en sei: Ik wol net, mar dêrnei birou er him en gyng.
30 En hy kaem by de twadde, en sei likegoed. En hy antwirde en sei: Ik gean hinne, hear, en gyng net.
31 Hwa fen dy twa hat syn heite wil dien? Hja seine tsjin him: De earste. Jezus sei tsjin hjar: Wiswier sis ik jimme, dat de tollers en de hoeren foar jimme yn it keninkryk fan God geane.
32 Hwent Johannes kaem ta jimme op ’e wei fen ’e gerjuchtichheit, en jimme leauden him net: mar de tollers en de hoeren leauden him;
33 Harkje noch in oare gelikenis: Der wie in húshâldster, dy’t in wyngert plante en him omhinge, en der in wynpers yn groeven, en in toer boude en dy útlitte oan de boeren, en gyng nei in fier lân;
34 En do’t de tiid fen ’e frucht oankaem, stjûrde er syn tsjinstfeinten nei de boeren, dat hja de fruchten derfan ûntfange mochten.
35 En de boeren namen syn tsjinstfeinten, en sloegen de iene, en deadeden in oare, en stiennigen in oare.
36 Wer stjûrde er oare tsjinstfeinten mear as de earsten, en hja diene hjar likegoed.
37 Mar as lêste stjûrde er syn soan ta hjarren, sizzende: Hja scille myn soan earbiedje.
38 Mar do’t de boeren de soan seagen, seinen hja byinoar: Dit is de erfgenamt; kom, lit ús him deadzje, en lit ús syn erfskip ynnimme.
39 En hja fongen him, en smieten him út ’e wyngert en sloegen him.
40 As de hear fen ’e wyngert dan komt, hwet scil er dy lânboulju dwaen?
41 Hja seine tsjin him: Hy scil dy goddeleaze minsken slim fordjerre, en scil syn wyngert útlitte oan oare boeren, dy’t him de fruchten jaen scille op hjar tiid.
42 Jezus sei tsjin hjar: Hawwe jimme nea yn 'e Skriften lêzen: De stien, dy't de boulju forkearden, dy is de holle fen 'e hoeke wurden: dit is de Heare dien, en it is wûnder yn ús eagen?
43 Dêrom sis ik tsjin jimme: It keninkryk Gods scil jimme ôfnommen wirde, en jaen wirde oan in folk, dat de fruchten derfan bringt.
44 En hwa't op dizze stien falle scil, scil stikken wirde;
45 En do’t de oerpreesters en Farizeën syn likenissen hearden, fornamen hja dat er oer hjar spriek.
46 Mar do't hja sochten him de hannen oan to lizzen, frezen hja de mannichte, hwent hja namen him ta in profeet.

HAADSTIK 22

1 En Jezus antwirde en spriek nochris ta hjarren troch gelikenissen, en sei:
2 It keninkryk fan 'e himelen is as in kening, dy't in houlik makke foar syn soan,

3 En hy stjûrde syn tsjinstfeinten út, om de bisochten ta de brulloft to roppen, en hja woenen net komme.
4 Wer stjûrde er oare tsjinstfeinten út, sizzende: Sis tsjin de opbieden: Sjuch, ik haw myn iten klearmakke: myn kij en myn mêst binne deade, en alles is klear: kom ta it houlik.
5 Mar hja makken der ljocht fan, en gyngen hjar wegen, de iene nei syn pleats, de oare nei syn hannel.
6 En it oerbliuwsel naem syn tsjinstfeinten, en smeekte hjar, en deade se.
7 Mar do't de kening it hearde, waerd er lilk, en hy stjûrde syn legers út, en fordylge dy moardners, en forbaernde hjar stêd.
8 Do sei er tsjin syn tsjinstfeinten: De brulloft is klear, mar de bidoarne wierne it net wurdich.
9 Gean dêrom de wegen op, en sa folle as jimme fine scille, biede ta it houlik.
10 Do teagen dy tsjinstfeinten út op 'e wegen, en sammelen allegearre byinoar as hja founen, sawol min as goed;
11 En do't de kening binnenkaem om de gasten to sjen, seach er dêr in man dy't gjin brulloftskleed oan hie:
12 En hy sei tsjin him: Freon, ho bistû hjir binnen kommen, sûnder in brulloftskleed? En hy wie sprakeleas.
13 Do sei de kening tsjin de tsjinstfeinten: Byn him hannen en foetten, en nim him fuort en smyt him yn it bûtenste tsjuster; der scil gûlen en knarsen fen tosken wêze.
14 Hwent in protte binne neamd, mar in pear binne útkard.
15 Do gyngen de Farizeën, en rieplachten him, hoe't hja him yn syn spraak ferrifelje mochten.
16 En hja stjûrden hjar learlingen mei de Herodianen nei him út, sizzende: Meester, wy witte datstû wier bist en Gods wei yn wierheit learst, en do hast gjinien oan, hwent dû achtest de persoan fan minsken net.
17 Sis ús den: Hwet tinke jo? Is it rjocht om Caesar skatting te jaan, of net?
18 Mar Jezus fornaem hjar kwea, en sei: Hwerom bisiksje jimme my, jimme huichelaars?
19 Lit my it earejild sjen. En hja brochten him in penny.
20 En hy sei tsjin hjar: Hwa is dit byld en dit opskrift?
21 Hja seine tsjin him: De keizer. Do sei er tsjin hjar: Jou den keizer de dingen dy't de keizer binne; en foar God de dingen dy't Gods binne.
22 Do't hja dizze wirden heard hienen, fernuveren hja hjar, en lieten him, en gyngen hjar wei.
23 Deselde deis kamen de Sadduseërs ta him, dy't sizze dat der gjin opstanning is, en fregen him:
24 Do sei Mozes: Master, sei Mozes: As in man stjert, sûnder bern, scil syn broer syn frou trouwe en syn broer sied opwekke.
25 No wiene d'r by ús saun bruorren; en de earste, do't er in frou troud hie, stoar, en liet syn frou nei syn broer, dy't gjin kwea hie.
26 Likegoed ek de twadde en de tredde, oant de saunde.
27 En as lêste stoar de frou ek.
28 Dêrom, yn 'e opstanning, hwa syn frou scil hja út 'e sân wêze? hwent hja hienen hjar allegearre.
29 Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Jimme dogge dwale, jimme witte de Skriften net, noch de krêft fan God.
30 Hwent yn 'e opstanning trouwe se net, noch wurde se yn it houlik jûn, mar binne as de ingels fan God yn 'e himel.
31 Mar oangeande de opstanning fen 'e deaden, hawwe jimme net lêzen hwet God ta jimme sein is, sizzende:
32 Ik bin de God fen Abraham, en de God fen Izaäk, en de God fen Jakob? God is net de God fan de deaden, mar fan de libbenen.
33 En do't de mannichte dat hearde, waerden hja fernuvere oer syn lear.
34 Mar do't de Farizeën hearden, dat er de Sadduseeën stil makke hie, waerden hja forgearre.
35 Do stelde ien fen hjarren, dy't in abbekaat wier, him in fraach, en forsocht him, en sei:
36 Master, hwat is it greate gebod yn 'e wet?
37 Jezus sei tsjin him: Dû scilst de Heare dyn God leafhawwe mei dyn hiele hert en mei dyn hiele siel en mei dyn hiele ferstân.
38 Dit is it earste en greate gebod.
39 En it twadde is deroan: Dû scilst dyn neiste leafhawwe as dysels.
40 Oan dizze twa geboaden hingje de hiele wet en de profeten.
41 Wylst de Fariseeërs byinoar wierne, frege Jezus hjarren:
42 sizzende: Hwet tinke jimme fen Kristus? wa syn soan is hy? Hja seine tsjin him: De Soan fen David.
43 En hy sei tsjin hjar: Hoe neamt David him den Heare, sizzende:
44 De Heare sei tsjin myn Heare: Sitstû oan myn rjuchterhân, oant Ik jins fijannen makke haw foar dyn fuotbank?
45 As David him den Heare neamt, ho is er dan syn soan?
46 En gjinien koe him in wird antwirdzje, en gjinien doarste him fan dy dei ôf mear fragen stelle.

HAADSTIK 23

1 Doe spriek Jezus ta de mannichte en ta syn learlingen:
2 sizzende: De skriftgelearden en de Farizeën sitte yn Mozes syn sit.
3 Alles dêrom, hwet hja jimme biegje, to observearjen, dat observearje en dogge; mar doch net nei hjar wurken, hwent hja sizze en dogge net.
4 Hwent hja bine swiere en swiere lesten om to dragen, en lizze se op 'e skouders fan minsken; mar se sels sille se net mei ien fan har fingers bewege.
5 Mar al hjar wirken dogge hja om troch de minsken sjoen to wirden: hja meitsje hjar skilderijen wiid, en meitsje de rânen fen hjar klean út,
6 En hâld fan de boppeste keamers op feesten, en de foarste sitten yn 'e synagogen,
7 En groetnis op 'e merken, en fen 'e minsken neamd wurde Rabbi, Rabbi.
8 Mar jimme wurde net rabbyn neamd, hwent ien is jimme Hear, de Christus; en jimme binne allegearre bruorren.
9 En neam gjinien jimme heit op 'e ierde: hwent ien is jimme Heit, dy't yn 'e himel is.
10 Jimme wurde ek gjin masters neamd: hwent ien is jimme Master, de Kristus.
11 Mar de grutste ûnder jimme scil jimme tsjinstfeint wêze.
12 En hwa't himsels forhege scil, scil fornedere wirde; en hwa't himsels fornedere scil, scil forheven wirde.
13 Mar wee jimme, skriftgelearden en Fariseeërs, skynhilligen! hwent jimme slute it keninkryk der himelen op foar de minsken;
14 Wee jimme, skriftgelearden en Fariseeërs, skynhilligen! hwent jimme forteare de huzen fan widdowen, en bidde,

om 'e skyn, lang gebed: dêrom scille jimme de greatere fordoem krije.
15 Wee jimme, skriftgelearden en Fariseeërs, skynhilligen! hwent jimme kombinearje see en lân om ien proselyt te meitsjen, en as er makke is, meitsje jimme him twa kear mear ta in bern fan 'e hel as josels.
16 Wee jimme, jimme bline gidsen, dy't sizze: Hwa't swarre scil by de timpel, it is neat; mar hwa't swarre scil by it goud fen 'e timpel, dy is in skulder!
17 Jimme dwazen en blyn, hwent hwet is greater, it goud, as de timpel dy't it goud hilliget?
18 En hwa't by it alter swarre scil, it is neat; mar hwa't swarret by it geskink dat dêrop stiet, dy is skuldich.
19 Jimme dwazen en blyn, hwent hwet is greater, de jefte, of it alter, dat de jefte hilliget?
20 Hwa't den swarre scil by it alter, dy swarde dêrby en by alles dêrop.
21 En hwa't swarre scil by de timpel, dy swarde dêrby en by Him dy't dêryn wennet.
22 En dy't swarre scil by de himel, swarde by Gods troan en by Him dy't dêrop sit.
23 Wee jimme, skriftgelearden en Fariseeërs, skynhilligen! hwent jimme betelje tsjienden fen munt en anys en komyn, en hawwe de swierste saken fen 'e wet, oardiel, barmhertichheid en leauwe weilitten;
24 Jimme bline gidsen, dy't in mug útsnije en in kamiel trochslokje.
25 Wee jimme, skriftgelearden en Fariseeërs, skynhilligen! hwent jimme meitsje it bûten fen 'e beker en fen 'e skûtel skjin, mar fan binnen binne se fol mei ôfpersing en oerfloed.
26 Do bline Farizeeër, reinigje earst hwet yn 'e beker en skûtel is, dat ek it bûten fen hjar rein wêze mei.
27 Wee jimme, skriftgelearden en Fariseeërs, skynhilligen! hwent jimme binne lyk as wite grêven, dy't nei bûten wol moai lykje, mar fan binnen fol binne mei deadebonken en fan alle ûnreinens.
28 Sa lykje jimme ek uterlik rjuchtfeardich foar de minsken, mar fan binnen binne jimme fol skynhilligens en ûngerjuchtichheit.
29 Wee jimme, skriftgelearden en Fariseeërs, skynhilligen! om't jimme de grêven fen 'e profeten bouwe, en de grêven fen 'e rjuchtfeardigen dekorearje,
30 En siz: As wy west hiene yn 'e dagen fen ús âffears, scoene wy net mei hjar diel hawwe oan it bloed fen 'e profeten.
31 Dêrom binne jimme tsjûgen foar jimmesels, dat jimme de bern binne fen hjarren, dy't de profeten deadzjen.
32 Folje dan de mjitte fen jimme âffears op.
33 Jimme slangen, addergeslacht, hoe kinne jim ûntkomme oan 'e fordoem fen 'e hel?
34 Dêrom sjuch, Ik stjûr profeten en wizen en skriftgelearden nei jimme; en guon fen hjar scille jimme yn jimme synagogen giselje, en hjar forfolgje fen stêd ta stêd.
35 Dat oer jimme komme mei al it rjuchtfeardige bloed, dat op 'e ierde forgetten is, fen it bloed fen 'e rjuchtfeardige Abel oant it bloed fen Sacharias, de soan fen Barachia, dy't jimme deaden hawwe tusken de timpel en it alter.
36 Wiswier sis ik jimme: Al dizze dingen scil oer dit geslacht komme.
37 Jeruzalem, Jeruzalem, dû, dy't de profeten deadet en dy't ta dy tastjoerd binne, stienigje, hoe faek woe ik dyn bern byinoar sammele hawwe, lyk as in hin har hinnen ûnder de wjukken sammelet, en jimme woene net!
38 Sjuch, dyn hûs is dy forwoast litten.
39 Hwent ik siz jimme: Jimme scille my fen nou net sjen, oant jimme sizze scille: Sillich is hy dy't komt yn 'e namme des Heare.

HAADSTIK 24

1 En Jezus gyng út en gyng út 'e timpel, en syn learlingen kamen ta him om him de gebouwen fen 'e timpel to toanen.
2 En Jezus sei tsjin hjar: Sjogge jimme al dizze dingen net? Wiswier sis ik jimme: Der scil hjir net ien stien op de oare oerbleaun wurde, dy't net delslein wirde scil.
3 En do't er op 'e Oliveberch siet, kamen de learlingen by him ôf, sizzende: Sis ús, wannear scille dizze dingen wêze? en hwat scil it teken wêze fen dyn komst en fen 'e ein fen 'e wrâld?
4 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Pas op, dat gjinien jimme ferrifelje.
5 Hwent in protte scille komme yn myn namme, sizzende: Ik bin de Christus; en sil in protte ferrifelje.
6 En jimme scille hearre fen oarloggen en geroften fen oarloggen;
7 Hwent naasje scil opstean tsjin naasje, en keninkryk tsjin keninkryk: en der scil wêze hongersneed, en pestilinsjes, en ierdbevings, op ferskate plakken.
8 Dat allegearre binne it bigjin fen leed.
9 Den scille hja jimme oerleverje ta ellinde, en hja scille jimme deadzje, en jimme scille hate wirde fen alle folken om myn namme.
10 En den scille in protte misledigje, en scille inoar forriede, en inoar hate.
11 En in protte falske profeten scille opstean, en scille in protte ferrifelje.
12 En om't de ûngerjuchtichheit oerfloedich scil, scil de leafde fen in protte kâld wurde.
13 Mar wa't oan it ein ta stânhâldt, dy scil rêden wirde.
14 En dit evangeelje fan it keninkryk scil preke wirde yn 'e hiele wrâld ta in tsjûge foar alle folken; en den scil it ein komme.
15 Hwennear't jimme de grouwel fen 'e forwoasting, dêr't de profeet Daniël oer spritsen is, yn it hillich plak sjen scille;
16 Lit de dy't yn Judéa binne, de bergen yn flechtsje:
17 Lit dy't op it dak is, net delkomme om neat út syn hûs to heljen;
18 En dy't op it fjild is, lit net weromkomme om syn klean to nimmen.
19 En wee de swierwêzen, en dy't yn dy dagen sûgje!
20 Mar bidde jimme, dat jimme flecht net yn 'e winter, noch op 'e sabbatdei;
21 Hwent den scil greate ferdrukking wêze, sa't der net west hat fan it bigjin fen 'e wrâld oant no ta, né, en ek ea wêze scil.
22 En útsein dy dagen scil ynkoarte wirde, der scil gjin flêsk forlost wirde: mar om 'e útkarden wille scille dy dagen ynkoarte wirde.
23 As immen dan tsjin jimme sizze scil: Sjuch, hjir is de Kristus, of dêr; leau it net.
24 Hwent der scille falske kristen en falske profeten opstean, en scille greate teikens en wûnders dwaan;

sadanich dat se, as it mooglik wie, de sels útkarden ferrifelje sille.
25 Sjuch, ik haw it jimme earder sein.
26 Hwent as hja tsjin jimme sizze scille: Sjuch, hy is yn ’e woastenije; gean net út; sjuch, hy is yn 'e skûlkeamers; leau it net.
27 Hwent lyk as de wjerljocht út it easten komt en skynt oant it westen ta; sa sil ek de komst fan 'e Minskesoan wêze.
28 Hwent hwer’t it lyk ek is, dêr scille de earnen forgearre wirde.
29 Fuort nei de ferdrukking fan dy dagen scil de sinne fortsjustere wirde, en de moanne scil har ljocht net jaen, en de stjerren scille fen 'e himel falle, en de machten fen 'e himelen scille skodzje.
30 En den scil it teken fen ’e Minskesoan yn ’e himel ferskine: en dan scille alle stammen fen ’e ierde rouwe, en hja scille de Minskesoan sjen kommen op ’e wolken fen ’e himel mei macht en greate hearlikheit.
31 En hy scil syn ingels stjoere mei in greate trompetkûl, en hja scille syn útkarden forgearje út 'e fjouwer winen, fen 'e iene ein fen 'e himel oant 'e oare.
32 Lear nou in gelikenis fen ’e figebeam; As syn tûke noch tear is en blêden útgiet, witte jim dat de simmer tichtby is:
33 Sa witte jimme ek, as jimme al dizze dingen sjogge, dat it tichtby is, ek by de doarren.
34 Wiswier sis ik jimme, dit geslacht scil net foarbygean, oant al dizze dingen folbrocht wirde.
35 Himel en ierde scille foarbygean, mar myn wirden scille net foarbygean.
36 Mar fen dy dei en ûre wit nimmen, net de ingels fen 'e himel, mar myn Heit allinne.
37 Mar lyk as de dagen fen Noach wierne, sa scil ek de komst fen ’e Minskesoan wêze.
38 Hwent lyk as hja yn ’e dagen foar de floed ieten en dronken, trouwen en trouwen, oant de deis dat Noä yn ’e arke kaem.
39 En hy wist it net oant de floed kaem, en naam se allegearre fuort; sa sil ek de komst fan 'e Minskesoan wêze.
40 Den scille twa yn it fjild wêze; de iene scil nommen wirde, en de oare litten wirde.
41 Twa froulju scille by de mûne malje; de iene scil nommen wirde, en de oare litten wirde.
42 Wacht dêrom, hwent jimme witte net hwet ûre jimme Hear komt.
43 Mar wit dit, dat as de hear fen it hûs witten hie, yn hokker wacht de dief komme scoe, dy scoe wachte hawwe, en net litten hawwe dat syn hûs opbrutsen wirde.
44 Wês dêrom ek ree, hwent op sa'n oere as jimme net tinke, komt de Minskesoan.
45 Hwa is den in trouwe en wize tsjinstfeint, dy’t syn hear oer syn húshâlding oansteld hat, om hjarren op ’e tiid iten to jaen?
46 Lokkich is dy tsjinstfeint, dy’t syn hear, as er komt, soks dwaande fine scil.
47 Wiswier sis ik jimme, dat er him oer al syn guod oanstelle scil.
48 Mar as dy kweade tsjinstfeint yn syn hert seit: Myn hear lit syn komst útstelle;
49 En hy scil bigjinne syn meitsjinners to slaan, en to iten en drinken mei de dronkenen;
50 De hear fen dy tsjinstfeint scil komme op in dei dat er him net siket, en op in ûre dat er net wit,
51 En scil him ôfsnije, en him syn diel oanmeitsje mei de skynhilligen;

HAADSTIK 25

1 Den scil it keninkryk der himelen forlike wirde mei tsjien jongfammen, dy’t hjar lampen namen en útgeane om de breider to miette.
2 En fiif fen hjar wierne wiis, en fiif wieren dwaes.
3 De dwazen namen hjar lampen, en namen gjin oalje mei;
4 Mar de wizen namen oalje yn hjar gerei mei hjar lampen.
5 Wylst de brêgeman bleauwen, sliepten hja allegearre en sliepten.
6 En middernacht waerd der in roppen makke: Sjuch, de brêgeman komt; gean út him temjitte.
7 Do kaemen al dy jongfammen oerein, en skreauden hjar lampen.
8 En de dwazen seine tsjin de wizen: Jou ús fen jimme oalje; hwent ús lampen binne útgien.
9 Mar de wizen antwirden, sizzende: Net sa; dat der net genôch is foar ús en jimme; mar gean leaver nei dyjingen dy't ferkeapje, en keapje foar jimsels.
10 En wylst hja gyngen to keapjen, kaem de brêgeman; en dy't klear wierne, gyngen mei him yn ta it houlik, en de doar waerd ticht.
11 Dêrnei kamen ek de oare jongfammen, sizzende: Heare, Heare, doch ús iepen.
12 Mar hy antwirde en sei: Wiswier siz ik jimme, ik ken jimme net.
13 Wachtsje dêrom, hwent jimme witte de dei noch it oere dêr't de Minskesoan komt.
14 Hwent it keninkryk der himelen is as in man dy’t nei in fier lân reizget, dy’t syn eigen tsjinstfeinten rôp en hjarren syn guod joech.
15 En de iene joech er fiif talinten, de oare twa, en de oare ien; elk nei syn ferskate fermogens; en gyng daliks syn reis.
16 Do gyng dejinge dy’t de fiif talinten krige hie, en hannele dêrmei, en makke se oare fiif talinten.
17 En likegoed wa't twa krigen hie, hy krige ek oare twa.
18 Mar dy’t ien ûntfongen hie, gyng en groeven yn ’e ierde, en ferburgen it jild fan syn hear.
19 Nei in lange tiid komt de hear fen dy tsjinstfeinten, en hy docht rekken mei hjar.
20 En sa kaem hy dy’t fiif talinten krige hie en brocht oare fiif talinten, sizzende: Heare, Jo hawwe my fiif talinten jown; sjuch, ik haw njonken har noch fiif talinten opdien.
21 Syn hear sei tsjin him: Goed dien, do goede en trouwe tsjinstfeint, oer in pear dingen bist trou west, oer folle scil ik dy oerhearskje: gean yn yn de freugde fen dyn hear.
22 Ek dy’t twa talinten krigen hie, kaem en sei: Heare, Jo hawwe my twa talinten jown; sjuch, ik haw twa oare talinten wûn.
23 Syn hear sei tsjin him: Goed dien, goede en trouwe tsjinstfeint; oer in pear dingen hast trou west, Ik sil dy oer in protte dingen meitsje: gean yn yn 'e freugde fan jins hear.
24 Do kaem dejinge dy’t it iene talint krigen hie en sei: Heare, ik wist dy datstû in hurde man bist, dy’t rispje dêr’tst net siede hast, en sammelje dêr’tstû net strie hast;
25 En ik waerd bang, en gyng hinne en forborg jins talint yn ’e ierde;

26 Syn hear antwirde en sei tsjin him: Dû goddeleaze en trage tsjinstfeint, do wistst dat ik rispje dêr't ik net siede, en sammelje dêr't ik net strie haw;
27 Do moasten dêrom myn jild oan 'e wikselers sette, en den scoe ik by myn kommen myn eigen mei woeker ûntfange.
28 Nim dêrom it talint fan him ôf en jou it oan wa't tsien talinten hat.
29 Hwent elk dy't hat, scil jûn wirde, en hy scil oerfloed hawwe;
30 En smyt de nutteloze tsjinstfeint yn it bûtenste tsjuster;
31 As de Minskesoan komt yn syn hearlikheit, en al de hillige ingels mei him, den scil er sitte op 'e troan fen syn hearlikheit.
32 En foar him scille alle folken forgearre wirde;
33 En hy scil de skiep oan syn rjuchterhân sette, mar de geiten oan 'e lofterhân.
34 Den scil de kening tsjin hjarren oan syn rjuchterhân sizze: Kom, jimme segene fen myn Heit, ervje it keninkryk dat jimme klearmakke fen 'e grûnslach fen 'e wrâld;
35 Hwent ik wier hongerich, en jimme joegen my iten: ik hie toarst, en jimme joegen my te drinken: ik wie in frjemdling, en jimme namen my op;
36 Neaken, en jimme hawwe my klaaid: ik wie siik, en jimme bisochten my: ik siet yn 'e finzenis, en jimme binne ta my kommen.
37 Den scille de rjuchtfeardigen Him antwirdzje, sizzende: Heare, wannear hawwe wy Jo in honger sjoen en Jo iten? of toarst, en joech dy te drinken?
38 Hwer seagen wy dy in frjemdling, en namen wy dy op? of neaken en dy klaaid?
39 Of wannear seagen wy dy siik of yn 'e finzenis, en kamen wy ta dy?
40 En de kening scil antwirdzje en tsjin hjar sizze: Wiswier siz ik jimme, Hwet jimme it ien fen 'e minste fen dizze myn broerren dien hawwe, hawwe jimme it my dien.
41 Den scil er ek tsjin hjarren oan de lofterhân sizze: Gean fen my, jimme forflokten, yn it ivige fjûr, klearmakke foar de duvel en syn ingels;
42 Hwent ik wier hongerich, en jimme joegen my gjin spize; ik hie toarst, en jimme joegen my net te drinken;
43 Ik wier in frjemdling, en jimme namen my net op: neaken, en jimme hawwe my net klaaid, siik en yn 'e finzenis, en jimme bisochten my net.
44 Den scille hja Him ek antwirdzje, sizzende: Heare, wannear hawwe wy Jo sjoen in honger, of toarst, of in frjemdling, of neaken, of siik, of yn 'e finzenis, en hawwe wy Jo net tsjinne?
45 Den scil er hjarren antwirdzje, sizzende: Wiswier siz ik jimme, Hwet jimme it ien fen 'e minste fen dizze net dien hawwe, hawwe jimme it my net dien.
46 En dy scille fuortgean yn ivige straf, mar de rjuchtfeardigen yn it ivich libben.

HAADSTIK 26

1 En it barde, do't Jezus al dy spreuken foltôge hie, sei er tsjin syn learlingen:
2 Jimme witte dat nei twa dagen it feest fan it Peaske is, en de Minskesoan wurdt ferriede om krusige te wurden.
3 Do forgolden de oerpreesters, en de skriftgelearden, en de âldsten fen it folk, by it paleis fen 'e hegepreester, dy't Kajafas neamd waard,
4 En rieplachten dat hja Jezus mei list nimme mochten en him deadzje.
5 Mar hja seine: Net op de feestdei, dat der gjin opskuor wirde ûnder it folk.
6 Do't Jezus nou to Bethanië wier, yn it hûs fen Simon de melaatske,
7 Der kaem in frou ta him mei in albasten doaze mei tige kostbere salve, en goot dy op syn holle, wylst er oan it iten siet.
8 Mar do't syn learlingen it seagen, waerden hja grammoedich, sizzende: Hwerfoar is dit fergriemerij?
9 Hwent dizze salve mocht foar folle ferkocht wirde, en jûn wirde oan de earmen.
10 Do't Jezus it forstie, sei er tsjin hjar: Hwerom meitsje jimme de frou lestich? hwent hja hat my in goed wirk dien.
11 Hwent de earmen hawwe jimme altyd by jimme; mar my hawwe jim net altyd.
12 Hwent om't hja dizze salve oer myn lichem útgoten hat, die hja it ta myn begraffenis.
13 Wiswier siz ik jimme, oeral oeral dêr't dit evangeelje yn 'e hiele wrâld forkend wirde scil, dêr scil ek dat, dat dizze frou dien hat, forteld wirde ta in oantinken oan hjar.
14 Do gyng ien fen 'e tolve, dy't Judas Iskariot hjitte, nei de oerpreesters,
15 En hy sei tsjin hjar: Hwet scille jimme my jaen, en ik scil him jimme oerleverje? En hja makken in forboun mei him foar tritich sikkels silver.
16 En fan dy tiid ôf socht er gelegenheid om him to forrieden.
17 En de earste deis fen it feest fen 'e ûnsûrre brea kamen de learlingen ta Jezus, sizzende tsjin him: Wêr wolle jo dat wy dy tariede om it Peaske te iten?
18 En hy sei: Gean by sa'n man yn 'e stêd en sis tsjin him: De Hear seit: Myn tiid is kommen; Ik scil it Peaske yn dyn hûs hâlde mei myn learlingen.
19 En de learlingen diene lyk as Jezus hjar oansteld hie; en hja makken it Peaske klear.
20 En do't de joun nou wier wier, siet er mei de toalven.
21 En wylst hja ieten, sei er: Wiswier siz ik jimme, dat ien fen jimme My forriede scil.
22 En hja waerden tige fortrietlik, en bigounen elk fen hjarren tsjin him to sizzen: Heare, bin ik it?
23 En hy antwirde en sei: Dy't de hân mei my yn 'e skûtel doopt, dy scil my forriede.
24 De Minskesoan giet hinne lyk as oer him skreaun is: mar wee dy man, troch hwa't de Minskesoan forrieden wirdt! it hie goed west foar dy man as er net berne wie.
25 Do antwirde Judas, dy't Him forried, en sei: Master, bin ik it? Hy sei tsjin him: Do hast it sein.
26 En wylst hja ieten, naem Jezus brea, en seinge it, en briek it en joech it de learlingen, en sei: Nim, yt; dit is myn lichem.
27 En hy naem de beker, en tanke, en joech hjarren, sizzende: Drink der allegearre fen;
28 Hwent dit is myn bloed fen it nije testamint, dat for in protte forgetten wirdt ta ferjouwing fen sûnden.
29 Mar ik siz jimme: Ik scil no net drinke fen dizze frucht fen 'e wynstôk, oant dy deis, dat ik dy nij drinke mei jimme yn myn Heits keninkryk.

30 En do't hja in lofsang songen hiene, teagen hja út nei de Oliveberch.
31 Do sei Jezus tsjin hjar: Jimme scille dizze nacht allegearre misledige wirde om My, hwent der stiet skreaun: Ik scil de hoeder slaan, en de skiep fen ’e keppel scille forstruid wirde.
32 Mar nei’t Ik wer opstien bin, scil Ik foar jimme ta gean nei Galiléa.
33 Petrus antwirde en sei tsjin him: Al scille alle minsken om dy oannimt wirde, doch scil ik noait oanstjit.
34 Jezus sei tsjin him: Wiswier sis ik dy, datstû my dizze nacht, ear't de hoanne kraait, trijeris forkenne scille.
35 Petrus sei tsjin him: Al soe ik mei dy stjerre, doch scil ik dy net forkenne. Allyksa seine ek al de learlingen.
36 Do kaem Jezus mei hjarren nei in plak dat Getsemane hjitte, en sei tsjin de learlingen: Sit hjir, wylst ik dêr hinne gean en bidde.
37 En hy naem Petrus en de beide soannen fen Sebedeüs mei him, en bigoun to wirden en tige swier.
38 Do sei er tsjin hjarren: Myn siel is tige bedroefd, oant de dea ta;
39 En hy gyng in ein fierder, en foel op syn oantlit, en bea, sizzende: O myn Heit, as it mooglik is, lit dizze beker my foarbygean;
40 En hy kaem ta de learlingen, en foun hjar yn 'e sliep, en sei tsjin Petrus: Wat, koenen jimme net ien oere mei my wake?
41 Waach en bid, dat jimme net yn fersiking komme: de geast is wol wol, mar it flêsk is swak.
42 Hy gyng de twadde kear wer fuort, en bea, sizzende: O myn Heit, as dizze beker net by my foarbygean mei, as ik it net drink, scil jins wil dien wurde.
43 En hy kaem en foun hjar wer yn 'e sliep, hwent hjar eagen wierne swier.
44 En hy liet hjarren, en gyng wer fuort, en bad de trêdde kear, sizzende deselde wirden.
45 Do kaem er ta syn learlingen, en sei tsjin hjar: Sliep no fierder en nim jimme rêst: sjuch, de ûre is kommen, en de Minskesoan is forrieden yn 'e hannen fen sûnders.
46 Gean oerein, lit ús gean: sjuch, Hy is by de hân dy't my ferriedt.
47 En wylst er noch spriek, sjuch, Judas, ien fen 'e toalve, kaem, en mei him in greate mannichte mei swird en stêven, fen 'e oerpreesters en âldsten fen it folk.
48 En dejinge dy’t Him forried, joech hjarren in teken, sizzende: Hwa’t ik tútsje scil, dat is it; hâld him fêst.
49 En daliks kaem er ta Jezus, en sei: Groetnis, hear! en tute him.
50 En Jezus sei tsjin him: Freon, hwerom bistû kommen? Doe kamen se, en leine Jezus de hannen en namen him.
51 En sjuch, ien fen hjarren, dy’t by Jezus wieren, stiek de hân út en loek syn swird, en sloech in tsjinstfeint fen ’e hegepreester, en sloech syn ear ôf.
52 Do sei Jezus tsjin him: Set dyn swird wer op syn plak, hwent allegearre dy’t it swird nimme, scille mei it swird omkomme.
53 Tinksto dat ik no net ta myn Heit kin bidde, en hy scil my op it stuit mear as tolve legioenen ingels jaan?
54 Mar hoe scille de Skriften dan folbrocht wirde, dat it sa wêze moat?
55 Yn dyselde ûre sei Jezus tsjin de skaren: Binne jimme útgien as tsjin in dief mei swurden en stokken om my to nimmen? Ik siet deistich by jimme te learen yn 'e timpel, en jimme hawwe gjin greep op my.
56 Mar dit alles is dien, dat de Skriften fen ’e profeten foldien wirde scoene. Doe forlieten alle learlingen him en flechten.
57 En dy’t Jezus grepen hiene, brochten him fuort nei Kajafas, de hegepreester, dêr’t de skriftgelearden en de âldsten byinoar wierne.
58 Mar Petrus folge him fan fierren nei it paleis fan de hegepreester, en gyng yn en siet by de tsjinstfeinten, om it ein to sjen.
59 En de oerpreesters en de âldsten en de hiele ried sochten falsk tsjûgenis tsjin Jezus, om Him to deadzjen;
60 Mar foun gjinien: ja, al kamen in protte falske tsjûgen, dochs fûnen se gjinien. By de lêste kamen twa falske tsjûgen,
61 En hy sei: Dy sei: Ik bin by steat om Gods timpel te fordylgjen en dy yn trije dagen te bouwen.
62 En de hegepreester gyng oerein en sei tsjin him: Antwurdzje jo neat? wat is it dat dizze tsjûgen tsjin dy tsjûgje?
63 Mar Jezus bleau stil. En de hegepryster antwirde en sei tsjin him: Ik beswier dy by de libbene God, dat jo ús sizze oft jo de Kristus binne, de Soan fan God.
64 Jezus sei tsjin him: Jo hawwe sein: lykwols sis ik jimme: Hjirnei scille jimme de Minskesoan sitten oan 'e rjuchterhân fen 'e macht sjen en kommen op 'e wolken fen 'e himel.
65 Do skuorde de hegepreester syn klean, sizzende: Hy hat godslastering sprutsen; wat hawwe wy fierder fan tsjûgen nedich? sjuch, no hawwe jimme syn godslastering heard.
66 Wat tinke jo? Hja antwirden en seine: Hy is skuldich oan de dea.
67 Do spuagen hja him yn it oantlit, en sloegen him mei de slach; en oaren sloegen him mei de palmen fan har hannen,
68 sizzende: Profetearje tsjin ús, do Kristus, Hwa is it dy't dy slein hat?
69 En Petrus siet bûten yn it paleis, en in famke kaem ta him, sizzende: Dû bist ek by Jezus fen Galiléa west.
70 Mar hy forlearde foar hjar allegearre, sizzende: Ik wit net hwet jo sizze.
71 En do't er yn 'e foarportaal útgien wier, seach in oare faam him, en sei tsjin hjarren, dy't dêr wierne: Dizze keardel wier ek by Jezus fen Nazareth.
72 En hy ûntkenne wer mei in eed, ik ken de man net.
73 En nei in skoftke kamen de dy’t by him stiene, en seine tsjin Petrus: Wiswier bist ek ien fen hjarren; hwent jins spraak ferriedt dy.
74 Do bigoun er to flokken en to swarren, sizzende: Ik ken de man net. En daliks gong de hoanne.
75 En Petrus tocht oan it wird fen Jezus, dat tsjin him sei: Foardat de hoanne kraait, scilstû my trijeris forkenne. En hy gyng út en skriemde bitter.

HAADSTIK 27

1 Do’t de moarn kaem, diene al de oerpreesters en âldsten fen it folk rie tsjin Jezus om Him dea to deadzjen.
2 En do’t hja him bûn hiene, brochten hja him fuort en joegen him oan Pontius Pilatus, de steedhâlder.

3 En Judas, dy’t him forrieden hie, do’t er seach dat er feroardiele wie, bekearde him, en brocht de tritich sulveren stikken werom nei de oerpreesters en de âldsten.
4 sizzende: Ik haw sûndige trochdat ik it ûnskuldich bloed forrieden haw. En hja seine: Wat is dat foar ús? sjoch dy oan.
5 En hy smiet de sulverstikken yn ’e timpel del, en gyng hinne, en gyng en hong himsels op.
6 En de oerpreesters namen de sulverstikken, en seine: It is net tastien se yn ’e skatkiste to setten, hwent it is de priis fen bloed.
7 En hja namen rie, en kochten mei hjar it fjild fan de pottebakker, om frjemden yn to bigraven.
8 Dêrom waerd dat fjild neamd: It fjild fen bloed, oant hjoed de dei.
9 Do waerd folbrocht hwet spritsen wier troch de profeet Jeremy, sizzende: En hja namen de tritich silveren sikkels, de priis fen hwa't de wirde waerd, dy't hja fen Israëls bern wirden hawwe;
10 En hy joech se ta it fjild fan de pottebakker, lyk as de Heare my steld hat.
11 En Jezus stie foar de steedhâlder, en de steedhâlder frege him, sizzende: Binne jo de kening fen ’e Joaden? En Jezus sei tsjin him: Jo sizze.
12 En do’t er oanklage waerd fen de oerpreesters en de âldsten, antwirde er neat.
13 Do sei Pilatus tsjin him: Hearstû net hoefolle dingen hja tsjin dy tsjûgje?
14 En hy antwirde him ta gjin wird; safolle dat de gûverneur tige fernuvere.
15 En op dat feest wie de steedhâlder wend om in finzene oan it folk frij to litten, dy’t hja woene.
16 En hja hiene doe in foarname finzene, dy’t Barabbas hjitte.
17 Do’t hja dêrom byinoar wierne, sei Pilatus tsjin hjar: Hwa wolle jimme dat ik jimme loslitte? Barabbas, of Jezus dy't Kristus hjit?
18 Hwent hy wist dat hja him út oergeunst forlost hiene.
19 Do’t er op ’e rjochtbank delsetten wier, stjûrde syn frou him ta, sizzende: Hasto neat mei dy rjuchtfeardige man to dwaen, hwent ik haw hjoed in protte lien yn in dream om him.
20 Mar de oerpreesters en de âldsten oertsjûgen de mannichte dat hja Barabbas freegje scoene en Jezus fordylgje.
21 De steedhâlder antwirde en sei tsjin hjar: Hwa fen de twa wolle jimme dat ik jimme loslitte? Hja seine: Barabbas.
22 Pilatus sei tsjin hjar: Hwet scil ik den dwaen mei Jezus, dy't Kristus hjitte? Hja sizze allegearre tsjin him: Lit him krusige wirde.
23 En de steedhâlder sei: Hwet kwea hat er dien? Mar hja rôpen mear, sizzende: Lit him krusige wirde.
24 Do’t Pilatus seach dat er neat oerwinne koe, mar dat er earder in opskuor makke waerd, naem er wetter en wosk syn hannen foar it folk, sizzende: Ik bin ûnskuldich oan it bloed fan dizze rjochtfeardige persoan;
25 Do antwirde al it folk en sei: Syn bloed kom oer ús en oer ús bern.
26 Do liet er Barabbas hjarren frij;
27 Do namen de soldaten fen ’e steedhâlder Jezus mei yn ’e gemienskiplike seal, en sammele de hiele kliber soldaten by him.
28 En hja kleiden him út en diene him in skarlekken mantel oan.
29 En do’t hja in toarnkroan útslein hiene, leine hja dy op syn holle, en in reed yn syn rjuchterhân;
30 En hja spuugden op him, en namen de reed, en sloegen him op ’e holle.
31 En nei’t hja him bespot hiene, namen hja him de mantel ôf en diene him syn eigen klean oan, en lieten him fuort om him te krusigjen.
32 En do't hja útkamen, founen hja in man fen Syrene, mei de namme Simon; dy twongen hja syn krús to dragen.
33 En do’t hja kamen ta in plak dat Golgotha hjitte, dat is in plak fen in skedel,
34 Hja joegen him jittik to drinken, mongen mei gal;
35 En hja krusige him, en skeinden syn klean, troch it lotsjen, dat it folbrocht wirde soe hwet troch de profeet spritsen wie: Hja fordielden myn klean ûnder hjarren, en oer myn mantel smieten hja it lot.
36 En hja sitten, seagen hja him dêr;
37 En hy sette syn oanklacht boppe syn holle op, skreaun: DIT IS JEZUS, DE KENING fen ’e Joaden.
38 Do waerden der twa dieven mei him krusige, ien oan ’e rjuchterhân en in oare oan ’e lofterhân.
39 En dy’t foarby gongen, skeelden him, mei de holle swaaiend,
40 En sizzende: Do dy’t de timpel fordylgje en dy yn trije dagen bout, rêd dysels. As jo de Soan fan God binne, kom dan del fan it krús.
41 Allyksa seine ek de oerpreesters, dy't Him spotten, mei de skriftgelearden en de âldsten:
42 Oaren forloste hy; himsels kin er net rêde. As hy de kening fan Israel is, lit him dan fan it krús delkomme, en wy sille him leauwe.
43 Hy fertroude op God; lit er him no rêde, as er him hawwe wol; hwent hy sei: Ik bin de Soan fan God.
44 Ek de dieven, dy’t mei him krusige wierne, smieten him dat yn ’e tosken.
45 En fan ’e sechsde oere ôf waerd der tsjusternis oer it hiele lân oant de njoggende oere ta.
46 En om de njoggende oere rôp Jezus mei in lûde stimme, sizzende: Eli, Eli, lama sabachtani? dat wol sizze: Myn God, myn God, wêrom hast my ferlitten?
47 Guon fen ’e dy’t dêr stiene, do’t hja dat hearden, seine: Dizze man ropt Elias.
48 En daliks draafde ien fen hjarren, en naem in spons, en fol dy mei jittik, en sette dy op in reed, en joech him to drinken.
49 De oaren seine: Lit ús wêze, lit ús sjen oft Elias komme scil om him to rêdden.
50 Doe't Jezus wer mei in lûde stim roppen hie, joech er de spoek op.
51 En sjuch, it foarkleed fen ’e timpel waerd yn twaen skuord fan boppen nei ûnderen; en de ierde bewe, en de rotsen skuorren;
52 En de grêven waerden iepene; en in protte lichems fan 'e hilligen dy't sliepten kamen op,
53 En hy kaem út 'e grêven nei syn opstanning, en gyng yn 'e hillige stêd, en ferskynde oan in protte.
54 En do't de centurion en degenen dy't by him wierne, Jezus to sjen, de ierdbeving seagen, en de dingen dy't dien wierne, frezen hja tige, sizzende: Wiswier, dit wie de Soan fan God.

55 En in protte froulju seagen dêr yn fierren, dy't Jezus folgen út Galiléa, Him tsjinjen.
56 Dêrûnder wie Maria Magdalena, en Maria, de mem fen Jakobus en Joses, en de mem fen Sebedeüs syn bern.
57 Do’t de joun kommen wier, kaem der in rike man út Arimathéa, dy’t Jozef hiet, dy’t ek sels de learling fan Jezus wie.
58 Hy gyng nei Pilatus en smeekte it lichem fan Jezus. Doe gebea Pilatus it lichem te befrijen.
59 En do't Jozef it lyk nommen hie, sloech er it yn in skjin linnen doek,
60 En hy lei it yn syn eigen nije grêf, dat er yn 'e rots úthoun hie, en hy rôle in grutte stien nei de doar fen it grêf, en gyng.
61 En dêr sieten Maria Magdalena en de oare Maria, tsjinoer it grêf.
62 En de oare deis, dy't folge op 'e dei fan 'e tarieding, kamen de hegeprysters en Farizeën by Pilatus,
63 En sizzende: Hear, wy tinke oan dat dy ferrifelder, wylst er noch libbe, sei: Nei trije dagen scil ik wer opstean.
64 Gebea dêrom, dat it grêf oant de trêdde deis ta soarge wirde, dat syn learlingen net by nacht komme en him stelle en tsjin it folk sizze: Hy is opstien út 'e deaden: sa scil de lêste dwaling slimmer wêze as de earste.
65 Pilatus sei tsjin hjar: Jimme hawwe in wacht: gean jimme wei, meitsje dy sa wis as jimme kinne.
66 En hja gyngen hinne, en makken it grêf fêst, seagen de stien en sette in wacht.

HAADSTIK 28

1 Oan 'e ein fan 'e sabbat, doe't it begon te ljochtsjen tsjin 'e earste dei fan 'e wike, kamen Maria Magdalena en de oare Maria om it grêf te sjen.
2 En sjuch, der wier in greate ierdbeving: hwent de ingel des Heare kaem út ’e himel del, en kaem en rôle de stien fan ’e doar werom en siet derop.
3 Syn antlit wier as bliksem, en syn klean wyt as snie:
4 En út eangst foar him skodden de hoeders, en waerden as deaden.
5 En de ingel antwirde en sei tsjin de froulju: Eangje net, hwent ik wit dat jimme Jezus siikje, dy’t krusige wier.
6 Hy is hjir net, hwent hy is opstien, lyk as er sein hat. Kom, sjoch it plak dêr't de Heare lei.
7 En gean hastich hinne en siz syn learlingen dat Hy opstien is út de deaden; en sjuch, Hy giet foar jimme oantlit nei Galiléa; dêr scille jimme him sjen: sjuch, ik haw it jimme sein.
8 En hja teagen gau út it grêf mei eangst en grutte blydskip; en rûn om syn learlingen wurd te bringen.
9 En do't hja gyngen om syn learlingen to forteljen, sjuch, Jezus moete hjarren, sizzende: Heech heil! En hja kamen en holden him by de fuotten, en oanbeaen him.
10 Do sei Jezus tsjin hjar: Wês net bang: gean hinne en fertel myn broerren, dat hja nei Galiléa geane, en dêr scille hja my sjen.
11 En do’t hja hinnegeane, sjuch, guon fen ’e wacht kamen yn ’e stêd, en lieten de hegepreesters alles sjen hwet dien wier.
12 En do’t hja by de âldsten gearkommen wierne en rie nommen hiene, joegen hja de soldaten in great jild,
13 sizzende: Sis jimme, syn learlingen kamen nachts, en stielen him wei, wylst wy sliepten.
14 En as dit de steedhâlder ta de earen komt, den scille wy him oertsjûgje en dy befeiligje.
15 En hja namen it jild, en diene lyk as hjar leard wierne;
16 Do teagen de alve learlingen fuort nei Galiléa, nei in berch dêr't Jezus hjar oansteld hie.
17 En do't hja him seagen, oanbeaen hja him: mar guon twivelen.
18 En Jezus kaem en spriek ta hjar, sizzende: Alle macht is My jûn yn ’e himel en op ierde.
19 Gean dêrom hinne en lear alle folken, doopt se yn 'e namme fan 'e Heit en fan 'e Soan en fan 'e Hillige Geast:
20 En lear hjarren alles to hâlden hwat Ik jimme hjitten haw: en sjuch, Ik bin mei jimme altiid, oant de ein fen 'e wrâld ta. Amen.

Evangeelje fan Markus

HAADSTIK 1

1 It begjin fan it evangeelje fan Jezus Kristus, de Soan fan God;
2 Lykas biskreaun is yn ’e profeten: Sjuch, Ik stjûr myn boade foar jins oantlit, dy’t jins wei foar jins oantlit ree scil.
3 De stim fen ien dy’t ropt yn ’e woastenije: Bereid de wei des Heare, meitsje syn paden rjocht.
4 Johannes doopte yn 'e woastenije, en preke de doop fan bekearing ta ferjouwing fan sûnden.
5 En it hiele lân fen Judéa gyng ta him út, en dy fen Jeruzalem, en waerden allegearre fen him doopt yn ’e rivier fen ’e Jordaan, bikende hjar sûnden.
6 En Johannes waerd klaaid mei kamielhier, en mei in riem fen in fel om syn heupen; en hy iet sprinkhoannen en wylde hunich;
7 En preke, sizzende: Der komt ien, machtiger as ik, nei my, hwaens skonken ik net weardich bin om del to bûgjen en los te meitsjen.
8 Ik haw jo wol doopt mei wetter, mar hy scil dy doopje mei de Hillige Geast.
9 En it barde yn dy dagen, dat Jezus kaem út Nazareth yn Galiléa, en hy waerd doopt fen Johannes to de Jordaan.
10 En fuortdaliks opkommen út it wetter, Hy seach de himel iepene, en de Geast as in douwe del op him del:
11 En der kaem in stimme út ’e himel, sizzende: Do bist myn leafste Soan, yn hwa’t ik wol tofreden haw.
12 En daliks driuwt de Geast him de woastenije yn.
13 En hy wier dêr fjirtich dagen yn ’e woastenije, forsocht troch de satan; en wie mei de wylde bisten; en de ingels tsjinnen him.
14 No, neidat Johannes yn de finzenis set wie, kaam Jezus yn Galiléa, en preke it evangeelje fan it keninkryk fan God,
15 En sizzende: De tiid is folbrocht, en it keninkryk Gods is kommen: bikeare jimme en leau it Evangeelje.
16 En do’t er by de sé fan Galiléa rûn, seach er Simon en syn broer Andreas in net yn ’e sé smiten: hwent hja wierne fiskers.
17 En Jezus sei tsjin hjar: Kom jimme efternei, en Ik scil jimme fiskers fen minsken wirde.
18 En daliks forlieten hja hjar netten, en folgen him.
19 En do't er dêr in eintsje fierder gien wier, seach er Jakobus, de soan fen Sebedeüs, en Johannes, syn broer, dy't ek yn it skip wierne, hjar netten te reparearjen.
20 En daliks rôp er hjar, en hja lieten hjar heit Sebedeüs yn it skip by de hierfeinten, en teagen him efternei.
21 En hja teagen nei Kapernaüm; en daliks op 'e sabbatdei gyng er yn 'e synagoge, en learde.
22 En hja waerden forbjustere oer syn lear, hwent hy learde hjar as ien dy't macht hie, en net as de skriftgelearden.
23 En der wier yn hjar synagoge in man mei in ûnreine geast; en hy rôp,
24 sizzende: Lit ús stean; wat hawwe wy mei dy te krijen, Jezus fan Nazareth? bist kommen om ús te ferneatigjen? Ik ken dy wa't jo binne, de Hillige fan God.
25 En Jezus biroude him, sizzende: Wês stil en kom út him.
26 En do’t de ûnreine geast him toskuord hie en mei in lûde stim rôp, kaem er út him.
27 En hja waerden allegearre forheard, sadanich dat hja ûnderinoar fregen, sizzende: Hwet is dit? hokker nije lear is dit? hwent mei macht gebiedt er sels de ûnreine geasten, en hja hearre him.
28 En syn rom forspriek daliks oer it hiele gebiet om Galiléa hinne.
29 En daliks, do't hja út 'e synagoge kamen, kamen hja yn it hûs fen Simon en Andreas, mei Jakobus en Johannes.
30 Mar de mem fan Simons frou lei siik fen koarts, en anon fortelden hja him fen hjar.
31 En hy kaem en naem hjar by de hân, en tilde hjar oerein; en daliks forliet de koarts har, en hja tsjinne hjar.
32 En tsjin ’e joun, do’t de sinne ûndergien wier, brochten hja allegearre dy’t siik wierne, en de duvelbeseten ta Him.
33 En de hiele stêd waerd forgearre by de doar.
34 En hy genes in protte dy't siik wiene oan ferskate sykten, en hy dreau in protte duvels út; en lieten de duvels net prate, om't se him wisten.
35 En de moarns, in great skoft foar de dei opstien, gyng er út, en gyng nei in iensum plak, en bad dêr.
36 En Simon en dy by him wierne folgen him efter.
37 En do’t hja him foun hiene, seine hja tsjin him: Alle minsken siikje dy.
38 En hy sei tsjin hjar: Lit ús gean nei de folgjende stêdden, dat ik dêr ek preekje mei; hwent dêrom bin ik útkaam.
39 En hy preke yn hjar synagogen yn hiel Galiléa, en dreau de duvels út.
40 En der kaem in melaatske ta him, en smeekte him, en knibbele foar him del, en sei tsjin him: Astû wolst, kinst my skjinmeitsje.
41 En Jezus, bewuolle fan meilijen, stiek de hân út, en rekke him oan, en sei tsjin him: Ik wol; wês rein.
42 En do’t er it spritsen hie, gyng de melaetskheit daliks fan him ôf, en hy waerd reinige.
43 En hy befoel him dwers, en stjûrde him fuort;
44 En hy sei tsjin him: Sjuch, dû sisst tsjin gjinien neat; mar gean hinne, lit dysels oan 'e preester sjen, en offerje ta dyn reiniging datjinge dy't Mozes gebean hat, ta in tsjûgenis foar hjarren.
45 Mar hy gyng út, en bigoun it in protte to publisearjen en de saak yn 't bûtenlân to blazen, dat Jezus net mear iepenlik yn 'e stêd yngean koe, mar bûten wie yn woaste plakken; en hja kamen ta him út alle kanten.

HAADSTIK 2

1 En hy kaem nei in pear dagen wer yn Kapernaüm; en it waerd lûd dat er yn 'e hûs wie.
2 En daliks kamen der in protte byinoar, sadanich dat der gjin plak wie om se op to nimmen, nee, net sasear as by de doar: en hy preke hjarren it wird.
3 En hja kamen ta him, bringende ien ferlamme, dy’t út fjouwer berne wier.
4 En do’t hja net by him komme koene om de parse, ûntdutsen hja it dak dêr’t er wie;
5 Do’t Jezus hjar leauwe seach, sei Er tsjin de ferlamme: Soan, dyn sûnden binne dy ferjûn.
6 Mar d'r sieten guon fan 'e skriftgelearden, en rieden yn har hert,
7 Hwerom sprekt dizze man sa godslastering? wa kin sûnden ferjaan as God allinne?

8 En daliks do’t Jezus yn syn geast fornaem dat hja sa by hjarsels redenden, sei er tsjin hjar: Hwerom redenearje jimme dizze dingen yn jimme herten?
9 Oft it makliker is om tsjin de ferlamme te sizzen: Jo sûnden binne jo ferjûn; of sizze: Kom oerein en nim dyn bêd op en rinne?
10 Mar dat jimme witte meije dat de Minskesoan macht hat op ierde om sûnden te ferjaan, (seit er tsjin de ferlamme:)
11 Ik sis dy: Kom oerein en nim dyn bêd op, en gean yn dyn hûs.
12 Do kaem er him op, naem it bêd op en gyng foar hjar allegearre út; sadat se allegear fernuvere en God ferhearliken, sizzende: Wy hawwe it noait op dizze manier sjoen.
13 En hy gyng wer út by de see; en de hiele mannichte kaem ta him ta, en hy learde har.
14 En do’t er foarbygyng, seach er Levi, de soan fen Alfeüs, sitten by de tolboer, en sei tsjin him: Folgje my. En hy gyng oerein en folge him.
15 En it barde, do’t Jezus yn syn hûs oan it iten siet, dat ek in protte tollers en sûnders sieten mei Jezus en syn learlingen;
16 En do’t de skriftgelearden en Farizeën him seagen iten mei tollers en sûnders, seine hja tsjin syn learlingen: Hoe is it dat er ite en drinke mei tollers en sûnders?
17 Do’t Jezus it hearde, sei Er tsjin hjar: Dy’t heil binne, hawwe de dokter net nedich, mar dy’t siik binne: Ik bin net kommen om de rjuchtfeardigen to roppen, mar sûnders ta berou.
18 En de learlingen fen Jehannes en fen ’e Farizeën gongen fêst, en hja kamen en seine tsjin him: Hwerom fêstje de learlingen fen Johannes en fen ’e Farizeën, mar jins learlingen fêstje net?
19 En Jezus sei tsjin hjar: Kinne de bern fen 'e breidskeamer fêste, wylst de breider by hjar is? salang't se de brêgeman by har hawwe, kinne se net fêstje.
20 Mar de dagen scille komme, dat de breider fen hjar ôfnommen wirde scil, en den scille hja yn dy dagen fêstje.
21 Gjinien naait ek in stik nij kleed op in âld kleed; oars nimt it nije stik dat it fol hat ôf fan it âlde, en de skeur wurdt slimmer.
22 En gjinien docht nije wyn yn âlde flessen; oars sjit de nije wyn de flessen, en de wyn wurdt ferspile, en de flessen scille bedoarn wurde: mar nije wyn moat yn nije flessen set wurde.
23 En it barde dat er de sabbatsdei troch de nôtfjilden gyng; en syn learlingen bigounen, wylst hja gongen, de aren to toarkjen.
24 En de Farizeën seine tsjin him: Sjuch, hwerom dogge hja op de sabbat hwet net rjucht is?
25 En hy sei tsjin hjar: Hawwe jimme noait lêzen hwet David dien hat, do't er need hie, en honger wier, hy en hja dy by him wierne?
26 Hoe’t er yn ’e dagen fen Abjatar, de hegepreester, yn it hûs Gods gyng, en it toanbrea iet, dat net tastien is to iten as foar de preesters, en ek joech oan dyjingen dy’t by him wierne?
27 En hy sei tsjin hjar: De sabbat is makke for de minske, en net de minske for de sabbat;
28 Dêrom is de Minskesoan ek Hear fen 'e sabbat.

HAADSTIK 3

1 En hy gyng wer yn 'e synagoge; en dêr wier in man, dy't in fordarre hân hie.
2 En hja seagen him, oft er him op ’e sabbat genêze soe; dat hja him beskuldigje mochten.
3 En hy sei tsjin de man, dy’t de forwurge hân hie: Stean foart.
4 En hy sei tsjin hjar: Is it goed to dwaen op ’e sabbatdagen, of kwea te dwaen? om it libben te rêden, of te deadzjen? Mar hja holden stil.
5 En do’t er hjar mei grime omseach hie, roun oer de hurdens fen hjar hert, sei er tsjin de man: Strik dyn hân út. En hy strekte it út, en syn hân waerd wer sa goed as de oare.
6 En de Farizeën teagen út en rieplachten daliks mei de Herodianen tsjin him, hoe’t hja him fordylgje mochten.
7 Mar Jezus luts him werom mei syn learlingen nei de sé, en in grutte mannichte út Galiléa folge him, en út Judéa,
8 En fen Jeruzalem, en fen Idumaea, en fen ’e oare kant de Jordaan; en hja kamen ta him, om Tyrus en Sidon, in greate mannichte, do hja hearden hwet greate dingen er dien hie.
9 En hy spriek ta syn learlingen, dat in lyts skipke op him wachtsje scoe fanwegen de mannichte, dat se him net fordronge.
10 Hwent hy hie in protte genêzen; sadanich dat se him oanstutsen om him oan te reitsjen, safolle as pleagen hiene.
11 En ûnreine geasten, do’t hja him seagen, foelen foar him del, en rôpen, sizzende: Do bist de Soan fan God.
12 En hy gebea hjarren drege, dat hja him net bikend meitsje scoene.
13 En hy gyng de berch op, en rôp him hwa't er woe, en hja kamen ta him.
14 En hy ornearre tolve, dat hja by him wêze scoene, en dat er hjar útstjoere mocht om to preekjen,
15 En om macht te hawwen om sykten te genêzen en duvels út te driuwen:
16 En Simon neamde hy Petrus;
17 En Jakobus, de soan fen Sebedeüs, en Johannes, de broer fen Jakobus; en hy neamde se Boanerges, dat is, De soannen fan 'e tonger.
18 En Andreas, en Filippus, en Bartolomeüs, en Mattéus, en Thomas, en Jakobus, de soan fen Alfeüs, en Thaddeüs, en Simon de Kanaänyt,
19 En Judas Iskariot, dy’t him ek forried, en hja gyngen yn in hûs.
20 En de mannichte kaem wer byinoar, dat hja net brea ite koenen.
21 En do’t syn freonen it hearden, gyngen hja út om him to gripen, hwent hja seine: Hy is bûten himsels.
22 En de skriftgelearden, dy’t fen Jeruzalem ôfkamen, seine: Hy hat Beëlzebul, en troch de oerste fen ’e duvels driuwt er de duvels út.
23 En hy rôp hjar ta him, en sei tsjin hjar yn gelikenissen: Hoe kin de satan de satan fordriuwe?
24 En as in keninkryk tsjin himsels ferdield is, kin dat keninkryk net bestean.
25 En as in hûs tsjin himsels ferdield is, kin dat hûs net stean.
26 En as de satan tsjin himsels opstean en fordield wirde, kin er net stean, mar hat in ein.

27 Nimmen kin yn it hûs fan in sterke man komme en syn guod fordjerre, as er de sterke man earst bine scil; en den scil er syn hûs bedjerre.
28 Wiswier sis ik jimme: Alle sûnden scille de minskesoanen forjown wirde, en lasteringen hwermei hja lasterje scille;
29 Mar wa't de Hillige Geast lasterje sil, hat nea ferjouwing, mar stiet yn gefaar fan ivige feroardieling:
30 Hwent hja seine: Hy hat in ûnreine geast.
31 Do kaemen syn broerren en syn mem, en bûten steande, stjûrden hja nei him, roppende.
32 En de mannichte siet om him hinne, en hja seine tsjin him: Sjuch, dyn mem en dyn broerren siikje dy.
33 En hy antwirde hjar, sizzende: Hwa is myn mem of myn broerren?
34 En hy seach om him hinne, dy't om him sieten, en sei: Sjuch, myn mem en myn broerren!
35 Hwent hwa't Gods wil dwaen scil, dy is myn broer en myn sister en mem.

HAADSTIK 4

1 En hy bigoun op 'e nij to learen oan 'e see; en de hiele mannichte wier by de sé op it lân.
2 En hy learde hjarren in protte troch gelikenissen, en sei tsjin hjar yn syn lear:
3 Harkje; Sjuch, der gyng in sieder út om te sieden:
4 En it barde, wylst er siedde, dat guon fen 'e wei foelen, en de fûgeltsjes fen 'e loft kamen en forten it op.
5 En guon foelen op stiennen grûn, dêr't net folle ierde hie; en daliks sprong it op, om't it gjin djipte fan ierde hie:
6 Mar do't de sinne opkaem, waerd it ferbaarnd; en om't it gjin woartel hie, ferdwûn it fuort.
7 En guon foelen ûnder de toarnen, en de toarnen waerden op en smieten it, en it joech gjin frucht.
8 En in oar foel yn 'e goede ierde en joech frucht dy't opkommen en groeide; en brocht hwat tritich, en guon sechstich en guon hûndert.
9 En hy sei tsjin hjar: Wa't earen hat om to hearren, lit him hearre.
10 En do't er allinne wier, fregen hja, dy't om him wierne mei de toalven, de gelikenis fen him.
11 En hy sei tsjin hjar: Jimme is jown it mystearje fen it keninkryk Gods to kennen;
12 Dat hja sjen meije en net fornimme; en harkje meie se hearre en net begripe; dat se net op elk momint bekeard wurde, en har sûnden harren ferjûn wurde.
13 En hy sei tsjin hjar: Witte jimme dizze gelikenis net? en hoe scille jimme dan alle gelikenissen witte?
14 De sieder siedt it wird.
15 En dit binne it oan 'e wei, dêr't it wird siede wirdt; mar as hja it heard hawwe, komt de satan daliks en nimt it wird wei dat yn hjar hert siedde wier.
16 En dit binne it ek, dy't siede wirde op stiennen grûn; dy't, as se it wurd heard hawwe, it daliks mei blydskip oannimme;
17 En hawwe gjin woartel yn harsels, en ferhâlde sa mar foar in tiid: dêrnei, as ellinde of ferfolging opkomt om 'e wille fan it wurd, daliks binne se misledige.
18 En dit binne hja, dy't siede wirde ûnder toarnen; lykas it wurd hearre,
19 En de soargen fan dizze wrâld, en de ferrifeljen fan rykdom, en de begearten fan oare dingen dy't ynkomme, smoargje it wurd, en it wurdt sûnder frucht.
20 En dit binne hja, dy't yn 'e goede ierde siede wirde; dy't it wurd hearre en it oannimme en frucht bringe, guon tritichfâld, guon sechstich en guon hûndert.
21 En hy sei tsjin hjar: Is in kears brocht om ûnder in bosk of ûnder in bêd to setten? en net op in kandelaar set wurde?
22 Hwent der is neat ferburgen, dat net iepenbiere wirde scil; ek waerd neat geheim hâlden, mar dat it nei it bûtenlân komme soe.
23 As immen earen hat om to hearren, lit him hearre.
24 En hy sei tsjin hjar: Pas op hwat jimme hearre: mei hokker mjitte jimme mjitte, scil jimme metten wirde; en jimme, dy't hearre, scil mear jûn wirde.
25 Hwent hwa't hat, scil him jûn wirde;
26 En hy sei: Sa is it keninkryk Gods, as soe in minske sied yn 'e ierde smite;
27 En scoe sliepe, en nacht en dei opstean, en it sied scoe springe en opgroeie, hy wit net hoe.
28 Hwent de ierde bringt frucht fan harsels; earst it blêd, dan it ear, dêrnei de folle mais yn it ear.
29 Mar hwennear't de frucht brocht is, dan docht er daliks de sikkel deryn, hwent de rispinge is kommen.
30 En hy sei: Hwer scille wy it keninkryk Gods mei lykje? of mei hokker fergeliking sille wy it fergelykje?
31 It is as in mosterkearn, dat, as it yn 'e ierde siedd wurdt, minder is as al it sied dat op 'e ierde is;
32 Mar as it siedd wirdt, waakst it op en wirdt greater as alle krûden, en sjit greate tûken út; sadat de fûgels fan 'e loft ûnder it skaad derfan ferbliuwe meie.
33 En mei in protte fan sokke likenissen spriek Er it wird ta hjarren, lyk as hja it hearre koene.
34 Mar sûnder in gelikenis spriek Er net ta hjarren: en do't hja allinne wierne, lei er syn learlingen alles út.
35 En dyselde deis, do't de joun kommen wier, sei er tsjin hjar: Lit ús oergean nei de oare kant.
36 En do't hja de mannichte fuortstjoerd hiene, namen hja him lyk as er yn it skip wier. En der wiene ek oare lytse skippen by him.
37 En der kaem in greate wynstoarm op, en de weagen sloegen yn it skip, dat it nou fol waerd.
38 En hy wier yn it efterste part fen it skip, sliepend op in kessen, en hja meitsje him wekker en seine tsjin him: Master, makket it jo net út dat wy omkomme?
39 En hy gyng oerein, en bisocht de wyn, en sei tsjin de sé: Frede, wês stil. En de wyn hâldde op, en der kaam in grutte stilte.
40 En hy sei tsjin hjar: Hwerom binne jimme sa bang? hoe komt it dat jimme gjin leauwe hawwe?
41 En hja frezen tige, en seine de iene tsjin de oar: Hwet is dit foar in minske, dat sels de wyn en de sé him hearre?

HAADSTIK 5

1 En hja kamen oer oan 'e oare kant fen 'e sé, yn it lân fen 'e Gadarenen.
2 En do't er út it skip kaem, kaam der him daliks út 'e grêven in man temjitte mei in ûnreine geast,
3 Dy't ûnder de grêven wenne hie; en gjin minske koe him bine, nee, net mei keatlingen:

4 Hwent hy wier faek bûn mei keatlingen en keatlingen, en de keatlingen wierne troch him ôfskuord, en de keatlingen yn stikken brutsen;
5 En altyd, nacht en dei, wie er yn 'e bergen en yn 'e grêven, skriemende en snijde himsels mei stiennen.
6 Mar do't er Jezus yn fierren seach, roun er en oanbea him,
7 En rôp mei in lûde stimme en sei: Hwet haw ik mei dy to dwaen, Jezus, Soan fen ’e Allerheechste God? Ik beswierje dy by God, datstû my net pinigest.
8 Hwent hy sei tsjin him: Kom út de man, dû ûnreine geast.
9 En hy frege him: Hwet is dyn namme? En hy antwirde en sei: Myn namme is Legion, hwent wy binne in protte.
10 En hy smeekte him tige, dat er hjar net út it lân stjûre woe.
11 En der wier by de bergen in greate keppel swijen, dy’t weide.
12 En al de duvels smeeken Him, sizzende: Stjoer ús yn 'e swinen, dat wy yn hjarren komme meie.
13 En Jezus joech hjarren fuort. En de ûnreine geasten gyngen út en kamen yn 'e swinen, en de keppel rûn mei geweld del in steile plak yn 'e sé, (it wiene sa'n twa tûzen;) en waarden ferstike yn 'e see.
14 En dy’t it swijen weidzje, flechten, en fertelden it yn ’e stêd en op it lân. En hja gongen út om te sjen wat it dien wie.
15 En hja kamen ta Jezus, en seagen Him, dy’t fan ’e duvel beset wie en it legioen hie, sittend en klaaid en by syn ferstân: en hja waerden bang.
16 En dy’t it seagen fertelden harren hoe’t it bard wie op him dy’t fan de duvel beset wie, en ek oer de swinen.
17 En hja bigounen him to bidden, dat hja út hjar grinzen wei to gean.
18 En do’t er yn it skip kaem, bad dejinge dy’t fan de duvel beset wie, him dat er by him wêze mocht.
19 Mar Jezus liet him net lije, mar sei tsjin him: Gean nei hûs ta jins freonen, en sis hjarren, ho greate dingen de Heare oan dy dien hat en meilijen mei dy hân hat.
20 En hy gyng fuort, en bigoun to Dekapolis to forkundigjen ho greate dingen Jezus foar him dien hie: en alle minsken forwûnderen har.
21 En do’t Jezus wer mei it skip nei de oare kant oergien wier, kamen in protte folk by him gear: en hy wie tichtby de sé.
22 En sjuch, dêr komt ien fen ’e oersten fen ’e synagoge, mei namme Jaïrus; en doe't er him seach, foel er oan syn fuotten,
23 En hy smeekte him tige, sizzende: Myn dochter leit op it punt fan de dea; en hja scil libje.
24 En Jezus gyng mei him; en in protte minsken folgen him, en fordronken him.
25 En in frou, dy’t tolve jier bloedfloed hie,
26 En hja hie in protte lijen fan in protte dokters, en hie útbrocht alles wat hja hie, en wie neat better, mar earder wurden slimmer,
27 Do't hja fen Jezus heard hie, kaem hja efter yn 'e parse, en rekke syn klean oan.
28 Hwent hja sei: As ik mar syn klean oanreitsje mei, den scil ik heel wirde.
29 En daliks waerd de boarne fen hjar bloed fordroege; en hja fielde yn har lichem, dat hja genêzen wie fan dy pleach.
30 En Jezus, dy’t daliks yn himsels wist dat de deugd út him útgien wie, kearde him om yn ’e parse en sei: Hwa hat myn klean oanrekke?
31 En syn learlingen seine tsjin him: Do sjochst de mannichte dy driget, en seit: Hwa hat my oanrekke?
32 En hy seach om him hinne om hjar to sjen dy’t dit dien hie.
33 Mar de frou, dy’t eang en bibbere, wist hwet der yn hjar dien wier, kaem en foel foar him del, en fertelde him de hiele wierheid.
34 En hy sei tsjin hjar: Dochter, dyn leauwen hat dy heil makke; gean yn frede, en wês hielendal fan jins pleach.
35 Wylst er noch spriek, kamen der guon út 'e oerste fen 'e synagoge, dy seinen: Dyn dochter is stoarn;
36 Do’t Jezus it wird hearde dat spritsen wier, sei er tsjin de oerste fen ’e synagoge: Wês net bang, leau allinne.
37 En hy liet gjinien him folgje, útsein Petrus en Jakobus en Johannes, de broer fen Jakobus.
38 En hy kaem yn it hûs fen ’e oerste fen ’e synagoge, en seach it tumult, en dy’t tige skriemden en gûlen.
39 En do’t er binnenkaem, sei er tsjin hjar: Hwerom meitsje jimme dit argewaasje en skrieme? de famke is net dea, mar sliept.
40 En hja laken him to spot. Mar doe't er se allegearre útstutsen hie, naem er de heit en de mem fen 'e famke, en dejingen dy't by him wiene, en gyng yn dêr't it jonkje lei.
41 En hy naem it famke by de hân, en sei tsjin hjar: Talitha kumi; dat is, útlein: Damsel, sis ik dy, stean op.
42 En daliks gyng de jonkfrou oerein en gyng; hwent hja wier tolve jier âld. En hja wiene ferbjustere mei in grutte fernuvering.
43 En hy bifoel hjarren tige, dat nimmen it witte scoe; en gebea dat der wat te iten jûn wurde soe.

HAADSTIK 6

1 En hy gyng dêrwei út en kaem yn syn lân; en syn learlingen folgje him.
2 En do't de sabbat oankaam, bigoun er to learen yn 'e synagoge; en hokker wiisheid is dit dy't him jûn wurdt, dat sels sokke machtige wurken troch syn hannen dien wurde?
3 Is dit net de timmerman, de soan fen Maria, de broer fen Jakobus, en Joses, en fen Juda en Simon? en binne syn susters hjir net by ús? En hja wiene misledige op him.
4 Mar Jezus sei tsjin hjar: In profeet is net sûnder eare, mar yn syn eigen lân, en ûnder syn eigen sibben en yn syn eigen hûs.
5 En hy koe dêr gjin machtich wirk dwaen, útsein dat er in pear siken de hannen lei en hjar genêze.
6 En hy fernuvere him om hjar ûnleauwige. En hy gyng de doarpen om en learde.
7 En hy rôp de toalve ta him, en bigoun hjar to twa en twa to stjoeren; en joech harren macht oer ûnreine geasten;
8 En gebea hjar, dat hja neat meinimme mochten op hjar reis, útsein in stêf; gjin skrap, gjin brea, gjin jild yn har beurs:
9 Mar wês skoech mei sandalen; en net op twa jassen.
10 En hy sei tsjin hjar: Hwet jimme yn in hûs komme, dêr bliuwst oant jimme fen dat plak ôfgeane.
11 En hwa’t jimme net oannimme scil en nei jimme net hearre, as jimme dêrwei ôfgeane, skodzje it stof ûnder jimme foetten ôf ta in tsjûgenis tsjin hjar. Wiswier sis ik

jimme: It scil Sodom en Gomorra yn 'e deis fan it oardiel ferdraachliker wêze as foar dy stêd.
12 En hja gyngen út en preken dat de minsken har bikeare scoene.
13 En hja dreaunen in protte duvels út, en salve in protte siiken mei oalje, en genenen hjar.
14 En kening Herodes hearde fen him; (hwent syn namme is ferspraat nei it bûtenlân) en hy sei: Johannes de Doper is opstien út 'e deaden, en dêrom skuorje har machtige wurken yn him.
15 Oaren seine: Dat it Elias is. En oaren seine: Dat it in profeet is, of as ien fen 'e profeten.
16 Mar do't Herodes it hearde, sei er: It is Jehannes, dy't ik ûntholle haw: hy is opstien út 'e deaden.
17 Hwent Herodes hie sels útstjûrd en Jehannes grepen en him yn de finzenis bûn om Herodias, de frou fan syn broer Filippus, hwent hy hie mei har troud.
18 Hwent Jehannes hie tsjin Herodes sein: It is jo net tastien de frou fan jins broer te hawwen.
19 Dêrom hie Herodias in skeel tsjin him, en scoe him deade hawwe; mar hja koe net:
20 Hwent Herodes freze foar Jehannes, wittende dat er in rjochtfeardich en hillich wier, en observearre him; en do't er him hearde, die er in protte dingen en hearde him bliid.
21 En do’t in gaadlike dei oankaam, dat Herodes op syn jierdei in jûnsmiel makke foar syn hearen, hege oersten en foarsten fan Galiléa;
22 En do’t de dochter fen dy neamde Herodias binnenkaem en dûnse, en Herodes en hjar dy’t by him sieten, bifrege, sei de kening tsjin de jonkfrou: Freegje my hwetstû wolst, en ik scil it dy jaen.
23 En hy swarde hjar: Hwetstû my freegje scille, dat scil ik dy jaen, oant de helte fen myn keninkryk.
24 En hja gyng út en sei tsjin hjar mem: Hwet scil ik freegje? En hja sei: It holle fen Johannes de Doper.
25 En hja kaem daliks mei hasten by de kening, en frege, sizzende: Ik wol, datstû my by en by in skûtel de holle fen Johannes de Doper jowt.
26 En de kening wie tige jammer; dochs woe er om syn eed en om hjar wille dy't by him sieten har net ôfwize.
27 En daliks stjûrde de kening in beul en gebea dat syn holle brocht wirde;
28 En hy brocht syn holle yn in skûtel, en joech dy oan it jonkje, en it jonkje joech it oan har mem.
29 En do syn learlingen it hearden, kamen hja en namen syn lyk op en leine it yn in grêf.
30 En de apostelen kamen har byinoar ta Jezus, en fertelden Him alles, sawol wat se dien hiene as wat se leard hiene.
31 En hy sei tsjin hjar: Kom jimme sels apart yn in woastenije, en rêst in skoft;
32 En hja teagen ôf nei in woastenije plak mei it skip allinne.
33 En it folk seach hjar fuortgean, en in protte kenden him, en rounen derhinne út alle stêden, en teagen hjar út, en kamen by him gear.
34 En Jezus, do't er útkaem, seach in protte minsken, en hy waerd mei meilijen oer hjar bewûndere, om't hja wierne as skiep dy't gjin hoeder hiene: en Hy bigoun hjarren in protte dingen to learen.
35 En do't de dei no fier wie, kamen syn learlingen ta him en seine: Dit is in woastenije, en nou is de tiid fier foarby;
36 Stjoer hjar fuort, dat hja yn it lân en yn ’e doarpen geane, en hjar brea keapje meije, hwent hja hawwe neat to iten.
37 Hy antwirde en sei tsjin hjar: Jow hjarren to iten. En hja seine tsjin him: Sille wy hinnegean en brea foar twahûndert penny keapje en hjar to iten jaen?
38 Hy sei tsjin hjar: Hofolle breaen hawwe jimme? gean en sjoch. En do't hja it wisten, sizze hja: Fiif en twa fisken.
39 En hy gebea hjarren dat hja allegearre by selskippen op it griene gers sitte litte.
40 En hja sieten yn rigen, by hûnderten en by fyftich.
41 En do't er de fiif breaën en de twa fisken nommen hie, seach er op nei de himel, en seinge, en briek de breaën, en joech se oan syn learlingen, om hjarren to setten; en de beide fisken fordielde er ûnder hjar allegearre.
42 En hja ieten allegearre, en waerden fol.
43 En hja namen toalve kuorren fol fen it brokstikken en fen de fisken.
44 En hja dy’t fen ’e broden ieten wierne likernôch fiif tûzen man.
45 En daliks twong er syn learlingen om yn it skip to gean en foaroer nei Betsaïda to gean, wylst er it folk fuortstjoerde.
46 En do't er se fuortstjoerd hie, gyng er nei in berch om to bidden.
47 En do’t de jûn waerd, wier it skip midden yn ’e sé, en hy allinne op it lân.
48 En hy seach hjar to roeien; hwent de wyn wie hjar yn tsjinstelling, en om de fjirde nachtwacht kaem er by hjarren, rinnend op 'e sé, en woe hjar foarbygean.
49 Mar do't hja him op 'e sé seagen rinnen, tochten hja, dat it in geast west hie, en rôpen:
50 Hwent hja seagen him allegearre, en waerden ûnrêstich. En daliks spriek er mei hjar, en sei tsjin hjar: Wês moedich; ik bin it; wês net bang.
51 En hy gyng by hjarren op yn it skip; en de wyn hâldde op, en hja waerden tige forwûndere yn harsels, en ferwûndere.
52 Hwent hja hawwe it wûnder fen 'e broden net sjoen, hwent hjar hert waerd ferhurd.
53 En do’t hja oertsjûge wierne, kamen hja yn it lân Genesaret, en teagen nei de kust.
54 En do't hja út it skip kamen, wisten hja him daliks,
55 En roun troch dat hiele gebiet hinne, en bigoun de sikenen op bêd to to dragen, dêr't hja hearden dat er wier.
56 En wêr’t er ek ynkaem, yn doarpen, of stêden of lân, leine hja de siken op ’e strjitten, en smeeken him dat hja oanreitsje mochten, as it mar de râne fen syn kleed wier;

HAADSTIK 7

1 Do kamen de Farizeën ta him gear en guon fen ’e skriftgelearden, dy’t út Jeruzalem kamen.
2 En do’t hja guon fen syn learlingen seagen brea iten mei ûnreine, dat wol sizze mei ûnwosken hannen, founen hja skuld.
3 Hwent de Farizeën en al de Joaden, bihalven dat hja hjar hannen faek wosken, ite net, neffens de oerlevering fen ’e âldsten.
4 En as hja fen ’e merke komme, as hja net wosken, ite hja net. En in protte oare dingen binne d'r, dy't se krigen hawwe om te hâlden, lykas it wassen fan bekers en potten, koperen gerei en fan tafels.

5 Do fregen de Farizeën en de skriftgelearden him: Hwerom rinne jins learlingen net neffens de oerlevering fen ’e âldsten, mar ite brea mei ûnwaske hannen?
6 Hy antwirde en sei tsjin hjar: Goed hat Jesaja fan jimme skynhilligen profetearre, lyk as skreaun is: Dit folk eare my mei de lippen, mar hjar hert is fier fan my ôf.
7 Mar om ’e nocht oanbidde hja my, en leare de geboaden fen ’e minsken ta learingen.
8 Hwent it geboad Gods ôflizze, hâlde jimme de tradysje fen ’e minsken oan, as it waskjen fan potten en bekers: en in protte oare soksoarte dingen dogge jimme.
9 En hy sei tsjin hjar: Jim forsearje it gebod fen God goed, dat jimme jimme eigen oerlevering hâlde meije.
10 Hwent Mozes sei: Earje jins heit en jins mem; en: Wa't heit of mem flokt, lit dy de dea stjerre;
11 Mar jimme sizze: As in man tsjin syn heit of mem sizze scil: It is Corban, dat wol sizze, in geskink, troch hwatstû mei my nuttich bist; hy scil frij wêze.
12 En jimme litte him net mear hwet dwaen foar syn heit of syn mem;
13 En meitsje it wurd fan God neat út troch jimme oerlevering, dy’t jimme oerbrocht hawwe: en in protte sokke dingen dogge jimme.
14 En do’t er al it folk ta him roppen hie, sei er tsjin hjar: Harkje nei my, elk fen jimme, en begryp:
15 D'r is neat fan bûten in minske, dat yn him yngean kin him ûntreinigje: mar de dingen dy't út him komme, dat binne it dy't de minske ûntreinigje.
16 As immen earen hat om to hearren, lit him hearre.
17 En do’t er fen ’e minsken yn it hûs kaem, fregen syn learlingen him oer de gelikenis.
18 En hy sei tsjin hjar: Binne jimme ek sa sûnder forstân? Fernimme jo net dat alles wat fan bûten yn 'e minske ynkomt, it kin him net ûntreinigje;
19 Om’t it net yn syn hert komt, mar yn ’e búk, en útgiet yn ’e drûchte, reinigjend al it fleis?
20 En hy sei: Hwet fen ’e man útkomt, dat makket de man ûnrein.
21 Hwent fan binnen, út it hert fen 'e minsken, komme kweade gedachten, oerhoer, hoererij, moard,
22 Dieverijen, begearichheid, goddeleaze, bedrog, loslittenskip, in kwea each, godslastering, grutskens, dwaasheid:
23 Al dizze kweade dingen komme fan binnen út, en meitsje de minske ûnrein.
24 En dêrwei gyng er oerein, en gyng yn ’e grinzen fen Tyrus en Sidon, en kaem yn in hûs, en woe gjin minske it witte, mar hy koe net ferburgen wirde.
25 Hwent in frou, hwaens jonge dochter in ûnreine geast hie, hearde fen him, en kaem en foel oan syn foetten;
26 De frou wier in Grykske, in Syrofenysyske fan folk; en hja smeekte him dat er de duvel út har dochter útdriuwe soe.
27 Mar Jezus sei tsjin hjar: Lit de bern earst fol wirde, hwent it is net gaadlik om it brea fan de bern to nimmen en foar de hûnen to smiten.
28 En hja antwirde en sei tsjin him: Ja, Heare!
29 En hy sei tsjin hjar: Gean om dit wird hinne; de duvel is út dyn dochter gien.
30 En do’t hja by hjar hûs kaem, foun hja de duvel útgien, en hjar dochter lei op it bêd.
31 En hy kaem wer by de kust fen Tyrus en Sidon wei, by de see fen Galiléa, midden yn ’e kusten fen Dekapolis.
32 En hja brochten ien ta him dy’t dôve wier en in bihindering hie yn syn spraak; en hja bidde him de hân op him to lizzen.
33 En hy naem him ôf fen ’e mannichte, en stiek syn fingers yn ’e earen, en hy spuide en rekke syn tonge oan;
34 En hy seach op nei de himel, suchte, en sei tsjin him: Effatha, dat is: Wês iepen.
35 En dalik waerden syn earen iepene, en de string fen syn tonge waerd los, en hy spriek frij.
36 En hy befoel hjarren, dat hja it nimmen sizze scoene;
37 En hja waerden forbjustere, sizzende: Hy hat alles goed dien: hy lit de dôven hearre en de stommen prate.

HAADSTIK 8

1 Yn dy dagen, de mannichte, dy't tige great wier en neat to iten hie, rôp Jezus syn learlingen ta him, en sei tsjin hjar:
2 Ik haw begrutsjen mei de mannichte, om’t hja no trije dagen by my west hawwe en neat te iten hawwe;
3 En as ik se fêststjûr nei hjar eigen huzen fuortstjûr, den scille hja ûnderweis flauwe wirde, hwent dûkers fen hjar kamen fen fierren.
4 En syn learlingen antwirden him: Hwer kin in man dizze mannen hjir yn ’e woastenije mei brea sêd meitsje?
5 En hy frege hjarren: Hofolle broden hawwe jimme? En hja seine: Sân.
6 En hy gebea it folk op ’e ierde sitten te gean, en hy naem de sân broden, en hy tanke, en briek en joech syn learlingen om hjarren to setten; en hja stelden se foar it folk.
7 En hja hienen in pear lytse fiskjes, en hy seinge en gebea se ek foar hjar to stellen.
8 En hja ieten en waerden fol;
9 En dy’t iten hiene wierne likernôch fjouwer tûzen; en hy stjûrde se fuort.
10 En daliks gyng er mei syn learlingen yn in skip, en kaem yn ’e dielen fen Dalmanutha.
11 En de Farizeën kamen út en bigounen mei him to freegjen, en sochten fen him in teken út 'e himel, en forsochten him.
12 En hy suchte djip yn syn geast, en sei: Hwerom siket dit slachte nei in teiken? Wiswier sis ik jimme: Der scil gjin teken jûn wirde oan dit geslacht.
13 En hy liet hjarren, en gyng yn it skip wer op 'e oare kant.
14 No wiene de learlingen forgetten brea to nimmen, en hja hiene net mear as ien brea by hjar yn it skip.
15 En hy gebea hjarren, sizzende: Pas op, pas op foar it sûrdearde fen ’e Farizeën en foar it sûrdearde fen Herodes.
16 En hja rieden ûnderinoar, sizzende: It is om’t wy gjin brea hawwe.
17 En do’t Jezus it wist, sei Er tsjin hjar: Hwerom redenearje jimme, om’t jimme gjin brea hawwe? fernimme jim noch net, en begripe jim ek net? hast dyn hert noch ferhurd?
18 As jimme eagen hawwe, sjogge jimme net? en earen hawwe, hearre jimme net? en ûnthâlde jimme it net?
19 Do’t ik de fiif broden briek ûnder fiif tûzen, hoefolle koerren fol brokstikken hawwe jimme opnomd? Hja seine tsjin him: Tolve.
20 En do’t de sân ûnder fjouwer tûzen, hoefolle koerren fol mei brokstikken hawwe jimme opnomd? En hja seine: Sân.
21 En hy sei tsjin hjar: Hwet forstean jimme it net?

22 En hy kaem to Bethsaïda; en hja brochten in bline ta him, en smeken him him oan te reitsjen.
23 En hy naem de bline by de hân en liet him de stêd út; en do't er him yn 'e eagen spuugde en de hannen op him lei, frege er him oft er wat seach.
24 En hy seach op en sei: Ik sjoch de minsken rinnen as beammen.
25 Dêrnei lei er de hannen wer op syn eagen, en liet him opsjen: en hy waerd wer en seach elk dúdlik.
26 En hy stjûrde him nei syn hûs, sizzende: Gean net yn 'e stêd, en siz it net oan immen yn 'e stêd.
27 En Jezus gyng út en syn learlingen nei de stêdden fen Caesarea Philippi, en ûnderweis frege er syn learlingen, sizzende tsjin hjar: Hwa sizze de minsken dat ik bin?
28 En hja antwirden: Johannes de Doper; mar guon sizze: Elias; en oaren, Ien fan 'e profeten.
29 En hy sei tsjin hjar: Mar hwa sizze jimme dat ik bin? En Petrus antwirde en sei tsjin him: Jo binne de Christus.
30 En hy gebea hjarren, dat hja gjinien fen him sizze scoene.
31 En hy bigoun hjarren to learen, dat de Minskesoan in protte lije moat, en forwiisd wirde moat troch de âldsten, en fen 'e hegepreesters en skriftgelearden, en deade wirde, en nei trije dagen wer opstean.
32 En hy spriek dat wird iepenlik. En Petrus naem him, en bigoun him to bisprekken.
33 Mar do't er him omdraaid hie en syn learlingen oanseach, biroude er Petrus, sizzende: Gean efter my, satan, hwent dû genietet net fan de dingen dy't fan God binne, mar de dingen dy't fan minsken binne.
34 En do't er it folk mei syn learlingen ek ta him roppen hie, sei er tsjin hjar: Hwa't nei my komme scil, lit him himsels forlizze en syn krús opnimme en my folgje.
35 Hwent hwa't syn libben rêde wol, scil it forlieze; mar hwa't syn libben forlieze sil om myn wille en om it evangeelje, dy scil it rêde.
36 Hwent hwet scil it in minske nuttich wêze, as er de hiele wrâld winne scil en syn eigen siel forlieze?
37 Of hwet scil in minske jaen for syn siele?
38 Hwa't dêrom foar my en foar myn wirden skamje scil yn dit oerspelige en sûndige slachte; ek foar him sil de Minskesoan him skamje, as er komt yn 'e hearlikheit fan syn Heit mei de hillige ingels.

HAADSTIK 9

1 En hy sei tsjin hjar: Wiswier siz ik jimme, dat der guon binne dy't hjir steane, dy't de dea net priuwe scille, oant hja it keninkryk Gods mei macht kommen hawwe sjoen.
2 En nei seis dagen naem Jezus Petrus en Jakobus en Jehannes mei him en brocht se op in hege berch apart by harsels, en hy waerd foar hjarren feroare.
3 En syn klean waerden glanzend, tige wyt as snie; sa as gjin foller op ierde se wite kin.
4 En der kaem hjarren Elias mei Mozes, en hja sprieken mei Jezus.
5 En Petrus antwirde en sei tsjin Jezus: Meester, it is goed dat wy hjir binne, en lit ús trije tabernakels meitsje; ien foar dy, en ien foar Mozes, en ien foar Elias.
6 Hwent hy wist net hwet er sizze scoe; hwent hja wiene tige bang.
7 En der wier in wolk dy't hjar oerskaad, en der kaem in stimme út 'e wolk, sizzende: Dit is myn Leafste Soan: harkje nei him.
8 En ynienen, do't hja omsjoen hiene, seagen hja nimmen mear, útsein Jezus allinne by hjarsels.
9 En do't hja fen 'e berch delkamen, gebaad er hjarren, dat hja gjinien sizze scoene hwet hja sjoen hiene, oant de Minskesoan opstien wier fen 'e deaden.
10 En hja holden dat sizzen by hjarsels, en fregen de iene mei de oar hwat it opstean út 'e deaden betsjutte soe.
11 En hja fregen him, sizzende: Hwerom sizze de skriftgelearden, dat Elias earst komme moat?
12 En hy antwirde en sei hjarren: Elias komt wierlik earst en bringt alle dingen werom; en hoe't it skreaun is fan 'e Minskesoan, dat hy in protte lije moat en foar neat steld wurde.
13 Mar ik sis jimme, dat Elias wier kommen is, en hja hawwe him dien hwet hja seinen, lyk as it oer him skreaun is.
14 En do't er ta syn learlingen kaem, seach er in greate mannichte om hjar hinne, en de skriftgelearden dy't hjar freegje.
15 En daliks waerd al it folk, do't hja him seagen, tige forheard, en rounen nei him ta, en groetten him.
16 En hy frege de skriftgelearden: Hwet freegje jimme hjar?
17 En ien út 'e mannichte antwirde en sei: Meester, ik haw myn soan ta Jo brocht, dy't in stomme geast hat;
18 En hwer't er him ek nimt, skeart er him; en hja koene net.
19 Hy antwirde him en sei: O ûnleauwich slachte, ho lang scil ik by jimme wêze? hoe lang sil ik dy lije? bring him ta my.
20 En hja brochten him ta him, en do't er him seach, sloech de geast him daliks; en hy foel op 'e ierde en swaaide skomjend.
21 En hy frege syn heit: Hoe lang is it lyn dat dit him kaem? En hy sei: Fan in bern.
22 En faek hat it him yn it fjûr en yn it wetter smiten, om him to fordjerren;
23 Jezus sei tsjin him: Astû leauwe kinst, is alle dingen mooglik foar wa't leaut.
24 En daliks rôp de heit fen it bern en sei mei triennen: Heare, ik leau; help jo myn ûnleauwe.
25 Do't Jezus seach, dat it folk byinoar kamen, bistrafte er de ûnreine geast, sizzende tsjin him: Do stomme en dôve geast, ik befel dy, kom út him út, en kom net mear yn him.
26 En de geast rôp en skuorde him sear, en kaem út him; en hy wier as ien dea; safier dat in protte seine: Hy is dea.
27 Mar Jezus naem him by de hân en tilde him op; en hy kaam oerein.
28 En do't er yn 'e hûs kaem, fregen syn learlingen him byinoar: Wêrom koene wy him net útdriuwe?
29 En hy sei tsjin hjar: Dit soarte kin út neat útkomme, as troch gebed en fêstjen.
30 En hja teagen dêrwei en teagen troch Galiléa; en hy woe net dat ien it witte soe.
31 Hwent Hy learde syn learlingen, en sei tsjin hjar: De Minskesoan is oerlevere yn 'e hannen fen 'e minsken, en hja scille him deadzje; en nei't er fermoarde is, scil er de trêdde deis opstean.
32 Mar hja bigrepen dat wird net, en eangen him to freegjen.

33 En hy kaem to Kapernaüm, en yn ’t hûs, frege er hjarren: Hwet hawwe jimme ûnder jinsels twisken ûnderweis?
34 Mar hja bleauwen stil, hwent hja hienen ûnder hjarren twivele op ’e wei, hwa’t de grutste wêze scoe.
35 En hy gyng sitten, en rôp de toalven, en sei tsjin hjar: As immen de earste wirde wol, dy scil de lêste fen allegearre wêze en allegearre tsjinstfeint.
36 En hy naem in bern en sette it yn hjar formidden;
37 Hwa't ien fen sokke bern yn myn namme ûntfange scil, nimt my oan;
38 En Johannes antwirde him, sizzende: Meester, wy seagen ien dy't yn jins namme de duvels útdriuwt, en dy folget ús net; en wy hawwe him ferbean, om't er ús net folget.
39 Mar Jezus sei: Ferbied him net, hwent d'r is gjin minske, dy't in wûnder yn myn namme dwaen scil, dy't min kwea oer my prate kin.
40 Hwent dy't net tsjin ús is, is fan ús kant.
41 Hwent hwa't jimme yn myn namme in beker wetter to drinken jaen scil, om't jimme fen Christus hearre, wier siz ik jimme, hy scil syn lean net kwyt.
42 En hwa’t ien fan dizze lytsen dy’t yn my leauwe, misledigje scil, it is better foar him dat der in mûnestien om ’e nekke hinge wirde, en dy yn ’e sé smiten wirde.
43 En as dyn hân dy misledigt, snij it dan ôf: it is better foar dy om ferminkt yn it libben yn te gean, as twa hannen te hawwen om de hel yn te gean, yn it fjoer dat nea útbleast wirde sil;
44 Dêr’t hjar wjirm net stjert, en it fjûr net útbluste wirdt.
45 En as dyn foet dy oanstjit, snij dy ôf: it is better foar jo om yn it libben te stean, as twa fuotten te hawwen om yn 'e hel te smiten, yn it fjoer dat nea útstutsen wurde sil;
46 Hwer't hjar wjirm net stjert, en it fjûr net útblust wirdt.
47 En as dyn each dy oanstjit, ruk it út: it is better foar dy om mei ien each yn it keninkryk Gods yn te gean, as twa eagen te hawwen om yn it helfjoer smiten te wurden;
48 Dêr’t hjar wjirm net stjert, en it fjûr net útblust wirdt.
49 Hwent elk scil mei fjûr sâlt wirde, en alle offer scil mei sâlt sâlt wirde.
50 Sâlt is goed: mar as it sâlt syn sâltens forlern is, wêr scille jimme it mei krûde? Hawwe sâlt yn jimsels, en hawwe frede mei elkoar.

HAADSTIK 10

1 En hy kaem dêrwei op, en kaem yn ’e kusten fen Judéa oan ’e oare kant fen ’e Jordaen; en, sa't er gewoan wie, learde er harren wer.
2 En de Farizeën kamen ta him, en fregen him: Is it in man tastien om syn frou to forlitten? him ferliede.
3 En hy antwirde en sei tsjin hjar: Hwet hat Mozes jimme gebean?
4 En hja seine: Mozes hat it litten om in skiedsbrief to skriuwen en hjar to forlitten.
5 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Fanwege de hurdens fen jimme hert hat Hy jimme dit gebod skreaun.
6 Mar fen it bigjin fen ’e skepping hat God hjar manlik en froulik makke.
7 Dêrom scil in man syn heit en mem ferlitte, en syn frou oanhingje;
8 En dy twa scille ien flêsk wêze: sa binne se net mear twa, mar ien fleis.
9 Wat God dêrom gearfoege hat, lit de minske net skiede.
10 En yn it hûs fregen syn learlingen him wer oer deselde saak.
11 En hy sei tsjin hjar: Hwa't syn frou ôfskie scil en in oare boaske scil, dy docht oerhearrigens tsjin hjar.
12 En as in frou har man forlitte scil en mei in oar troud wirde, den docht hja oerhoer.
13 En hja brochten jonge bern by him, dat er hjar oanrekke scoe;
14 Mar do’t Jezus it seach, waerd er tige ûnnoazel, en sei tsjin hjar: Lit de lytse bern ta my komme, en forbied hjar net, hwent fen sokken is it keninkryk Gods.
15 Wiswier sis ik jimme: Hwa’t it keninkryk Gods net as in lyts bern oannimt, dy scil der net yngean.
16 En hy naem se op ’e earmen, lei de hannen derop en seinge se.
17 En do’t er op ’e wei gyng, kaem der ien oanrinnen, en knibbele foar him en frege him: Goede hear, hwat scil ik dwaen, dat ik it ivige libben ervje mei?
18 En Jezus sei tsjin him: Hwerom neamsto my goed? der is gjin goede as ien, dat is God.
19 Dû kenst de geboaden: Dûbel net oerhoer, deadzje net, stelle net, slizze gjin falsk tsjûgenis, Ferrifelje net, earje jins heit en mem.
20 En hy antwirde en sei tsjin him: Meester, dit alles haw ik observearre fan myn jeugd ôf.
21 Doe seach Jezus him leaf, en sei tsjin him: Ien ding ûntbrekt jo: gean hinne, ferkeapje alles wat jo hawwe, en jou oan 'e earmen, en dû scilst in skat hawwe yn 'e himel; en kom, nim it krús op en folgje my.
22 En hy waerd fertrietlik om dat wird, en gyng fertrietlik fuort, hwent hy hie greate besittings.
23 En Jezus seach om him hinne en sei tsjin syn learlingen: Hoe min scille hja, dy't rykdom hawwe, yn it keninkryk Gods komme!
24 En de learlingen waerden forbjustere oer syn wirden. Mar Jezus antwirde wer en sei tsjin hjar: Bern, hoe swier is it foar dyjingen dy't op rykdom fertrouwe om yn it keninkryk fan God yn te gean!
25 It is makliker foar in kamiel om troch it each fen in naald to gean as foar in rike man yn it keninkryk Gods yn to kommen.
26 En hja waerden forbjustere fen ’e mjitte, sizzende byinoar: Hwa kin den forlost wirde?
27 En Jezus seach hjar oan en sei: By minsken is it ûnmooglik, mar by God net: hwent by God binne alle dingen mooglik.
28 Do bigoun Petrus tsjin him to sizzen: Sjuch, wy hawwe alles forlitten en binne dy folge.
29 En Jezus antwirde en sei: Wiswier siz ik jimme: D'r is gjin minske, dy't hûs, of bruorren, of susters, of heit, of mem, of frou, of bern, of lân forlitten hat, om myn wille, en it evangeelje. ,
30 Mar hy scil nou yn dizze tiid hûndertfâld krije, huzen, en bruorren, en susters, en memmen, en bern, en lân, mei forfolgingen; en yn 'e kommende wrâld it ivige libben.
31 Mar in protte dy’t earst binne, scille de lêste wêze; en de lêste earste.
32 En hja wierne op ’e wei nei Jeruzalem; en Jezus gyng foar hjar út; en doe't se folgen, wiene se bang. En hy naem de tolve wer en bigoun hjarren to sizzen hwet him oerkomme soe,

33 sizzende: Sjuch, wy geane op nei Jeruzalem; en de Minskesoan scil oerlevere wirde oan 'e hegepreesters en oan 'e skriftgelearden; en hja scille him ta de dea feroardielje en him oerleverje oan de heidenen.
34 En hja scille him bespot en scille him giselen, en scille op him spuije en him deadzje, en de trêdde deis scil er wer opstean.
35 En Jakobus en Jehannes, de soannen fen Sebedeüs, kamen ta him, sizzende: Meester, wy wolle, datstû foar ús dwaen scilst hwet wy wolle.
36 En hy sei tsjin hjar: Hwet wolle jimme, dat ik jimme dwaen scoe?
37 En hja seine tsjin him: Jou ús, dat wy sitte meije, de iene oan jins rjuchterhân, en de oare oan jins lofterhân, yn jins hearlikheit.
38 Mar Jezus sei tsjin hjar: Jimme witte net hwat jimme freegje: kinne jimme drinke fen 'e beker, dêr't ik fen drinke? en doopt wurde mei de doop dêr't ik mei doopt bin?
39 En hja seine tsjin him: Wy kinne. En Jezus sei tsjin hjar: Jimme scille wierlik drinke fen 'e beker dêr't Ik fen drink; en mei de doop dêr't ik mei doopt bin, sille jimme doopt wurde:
40 Mar oan myn rjuchterhân en oan myn lofterhân sitten, is myn net to jaen; mar it scil jûn wirde oan hwa't it taret is.
41 En do't de tsjien it hearden, bigounen hja tige mislik to wirden oer Jakobus en Johannes.
42 Mar Jezus rôp hjar by him, en sei tsjin hjar: Jimme witte, dat hja, dy't rekkene wurde to hearskjen oer de heidenen, hearskip oer hjar hawwe; en hjar greaten oefenje macht oer hjar út.
43 Mar sa scil it ûnder jimme net wêze: mar hwa't great is ûnder jimme, scil jimme tsjinstfeint wêze;
44 En hwa't fen jimme de foarste wêze scil, scil fen allegearre tsjinstfeint wêze.
45 Hwent ek de Minskesoan kaem net om tsjinne to wirden, mar om to tsjinjen, en om syn libben to jaen ta in losjild foar in protte.
46 En hja kamen to Jericho; en do't er út Jericho gyng mei syn learlingen en in great tal folken, siet de bline Bartimeüs, de soan fen Timaeus, oan 'e kant fan 'e autowei te biddelen.
47 En do't er hearde, dat it Jezus fen Nazareth wier, bigoun er to roppen en te sizzen: Jezus, Soan fen David, ontferm my oer my.
48 En in protte seinen him dat er stilhâlde scoe, mar hy rôp hwat mear: Do Soan fen David, ontferm my oer my.
49 En Jezus stie stil en gebea him roppen te wirden. En hja roppe de bline, sizzende tsjin him: Wês goed treast, stean op; hy ropt dy.
50 En hy smiet syn klean ôf, gyng oerein en kaem ta Jezus.
51 En Jezus antwirde en sei tsjin him: Hwet wolsto dat ik dy dwaen scoe? De bline sei tsjin him: Heare, dat ik myn sicht krije mei.
52 En Jezus sei tsjin him: Gean hinne; dyn leauwe hat dy sûn makke. En daliks krige er syn eagen, en folge Jezus op 'e wei.

HAADSTIK 11

1 En do't hja tichter by Jeruzalem kamen, to Betfage en Bethanië, op 'e Oliveberch, stjûrde er twa fen syn learlingen út,
2 En hy sei tsjin hjar : Gean nei it doarp tsjinoer jimme ta; meitsje him los en bring him.
3 En as immen tsjin jimme seit: Hwerom dogge jimme dit? sis dat de Heare him ferlet hat; en daliks scil er him hjirhinne stjoere.
4 En hja gyngen hjar wei, en founen it kealtsje bûn by de doar fan bûten op in plak dêr't twa wegen inoar kamen; en hja meitsje him los.
5 En guon fen 'e dy't dêr stiene seine tsjin hjar: Hwet dogge jimme, dat jimme de kjeld loslitte?
6 En hja seine tsjin hjar lyk as Jezus hjitten hie: en hja lieten hjar gean.
7 En hja brochten de kjeld ta Jezus, en smieten hjar klean op him; en hy siet op him.
8 En in protte sprieken hjar klean op 'e wei, en oaren skuordene tûken fan 'e beammen ôf en strûzen se op 'e wei.
9 En dy't foarhinne gyngen, en dy't folgen, rôpen, sizzende: Hosanna; Sillich is hy dy't komt yn 'e namme des Heare:
10 Seinich mei it keninkryk fen ús heit David, dat komt yn 'e namme des Heare: Hosanna yn 'e heechste.
11 En Jezus kaem yn Jeruzalem en yn de timpel;
12 En de oare moarns, do't hja út Bethanië kamen, hie er honger;
13 En hy seach fan fierren in figebeam mei blêden, en kaem, as er der ris hwat op fine koe; hwent de tiid fen 'e figen wie noch net.
14 En Jezus antwirde en sei tsjin it: Gjinien yt frucht fen dy hjirnei yn ivichheit. En syn learlingen hearden it.
15 En hja kamen to Jeruzalem, en Jezus gyng yn 'e timpel, en bigoun dejingen dy't yn 'e timpel forkochten en kochten út to jaen, en hy kearde de tafels fen 'e jildwikselers en de sitten fen 'e dowenferkeapers om;
16 En hy woe net lije, dat immen in timpel troch de timpel drage soe.
17 En hy learde, sizzende tsjin hjar: Is it net biskreaun: Myn hûs scil fen alle folken it hûs fen it gebed neamd wirde? mar jimme hawwe it in dievenhoan makke.
18 En de skriftgelearden en de oerpreesters hearden it, en sochten hoe't hja him fordylgje mochten;
19 En do't de jûn waerd, gyng er de stêd út.
20 En de moarns, do't hja foarbygeane, seagen hja de figebeam fordroege fen 'e woartels.
21 En Petrus rôp him ta oantinken en sei tsjin him: Meester, sjuch, de figebeam, dy't jo ferflokt hawwe, is forwoard.
22 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Leau yn God.
23 Hwent wier sis ik jimme, dat hwa't tsjin dizze berch sizze scil: Wês forlein en yn 'e sé smiten; en sil net twifelje yn syn hert, mar sil leauwe dat de dingen dy't er seit sille barre; hy scil hawwe hwet er seit.
24 Dêrom sis ik jimme: Hwet jimme ek wolle, as jimme bidde, leau dat jimme se oannimme, en jimme scille it hawwe.
25 En as jimme steane te bidden, ferjou, as jimme tsjin ien hawwe, dat jimme Heit, dy't yn 'e himelen is, jimme ek jimme oertrêdings ferjaan mei.
26 Mar as jimme net ferjaan, scil jimme Heit, dy't yn 'e himelen is, ek jimme oertrêdings net ferjaan.
27 En hja kamen wer to Jeruzalem, en wylst er yn 'e timpel rûn, kamen de oerpreesters en de skriftgelearden en de âldsten ta him.

28 En siz tsjin him: Mei hokker macht dochtstû dizze dingen? en hwa hat dy dit macht jûn om dizze dingen to dwaen?
29 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Ik scil jimme ek ien fraech stelle, en antwirdzje my, en ik scil jimme sizze mei hokker macht ik dizze dingen doch.
30 De doop fan Johannes, wie it út 'e himel, of fan 'e minsken? antwurdzje my.
31 En hja rieden by hjarsels, sizzende: As wy sizze: Ut de himel; hy scil sizze: Hwerom leauden jimme him dan net?
32 Mar as wy sizze: Fen minsken; hja frezen it folk, hwent allegearre rekkenen Johannes, dat er wier in profeet wier.
33 En hja antwirden en seine tsjin Jezus: Wy kinne net sizze. En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Ik sis jimme ek net mei hokker macht ik dizze dingen doch.

HAADSTIK 12

1 En hy bigoun ta hjar to sprekken troch gelikenissen. In man plante in wyngert, en sette der in hage om, en groeven in plak foar it wynfet, en boude in toer, en liet it út oan boeren, en gyng nei in fier lân.
2 En op ’e tiid stjûrde er in tsjinstfeint nei de lânboulju, dat er fen ’e boeren de frucht fen ’e wyngert ûntfange mocht.
3 En hja fongen him, en sloegen him, en stjûrden him leech fuort.
4 En wer stjûrde er in oare tsjinstfeint ta hjarren; en op him smieten se mei stiennen, en ferwûnen him oan 'e holle, en stjoerde him skandelik behannele fuort.
5 En hy stjûrde wer in oar; en him fermoarde se, en in protte oaren; guon slaan, en guon deadzje.
6 Do't er den noch ien soan hie, syn leafste, stjûrde er him ek as lêste nei hjarren, sizzende: Hja scille myn soan earbiedje.
7 Mar dy boerinne seine ûnder hjarren: Dit is de erfgenamt; kom, lit ús him deadzje, en it erfskip scil ús wêze.
8 En hja namen him en sloegen him, en smieten him út ’e wyngert.
9 Hwet scil de hear fen ’e wyngert dwaen? hy scil komme en de boeren fordylgje, en de wyngert oan oaren jaen.
10 En hawwe jimme dizze Skrift net lêzen; De stien dy't de bouwers wegere, is de kop fan 'e hoeke wurden:
11 Dit is de Heare dien, en is it wûnder yn ús eagen?
12 En hja sochten him to gripen, mar frezen it folk, hwent hja wisten, dat er de gelikenis tsjin hjar spritsen hie;
13 En hja stjûrden nei him guon fen ’e Farizeën en fen ’e Herodianen, om him yn syn wirden to fangen.
14 En do’t hja kommen wierne, seine hja tsjin him: Meester, wy witte datstû wier bist en gjinien oangiet; earbetoan oan Caesar, of net?
15 Sille wy jaen, of scille wy net jaen? Mar hy, dy't hjar skynhilligens wist, sei tsjin hjar: Hwerom bisiket jimme my? bring my in penny, dat ik it sjen mei.
16 En hja brochten it. En hy sei tsjin hjar: Hwa is dit byld en dit opskrift? En hja seine tsjin him: De keizer.
17 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Jou de keizer de dingen dy't ta de keizer binne, en God wat Gods is. En hja fernuveren har oer him.
18 Den komme de Sadduseërs ta him, dy’t sizze dat der gjin opstanning is; en hja fregen him, sizzende:
19 Master, Mozes hat ús skreaun: As in man syn broer stjert, en syn frou efter him lit, en gjin bern neilitte, dat syn broer syn frou nimme scil en syn broer sied opwekke.
20 No wiene der saun bruorren, en de earste naem in frou, en stoarjend liet gjin sied oer.
21 En de twadde naem hjar en stoar, en hy liet gjin sied oer, en de trêdde ek.
22 En de saun hienen hjar, en lieten gjin sied oer; de lêste fen allegearre stoar ek de frou.
23 By de opstanning den, as hja opstean scille, hwa syn frou scil hja fen hjar wêze? hwent de sân hienen hjar ta frou.
24 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Dwaalje jimme den net, om't jimme de Skriften net kenne, noch de krêft fan God?
25 Hwent as hja út de deaden opstean scille, trouwe hja net, noch wirde hja to trouwen; mar binne as de ingels dy't yn 'e himel binne.
26 En oangeande de deaden, dat hja opstean: hawwe jimme net lêzen yn it boek fen Mozes, hoe’t God yn ’e bosk ta him spriek, sizzende: Ik bin de God fen Abraham, en de God fen Izaäk, en de God fen Jakob. ?
27 Hy is net de God fen ’e deaden, mar de God fen ’e libbenen;
28 En ien fen ’e skriftgelearden kaem, en hja hearde hjar to rieden, en fernaam dat er hjar goed antwirde hie, frege him: Hwet is it earste gebod fen allegearre?
29 En Jezus antwirde him: It earste fen alle geboaden is: Harkje, o Israël; De Heare ús God is ien Hear:
30 En dû scilst de Heare dyn God leafhawwe mei dyn hiele hert en mei dyn hiele siel, en mei dyn hiele ferstân en mei al dyn krêft: dit is it earste gebod.
31 En it twadde is lyk as dit: Dû scilst dyn neiste leafhawwe as dysels. D'r is gjin oar gebod grutter dan dizze.
32 En de skriftgelearde sei tsjin him: Wol, master, dû hast wier sein, hwent der is ien God; en der is nimmen oars as hy:
33 En him leaf te hawwen mei it hiele hert, en mei al it forstân, en mei de hiele siel en mei alle krêft, en syn neiste leaf te hawwen as himsels, is mear as alle hiele brânoffers en slachtoffers.
34 En do’t Jezus seach dat er forstannich antwirde, sei er tsjin him: Do bist net fier fan it keninkryk Gods. En gjin man dêrnei doarste him gjin fraach te stellen.
35 En Jezus antwirde en sei, wylst er yn 'e timpel learde: Ho sizze de skriftgelearden, dat Kristus de Soan fen David is?
36 Hwent David sels sei troch de Hillige Geast: De Heare hat tsjin myn Heare sein: Sit oan myn rjuchterhân, oant Ik jins fijannen makke haw ta in fuotbank foar jins foetten.
37 En David sels neamt Him Heare; en wêr is er dan syn soan wei? En it gewoane folk hearde him graach.
38 En hy sei tsjin hjar yn syn lear: Pas op foar de skriftgelearden, dy't graach gean yn lange klean, en leafhawwe groetnis op 'e merken,
39 En de foarsten sieten yn 'e synagogen en yn 'e boppeste keamers op feesten;
40 dy’t de huzen fan de widdowen forteare, en om ’e skyn lange gebeden dogge: dy scille greater fordoem krije.
41 En Jezus siet tsjinoer de skatkiste, en seach, hoe't it folk jild yn 'e skatkiste smiet: en in protte dy't riken wierne, smieten in protte.

42 En d'r kaem in earme widdo, en hja smiet der twa myten yn, dy't in farty meitsje.
43 En hy rôp syn learlingen ta him en sei tsjin hjar: Wiswier siz ik jimme, dat dizze earme widdo mear yngien hat as allegearre dy’t yn ’e skatkiste smiten hawwe.
44 Hwent hja hawwe allegearre yn hjar oerfloed ynbrocht; mar hja smiet alles yn wat hja hie, fan har need, al hjar libben.

HAADSTIK 13

1 En do’t er út ’e timpel gyng, sei ien fen syn learlingen tsjin him: Meester, sjuch hwat foar stiennen en hokker gebouwen hjir binne!
2 En Jezus antwirde en sei tsjin him: Sjogge jo dizze greate gebouwen? der scil net de iene stien op de oare stean litte, dy't net delslein wirde scil.
3 En do't er op 'e Oliveberch tsjin 'e timpel siet, fregen Petrus en Jakobus en Johannes en Andreas him privee:
4 Sis ús, wannear scille dizze dingen wêze? en wat scil it teken wêze as al dy dingen folbrocht wirde scil?
5 En Jezus antwirde hjarren bigoun to sizzen: Pas op, dat gjinien jimme ferrifelje;
6 Hwent in protte scille komme yn myn namme, sizzende: Ik bin de Christus; en sil in protte ferrifelje.
7 En as jimme hearre scille fen oarloggen en geroften fen oarloggen, wês jimme net eang; mar it ein sil noch net wêze.
8 Hwent naasje scil tsjin naasje opstean, en keninkryk tsjin keninkryk: en der scil ierdskodding wêze op ferskate plakken, en der scil wêze hongersneed en benaudens: dit binne it begjin fan fertriet.
9 Mar pas op jimsels, hwent hja scille jimme oerleverje oan rieden; en yn 'e synagogen scille jimme slein wirde;
10 En it evangeelje moat earst publisearre wurde ûnder alle folken.
11 Mar hwennear’t hja dy liede en oerleverje scille, tink dan net foarôf hwat jimme sprekke scille, en fortinke jimme ek net; de Hillige Geast.
12 Nou scil de broer de broer ta de dea forriede, en de heit de soan; en bern scille opstean tsjin hjar âlden, en scille hjar deadzje litte.
13 En jimme scille fan alle minsken hate wirde om myn namme;
14 Mar as jimme de grouwel fen ’e forwoasting, dêr’t de profeet Daniël oer spritsen is, sjen scille stean dêr’t it net mei, (lit dy’t lêst bigrypt), den lit dejingen dy’t yn Judéa binne, nei ’e bergen flechtsje;
15 En dy’t op it dak is, lit net delkomme yn it hûs en der net yn komme, om hwat út syn hûs to nimmen;
16 En dy’t yn it fjild is, lit him net wer weromdraaie om syn klean op to nimmen.
17 Mar wee de bern dy’t swier binne en de soggen yn dy dagen!
18 En bidde jimme, dat jimme flecht net yn ’e winter wêze.
19 Hwent yn dy dagen scil ellinde wêze, sa't der net west hat fan it bigjin fen 'e skepping, dy't God skepen hat oant no ta, en ek net wêze sil.
20 En útsein dat de Heare dy dagen ynkoarte hie, scoe gjin fleis rêden wirde: mar om 'e útkarden wille, dy't Er útkard hat, hat Hy de dagen ynkoarte.
21 En as immen dan tsjin jimme seit: Sjuch, hjir is de Kristus; of sjuch, hy is dêr; leau him net:
22 Hwent falske kristen en falske profeten scille opstean, en scille teikens en wûnders dwaan, om, as it mooglik wie, sels de útkarden te ferlieden.
23 Mar pas op: sjuch, Ik haw jimme alles foarsein.
24 Mar yn dy dagen, nei dy ferdrukking, scil de sinne fortsjustere wirde, en de moanne scil har ljocht net jaan,
25 En de stjerren fen ’e himel scille falle, en de machten dy’t yn ’e himel binne scille skodde.
26 En den scille hja de Minskesoan sjen kommen op 'e wolken mei grutte macht en hearlikheit.
27 En den scil Er syn ingels stjoere, en scil syn útkarden forgearje út de fjouwer winen, fen it uterste diel fen ’e ierde oant it uterste diel fen ’e himel.
28 Lear nou in gelikenis fen ’e figebeam; As har tûke noch tear is en blêden útgiet, witte jim dat de simmer tichtby is:
29 Sa witte jimme, as jimme dizze dingen barre scille, dat it tichtby is, ek by de doarren.
30 Wiswier sis ik jimme, dat dit geslacht net foarbygean sil, oant al dizze dingen dien binne.
31 Himel en ierde scille foarbygean, mar myn wirden scille net foarbygean.
32 Mar fan dy dei en dat oere wit nimmen, net de ingels dy't yn 'e himel binne, noch de Soan, mar de Heit.
33 Pas op, wachtsje en bid, hwent jimme witte net wannear't de tiid is.
34 Hwent de Minskesoan is as in man dy’t in fiere reis nimt, dy’t syn hûs forliet en syn tsjinstfeinten macht joech, en elk syn wirk, en de poartewachter gebea om to waken.
35 Wachtsje dêrom, hwent jimme witte net wannear’t de hear fen it hûs komt, de joun, of om middernacht, of by it hanenkraaien, of de moarns:
36 Dat er net ynienen komme soe, dat er dy sliepend fynt.
37 En hwet ik jimme sis, sis ik tsjin allegearre: Waach.

HAADSTIK 14

1 Nei twa dagen wie it feest fan it Peaske en fan it ûnsûrre brea;
2 Mar hja seine: Net op de feestdei, dat der gjin opskuor fen it folk wirdt.
3 En do’t er to Bethanië yn it hûs fen Simon de melaatske siet, kaem der in frou mei in albasten doaze mei in tige kostbere nardussalve; en hja bruts de doaze en goot it op syn holle.
4 En der wierne guon dy’t grammoedich wierne yn harsels, en seine: Hwerom is dizze fergriemerij fen ’e salve makke?
5 Hwent it koe ferkocht wirde foar mear as trijehûndert sinten, en it wirde oan de earmen jûn. En hja murken tsjin har.
6 En Jezus sei: Lit hjar stean; hwerom meitsje jimme har muoite? hja hat my in goed wurk dien.
7 Hwent de earmen hawwe jimme altyd by jimme, en as jimme wolle, meije jimme hjar goed dwaen: mar my hawwe jimme net altyd.
8 Hja hat dien hwet hja koe: hja is kommen om myn lichem to salvjen ta it bigraven.
9 Wiswier sis ik jimme, oeral dêr’t dit evangeelje oer de hiele wrâld forkindige wirde scil, dêr scil ek fan sprutsen wurde, hwat hja dien hat, ta in oantinken oan hjar.

10 En Judas Iskariot, ien fen ’e toalve, gyng nei de oerpreesters, om Him oan hjar to forrieden.
11 En do’t hja it hearden, waerden hja bliid, en tasein him jild to jaen. En hy socht hoe't er him maklik ferriede koe.
12 En de earste deis fen it ûnsûrre brea, do’t hja it Peaske sloegen, seine syn learlingen tsjin him: Wêr wolle jo dat wy hinnegean en tariede, datstû it Peaske ite meist?
13 En hy stjûrde twa fen syn learlingen en sei tsjin hjar: Gean jimme yn ’e stêd, en dêr scil jimme in man moetsje dy’t in krûk wetter draacht: folgje him.
14 En hwer't er ek yngean scil, siz jimme tsjin de hear fen it hûs: De Hear seit: Hwer is de gastkeamer, dêr't ik it Peaske ite scil mei myn learlingen?
15 En hy scil jimme in greate boppekeamer sjen litte dy’t ynrjochte en klearmakke is: meitsje ús dêr klear.
16 En syn learlingen teagen út en kamen yn ’e stêd, en founen lyk as Er tsjin hjar sein hie: en hja makken it Peaske klear.
17 En de jouns kaem er mei de toalven.
18 En wylst hja sieten en ieten, sei Jezus: Wiswier siz Ik jimme, ien fen jimme, dy’t mei My yt, scil My forriede.
19 En hja bigounen to wirden to wirden, en ien foar ien tsjin him to sizzen: Bin ik it bin? en in oar sei: Bin ik it?
20 En hy antwirde en sei tsjin hjar: It is ien fen 'e tolve, dy't mei my yn 'e skûtel dûpt.
21 De Minskesoan giet wier, lyk as oer him skreaun is: mar wee dy man, troch hwa't de Minskesoan forrieden wirdt! goed wie it foar dy man as er nea berne wie.
22 En wylst hja ieten, naem Jezus brea, en seine, en briek it, en joech hjarren, en sei: Nim, yt: dit is myn lichem.
23 En hy naem de beker, en do’t er tanke hie, joech er hjarren; en hja dronken der allegearre fan.
24 En hy sei tsjin hjar: Dit is myn bloed fen it nije testamint, dat for folle forgetten wirdt.
25 Wiswier siz ik jimme, Ik scil net mear drinke fen 'e frucht fen 'e wynstôk, oant dy deis dat ik it nij drink yn it keninkryk Gods.
26 En do't hja in lofsang songen hiene, teagen hja út nei de Oliveberch.
27 En Jezus sei tsjin hjar: Jimme scille dizze nacht allegearre misledige wirde om My;
28 Mar nei’t ik opstien bin, scil ik foar jimme ta gean nei Galiléa.
29 Mar Petrus sei tsjin him: Al scille allegearre oannimt wirde, do scil ik net.
30 En Jezus sei tsjin him: Wiswier sis ik dy, datstû my trijeris, noch yn dizze nacht, ear't de hoanne twaris kraait, forkenne.
31 Mar hy spriek noch hurder: As ik mei dy stjerre scoe, den scil ik dy op gjin inkelde wize forkenne. Allyksa seine se ek allegearre.
32 En hja kamen op in plak dat de namme Getsemane hiet, en hy sei tsjin syn learlingen: Sit hjir, wylst ik bidde scil.
33 En hy naem Petrus en Jakobus en Jehannes mei, en bigoun to forbjusterjen en tige swier to wirden;
34 En hy sei tsjin hjar: Myn siel is tige leed oant de dea ta;
35 En hy gyng in eintsje nei foaren, en foel op ’e grûn, en bea dat, as it mooglik wier, de ûre by him foarbygean mocht.
36 En hy sei: Abba, Heit, alle dingen binne Jo mooglik; nim dizze beker fan my ôf: lykwols net wat ik wol, mar wat jo wolle.
37 En hy kaem, en foun hjar sliepende, en sei tsjin Petrus: Simon, sliepstû? koene jo net ien oere sjen?
38 Wachtsje en bidde, dat jimme net yn fersiking komme. De geast is wier klear, mar it fleis is swak.
39 En hy gyng wer fuort, en bea, en spriek deselde wirden.
40 En do't er weromkaem, foun er hjar wer yn 'e sliep, hwent hjar eagen wierne swier, en hja wisten net hwet hjar antwirden scoene.
41 En hy kaem de trêdde kear en sei tsjin hjar: Sliep no fierder en nim jimme rêst; it is genôch, de ûre is kommen; sjuch, de Minskesoan wurdt ferriede yn 'e hannen fan sûnders.
42 Gean oerein, lit ús gean; sjuch, dy't My ferriedt, is by de hân.
43 En daliks, wylst er noch spriek, kaem Judas, ien fan de tolve, en mei him in greate mannichte mei swirden en stokken, fen ’e oerpreesters en de skriftgelearden en de âldsten.
44 En dy’t Him forried, hie hjarren in toaniel jûn, sizzende: Hwa’t ik tútsje scil, dat is it; nim him en lied him feilich fuort.
45 En sa gau as er kommen wier, gyng er daliks nei him ta en sei: Master, hear; en tute him.
46 En hja leine him de hannen op en namen him.
47 En ien fen ’e dy’t der by stiene, luts it swird, en sloech in tsjinstfeint fen ’e hegepreester, en snie syn ear ôf.
48 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Binne jimme útgien, lyk as tsjin in dief, mei swird en mei stokken om my to nimmen?
49 Ik wie deistich by jimme yn 'e timpel en learde, en jimme namen my net: mar de Skriften moatte folbrocht wirde.
50 En hja forlieten him allegearre en flechten.
51 En dêr folge him in jonge man, dy’t in linnen kleed om syn neakene lea getten hie; en de jongfeinten grepen him:
52 En hy liet it linnen kleed, en flechte neaken foar hjarren.
53 En hja brochten Jezus wei nei de hegepreester, en mei him forgearren al de oerpreesters en de âldsten en de skriftgelearden.
54 En Petrus folge him yn fierren, ja yn it paleis fen ’e hegepreester, en hy siet by de tsjinstfeinten en waermde him by it fjûr.
55 En de oerpreesters en de hiele ried sochten om tsjûgenis tsjin Jezus, om Him to deadzjen; en fûn gjinien.
56 Hwent in protte joegen falsk tsjûgenis tsjin him, mar hjar tsjûgen wierne it net iens.
57 En der kaemen op en tsjûgen falsk tsjûgenis tsjin him, sizzende:
58 Wy hearden him sizzen: Ik scil dizze timpel, dy’t mei hannen makke is, fordylgje, en binnen trije dagen scil ik in oare bouwe dy’t sûnder hannen makke is.
59 Mar hjar tsjûge stie it ek net iens.
60 En de hegepreester gyng oerein yn 'e midden, en frege Jezus, sizzende: Antwurdzje jo neat? wat is it dat dizze tsjûgen tsjin dy tsjûgje?
61 Mar hy bleau stil en antwirde neat. Wer frege de hegepryster him en sei tsjin him: Binne jo de Kristus, de Soan fan 'e Sillige?
62 En Jezus sei: Ik bin, en jimme scille de Minskesoan sitten sjen oan 'e rjuchterhân fen 'e macht, en kommen op 'e wolken fen 'e himel.

63 Do skearde de hegepreester syn klean en sei: Hwet hawwe wy noch tsjûgen nedich?
64 Jimme hawwe de godslastering heard: wat tinke jim? En hja allegearre foroardiele him skuldich oan 'e dea.
65 En guon bigounen op him te spuien en syn oantlit to dekken, en him te slaan en tsjin him te sizzen: Profetearje, en de tsjinstfeinten sloegen him mei de palmen fen hjar hannen.
66 En do't Petrus ûnder yn it paleis wier, kaem ien fen 'e tsjinstfammen fen 'e hegepryster:
67 En do't hja Petrus him opwaarmje seach, seach hja him oan en sei: En dû bistû ek by Jezus fen Nazareth west.
68 Mar hy ûntkenne, sizzende: Ik wit it net, en ik begryp net hwet jo sizze. En hy gyng út yn 'e stoep; en de hoannebemanning.
69 En in faam seach him wer, en bigoun tsjin hjarren to sizzen: Dit is ien fen hjarren.
70 En hy ûntkende it wer. En in bytsje letter seine de dy't der by stiene wer tsjin Petrus: Wiswier bist ien fan harren, hwent do bist in Galiléeër, en dyn spraak komt dêrmei oerien.
71 Mar hy bigoun to flokken en to swarjen, sizzende: Ik ken dizze man net fen hwa't jimme prate.
72 En de twadde kear krûpte de hoanne. En Petrus tocht oan it wird dat Jezus tsjin him sei: Foardat de hoanne twa kear kraait, scilstû my trijeris forkenne. En doe't er dêroer tocht, skriemde er.

HAADSTIK 15

1 En de moarns daliks holden de oerpreesters in oerlis mei de âldsten en skriftgelearden en de hiele ried, en bûnen Jezus, en fierden him fuort en joegen him oan Pilatus.
2 En Pilatus frege him: Binne jo de kening fen ’e Joaden? En hy antwirde en sei tsjin him: Jo sizze it.
3 En de oerpreesters beskuldigen him fen folle dingen, mar hy antwirde neat.
4 En Pilatus frege him wer, sizzende: Antwurdzje jo neat? sjuch hoefolle dingen hja tsjûge tsjin dy.
5 Mar Jezus antwirde noch neat; sadat Pilatus fernuvere.
6 En op dat feest liet er hjarren ien finzene frij, hwa't hja woene.
7 En der wier ien, nammentlik Barabbas, dy’t bûn lei mei dejingen dy’t mei him yn opstân makke hiene, dy’t yn ’e opstân moard dien hiene.
8 En de mannichte, dy’t lûdop rôp, bigoun him to winskjen, lyk as er hjarren oait dien hie.
9 Mar Pilatus antwirde hjar, sizzende: Wolle jimme dat ik jimme de kening fen ’e Joaden loslitte?
10 Hwent hy wist, dat de oerpreesters him út oergeunst oerlevere hiene.
11 Mar de oerpreesters forroerden it folk, dat er leaver Barabbas oan hjar loslitte scoe.
12 En Pilatus antwirde en sei nochris tsjin hjar: Hwet scille jimme den, dat ik Him dwaen scil, dy't jimme de kening fen 'e Joaden neame?
13 En hja rôpen wer: Kruisig him.
14 Do sei Pilatus tsjin hjar: Hwet kwea hat er dien? En hja rôpen noch mear: Kruisig him.
15 En sa liet Pilatus, dy’t it folk tofreden hie, hjarren Barabbas frij, en joech Jezus, do’t er him gisele hie, oer om krusige to wirden.
16 En de soldaten brochten him yn ’e seal, dy’t it Pretorium hjit; en hja roppe de hiele band byinoar.
17 En hja klaaiden him mei poarper, en pletten in toarnkroan, en setten dy om syn holle;
18 En hja bigoun him to groetsjen: Hoi, kening fen ’e Joaden!
19 En hja sloegen him op ’e holle mei in reed, en spuagen op him, en hja bûgden op ’e knibbels en oanbeaen him.
20 En do’t hja him bespot hiene, diene hja him de poarperen út en diene him syn eigen klean oan, en late him út om him te krusigjen.
21 En hja twingen ien Simon, in Cyreneer, dy’t foarby kaam, út it lân kommen, de heit fen Aleksander en Rufus, om syn krús to dragen.
22 En hja brochten him nei it plak Golgotha, dat, bitsjutten wirde, it plak fen in skedel is.
23 En hja joegen him wyn mongen mei mirre te drinken, mar hy krige it net.
24 En do’t hja him krusige hiene, skeinden hja syn klean, en smieten it lot derop, hwat elk nimme scoe.
25 En it wier de trêdde ûre, en hja krusige him.
26 En de opskrift fen syn oanklacht waerd oerskreaun: DE KENNING fen ’e Joaden.
27 En mei him krusige hja twa dieven; de iene oan syn rjochterhân, en de oare oan syn lofterhân.
28 En de Skrift waerd folbrocht, dy’t seit: En hy waerd by de oertreders teld.
29 En dy’t foarbygeane, raasden tsjin him, mei de hollen swaaiend en sizzende: Och, dû, dy’t de timpel ferneatiget en dy yn trije dagen bout;
30 Rêd dysels, en kom del fan it krús.
31 Allyksa seine ek de oerpreesters spottend ûnder hjarren mei de skriftgelearden: Hy hat oaren forlost; himsels kin er net rêde.
32 Lit Kristus, de kening fen Israël, nou fan it krús delkomme, dat wy sjen en leauwe meije. En dy't mei him krusige wiene, skeelden him.
33 En do’t de sechsde ûre kommen wier, waerd der tsjusternis oer it hiele lân oant de njoggende ûre ta.
34 En de njoggende oere rôp Jezus mei in lûde stimme, sizzende: Eloi, Eloi, lama sabachtani? dat is, útlein: Myn God, myn God, wêrom hawwe Jo my ferlitten?
35 En guon fen ’e dy’t der by stiene, do’t hja it hearden, seine: Sjuch, hy ropt Elias.
36 En ien rûn en fol in spûns fol mei jittik, en sette dy op in reed, en joech him te drinken, sizzende: Lit stean; lit ús sjen oft Elias komme sil om him del te heljen.
37 En Jezus rôp mei in lûde stim, en joech de spoek op.
38 En it foarkleed fen ’e timpel waerd yn twaen skuord fan boppen nei ûnderen.
39 En do’t de centurion, dy’t tsjin him stie, seach dat er sa rôp en de spoek opjoech, sei er: Wiswier, dizze man wie de Soan fan God.
40 D'r wiene ek froulju dy't op fierren seagen: ûnder hwaer wie Maria Magdalena, en Maria, de mem fan Jakobus de mindere en fan Joses, en Salome;
41 (dy't ek, do't er yn Galiléa wier, him folge en him tsjinne;) en in protte oare froulju dy't mei him opkamen nei Jeruzalem.
42 En no, doe't de jûn kommen wie, om't it de tarieding wie, dat is de dei foar de sabbat,

43 Jozef fen Arimathéa, in eare riedsman, dy’t ek op it keninkryk Gods wachte, kaem en gyng frijmoedich ta Pilatus yn, en begeerde it lichem fen Jezus.
44 En Pilatus fernuvere him, oft er al dea wier;
45 En do't er it wist fen 'e centurion, joech er it lyk oan Jozef.
46 En hy kocht fyn linnen, en naem him del, en wreide him yn it linnen, en lei him yn in grêf, dat út in rots úthoun wier, en rôle in stien nei de doar fen it grêf.
47 En Maria Magdalena en Maria, de mem fen Joses, seagen hwer't er lei.

HAADSTIK 16

1 En do’t de sabbat foarby wie, hiene Maria Magdalena en Maria, de mem fen Jakobus, en Salome swiete krûden kocht, dat hja komme mochten en him salvje.
2 En de moarns tige ier, de earste dei fen ’e wike, kamen hja by it grêf by it opkommen fen ’e sinne.
3 En hja seine byinoar: Hwa scil ús de stien fan ’e doar fen it grêf ôfrôlje?
4 En do’t hja seagen, seagen hja dat de stien ôfrôle wier, hwent hy wier tige great.
5 En hja kamen yn it grêf, en seagen in jonge man oan ’e rjochterkant sitten, klaaid yn in lang wyt kleed; en hja waerden kjel.
6 En hy sei tsjin hjar: Wês net kjel: Jimme siikje Jezus fen Nazareth, dy’t krusige is: Hy is opstien; hy is hjir net: sjuch it plak dêr't se him leine.
7 Mar gean hinne, sis syn learlingen en Petrus, dat er foar jimme nei Galiléa giet: dêr scille jimme him sjen, lyk as er jimme sein hat.
8 En hja teagen gau út en flechten út it grêf; hwent hja trillen en waerden forbjustere; en hja seine neat tsjin ien; hwent hja wiene bang.
9 En do’t Jezus de earste dei fen ’e wike betiid opstien wier, forskynde Er earst oan Maria Magdalena, dêr’t er saun duvels út smiten hie.
10 En hja gyng hinne en forhelle hjarren dy’t by him west hiene, wylst hja rouwe en skriemden.
11 En do’t hja hearden dat er libbe en fen hjar sjoen wier, leauden hja net.
12 Dêrnei forskynde er twa fen hjarren yn in oare foarm, wylst hja rûnen, en gyng it lân yn.
13 En hja gyngen en fertelden it de oerbleaun: en hja leauden hjar net.
14 Neitiid forskynde er de alve, wylst hja oan it iten sieten, en beskreau hjar mei hjar ûnleauwichheid en hurdens fen herten, om't hja dejingen net leauden dy't him sjoen hienen neidat er opstien wie.
15 En hy sei tsjin hjar: Gean jimme de hiele wrâld yn en preekje it Evangeelje oan alle skepsels.
16 Dy’t leaut en doopt is, scil rêden wirde; mar hwa't net leaut, scil fordomd wirde.
17 En dy teikens scille folgje dejingen dy’t leauwe; Yn myn namme scille hja de duvels útdriuwe; hja scille prate mei nije tongen;
18 Hja scille slangen opnimme; en as hja in deadlik ding drinke, it scil hjar net kwea; hja scille de hannen lizze op de siken, en hja scille better wurde.
19 Do, nei't de Heare ta hjar spritsen hie, waerd er opnomd yn 'e himel, en siet oan 'e rjuchterhân fan God.
20 En hja teagen út en preken oeral, de Heare wurke mei hjar, en befêstige it wird mei teikens dy’t folgen. Amen.

Luke

HAADSTIK 1

1 Foar safier't in protte yn 'e hân hawwe nommen om in ferklearring op te stellen fan' e dingen dy't it wis fan ús leauwe,
2 lyk as hja se oan ús oerlevere hawwe, dy’t fan it begjin ôf eachtsjûgen en tsjinstfeinten fan it wurd wiene;
3 It like my ek goed, nei't ik alle dingen fan it earste ôf folslein ferstân hie, om dy yn oarder te skriuwen, heulste Theophilus,
4 Datstû de wissichheid fan dy dingen witte mochtst, dêrstû ynstruearre bist.
5 Der wier yn ’e dagen fen Herodes, de kening fen Judéa, in preester mei de namme Sacharias, út ’e rin fen Abia; en syn frou wier fen ’e dochters fen Aäron, en hjar namme wier Elisabet.
6 En hja wierne beide rjuchtfeardich foar God, en rinnen yn al de geboaden en rjuchten des Heare ûnskuldich.
7 En hja hienen gjin bern, hwent dy Elisabeth wier ûnfruchtber, en hja wierne nou beide goed slein yn jierren.
8 En it barde, do’t er it preesterampt útjoech foar God yn ’e folchoarder fen syn kursus,
9 Neffens de gewoante fan it preesteramt wie syn lot it reekrooksel op te stekken as er yn ’e timpel des Heare gyng.
10 En de hiele mannichte fen it folk baden bûten de tiid fen it reekwurk.
11 En der kaem him in ingel des Heare oan, steande rjochterside fen it reekofferalter.
12 En do’t Sacharias him seach, waerd er ûnrêstich, en eangst foel him op.
13 Mar de ingel sei tsjin him: Eangje net, Sacharja, hwent jins gebed is heard; en dyn frou Elisabeth scil dy in soan berne, en dû scilst syn namme Jehannes neame.
14 En dû scilst blidens en blidens hawwe; en in protte scille bliid wêze oer syn berte.
15 Hwent hy scil great wêze yn ’e eagen des Heare, en wyn noch sterke drank scil er net drinke; en hy scil fol wirde mei de Hillige Geast, sels fan syn memme skoot ôf.
16 En in protte fen Israëls bern scil er keare ta de Heare hjar God.
17 En hy scil foar him útgean yn de geast en de macht fen Elias, om it hert fen ’e âffears ta de bern te kearen, en de ûnhearrichen ta de wiisheid fen ’e rjuchtfeardigen; om in folk klear te meitsjen foar de Heare.
18 En Sacharja sei tsjin de ingel: Hwer scil ik dat witte? hwent ik bin in âld man, en myn wiif is goed slein yn jierren.
19 En de ingel antwirde en sei tsjin him: Ik bin Gabriël, dy’t foar God stean; en bin stjoerd om ta dy te sprekken en dy dit blide boadskip to fortsjinjen.
20 En sjuch, dû scilst stom wêze en net prate kinne, oant de dei dat dizze dingen dien wirde scille, hwent dû leauwst myn wirden net, dy’t folbrocht wirde scille op hjar tiid.
21 En it folk wachte op Sacharja, en fernuvere dat er sa lang yn ’e timpel bleau.
22 En do’t er útkaam, koe er net ta hjar prate, en hja fornamen dat er in fizioen sjoen hie yn ’e timpel;
23 En it barde, do’t de dagen fen syn tsjinst forrinden wierne, gyng er nei syn eigen hûs.
24 En nei dy dagen waerd syn frou Elisabeth swier, en ferburgen har fiif moanne, sizzende:
25 Sa hat de Heare mei my dien yn ’e dagen dêr’t Er my oansjoen hat, om myn smaed wei to nimmen ûnder de minsken.
26 En yn 'e sechsde moanne waerd de ingel Gabriël fan God stjoerd nei in stêd fan Galiléa, mei de namme Nazareth,
27 In faem dy’t troud wie mei in man hwaens namme Jozef wier, út it hûs fen David; en de namme fan de faam wier Maria.
28 En de ingel kaem ta hjar, en sei: Hallo, dû heechleunst, de Heare is mei dy; seinge bist ûnder de froulju.
29 En do’t hja him seach, waerd hja ûnrêstich om syn wirden, en bitocht hjar hwet groetnis dit wêze scoe.
30 En de ingel sei tsjin hjar: Eangje net, Maria, hwent dû hast genede foun by God.
31 En sjuch, dû scilst swier wurde yn jins skirte, en in soan berne, en scilstû syn namme JEZUS neame.
32 Hy scil great wêze en scil de Soan fen 'e Heechste neamd wirde, en de Heare God scil him de troan fen syn heit David jaen;
33 En hy scil kening wêze oer Jakobs hûs yn ivichheit; en oan syn keninkryk scil der gjin ein wêze.
34 Do sei Maria tsjin de ingel: Hoe scil dit wêze, dat ik gjin man ken?
35 En de ingel antwirde en sei tsjin hjar: De Hillige Geast scil oer dy komme, en de macht fen ’e Heechste scil dy oerskodzje;
36 En sjuch, jins nicht Elisabet, hja is ek swier oan in soan yn hjar âlderdom; en dit is de sechsde moanne by hjar, dy’t ûnfruchtber neamd waard.
37 Hwent by God scil neat ûnmooglik wêze.
38 Mar Maria sei: Sjuch, de tsjinstfaem des Heare; wês it my neffens jins wird. En de ingel gyng fan har ôf.
39 En Maria kaem yn dy dagen op, en gyng mei hasten it berchtme yn, nei in stêd fen Juda;
40 En hja gyng yn it hûs fen Sacharias, en groeten Elisabet.
41 En it barde do’t Elisabet de groetnis fen Maria hearde, dat it jonkje yn hjar liif sprong; en Elisabeth waard fol mei de Hillige Geast:
42 En hja spriek mei in lûde stimme út, en sei: Seinge bisto ûnder de frouljue, en seinge is de frucht fen dyn skirte.
43 En wêr komt dit my wei, dat de mem fen myn Heare ta my komme scoe?
44 Hwent sjuch, do’t de stim fen jins groetnis yn myn earen klonk, sprong it jonkje yn myn liif fan blydskip.
45 En sillich is hja, dy't leaude, hwent d'r scil folbrocht wirde fen hwet hjar fen 'e Heare sein wirde.
46 En Maria sei: Myn siele forhearliket de Heare,
47 En myn geast hat forbliidzje yn God, myn Rêder.
48 Hwent hy hat it leechstean fen syn tsjinstfaem sjoen: hwent sjuch, fen nou ôf scille alle slachten my seinge neame.
49 Hwent dy’t machtich is, hat my greate dingen dien; en hillich is syn namme.
50 En syn barmhertichheid is oer dyjingen dy't Him freze, fan slachte op slachte.
51 Hy die mei syn earm krêft; hy hat de grutskens ferspraat yn 'e ferbylding fan har herten.
52 De machtigen hat Hy fan hjar sitten delset, en hjar leechstean forhege.

53 De hongerigen hat er fol mei goede dingen; en de rike hat er leech fuortstjoerd.
54 Hy hat syn tsjinstfeint Israël holpen, ta oantinken oan syn genede;
55 Lykas Hy spritsen hat ta ús âffears, ta Abraham en ta syn sied foar altyd.
56 En Maria bleau by hjar likernôch trije moanne, en kaem werom nei hjar eigen hûs.
57 No kaam de folsleine tiid fan Elisabeth, dat hja ferlost wurde soe; en hja berne in soan.
58 En hjar buorlju en hjar neven hearden, dat de Heare hjar greate barmhertichheit dien hie; en hja wiene bliid mei hjar.
59 En it barde dat hja de achtste deis kamen om it bern to bisnijen; en hja neamden him Sacharja, nei de namme fen syn heit.
60 En syn mem antwirde en sei: Net sa; mar hy scil Johannes neamd wurde.
61 En hja seine tsjin hjar: Der is gjinien fen dyn sibben dy't dizze namme neamd wirdt.
62 En hja makken syn heit teikens, hoe't er him roppe woe.
63 En hy frege om in skriuwtafel, en skreau, sizzende: Syn namme is Johannes. En hja fernuveren allegearre.
64 En syn mûle waerd dalik iepene, en syn tonge kaem los, en hy spriek en priizge God.
65 En eangst kaem oer allegearre dy't om hjar wennen, en al dy spreuken waerden razen yn it hiele berchtme fen Judéa.
66 En allegearre dy't hjar hearden, leine se yn hjar hert, sizzende: Hwet scil dit wêze foar in bern? En de hân des Heare wie mei him.
67 En syn heit Sacharias waerd fol mei de Hillige Geast, en profetearre, sizzende:
68 Priizge de Heare, de God fen Israël; hwent hy hat syn folk bisocht en forlost,
69 En hy hat ús in hoarn fen heil opstie yn it hûs fen syn tsjinstfeint David;
70 Lykas hy spriek troch de mûle fen syn hillige profeten, dy't west hawwe sûnt de wrâld bigoun:
71 Dat wy forlost wirde fen ús fijannen en út 'e hân fen allegearre dy't ús haatsje;
72 Om de barmhertichheid to dwaen, dy't ús âffears tasein is, en syn hillich forboun to tinken;
73 De eed dy't er ús heit Abraham sward hat,
74 Dat er ús jaen scoe, dat wy forlost wirde út 'e hân fen ús fijannen Him sûnder eangst tsjinje,
75 Yn hilligens en gerjuchtichheit foar syn oantlit, al de dagen fen ús libben.
76 En dû, soan, scilst de profeet fen 'e Allerheechste neamd wirde, hwent dû scilst foar it oantlit des Heare útgean om syn wegen to rieden;
77 Om syn folk kennis fan heil te jaan troch de ferjouwing fan har sûnden,
78 Troch de teare genede fan ús God; wêrby't de oerdei út 'e hichte ús besocht hat,
79 Om ljocht te jaan oan dyjingen dy't sitte yn tsjuster en yn it skaad fan 'e dea, om ús fuotten te lieden op' e wei fan frede.
80 En it bern waerd op en waerd sterk yn 'e geast, en wie yn 'e woastenijen oant de deis dat er Israël to sjen liet.

HAADSTIK 2

1 En it barde yn dy dagen, dat der in beslút útkaem fen keizer Augustus, dat de hiele wrâld belêste wirde scoe.
2 (En dizze belesting waard earst makke doe't Cyrenius gûverneur fan Syrië wie.)
3 En allegearre gyngen om to bilêzen to wirden, elk nei syn eigen stêd.
4 En Jozef teach ek op fen Galiléa, út 'e stêd Nazareth, nei Judéa, nei de stêd fen David, dy't Bethlehem neamd wurdt; (om't hy fan it hûs en it geslacht fan David wie:)
5 Om belesting te wurden mei Maria, syn trouwe frou, dy't grut wie fan bern.
6 En sa barde it, wylst hja dêr wierne, de dagen wierne foarby, dat hja forlost wirde scoe.
7 En hja berne hjar earstberne soan, en wreide him yn doeken, en lei him yn in kribbe; want der wie gjin plak foar har yn 'e herberch.
8 En der wierne yn datselde lân hoeders yn it fjild, dy't nachts wach hâlde oer hjar keppel.
9 En sjuch, de ingel des Heare kaem oer hjar, en de hearlikheit des Heare skynde om hjar hinne, en hja waerden tige bang.
10 En de ingel sei tsjin hjar: Eangje net;
11 Hwent jimme is hjoed berne yn 'e stêd fen David in Ferlosser, dat is Kristus, de Heare.
12 En dit scil jimme in teken wêze; Jim scille it jonkje fine dat yn doeken wikkele is, lizzend yn in krêpe.
13 En ynienen wie der by de ingel in mannichte fen it himelske leger, dy't God priizge en sei:
14 Earlikens oan God yn 'e heechste, en frede op ierde, wolwêzen yn 'e minsken.
15 En it barde do't de ingels fan hjar nei de himel ôfgien wierne, dat de hoeders de iene tsjin de oare seinen: Lit ús nou nei Bethlehem ta gean en dit ding sjen dat bard is, dat de Heare bekend makke hat. ús.
16 En hja kamen mei hasten, en founen Maria en Jozef en it jonkje lizzend yn in kribbe.
17 En do't hja it sjoen hiene, makken hja it wird dat hjar forhelle waerd oer dit bern yn it bûtenlân bekend.
18 En allegearre dy't it hearden, fernuveren har oer de dingen dy't harren ferteld waerden troch de hoeders.
19 Mar Maria biwarre al dy dingen, en bitocht se yn hjar hert.
20 En de hoeders kamen werom, God forhearlikjen en priizgen om al hwet hja heard en sjoen hiene, lyk as hjarren ferteld waerd.
21 En do't acht dagen folbrocht wierne foar it bisnijen fen it bern, waerd syn namme JESUS neamd, dy't sa neamd waerd fen 'e ingel ear't er yn 'e skoot swier waerd.
22 En do't de dagen fen hjar suvering neffens de wet fen Mozes oandien wierne, brochten hja him to Jeruzalem, om him de Heare to stellen;
23 (lykas skreaun is yn 'e wet des Heare: Elk manlik dat de skiif iepenet, scil de Heare hillich neamd wirde;)
24 En om in offer to offerjen neffens hwet yn 'e wet des Heare sein is: in pear torteldouwen of twa jonge dowen.
25 En sjuch, der wier in man to Jeruzalem, hwaens namme wier Simeon; en dyselde wie rjochtfeardich en from, wachte op 'e treast fan Israel, en de Hillige Geast wie op him.

26 En it waerd him iepenbiere troch de Hillige Geast, dat er de dea net sjen scoe, ear't er de Christus des Heare sjoen hie.
27 En hy kaem troch de Geast yn 'e timpel, en doe't de âlden it bern Jezus binnenbrochten, om foar him te dwaan neffens de gewoante fan 'e wet,
28 Do naem er him yn syn earmen, en seinge God, en sei:
29 Heare, lit jo nou jins tsjinstfeint yn frede gean, neffens jins wird;
30 Hwent myn eagen hawwe jins heil sjoen,
31 Hwetstû taret hast foar it oantlit fen alle folken;
32 In ljocht om de heidenen to forljochtsjen, en de hearlikheit fen jins folk Israël.
33 En Jozef en syn mem fernuveren har oer hwet fen him sein wirde.
34 En Simeon seinge hjar, en sei tsjin Maria, syn mem: Sjuch, dit bern is klear foar de fal en it opstean fan in protte yn Israel; en om in teken dat tsjinsprutsen wurde sil;
35 (Ja, in swurd scil ek troch jins siele trochboarje), dat de tinzen fen folle herten iepenbierre wirde meije.
36 En der wier ien Anna, in profetesse, de dochter fen Fanuël, út ’e stam fen Aser;
37 En hja wier in widdo fen sa'n fjouwer en tachtich jier, dy't net fan 'e timpel ôfwykt, mar God tsjinne mei fêstjen en gebeden nacht en dei.
38 En hja kaem op dat stuit, dankte de Heare lyksa, en spriek fen Him ta allegearre dy’t to Jeruzalem om ferlossing sochten.
39 En do't hja alles dien hiene neffens de wet des Heare, kearden hja werom nei Galiléa, nei hjar eigen stêd Nazareth.
40 En it bern waerd op en waerd sterk yn 'e geast, fol mei wysheit: en de genede Gods wie oer him.
41 En syn âlden teagen alle jierren nei Jeruzalem op it Peaskefeest.
42 En do’t er tolve jier wier, teagen hja op nei Jeruzalem neffens de gewoante fen it feest.
43 En do’t hja de dagen folbrocht hiene, do’t hja weromkamen, bleau it bern Jezus efter to Jeruzalem; en Jozef en syn mem wisten der net fan.
44 Mar hja mienden dat er yn it selskip west hie, en gyngen in deireis; en hja sochten him ûnder hjar sibben en kunde.
45 En do’t hja him net founen, kearden hja werom nei Jeruzalem, en sochten him.
46 En it barde, dat hja him nei trije dagen founen yn 'e timpel, sittend yn 'e midden fan 'e dokters, beide harkjenden en hjarren fragen.
47 En allegearre dy’t him hearden, waerden forbjustere oer syn ferstân en syn antwurden.
48 En do't hja him seagen, waerden hja forheard, en syn mem sei tsjin him: Soan, hwerom hastû sa mei ús dien? sjuch, dyn heit en ik hawwe dy socht mei fertriet.
49 En hy sei tsjin hjar: Hwet hawwe jimme my socht? wisten jim net dat ik it dwaan moat om myn Heit te dwaan?
50 En hja bigrepen it wird dat er tsjin hjar spriek net.
51 En hy gyng mei hjar del, en kaem to Nazareth, en wie hjarren ûnderwurpen, mar syn mem biwarre al dy wirden yn har hert.
52 En Jezus tanommen yn wiisheid en stal, en yn genede by God en minsken.

HAADSTIK 3

1 No yn it fyftjinde jier fan it regear fan Tiberius Caesar, Pontius Pilatus wie steedhâlder fan Judéa, en Herodes wie tetrarch fan Galiléa, en syn broer Filips tetrarch fan Ituraea en út it gebiet fan Trachonitis, en Lysanias, de tetrarch fan Abilene,
2 Annas en Kajafas, de hegeprysters, kaem it wird Gods ta Jehannes, de soan fen Sacharja, yn ’e woastenije.
3 En hy kaem yn it hiele lân om de Jordaan hinne, en preekjende de doop fen berou ta ferjouwing fen sûnden;
4 Lykas it biskreaun stiet yn it boek fen ’e wirden fen Esaja, de profeet, sizzende: De stim fen ien dy’t ropt yn ’e woastenije: Bereid de wei des Heare, meitsje syn paden rjocht.
5 Elke delling scil fol wirde, en alle berch en berch scil leech brocht wirde; en de kromkes scille rjucht makke wirde, en de rûge wegen scille glêd makke wirde;
6 En alle flêsk scil it heil Gods sjen.
7 Do sei er tsjin de mannichte dy’t útkaem om troch him doopt te wurden: O addergeslacht, hwa hat jimme warskôge om te flechtsjen foar de kommende grime?
8 Bring dêrom fruchten dy’t bekearing wurdich binne, en bigjin net by jimmesels to sizzen: Wy hawwe Abraham ta ús heit, hwent ik sis jimme, dat God by steat is om út dizze stiennen Abraham bern op te wekken.
9 En nou wirdt ek de bille lein oan ’e woartel fen ’e beammen: alle beam dy’t gjin goede frucht bringt, wurdt omhakke en yn it fjûr smiten.
10 En it folk frege him, sizzende: Hwet scille wy den dwaen?
11 En hy antwirde en sei tsjin hjar: Dy’t twa jassen hat, lit dy meije dy’t gjinien hat; en dy't spijs hat, lit dy ek dwaen.
12 Do kamen ek tollers om doopt to wurden, en seine tsjin him: Meester, hwat scille wy dwaen?
13 En hy sei tsjin hjar: Berekkenje net mear as dat jimme bisteld is.
14 En ek de soldaten fregen him, sizzende: En hwet scille wy dwaen? En hy sei tsjin hjar: Doch gjinien geweld oan, en beskuldigje gjinien falsk; en wês tefreden mei dyn lean.
15 En wylst it folk yn forwachting waerd, en alle minsken tochten yn har hert oer Johannes, oft er de Kristus wier of net;
16 Johannes antwirde en sei tsjin hjar allegearre: Ik doop jimme wier mei wetter; mar der komt ien dy't machtiger is as ik, waans skuon ik net weardich bin losmeitsje te litten: hy sil dy doopje mei de Hillige Geast en mei fjoer.
17 Hwa’t syn waaier yn syn hân is, en hy scil syn flier hielendal reinigje, en it nôt sammelje yn syn skûtel; mar it kaf scil er forbaerje mei fjûr dat net útbluslik is.
18 En in protte oare dingen preke er yn syn oantrún ta it folk.
19 Mar Herodes, de fjirder, dy’t troch him bestraft waard om Herodias, de frou fan Filippus, syn broer, en foar al it kwea dat Herodes dien hie.
20 Noch dit boppe alles tafoege, dat er Johannes opsloech yn de finzenis.
21 En do't al it folk doopt wier, barde it, dat Jezus ek doopt en biddende, de himel iepene wier,
22 En de Hillige Geast kaem yn in lichaamlike foarm as in douwe op him del, en der kaem in stimme út 'e himel, dy't sei: Do bist myn leafste Soan; yn dy bin ik wol bliid.

23 En Jezus sels bigoun omtrint tritich jier âld to wirden, en wie (sa't men miende) de soan fen Jozef, dy't de soan fen Heli wier,
24 Dat wier de soan fen Matthat, dy't de soan fen Levi wier, dy't de soan fen Melchi wier, dy't de soan fen Janna wier, dy't de soan fen Jozef wier;
25 Dat wier de soan fen Mattathias, dy't de soan fen Amos wier, dy't de soan fen Naüm wier, dy't de soan fen Esli wier, dy't de soan fen Nagge wier;
26 dy’t de soan wier fen Maath, dy’t de soan fen Mattathia wier, dy’t de soan wier fen Semeï, dy’t de soan fen Jozef wier, dy’t de soan fen Juda wier;
27 Dat wie de soan fen Joanna, dat wier de soan fen Rhesa, dat wier de soan fen Zorobabel, dat wier de soan fen Salathiel, dy't de soan fen Neri wier;
28 dy’t de soan wier fen Melchi, dy’t de soan wier fen Addi, dy’t de soan wier fen Kosam, dy’t de soan wier fen Elmodam, dy’t de soan fen Er wier;
29 dy’t de soan wie fen Joze, dy’t de soan fen Eliëzer wier, dy’t de soan fen Jorim wier, dy’t de soan fen Matthat wier, dy’t de soan fen Levi wier;
30 dy’t de soan wie fen Simeon, dy’t de soan fen Juda wier, dy’t de soan fen Jozef wier, dy’t de soan wier fen Jonan, dy’t de soan fen Eljakim wier;
31 dy’t de soan wie fen Melea, dy’t de soan fen Menan wier, dy’t de soan wier fen Mattatha, dy’t de soan wier fen Natan, dy’t de soan fen David wier;
32 Dat wier de soan fen Isaï, dy't de soan fen Obed wier, dat wier de soan fen Boez, dy't de soan fen Salmon wier, dy't de soan fen Naässon wier;
33 dy’t de soan wier fen Aminadab, dy’t de soan fen Aram wier, dy’t de soan fen Esrom wier, dy’t de soan fen Phares wier, dy’t de soan fen Juda wier;
34 dy’t de soan fen Jakob wier, dy’t de soan fen Izaäk wier, dy’t de soan fen Abraham wier, dy’t de soan fen Thara wier, dy’t de soan fen Nachor wier,
35 Dat wier de soan fen Saruch, dy't de soan wier fen Ragau, dat wier de soan fen Phalek, dy't de soan fen Heber wier, dy't de soan fen Sala wier;
36 Dat wier de soan fen Kenan, dy't de soan fen Arpaksad wier, dy't de soan wier fen Sem, dy't de soan fen Noä wier, dy't de soan fen Lamech wier;
37 dy’t de soan wier fen Mathusala, dy’t de soan fen Henoch wier, dy’t de soan wier fen Jared, dy’t de soan wier fen Maleleël, dy’t de soan fen Kenan wier;
38 Dat wier de soan fen Enos, dy't de soan fen Set wier, dy't de soan fen Adam wier, dy't de soan fen God wier.

HAADSTIK 4

1 En Jezus, fol fen 'e Hillige Geast, gyng werom fen 'e Jordaan, en waerd troch de Geast lieden yn 'e woastenije,
2 Fjirtich dagen fersocht troch de duvel. En yn dy dagen iet er neat;
3 En de duvel sei tsjin him: Astû de Soan fan God bist, gebied dizze stien dat er brea makke wirde.
4 En Jezus antwirde him, sizzende: Der stiet biskreaun: Dy minske scil net fen brea allinne libje, mar fen elts wird fen God.
5 En de duvel, dy't him op in hege berch naam, liet him al de keninkriken fan 'e wrâld yn in momint fan 'e tiid sjen.
6 En de duvel sei tsjin him: Al dizze macht scil ik dy jaen, en hjar hearlikheit, hwent dat is my oerlevere; en hwa't ik scil, Ik jou it.
7 Astû my den oanbidde, den scil alles dyn wêze.
8 En Jezus antwirde en sei tsjin him: Gean efter my, satan, hwent der stiet skreaun: De Heare dyn God scilstû oanbidde, en Him allinne tsjinje.
9 En hy brocht him nei Jeruzalem, en sette him op in hichtepunt fen ’e timpel, en sei tsjin him: Astû de Soan fan God bist, smyt dysels dêrwei del;
10 Hwent der stiet skreaun: Hy scil syn ingels opdrage oer dy, om dy te bewarjen:
11 En hja scille dy yn hjar hannen drage, datstû dyn foet net ris tsjin in stien stekke.
12 En Jezus antwirde en sei tsjin him: Der is sein: Dû scilst de Heare dyn God net forsikje.
13 En do't de duvel in ein makke hie oan alle fersiking, gyng er in tiid fan him ôf.
14 En Jezus gyng yn de krêft fen ’e Geast werom nei Galiléa;
15 En hy learde yn hjar synagogen, troch allegearre forhearlike.
16 En hy kaem to Nazareth, dêr’t er grutbrocht wier; en, lyk as syn gewoante wie, gyng er de sabbatdei yn ’e synagoge, en stie op om to lêzen.
17 En it boek fen ’e profeet Jesaja waerd him oerlevere. En doe't er it boek iepene hie, fûn er it plak dêr't it skreaun wie:
18 De Geast des Heare is op my, om’t Hy my salve hat om it Evangeelje to preekjen oan de earmen; hy hat my stjoerd om de brutsen herten te genêzen, om de finzenen befrijing te preekjen, en blinen werom te krijen fan it sicht, om de ferwûnen yn frij te litten,
19 Om it oannimlike jier des Heare te preekjen.
20 En hy die it boek ticht, en joech it de tsjinstfeint wer en gyng sitten. En de eagen fen allegearre dy't yn 'e synagoge wierne wierne op him fêst.
21 En hy bigoun tsjin hjar to sizzen: Hjoed is dizze Skrift yn jimme earen folbrocht.
22 En allegearre joegen him tsjûgenis, en fernuveren har oer de genedige wurden dy’t út syn mûle útgeane. En hja seine: Is dit net de soan fan Jozef?
23 En hy sei tsjin hjar: Jimme scille my dit sprekwurd wis sizze: Geneesheer, genêze dysels: hwat wy dien hawwe heard to Kapernaüm, doch ek hjir yn dyn lân.
24 En hy sei: Wiswier siz ik jimme, gjin profeet is oannommen yn syn eigen lân.
25 Mar ik sis jimme, wier, in protte widdowen wierne yn Israël yn ’e dagen fen Elias, do’t de himel trije jier en seis moanne bisluten wier, do’t greate hongersneed wier yn it hiele lân;
26 Mar nei gjinien fen hjar waerd Elias stjoerd, útsein nei Sarepta, in stêd fen Sidon, nei in frou dy’t in widdo wier.
27 En gâns melaatsen wierne yn Israël yn ’e tiid fen Eliseus, de profeet; en net ien fen hjarren waerd suvere, forlost Naäman, de Syriër.
28 En allegearre yn 'e synagoge, do't hja dit hearden, waerden fol mei grime,
29 En hja gyng oerein en stjûrden him út ’e stêd, en brochten him nei de berch fen ’e berch dêr’t hjar stêd op boud wie, dat hja him delsmite mochten.
30 Mar hy gyng troch hjar midden hinne, gyng syn wei,

31 En hy kaem del to Kapernaüm, in stêd fen Galiléa, en
learde hjar op ’e sabbatdagen.
32 En hja waerden forbjustere oer syn lear, hwent syn wird
wie mei macht.
33 En yn 'e synagoge wier in man, dy't in geast fen in
ûnreine duvel hie, en rôp mei in lûde stim:
34 sizzende: Lit ús stean; wat hawwe wy mei dy te krijen,
Jezus fan Nazareth? bist kommen om ús te ferneatigjen? Ik
ken dy wa'tsto bist; de Hillige fan God.
35 En Jezus biroude him, sizzende: Hâld dyn stil en kom út
him. En do't de duvel him yn 'e midden smiten hie, kaem er
út him, en die him net sear.
36 En hja waerden allegearre forheard, en sprieken ûnder
hjarren, sizzende: Hwet is dit in wird! hwent mei macht en
macht gebiedt er de ûnreine geasten, en hja komme út.
37 En it rom fen him gyng út yn alle plakken fen it lân om
hinne.
38 En hy gyng op út 'e synagoge, en kaem yn Simons hûs.
En de mem fan Simon syn frou waerd mei in hege koarts
nommen; en hja baden him om hjar.
39 En hy gyng oer hjar hinne, en bistrafte de koarts; en hja
gyng har daliks oerein en tsjinne hjar.
40 En do’t de sinne ûndergien wie, brochten allegearre dy’t
siken hienen mei allerhande sykten se ta him; en hy lei syn
hannen op elk fen hjarren, en genes hjar.
41 En divels kamen ek út in protte, rôpende en sizzende: Jo
binne de Christus, de Soan fan God. En hy, dy't hjar bisrike,
liet hjar net prate, hwent hja wisten, dat er Kristus wier.
42 En do’t it dei waerd, gyng er hinne en gyng nei in
woastenije, en it folk socht him en kaem by him en holden
him, dat er net fan hjar ôfgean scoe.
43 En hy sei tsjin hjar: Ik moat it keninkryk Gods ek oan
oare stêden preekje, hwent dêrom bin ik stjoerd.
44 En hy preke yn 'e synagogen fen Galiléa.

HAADSTIK 5

1 En it barde, do’t it folk him oandreau om it wird Gods to
hearren, hy stie by de mar fen Genesaret,
2 En seagen twa skippen by de mar stean, mar de fiskers
gyngen der út en wosken hjar netten.
3 En hy gyng yn ien fen ’e skippen, dat Simon syn wie, en
bea him dat er in bytsje út it lân sjitte soe. En hy gyng
sitten en learde it folk út it skip.
4 Do’t er nou útpraet wie, sei er tsjin Simon: Gean út yn ’e
djipte en lit jimme netten út ’e skuorre.
5 En Simon antwirde en sei tsjin him: Meester, wy hawwe
de hiele nacht arbeide en neat nommen;
6 En do’t hja dat dien hiene, diene hja in greate mannichte
fisken yn, en hjar net briek.
7 En hja winken hjar maten, dy’t yn it oare skip sieten, dat
hja komme scoene en hjar helpe. En hja kamen en makken
de beide skippen fol, dat hja bigounen to sinken.
8 Do’t Simon Petrus it seach, foel er op ’e knibbels fan
Jezus, sizzende: Gean fen my; hwent ik bin in sûndich man,
o Heare.
9 Hwent hy waerd forbjustere, en allegearre dy’t by him
wierne, oer de sûch fen ’e fisken dy’t hja nommen hiene:
10 En sa wier ek Jakobus en Johannes, de soannen fen
Sebedeüs, dy’t Simon meimakken. En Jezus sei tsjin Simon:
Eangje net; fan nou ôf scilstû minsken fange.
11 En do’t hja hjar skippen oan lân brocht hiene, forlieten
hja alles en folgen him.
12 En it barde do’t er yn in beskate stêd wier, sjuch, in man
fol melaetskheit, dy’t Jezus seach, foel op syn oantlit, en
smeekte Him, sizzende: Heare, as Jo wolle, dan kinne Jo
my skjinmeitsje.
13 En hy stiek de hân út, en rekke him oan, sizzende: Ik
wol: wês rein. En daliks gyng de melaetskheit fan him ôf.
14 En hy gebea him it nimmen to sizzen; mar gean hinne
en lit dysels oan ’e preester sjen, en offerje ta dyn reiniging,
lyk as Mozes hjitten hie, hjarren ta in tsjûgenis.
15 Mar sa folle mear gyng der in rom fen him út, en greate
skaren kamen byinoar om to hearren en troch him genêzen
to wirden fen hjar swakkens.
16 En hy teach him werom yn ’e woastenije en bea.
17 En it barde op in beskate dei, do’t er learde, dat der
Farizeën en wetdokters sieten, dy’t út alle stêdden fen
Galiléa, en Judéa en Jeruzalem kamen, en de macht des
Heare. wie oanwêzich om har te genêzen.
18 En sjuch, de mannen brochten in man op bêd, dy’t
ferlamme wie, en hja sochten middels om him yn to
bringen en him foar him to lizzen.
19 En do't hja net koenen fine op hokker wize hja him
binnenbringe koene fanwegen de mannichte, gyngen hja op
it dak en lieten him troch de tegels mei syn bank del yn it
midden foar Jezus.
20 En do’t er hjar leauwe seach, sei er tsjin him: Minske,
dyn sûnden binne dy ferjûn.
21 En de skriftgelearden en de Farizeën bigounen to
redenjen, sizzende: Hwa is dit, dy’t godslasteringen sprekt?
Wa kin sûnden ferjaan, as God allinnich?
22 Mar do't Jezus hjar tinzen fornimme, antwirde er tsjin
hjar: Hwet reden jimme yn jimme herten?
23 Hwet is makliker, to sizzen: Jo sûnden binne jo ferjûn;
of te sizzen: Kom oerein en rinne?
24 Mar dat jimme witte meije, dat de Minskesoan macht
hat op ierde om sûnden te ferjaan, (sei er tsjin de ferlamme:)
Ik sis dy: Kom oerein, nim dyn bank op en gean yn dyn hûs.
25 En daliks gyng er foar hjarren op, en naem hwet er op
lei, en gyng nei syn eigen hûs, God forhearlikjende.
26 En hja waerden allegearre forheard, en hja forhearden
God, en waerden fol mei eangst, sizzende: Wy hawwe
hjoed frjemde dingen sjoen.
27 En nei dizze dingen gyng er út, en seach in toller, mei
de namme Levi, sitten by de tolboer, en hy sei tsjin him:
Folgje my.
28 En hy liet alles, gyng oerein en folge him.
29 En Levi makke him in grut feest yn syn hûs;
30 Mar hjar skriftgelearden en Farizeën murken tsjin syn
learlingen, sizzende: Hwerom ite en drinke jimme mei
tollers en sûnders?
31 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: De heilen hawwe
gjin dokter nedich; mar dy siik binne.
32 Ik bin net kommen om de rjuchtfeardigen to roppen,
mar sûnders ta berou.
33 En hja seine tsjin him: Hwerom fêstje de learlingen fen
Johannes faek en dogge gebeden, en ek de learlingen fen ’e
Farizeën; mar dyn ite en drinke?
34 En hy sei tsjin hjar: Kinne jimme de bern fen ’e
breidskeamer fêstje, wylst de breidspear by hjar is?
35 Mar de dagen scille komme, dat de brêgeman hjar
ôfnommen wirde scil, en den scille hja yn dy dagen fêstje.

36 En hy spriek ek in gelikenis ta hjarren; Gjin minske set in stik fan in nij kleed op in âld; as oars, dan makket sawol it nije in hier, en it stik dat út it nije helle is, komt net oerien mei it âlde.
37 En gjinien docht nije wyn yn âlde flessen; oars scil de nije wyn de flessen brekke, en forspile wirde, en de flessen scille omkomme.
38 Mar nije wyn scil yn nije flessen set wirde; en beide wurde bewarre.
39 Nimmen dy't ek âlde wyn dronken hat, wol daliks nij: hwent hy seit: De âlde is better.

HAADSTIK 6

1 En it barde de twadde sabbat nei de earste, dat er troch de nôtfjilden gyng; en syn learlingen plukten de ieren út, en ieten, en wriuwen se yn 'e hannen.
2 En guon fen 'e Farizeën seine tsjin hjar: Hwerom dogge jimme hwet net tastien is to dwaen op 'e sabbatdagen?
3 En Jezus antwirde hjar en sei: Hawwe jimme net sa folle as dit lêzen, hwet David die, do't sels in honger wier, en dy by him wierne;
4 Ho't er yn it hûs Gods gyng, en it toanbrea naem en iet, en ek joech oan dyjingen dy't by him wierne; dy't it net tastien is om te iten, mar allinich foar de preesters?
5 En hy sei tsjin hjar: Dat de Minskesoan ek Hear is fen 'e sabbat.
6 En it barde ek op in oare sabbat, dat er yn 'e synagoge kaam en learde;
7 En de skriftgelearden en Farizeën seagen him oan, oft er de sabbat genêze soe; dat se in beskuldiging tsjin him fine koene.
8 Mar hy wist hjar tinzen, en sei tsjin de man, dy't de fordarre hân hie: Kom oerein en stean yn it midden. En hy gyng oerein en stie op.
9 Do sei Jezus tsjin hjar: Ik scil jimme ien ding freegje; Is it geoorloofd op 'e sabbat goed te dwaan of kwea te dwaan? om it libben te rêden, of it te ferneatigjen?
10 En hy seach hjar allegearre om en sei tsjin de man: Strik dyn hân út. En hy die soks: en syn hân waerd wer heal as de oare.
11 En hja waerden fol mei waansin; en sprieken inoar mei elkoar wat se Jezus dwaen koene.
12 En it barde yn dy dagen, dat er op in berch gyng om to bidden, en bleau de hiele nacht troch yn it gebed ta God.
13 En do't it dei wier, rôp Er syn learlingen ta him;
14 Simon, (dy't er ek Petrus neamde) en Andreas, syn broer, Jakobus en Johannes, Filippus en Bartolomeüs,
15 Mattheüs en Thomas, Jakobus, de soan fen Alfeüs, en Simon neamden Selotes,
16 En Judas, Jakobs broer, en Judas Iskariot, dy't ek de ferrieder wier.
17 En hy kaem mei hjar del, en stie yn 'e flakte, en it selskip fen syn learlingen, en in greate mannichte folk út hiele Judéa en Jeruzalem, en fen 'e seekust fen Tyrus en Sidon, dy't kamen om him to hearren. en genêzen te wurden fan har sykten;
18 En dejingen dy't argewaasje wiene fan ûnreine geasten, en hja waerden genêzen.
19 En de hiele mannichte socht him oan to reitsjen, hwent der gyng deugd út him, en genêzen hjar allegearre.
20 En hy sloech syn eagen op syn learlingen, en sei: Seinge binne jimme earmen, hwent jimmes is it keninkryk Gods.
21 Sillich binne jimme, dy't no hongerje, hwent jimme scille sêd wirde. Sillich binne jimme dy't no skrieme, hwent jimme scille laitsje.
22 Sillich binne jimme, hwennear't de minsken jimme haatsje scille, en as hja jimme skiede scille fen hjar selskip, en jimme scille scille, en jimme namme fordriuwe scille as in kwea, om 'e wille fan 'e Minskesoan.
23 Wês bliid yn dy deis, en springe fen blydskip, hwent sjuch, jimme lean is great yn 'e himel;
24 Mar wee jimme, dy't rik binne! hwent jimme hawwe jimme treast krigen.
25 Wee jimme, dy't fol binne! hwent jimme scille hongerje. Wee dy dy laitsjen no! hwent jimme scille rouwe en skrieme.
26 Wee jimme, as alle minsken goed oer jimme prate! hwent sa diene hjar âffears de falske profeten.
27 Mar ik sis jimme dy't harkje: hâld fan jimme fijannen, doch goed oan dyjingen dy't dy haatsje,
28 Seingje dyjingen dy't jo ferflokje, en bid foar dyjingen dy't jo nettsjinsteande brûke.
29 En dy't dy op 'e iene wang slacht, offerje ek de oare; en dy't jins mantel ôfnimt, ferbiede ek jins jas net mei te nimmen.
30 Jou elk dy't fan dy freget; en fan hwa't jins guod weinimmt, freegje se net wer.
31 En lyk as jimme wolle, dat de minsken jimme dwaen scoene, doch jimme hjar ek lyksa.
32 Hwent as jimme leafhawwe fan dyjingen dy't jo leafhawwe, wat tankje jo? hwent ek sûnders hâlde fan dyjingen dy't har leafhawwe.
33 En as jimme goed dogge oan dyjingen dy't jo goed dogge, wat hawwe jo dankje? hwent ek sûnders dogge itselde.
34 En as jimme liene oan hwa't jimme hoopje to ûntfangen, hwet hawwe jimme dan tank? want sûnders liene ek oan sûnders, om wer safolle te ûntfangen.
35 Mar hâld jimme fijannen ljeaf, en doch goed en lienje, hope wer op neat; en jimme lean scil great wêze, en jimme scille bern fen 'e Allerheechste wêze, hwent hy is goed foar de ûntankberen en de kweade.
36 Wês dêrom barmhertich, lyk as jimme Heit ek barmhertich is.
37 Oardiel net, en jimme scille net oardiele wirde: foroardielje net, en jimme scille net foroardiele wirde: ferjou, en jimme scille ferjûn wirde;
38 Jou, en it scil jimme jûn wirde; goede mjitte, yndrukt en byinoar skodde en oerrinnend, sille de minsken yn jins boezem jaan. Hwent mei deselde mjitte dêr't jimme mei mjitte scil it jimme wer metten wirde.
39 En Hy spriek hjar in gelikenis: Kin de blinen de blinen liede? scille se net beide yn 'e sleat falle?
40 De learling is net boppe syn hear, mar elk dy't folslein is, scil wêze as syn hear.
41 En hwerom sjochstû de splinter dy't yn dyn broer syn each is, mar fernimstû de balke dy't yn dyn eigen each is net?
42 Of hoe kinne jo tsjin jins broer sizze: Broer, lit my de splinter út helje dy't yn jins each is, as jo sels de balke dy't yn jins eigen each is net sjochst? Do huchelde, smyt earst

de balke út dyn eigen each, en dan scilstû dúdlik sjen om de splinter út te lûken dy't yn dyn broer syn each is.
43 Hwent in goede beam bringt gjin bedoarne fruchten; en in bedoarne beam bringt gjin goede frucht.
44 Hwent elke beam is bekend oan syn eigen frucht. Hwent fan toarnen sammelje de minsken gjin figen, noch fan in braambosk sammelje se druven.
45 In goed minske bringt út de goede skat fen syn hert hwet goed is; en in kweade minske bringt út 'e kweade skat fan syn hert it kwea te foarskyn: hwent oer de oerfloed fan it hert sprekt syn mûle.
46 En hwerom neame jimme my: Heare, Heare, en dogge net wat ik sis?
47 Hwa't ta my komt en myn wirden harket en se docht, Ik scil dy sjen litte op wa't er liket:
48 Hy is as in man dy't in hûs boude en djip groeven en de stifting lei op in rots; en doe't de floed kaem, sloech de stream fûl op dat hûs, en koe it net skodzje, hwent it wie stifte op in rots. .
49 Mar wa't harket en net docht, is as in man dy't sûnder fûnemint in hûs op 'e ierde boude; dêr't de stream fûl tsjin sloech, en daliks foel er; en de ruïne fen dat hûs wier great.

HAADSTIK 7

1 Do't er nou al syn wirden yn 'e hearen fen it folk ôfmakke hie, kaem er yn Kapernaüm.
2 En de tsjinstfeint fan in centurion, dy't him dierber wie, wie siik en ree om to stjerren.
3 En do't er fen Jezus hearde, stjûrde er de âldsten fen 'e Joaden nei him ta, en smeekend him dat er komme scoe en syn tsjinstfeint genêze.
4 En do't hja by Jezus kamen, baden hja him daliks, sizzende: Dat er weardich wier, hwa't er dit dwaen scoe:
5 Hwent Hy hat ús folk leaf, en Hy hat ús in synagoge boud.
6 Doe gyng Jezus mei hjarren. En doe't er no net fier fan it hûs wie, stjûrde de centurion freonen nei him ta, sizzende tsjin him: Heare, meitsje jo gjin muoite, hwent ik bin it net wurdich dat jo ûnder myn dak yngeane.
7 Dêrom tocht ik ek net it wurdich om ta dy to kommen, mar siz yn ien wird, en myn tsjinstfeint scil genêzen wirde.
8 Hwent ik bin ek in man dy't ûnder macht set is, mei soldaten ûnder my, en ik sis tsjin ien: Gean hinne, en hy giet; en nei in oar: Kom, en hy komt; en tsjin myn tsjinstfeint: Doch dit, en hy docht it.
9 Do't Jezus dat hearde, fernuvere er him oer him, en kearde him om, en sei tsjin it folk dat him folgen: Ik sis jimme, ik haw net foun sa'n great leauwe, nee, net yn Israel.
10 En dy't stjoerd waerden, weromkamen nei it hûs, founen de feint, dy't siik west hie.
11 En it barde de deis dêrnei, dat er gyng yn in stêd dy't Nain hjitte; en in protte fan syn learlingen gongen mei him, en in protte folk.
12 Do't er nou de poarte fen 'e stêd kaem, sjuch, dêr waerd in deade útdroegen, de iennichste soan fen syn mem, en hja wier in widdo, en in protte folk fen 'e stêd wier by hjar.
13 En do't de Heare hjar seach, hie Er meilijen oer hjar, en sei tsjin hjar: Skriem net.
14 En hy kaem en rekke de baarch oan, en dy't him baarden stiene stil. En hy sei: Jonge, ik sis dy: Kom oerein.
15 En de deade siet oerein en bigoun to praten. En hy joech him oan syn mem.
16 En der kaem in eangst oer allegearre, en hja forhearliken God, sizzende: Dat der in greate profeet ûnder ús opstien is; en: Dat God syn folk bisocht hat.
17 En dit gerucht fen him gyng út yn hiel Judéa en yn 'e hiele omkriten.
18 En de learlingen fen Johannes lieten him al dizze dingen sjen.
19 En Johannes twa fen syn learlingen ta him roppen stjûrde hjar nei Jezus, sizzende: Binne jo de dy't komme scoe? of sykje wy nei in oar?
20 Do't de mannen by him kamen, seine hja: Jehannes Doper hat ús nei dy stjûrd, sizzende: Binne jo de dy't komme scoe? of sykje wy in oar?
21 En yn dyselde ûre genês er in protte fen hjar swakkens en pleagen, en fen kweade geasten; en in protte blinen joech er it sicht.
22 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Gean hinne en sis oan Johannes hwet jimme sjoen en heard hawwe; hoe't de blinen sjogge, de kreupelen rinne, de melaatsen wurde skjinmakke, de dôven hearre, de deaden opwekke wurde, oan de earmen wurdt it evangeelje ferkundige.
23 En seinge is hy, hwa't oan my net fortrietlik wirde scil.
24 En do't de boaden fen Jehannes fuort wierne, bigoun er ta it folk to sizzen oer Jehannes: Hwet binne jimme útgien yn 'e woastenije om to sjen? In reed skodde mei de wyn?
25 Mar hwet giene jimme út to sjen? In man klaaid yn sêfte klean? Sjuch, hja, dy't prachtich oanklaaid binne en deftich libje, binne yn 'e foarhôven fan 'e keningen.
26 Mar hwet binne jimme útgien to sjen? In profeet? Ja, ik sis jimme, en folle mear as in profeet.
27 Dit is it, fen hwa't biskreaun stiet: Sjuch, ik stjûr myn boade foar jins oantlit, dy't jins wei foar jins oantlit ree scil.
28 Hwent ik sis jimme: Under dyjingen dy't berne binne út froulju is der gjin gruttere profeet as Johannes de Doper: mar de minste yn it keninkryk fan God is grutter as hy.
29 En al it folk dat him hearde, en de tollers, hawwe God rjochtfeardige, doopt mei de doop fan Johannes.
30 Mar de Farizeën en de wetgeleerden forsloegen de rie fen God tsjin hjarsels, en wierne net fen Him doopt.
31 En de Heare sei: Hwer scil Ik dan de mannen fen dit slachte by lykje? en wat binne se?
32 Hja binne lyk as bern, dy't op 'e merke sitte en de iene ta de oare roppe en sizze: Wy hawwe jimme op it fluitsje brocht, en jimme hawwe net dûnse; wy hawwe oer jimme treurje, en jimme hawwe net skriemd.
33 Hwent Johannes de Doper kaem gjin brea ieten noch wyn drinken; en jimme sizze: Hy hat in duvel.
34 De Minskesoan is kommen, it iten en drinken; en jimme sizze: Sjuch, in froast man en in wynsûper, in freon fan tollers en sûnders!
35 Mar wiisheid is rjuchtfeardich fen al hjar soannen.
36 En ien fen 'e Farizeën woe him mei him ite. En hy gyng yn it hûs fan 'e Farizeeër, en siet oan it iten.
37 En sjuch, in frou yn 'e stêd, dy't in sûnder wier, do't hja wist, dat Jezus yn 'e Farizeeërs hûs oan it iten siet, brocht in albasten doaze mei salve;
38 En hja stie skriemend oan syn foetten efter him, en bigoun syn foetten mei triennen to waskjen, en fage se mei de hierren fen hjar holle, en tute syn foetten en salve se mei de salve.

39 En do't de Farizeeër, dy't him hjitten hie, it seach, spriek er yn himsels, sizzende: Dizze man, as er in profeet wier, scoe witten hawwe hwa en hokker frou dit is dy't him oanrekket: hwent hja is in sûnder.
40 En Jezus antwirde en sei tsjin him: Simon, ik haw dy hwat to sizzen. En hy sei: Master, sis fierder.
41 D'r wie in skuldeasker, dy't twa skuldners hie: de iene wie fiifhûndert penningen skuldich, en de oare fyftich.
42 En do't hja neat hiene to beteljen, forjoech er hjarren beide oprjocht. Sis my dêrom, wa fan har sil him it leafst hâlde?
43 Simon antwirde en sei: Ik tink, dat hy, dy't er it measte forjown hat. En hy sei tsjin him: Jo hawwe rjocht oardiele.
44 En hy kearde him ta de frou, en sei tsjin Simon: Sjogge jo dizze frou? Ik kaem yn dyn hûs, do hast my gjin wetter foar myn fuotten jown, mar hja hat myn fuotten wosken mei triennen, en se wosken mei de hierren fen hjar holle.
45 Jo hawwe my gjin tút jown, mar dizze frou is sûnt de tiid dat ik binnenkaam net ophâlden myn fuotten te tútsjen.
46 Myn holle mei oalje hast net salve, mar dizze frou hat myn fuotten salve mei salve.
47 Dêrom sis ik dy: Har sûnden, dy't in protte binne, binne ferjûn; hwent hja hie in protte leaf: mar hwa't in bytsje forjown is, dy hâldt fan lyts.
48 En hy sei tsjin hjar: Dyn sûnden binne ferjûn.
49 En dy't by him oan it iten sieten, bigounen by hjarsels to sizzen: Hwa is dizze dy't ek de sûnden forjowt?
50 En hy sei tsjin de frou: Dyn leauwe hat dy rêden; gean yn frede.

HAADSTIK 8

1 En it barde dêrnei, dat er troch alle stêden en doarpen hinne gyng, preke en it blide boadskip fen it keninkryk Gods fortsjinne; en de tolve wiene by him,
2 En guon froulju, dy't genêzen wierne fen kweade geasten en swakkens, Maria neamde Magdalena, dêr't saun duvels út kamen,
3 En Joanna, de frou fen Chuza, de steward fan Herodes, en Susanna, en in protte oaren, dy't him tsjinne fen hjar besit.
4 En do't in protte folk byinoar waerd en út elke stêd ta him kaem, spriek er troch in gelikenis:
5 In sieder gyng út om syn sied to sieden; en it waerd fortrape, en de fûgels fan 'e loft forten it op.
6 En guon foelen op in rots; en sadree't it opstutsen wie, ferdwynt it, om't it focht mist.
7 En guon foelen ûnder de toarnen; en de toarnen sprongen dermei op en smieten it.
8 En in oar foel yn 'e goede ierde, en sprong op, en droech hûndertfâldich frucht. En do't er dit sein hie, rôp er: Dy't earen hat om to hearren, lit him hearre.
9 En syn learlingen fregen him, sizzende: Wat soe dizze gelikenis wêze?
10 En hy sei: Jo is it jown de mystearjes fen it keninkryk Gods to kennen, mar oan oaren yn gelikenissen; dat se net sjen soene, en harkjend net begripe.
11 No is de gelikenis dit: It sied is it wurd fan God.
12 Dy't oan 'e wei binne, binne it dy't hearre; dan komt de duvel en nimt it wurd út har hert, dat se net leauwe en rêden wurde.
13 It binne it op 'e rots, dy't, as hja hearre, it wird mei blydskip oannimme; en dy hawwe gjin woartel, dy't in skoft leauwe, en yn 'e tiid fan fersiking falle fuort.
14 En hwat ûnder de toarnen foel, dat binne it, dy't, as hja it heard hawwe, útgeane, en fersmoarge binne fan soargen en rykdom en wille fan dit libben, en gjin frucht bringe ta folsleinens.
15 Mar dat op 'e goede grûn binne hja, dy't yn in earlik en goed hert, it wird heard hawwe, it bewarje en mei geduld frucht bringe.
16 Nimmen, hwennear't er in kears oanstuts hat, dekt dy mei in reek, of leit it ûnder in bêd; mar set it op in kandelaar, dat hja dy't yngeane it ljocht sjen meie.
17 Hwent neat is geheim, dat net iepenbier makke wirde scil; ek neat ferburgen, dat net bekend wirde scil en nei it bûtenlân komme.
18 Pas dan op hoe't jimme hearre: hwent hwa't hat, him scil jûn wirde; en hwa't net hat, fen him scil ôfnommen wirde ek hwet er liket te hawwen.
19 Do kaemen syn mem en syn broerren ta him, en hja koenen net by him komme foar de parse.
20 En it waerd him forteld troch guon dy't seinen: Dyn mem en dyn broerren steane bûten, en wolle dy sjen.
21 En hy antwirde en sei tsjin hjar: Myn mem en myn broerren binne it dy't Gods wird hearre en it dogge.
22 En it barde op in dei dat er mei syn learlingen yn in skip gyng, en hy sei tsjin hjar: Lit ús oergean nei de oare kant fan de mar. En hja gongen út.
23 Mar wylst hja farren foel er yn 'e sliep, en der kaem in wynstoarm op 'e mar del; en hja waerden fol wetter, en wierne yn gefaar.
24 En hja kamen ta him, en makken him wekker, sizzende: Meester, hear, wy komme om. Doe gyng er oerein en bestrafte de wyn en it razen fan it wetter, en hja hâlde op, en der kaam stilte.
25 En hy sei tsjin hjar: Hwer is jimme leauwe? En hja, dy't bang wiene, fernuveren harren, en seine de iene tsjin de oare: Wat is dit foar in minske! hwent hy gebiedt sels de wyn en it wetter, en hja hearre him.
26 En hja kamen yn it lân fen 'e Gadarenen, dat tsjin Galiléa oan leit.
27 En do't er nei lân gyng, kaem him út 'e stêd in man tsjin, dy't in lange tiid duvels hie, en gjin klean hie, en yn gjin hûs wenne, mar yn 'e grêven.
28 Do't er Jezus seach, rôp er, en foel foar him del, en sei mei in lûde stim: Hwet haw ik mei dy to dwaen, Jezus, Soan fen God, de Allerheechste? Ik smeek dy, martel my net.
29 (Hwent hy hie de ûnreine geast gebean út de man to kommen, hwent faaks hie er him fongen, en hy waerd bûn hâlden mei keatlingen en yn keatlingen, en hy bruts de bannen, en waard troch de duvel yn 'e woastenije fordreaun.)
30 En Jezus frege him, sizzende: Hwet is dyn namme? En hy sei: Legioen, hwent in protte duvels wierne yn him yngien.
31 En hja baden him, dat er hjar net gebiede soe de djipte yn to gean.
32 En d'r wier in keppel mei in protte swinen dy't op 'e berch weide, en hja baden him, dat er hjar talitte soe yn hjarren to kommen. En hy liet se.

33 Do gyngen de duvels út ’e man en kamen yn ’e swinen, en de keppel roun mei geweld in steile plak del yn ’e mar, en waerd ferstike.
34 Do’t hja hjar fiede seagen hwet der bard wier, flechten hja, en gyngen en forhelle it yn ’e stêd en op it lân.
35 Do gyngen hja út om to sjen hwet der dien wier; en kaem by Jezus, en foun de man, dêr't de duvels út gien wierne, sitten oan 'e foetten fen Jezus, klaaid en by syn forstân, en hja waerden bang.
36 Ek, dy't it seagen, fertelden hjarren op hokker wize hy, dy't bisetten wier fen 'e duvels, genêzen wier.
37 Do smeekte de hiele mannichte fen it lân fen ’e Gadarenen omhinne, dat er fen hjarren wei to gean; hwent hja waerden mei greate eangst nommen, en hy gyng yn it skip en kaem wer werom.
38 En de man, hwa't de duvels útgien wierne, smeekte him dat er by him wêze mocht, mar Jezus stjûrde him fuort, sizzende:
39 Werom nei jins hûs, en lit sjen ho greate dingen God dy dien hat. En hy gyng op 'e wei, en makke yn 'e hiele stêd bekend hoe greate dingen Jezus him dien hie.
40 En it barde, do’t Jezus weromkaem, dat it folk him graech ûntfong, hwent hja wachtsje allegearre op him.
41 En sjuch, der kaem in man mei de namme Jaïrus, en hy wier in oerste fen ’e synagoge;
42 Hwent hy hie ien iennichste dochter, likernôch tolve jier âld, en hja lei in stjerrende. Mar doe't er gyng, smieten it folk him.
43 En in frou dy’t tolve jier bloedfloed hie, dy’t har hiele libben oan dokters trochbrocht hie, en fen gjinien koe genêzen wirde,
44 Kaem efter him oan, en rekke de râne fen syn kleed oan, en daliks stonk hjar bloedfloed.
45 En Jezus sei: Hwa hat my oanrekke? Doe't allegearre ûntkenne, seine Petrus en hja dy't by him wiene: Master, de mannichte driget Jo en drukt Jo, en sizze jo: Wa hat my oanrekke?
46 En Jezus sei: Immen hat my oanrekke, hwent ik fernimme, dat de deugd út my gien is.
47 En do’t de frou seach dat hja net forburgen wier, kaem hja biven, en foel foar him del, forhelle hja him foar it oantlit fen al it folk, hwerom hja him oanrekke hie, en hoe hja dalik genêzen wier.
48 En hy sei tsjin hjar: Dochter, wês goed treast: dyn leauwen hat dy heil makke; gean yn frede.
49 Wylst er noch spriek, kaem der ien út 'e oerste fen 'e synagoge, sizzende tsjin him: Dyn dochter is dea; problemen net de Master.
50 Mar do't Jezus it hearde, antwirde Er him, sizzende: Eangje net: leau allinne, en hja scil heal wirde.
51 En do't er yn 'e hûs kaem, liet er nimmen yngean, útsein Petrus, en Jakobus, en Johannes, en de heit en de mem fen 'e faam.
52 En allegearre skriemden en gûlde hjar, mar hy sei: Skriem net; hja is net dea, mar sliept.
53 En hja laken him ta spot, wittende dat hja dea wier.
54 En hy die se allegearre út, en naem hjar by de hân, en rôp, sizzende: Faam, stean op!
55 En hjar geast kaem wer, en hja kaem daliks oerein, en hy gebea hjar spize to jaen.
56 En hjar âlden waerden forbjustere, mar hy bifoel hjarren, dat hja gjinien sizze scoene hwet der dien wier.

HAADSTIK 9

1 Do rôp er syn toalve learlingen byinoar, en joech hjarren macht en macht oer alle duvels, en om sykten to genêzen.
2 En hy stjûrde hjar om it keninkryk Gods to preekjen en de siken to genêzen.
3 En hy sei tsjin hjar: Nim neat op jimme reis, noch stokken, noch skuorre, noch brea, noch jild; ek net hawwe twa jassen elk.
4 En hwat hûs jimme yngeane, dêr bliuwe en gean dêrwei.
5 En hwa’t jimme net oannimme scil, as jimme út dy stêd geane, skod it stof fen jimme foetten ôf ta in tsjûgenis tsjin hjar.
6 En hja teagen út, en teagen troch de stêdden, it evangeelje forkindigen en oeral genêzen.
7 Nou hearde Herodes, de fjirder, fen alles hwet him dien wier;
8 En fen guon, dat Elias forskynd wier; en fan oaren, dat ien fan 'e âlde profeten wer opstien wie.
9 En Herodes sei: Jehannes haw ik ûnthalze; mar hwa is dizze, dêr’t ik sokke dingen fen hear? En hy woe him sjen.
10 En do’t de apostelen weromkamen, fertelden him alles hwet hja dien hiene. En hy naem se en gyng apart ôf nei in woastenije plak, dat hearde by de stêd dy't Bethsaida hjitte.
11 En it folk, do’t hja it wisten, folgen him, en hy ûntfong se en spriek ta hjar oer it keninkryk Gods, en genêze dyjingen dy’t genêzing nedich hiene.
12 En do’t de dei bigoun to wurden, do kamen de toalven en seine tsjin him: Stjoer de mannichte fuort, dat hja nei de stêdden en it lân omhinne gean meie, en oernachtsje en fiedsel krije: hwent wy binne hjir yn in woastyn plak.
13 Mar hy sei tsjin hjar: Jow hjar to iten. En hja seine: Wy hawwe net mear as fiif broden en twa fisken; útsein wy moatte gean en fleis keapje foar al dit folk.
14 Hwent it wierne likernôch fiif tûzen man. En hy sei tsjin syn learlingen: Lit se fyftich yn in selskip sitte.
15 En hja diene sa, en lieten hjar allegearre sitte.
16 Do naem er de fiif breaën en de twa fisken, en seach op nei de himel, seinge se, en briek en joech de learlingen om foar de mannichte to setten.
17 En hja ieten en waerden allegearre fol;
18 En it barde do’t er allinne wier to bidden, dat syn learlingen by him wierne: en hy frege hjarren, sizzende: Hwa seit it folk dat ik bin?
19 En hja antwirden en seine: Johannes de Doper; mar guon sizze: Elias; en oaren sizze, dat ien fan 'e âlde profeten wer opstien is.
20 En Hy sei tsjin hjar: Mar hwa sizze jimme dat ik bin? Petrus antwirde en sei: De Christus fan God.
21 En hy gebea hjarren strang, en gebea hjarren, dat hja dat oan nimmen to sizzen;
22 sizzende: De Minskesoan moat in protte lije, en forwiisd wirde fen de âldsten en oerpreesters en skriftgelearden, en slacht wirde en de trêdde deis opwekke wirde.
23 En hy sei tsjin hjar allegearre: As immen nei my komme wol, lit dy himsels forlizze en syn krús deistich opnimme en my folgje.
24 Hwent hwa't syn libben rêde wol, scil it forlieze;
25 Hwent hwet hat in minske it foardiel, as er de hiele wrâld wint en himsels forliest, of fordwaald wirdt?
26 Hwent hwa't him skamje scil foar My en foar myn wirden, foar him scil de Minskesoan him skamje, as er

komme scil yn syn eigen hearlikheit, en yn syn Heit en de hillige ingels.
27 Mar ik sis jimme wierlikens, d'r steane hjir guon, dy't de dea net priuwe scille, oant hja it keninkryk Gods sjogge.
28 En it barde likernôch acht dagen nei dizze wurden, dat er Petrus en Johannes en Jakobus naem, en gyng de berch op om to bidden.
29 En wylst er bea, waerd de moade fen syn antlit foroare, en syn klean wieren wyt en glinsterjend.
30 En sjuch, dêr sprieken twa mannen mei him, dat wierne Mozes en Elia.
31 Dy't forskynd is yn hearlikheit, en spriek fen syn forstjerren, dy't er to Jeruzalem dwaen scoe.
32 Mar Petrus en hja dy't by him wierne wierne swier fen 'e sliep;
33 En it barde do't hja fan him ôfgeane, dat Petrus tsjin Jezus sei: Meester, it is goed dat wy hjir binne, en lit ús trije tabernakels meitsje; ien foar dy, en ien foar Mozes, en ien foar Elias, net wittende wat er sei.
34 Wylst er dit sei, kaem der in wolk en oerskodde hjar;
35 En der kaem in stimme út 'e wolk, sizzende: Dit is myn leafste Soan: harkje nei him.
36 En do't de stim foarby wie, waerd Jezus allinne foun. En hja hâlden it ticht, en fertelden yn dy dagen gjinien ien fan 'e dingen dy't se sjoen hiene.
37 En it barde dat de oare deis, do't hja fen 'e heuvel delkamen, in protte folk him temjitte komme.
38 En sjuch, in man út it selskip rôp, sizzende: Master, ik smeek dy, sjoch nei myn soan, hwent hy is myn iennichst bern.
39 En sjuch, in geast nimt him, en hy ropt ynienen; en it skuort him, dat er wer skuimt, en him kneuzingen falt amper fan him ôf.
40 En ik smeekte jins learlingen him út te driuwen; en hja koene net.
41 En Jezus antwirde en sei: O leauwige en perverse generaasje, ho lang scil Ik by jimme wêze en jimme lije? Bring dyn soan hjirhinne.
42 En do't er yette kommen wier, smiet de duvel him del en skuorde him. En Jezus bestrafte de ûnreine geast, en genêze it bern, en joech him wer oan syn heit.
43 En hja waerden allegearre fernuvere oer de machtige macht Gods. Mar wylst se elk fernuveren oer alles wat Jezus dien hat, sei er tsjin syn learlingen:
44 Lit dizze spreuken yn jimme earen sakje, hwent de Minskesoan scil oerlevere wirde yn 'e hannen fen 'e minsken.
45 Mar hja bigrepen dit wird net, en it wier fen hjarren ferburgen, dat hja it net fornamen;
46 Do kaem der in redenearring op ûnder hjarren, hwa fen hjarren de grutste wêze scoe.
47 En Jezus, dy't de gedachte fan har hert fernaam, naem in bern en sette it by him,
48 En sei tsjin hjar: Hwa't dit bern yn myn namme ûntfange scil, ûntfangt my;
49 En Johannes antwirde en sei: Meester, wy seagen ien dy't yn jins namme de duvels útdriuwt; en wy forbean him, om't er net mei ús folget.
50 En Jezus sei tsjin him: Ferbied him net, hwent hwa't net tsjin ús is, is foar ús.
51 En it barde do't de tiid kommen wier dat er opnomd wirde scoe, dat er stiif syn oantlit nei Jeruzalem te gean.
52 En hja stjûrden boaden foar syn oantlit, en hja teagen en kamen yn in doarp fen 'e Samaritanen, om him klear to meitsjen.
53 En hja namen him net oan, hwent syn oantlit wier as soe er nei Jeruzalem gean.
54 En do't syn learlingen Jakobus en Johannes dat seagen, seinen hja: Heare, wolle jo dat wy it fjoer gebiede út 'e himel del te kommen en hjarren fortjerre, lyk as Elias dien hat?
55 Mar hy kearde him om en birou hjarren en sei: Jimme witte net fan hokker geast jimme binne.
56 Hwent de Minskesoan is net kommen om it libben fan minsken to fordjerren, mar om har te rêden. En hja gongen nei in oar doarp.
57 En it barde, wylst hja op 'e wei gyng, sei in man tsjin him: Heare, ik scil Jo folgje wêr'tst hinnegeanst.
58 En Jezus sei tsjin him: Foksen hawwe gatten, en fûgels fen 'e loft hawwe nêsten; mar de Minskesoan hat gjin plak om syn holle te lizzen.
59 En hy sei tsjin in oar: Folgje my. Mar hy sei: Heare, lit my earst gean en myn heit begroeven.
60 Jezus sei tsjin him: Lit de deaden har deaden bigrave; mar gean hinne en preekje it keninkryk Gods.
61 En in oar sei ek: Heare, ik scil Jo folgje; mar lit my earst gean ôfskied nimme fan harren, dy't by my thús binne.
62 En Jezus sei tsjin him: Nimmen, dy't de hân oan 'e ploeg lei en efteroer sjocht, is geskikt foar it keninkryk Gods.

HAADSTIK 10

1 Nei dizze dingen stelde de Heare ek oare sauntich, en stjûrde se twa en twa foar syn oantlit nei alle stêden en plakken, dêr't er sels komme soe.
2 Dêrom sei er tsjin hjar: De rispinge is wier great, mar de arbeiders binne min; bid den de Heare fen 'e rispinge, dat Er arbeiders yn syn rispinge stjûre scil.
3 Gean dyn wegen: sjuch, Ik stjûr dy út as lammen ûnder de wolven.
4 Bring gjin beurs, noch skuorre, noch skuon, en groetet gjinien ûnderweis.
5 En yn hwat hûs jimme yngeane, sis earst: Frede mei dit hûs.
6 En as de soan fen 'e frede dêr is, den scil jimme frede dêrop rêste;
7 En bliuw yn datselde hûs, ite en drinke soksawat hja jouwe: hwent de arbeider is syn lean wurdich. Gean net fan hûs ta hûs.
8 En yn hokker stêd jimme yngeane, en hja ûntfange jimme, yt soksawat foar jimme foarsteld is:
9 En genêze de siken dy't dêryn binne, en siz tsjin hjar: It keninkryk Gods is by jimme kommen.
10 Mar yn hokker stêd jimme yngeane, en hja ûntfange jimme net, gean jimme wegen út op 'e strjitten fan dysels, en sis:
11 Ek it stof fen jimme stêd, dat ús oankleast, wirkje wy tsjin jimme ôf; nettsjinsteande wês jimme hjir wis fan, dat it keninkryk Gods jimme kommen is.
12 Mar ik sis jimme, dat it yn dy deis foar Sodom draagliker wêze scil as foar dy stêd.
13 Wee dy, Chorazin! wee dy, Betsaida! hwent as de machtige wirken dien wierne yn Tyrus en Sidon, dy't yn

jimme dien binne, hja hiene har in great skoft lyn bikeard, sittend yn sek en jiske.
14 Mar it scil Tyrus en Sidon by it oardiel fordraachliker wêze as jimme.
15 En dû, Kapernaüm, dy't ta de himel ferheven bist, scilst nei de hel delstutsen wirde.
16 Dy't jimme harket, harket nei my; en wa't dy ferachtet, ferachtet my; en dy't my ferachtet, ferachtet him dy't my stjûrd hat.
17 En de sauntich kamen wer mei blydskip, sizzende: Heare, sels de duvels binne ús ûnderwurpen troch jins namme.
18 En hy sei tsjin hjar: Ik seach de satan as in wjerljocht út 'e himel falle.
19 Sjuch, ik jow jimme macht om op slangen en skorpioenen to traapjen, en oer alle macht fen 'e fijân: en neat scil jimme yn gjin gefal kwea dwaan.
20 Nettsjinsteande dit jubelje jo net, dat de geasten jo ûnderwurpen binne; mar jubelje leaver, om't jimme nammen yn 'e himel skreaun binne.
21 Yn dy ure wie Jezus bliid yn 'e geast, en sei: Ik tankje Jo, Heit, Hear fen 'e himel en ierde, dat jo dizze dingen ferburgen hawwe foar de wizen en ferstannigen, en se iepenbiere hawwe oan bern; hwent sa like it goed yn dyn eagen.
22 Alle dingen binne my oerlevere troch myn Heit: en gjinien wit wa't de Soan is, mar de Heit; en wa't de Heit is, útsein de Soan, en hy oan wa't de Soan him iepenbierje sil.
23 En hy kearde him ta syn learlingen, en sei ynienen: Sillich binne de eagen, dy't sjogge wat jimme sjogge;
24 Hwent ik sis jimme, dat in protte profeten en keningen begeare hawwe om te sjen wat jimme sjogge, en se net sjoen hawwe; en om te hearren wat jimme hearre, en se net heard hawwe.
25 En sjuch, der gyng in wethâlder oerein, en forsocht him, sizzende: Meester, wat scil ik dwaen om it ivige libben to erven?
26 En hy sei tsjin him: Hwet is biskreaun yn 'e wet? hoe lêze jo?
27 En hy antwirde en sei: Dû scilst de Heare dyn God leafhawwe mei dyn hiele hert en mei dyn hiele siel, en mei al dyn krêft en mei dyn hiele ferstân; en dyn neiste as dysels.
28 En hy sei tsjin him: Dû hast rjucht antwird: doch dit, en dû scilst libje.
29 Mar hy, dy't himsels rjochtfeardigje woe, sei tsjin Jezus: En hwa is myn neiste?
30 En Jezus antwirde en sei: In man gyng del fen Jeruzalem nei Jericho, en foel ûnder de dieven, dy't him syn klean útsloegen, en ferwûnen him en gyng fuort, en lieten him heal dea.
31 En tafallich kaem der in preester dy kant del, en do't er him seach, gyng er oan 'e oare kant foarby.
32 En likegoed kaem in Levyt, do't er op it plak wier, en seach him oan, en gyng foarby oan 'e oare kant.
33 Mar in Samaritaan, wylst er reizge, kaem dêr't er wie; en do't er him seach, hie er meilijen mei him,
34 En hy gyng nei him ta, en forboun syn wûnen, oalje en wyn yn te skinen, en sette him op syn eigen beest, en brocht him nei in herberch, en fersoarge him.
35 En de oare moarns do't er gyng, naem er twa pennen út en joech se oan it leger, en sei tsjin him: Soarch foar him; en hwetstû mear útjowst, as ik wer kom, scil ik dy forjildje.
36 Hwa fan dy trije, tinksto, nou, wie de neiste fen him dy't ûnder de dieven foel?
37 En hy sei: Dy't him barmhertichheit dien hat. Doe sei Jezus tsjin him: Gean hinne en doch ek.
38 En it barde, wylst hja gyng, dat er yn in bepaald doarp kaem, en in frou, mei de namme Martha, ûntfong him yn har hûs.
39 En hja hie in suster, dy't Maria hjitte, dy ek oan 'e foetten fan Jezus siet en syn wird hearde.
40 Mar Martha waerd tomêst oer in protte tsjinst, en kaem ta him en sei: Heare, makket it jo net út dat myn sister my allinne litten hat om to tsjinjen? bid har dêrom dat se my helpe.
41 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Martha, Martha, do bist foarsichtich en benaud oer in protte dingen;
42 Mar ien ding is nedich: en Maria hat dat goede diel útkard, dat hjar net ôfnommen wirde scil.

HAADSTIK 11

1 En it barde, do't er op in plak bidde, do't er ophâlde, ien fen syn learlingen tsjin him sei: Heare, lear ús bidde, lyk as Johannes ek syn learlingen leard hat.
2 En hy sei tsjin hjar: As jimme bidde, sis dan: Us Heit, dy't yn 'e himelen is, hillige wirde dyn namme. Kom dyn keninkryk. Jo wil dien wurde, lykas yn 'e himel, sa op ierde.
3 Jou ús dei by dei ús deistich brea.
4 En ferjou ús ús sûnden; hwent wy ferjaan ek elk dy't ús skuldich is. En lied ús net yn fersiking; mar ferlos ús fan it kwea.
5 En hy sei tsjin hjar: Hwa fen jimme scil in freon hawwe, en scil middernacht nei him ta gean en tsjin him sizze: Freon, lien my trije breaën;
6 Hwent in freon fan my is op syn reis nei my kommen, en ik haw him neat to stellen?
7 En hy scil fan binnen antwirje en sizze: Meitsje my net yn 'e rie: de doar is no ticht, en myn bern binne by my op bêd; Ik kin net oerein komme en dy jaan.
8 Ik sis jimme: Al scil er net opstean en him jaen, om't er syn freon is, dochs scil er fanwegen syn eangstichheid opstean en him jaen safolle as er nedich is.
9 En ik siz jimme: Freegje, en it scil jimme jûn wirde; sykje, en jimme scille fine; klopje, en it scil jimme iependien wirde.
10 Hwent elk dy't freget, ûntfangt; en dy't siket, fynt; en foar hwa't kloppet scil it iepenmakke wirde.
11 As in soan brea freegje scil fen ien fen jimme dy't in heit is, scil er him in stien jaen? of as er in fisk freget, sil er him foar in fisk in slange jaan?
12 Of as er in aai freegje scil, scil er him dan in skorpioen offerje?
13 As jim dan, dy't kwea binne, witte jim bern goede geskinken te jaan: hoefolle mear sil jim himelske Heit de Hillige Geast jaan oan dyjingen dy't Him freegje?
14 En hy wier in duvel út, en dy wier stom. En it barde do't de duvel útgien wier, dat de stomme spriek; en it folk frege har ôf.
15 Mar guon fen hjar seinen: Hy driuwt de duvels út troch Beëlzebub, de oerste fen 'e duvels.

16 En oaren, dy’t him forsochten, sochten fen him in teken
út ’e himel.
17 Mar hy wist hjar tinzen en sei tsjin hjar: Elk keninkryk
dat tsjin himsels fordield is, wurdt forwoast; en in hûs dat
ferdield is tsjin in hûs falt.
18 As de satan ek fordield is tsjin himsels, hoe scil syn
keninkryk stean bliuwe? om't jimme sizze dat ik troch
Beëlzebul de duvels útdriuwe.
19 En as ik troch Beëlzebul de duvels útdriuwe, troch hwa
driuwe jins soannen se út? dêrom scille hja jimme rjuchters
wêze.
20 Mar as ik mei de finger fan God de duvels útdriuwe, is
it keninkryk Gods sûnder mis oer jimme kommen.
21 As in wapene sterke man syn paleis biwarret, is syn
guod yn frede;
22 Mar hwennear’t in sterker as hy oer him komt en him
oerwint, dan nimt er al syn wapenrusting dêr’t er op
fertroude fan him, en dielt syn bút.
23 Dy’t net mei my is, is tsjin my;
24 As de ûnreine geast út in man útgien is, swalket er troch
droege plakken, sykjend rêst; en gjinien fynt er, seit er: Ik
scil werom nei myn hûs dêr't ik útkaem.
25 En as er komt, fynt er it feie en garnished.
26 Den gyng er hinne en naem saun oare geasten ta him,
goddeleaze as hysels; en hja komme yn en wenje dêr; en de
lêste steat fan dy man is slimmer as de earste.
27 En it barde do’t er dizze dingen spriek, dat in frou út it
selskip har stim ferhierde en tsjin him sei: Lokkich is de liif,
dy’t dy droech, en de poppen dy’tstû socht hast.
28 Mar hy sei: Ja leaver, sillich binne hja, dy’t Gods wird
hearre en it hâlde.
29 En do’t it folk byinoar gearkaem, bigoun er to sizzen:
Dit is in kwea slachte: hja siikje in teken; en der scil it gjin
teken jûn wirde, mar it teken fen Jonas, de profeet.
30 Hwent lyk as Jonas in teken wie foar de Ninevitten, sa
scil ek de Minskesoan wêze foar dit geslacht.
31 De keninginne fen it Suden scil opstean yn it oardiel
mei de mannen fen dit slachte, en hjar foroardielje; en
sjuch, hjir is in grutter as Salomo.
32 De mannen fen Ninevé scille opstean yn it oardiel mei
dit slachte, en scille it foroardielje; en sjuch, hjir is in
grutter as Jonas.
33 Nimmen, as er in kears oanstutsen hat, set dy yn in
skûlplak, ek net ûnder in bushel, mar op in kandelaar, dat
hja dy’t binnenkomme it ljocht sjen meije.
34 It ljocht fen it lichem is it each; mar as dyn each kwea is,
dan is ek dyn lichem fol tsjuster.
35 Pas dan op, dat it ljocht dat yn dy is gjin tsjuster is.
36 As dyn hiele lichem dêrom fol is fan ljocht, en gjin diel
tsjuster hat, scil it hiele lichem fol wêze fan ljocht, lyk as
wannear’t it ljochte skynjen fan in kears dy ljocht jout.
37 En wylst er spriek, bad in sekere Farizeeër him mei him
to iten, en hy gyng yn en gyng sitten to iten.
38 En do't de Farizeeër it seach, forwûndere er him, dat er
him net earst wosken hie foar it iten.
39 En de Heare sei tsjin him: No meitsje jimme Farizeën it
bûtenste fen ’e beker en it skûtel skjin; mar dyn binnenste
is fol fan razen en goddeleazen.
40 Jimme dwazen, hat dejinge dy’t it bûtenste makke
makke net ek it binnenste makke?
41 Mar jow leaver aalmoezen fen soksoarte as jimme
hawwe; en sjuch, alle dingen binne jimme rein.
42 Mar wee jimme, Farizeën! hwent jimme jouwe tsienden
fan munt en ruïne en allerhanne krûden, en geane it oardiel
en de leafde foar God foarby;
43 Wee jimme, Farizeën! hwent jimme hâlde fan de
boppeste sitten yn 'e synagogen, en groetnis op 'e merken.
44 Wee jimme, skriftgelearden en Fariseeërs, skynhilligen!
hwent jimme binne as grêven dy't net ferskine, en de
minsken dy't der oer rinne, witte har net.
45 Do antwirde ien fen ’e wetgeljoeren en sei tsjin him:
Meester, sa sizzende, dû smiet ús ek.
46 En hy sei: Wee jimme ek, advokaten! hwent jimme
laden de minsken mei lesten dy't swier to dragen binne, en
jimme sels oanreitsje de lêst net mei ien fen jimme fingers.
47 Wee jimme! hwent jimme bouwe de grêven fen 'e
profeten, en jimme âffears hawwe se fermoarde.
48 Wiswier, jimme tsjûgje, dat jimme de dieden fen jimme
âffears talitte, hwent hja hawwe hjar wierlik deamakke, en
jimme bouwe hjar grêven.
49 Dêrom sei ek de wiisheid fan God: Ik scil hjar profeten
en apostelen stjoere, en guon fen hjar scille hja deadzje en
forfolgje:
50 Dat it bloed fen al de profeten, dat forgetten is fen ’e
grûnslach fen ’e wrâld ôf, easke wurde meie fan dit
geslacht;
51 Fen it bloed fen Abel oant it bloed fen Sacharias, dat
forkaem twisken it alter en de timpel;
52 Wee jimme, advokaten! hwent jimme hawwe de kaai
fen 'e kennis ôfnommen: jimme binne net yn jimmesels
yngien, en jimme hindere jimme dy't yngeane.
53 En do't er dit tsjin hjar sei, bigounen de skriftgelearden
en de Fariseeërs him fûl oan to stribjen en him oan to
prikkeljen om fen folle dingen to sprekken.
54 En hja wachte him op, en sochten him hwat út 'e mûle to
fangen, dat hja him oanklage mochten.

HAADSTIK 12

1 Yn 'e tuskentiid, doe't der in ûntelbere mannichte
minsken byinoar kamen, om't se inoar op inoar trapten,
bigoun er earst tsjin syn learlingen te sizzen: Pas op foar it
sûrdearde fan 'e Fariseeërs, dat skynhilligens is.
2 Hwent der is neat bedekt, dat net iepenbierre wirde scil;
ek net ferburgen, dat sil net bekend wirde.
3 Dêrom, hwet jimme yn it tsjuster spritsen hawwe, scil
heard wirde yn it ljocht; en hwet jimme yn it ear sprutsen
hawwe, scil op 'e daken útroppen wirde.
4 En ik sis jimme, myn freonen: Wês net bang foar
dyjingen dy’t it lichem deadzje en dêrnei neat mear dwaen
hawwe.
5 Mar ik scil jimme warskôgje hwa jimme freze scille:
Eangje Him, dy’t, nei’t er deade hat, macht hat om yn ’e
hel to smiten; ja, ik sis jimme: Freegje him.
6 Binne net fiif sparrows ferkocht foar twa farthings, en net
ien fen hjarren is forgetten foar God?
7 Mar sels de hierren fen jimme holle binne allegearre teld.
Eangje dêrom net: jimme binne weardefoller as in protte
sparrows.
8 Ek sis ik jimme: Hwa’t My beliden scil foar de minsken,
dy scil de Minskesoan ek bilitte foar de ingels fan God:
9 Mar hwa’t my ûntkent foar de minsken, scil forlein wirde
foar it oantlit fen Gods ingels.

10 En hwa't in wird sprekt tsjin de Minskesoan, it scil him forjown wirde;
11 En as hja jimme bringe ta de synagogen, en ta de rjochters en machten, tink dan net oer hoe of hwat jimme antwirdzje scille, of hwat jimme sizze scille:
12 Hwent de Hillige Geast scil jimme op deselde ûre leare hwet jimme sizze moatte.
13 En ien út 'e skaren sei tsjin him: Meester, spriek ta myn broer, dat er it erfskip mei my diele.
14 En hy sei tsjin him: Minske, hwa hat my ta in rjochter of in divider oer dy makke?
15 En hy sei tsjin hjar: Pas op en pas op foar de hebzucht;
16 En hy spriek ta hjarren in gelikenis, sizzende: De grûn fen in ryk man hat oerfloedich brocht;
17 En hy tocht by himsels, sizzende: Hwet scil ik dwaen, hwent ik haw gjin plak dêr't ik myn fruchten to jaen kin?
18 En hy sei: Dit scil ik dwaen: Ik scil myn skuorren ôfbrekke en greater bouwe; en dêr scil ik al myn fruchten en myn guod skinke.
19 En ik scil tsjin myn siele sizze: Siel, dû hast in protte guod opslein foar in protte jierren; nim dyn gemak, yt, drink en wês fleurich.
20 Mar God sei tsjin him: Dwaas, dizze nacht scil dyn siele fen dy easke wirde;
21 Sa is it dy't foar himsels in skat opsmyt en net ryk is by God.
22 En hy sei tsjin syn learlingen: Dêrom sis ik jimme: Tink net oer jimme libben, hwat jimme ite scille; ek net foar it lichem, hwat jimme oansette scille.
23 It libben is mear as it fleis, en it lichem is mear as de klean.
24 Tink oan de raven, hwent hja siede noch rispje; dy't gjin opslach noch skuorre hawwe; en God weidzje hjar: hoefolle mear binne jimme better as de fûgeltsjes?
25 En hwa fen jimme scoe mei tinken ien jelne oan syn stal taheakje?
26 As jimme dan dat minste net dwaen kinne, hwerom tinke jimme dan foar de rest?
27 Besjoch de leeljes hoe't se groeie: se wriuwe net, se spinne net; en dochs sis ik jimme, dat Salomo yn al syn hearlikheid net klaaid wie as ien fan dizze.
28 As God den it gers, dat hjoed yn it fjild is en moarn yn 'e oven smiten is, sa beklaait; hoefolle mear sil er dy klaaie, o lytsleauwe?
29 En siikje net hwet jimme ite scille en hwet jimme drinke scille, en twifelje net.
30 Hwent al dizze dingen sykje de folken fen 'e wrâld nei: en jimme Heit wit, dat jimme dizze dingen nedich hawwe.
31 Mar siikje leaver it keninkryk Gods; en al dy dingen scille jimme taheakke wirde.
32 Eangje net, lytse keppel; hwent it is jimme Heit nocht om jimme it keninkryk to jaen.
33 Ferkeapje hwet jimme hawwe, en jou aalmoezen; foarsjogge jimsels tassen dy't net âld wurde, in skat yn 'e himel dy't net mislearret, dêr't gjin dief oankomt, en gjin mot bedjert.
34 Hwent wêr't dyn skat is, dêr scil dyn hert ek wêze.
35 Lit dyn heupen omgord wirde, en dyn ljochten baarne;
36 En jimme lykje minsken dy't wachtsje op hjar hear, as er weromkomt fen 'e brulloft; dat as er komt en kloppet, hja daliks foar him iepenje meie.
37 Sillich binne dy tsjinstfeinten, dy't de Heare, as er komt, wachtsjend fine scil: Wiswier siz ik jimme, dat er him omgord scil en hjar oan it iten oansitte scil, en scil útkomme en hjar tsjinje.
38 En as er yn 'e twadde wacht komme scil, of yn 'e tredde wacht komt, en hjar sa fynt, sillich binne dy tsjinstfeinten.
39 En wit dit, dat as de hear fen it hûs witten hie hokfoar ûre de dief komme scoe, hy scoe sjoen hawwe en net litten hawwe dat syn hûs trochbrutsen wirde.
40 Wês dêrom ek ree: hwent de Minskesoan komt op in oere dat jimme net tinke.
41 Do sei Petrus tsjin him: Heare, spreksto dizze gelikenis ta ús, of sels tsjin allegearre?
42 En de Heare sei: Hwa is dan dy trouwe en wize steedhâlder, dy't syn hear oer syn húshâlding oanstelle scil, om hjarren op 'e tiid hjar diel fen iten to jaen?
43 Sillich is dy tsjinstfeint, dy't syn hear, as er komt, soks dwaande fine scil.
44 Wiswier sis ik jimme, dat er him ta hearskippij sette scil oer alles hwet er hat.
45 Mar as dy tsjinstfeint yn syn hert seit: Myn hear lit syn komst útstelle; en scil begjinne de tsjinstfeinten en fammen te slaan, en te iten en te drinken en dronken te wurden;
46 De hear fen dy tsjinstfeint scil komme op in dei dat er him net siket, en op in ûre dat er it net wit, en scil him ynsnije, en scil him syn diel oanmeitsje mei de ûnleauwigen.
47 En dy tsjinstfeint, dy't de wil fan syn hear wist, en him net klearmakke, noch dien neffens syn wil, scil mei in protte strepen slein wirde.
48 Mar hwa't it net wist en dingen dien hat dy't striken wurdich is, scil mei in pear strepen slein wirde. Want wa't in protte jûn wurdt, sil fan him folle easke wurde: en oan wa't minsken in protte tasein hawwe, fan him sille se des te mear freegje.
49 Ik bin kommen om fjûr op 'e ierde to stjüren; en wat sil ik, as it al oanstutsen is?
50 Mar ik haw in doop om mei te dopen; en hoe bin ik dreech oant it folbrocht is!
51 Stel jimme, dat ik kommen bin om frede op ierde to jaen? Ik sis dy, Né; mar leaver ferdieling:
52 Hwent fan nou ôf scille der fiif yn ien hûs fordield wêze, trije tsjin twa, en twa tsjin trije.
53 De heit scil fordield wirde tsjin de soan, en de soan tsjin de heit; de mem tsjin 'e dochter, en de dochter tsjin 'e mem; de skoanmem tsjin har skoandochter, en de skoandochter tsjin har skoanmem.
54 En hy sei ek tsjin it folk: As jimme in wolk út it westen opkomme sjogge, sizze jimme daliks: Der komt in bui; en sa is it.
55 En as jimme de súdewyn waaie sjogge, sizze jimme: Der scil waarmte wêze; en it bart.
56 Jimme skynhilligen, jim kinne it oantlit fen 'e himel en 'e ierde ûnderskiede; mar hoe is it dat jimme dizze tiid net ûnderskiede?
57 Ja, en hwerom oardielje jimme sels net hwet rjocht is?
58 Astû mei dyn tsjinstanner nei de rjochter giet, lyk astû op 'e wei bist, wês dan eefkes, datstû fen him forlost wirde; dat er dy net by de rjochter helje, en de rjochter dy oerlevere oan de offisier, en de offisier dy yn de finzenis smyt.

59 Ik siz it dy: Dû scilst dêr net ôfgean, oantstû de alderlêste myt betelle hast.

HAADSTIK 13

1 D'r wiene op dat stuit guon bywenne, dy't him fertelden fan 'e Galileeërs, hwaens bloed Pilatus mongen hie mei hjar offers.
2 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Tinke jimme, dat dizze Galileeërs sûnders wierne boppe al de Galileeërs, om't hja soks liene?
3 Ik sis jimme, Né, mar as jimme jimme net bekeare, scille jimme allegearre likegoed omkomme.
4 Of dy achttjin, dêr't de toer yn Siloäm op foel en hjar deadzjen, tinke jimme dat hja sûnders binne boppe alle minsken dy't yn Jeruzalem wennen?
5 Ik sis jimme, Né, mar as jimme jimme net bekeare, scille jimme allegearre likegoed omkomme.
6 Hy spriek ek dizze gelikenis; In man hie in figebeam plante yn syn wyngert; en hy kaem en socht dêr frucht op, en foun gjinien.
7 Do sei er tsjin de weinster fen syn wyngert: Sjuch, dizze trije jier kom ik frucht to siikjen oan dizze figebeam, en fyn gjinien; kapt him ôf; wêrom omslacht it de grûn?
8 En hy antwirde en sei tsjin him: Heare, lit it ek dit jier stean, oant ik derom grave en dong it;
9 En as it frucht draacht, nou ja;
10 En hy learde de sabbat yn ien fen 'e synagogen.
11 En sjuch, der wier in frou, dy't achttjin jier in geast fen swakke hie, en hja bûgd wie, en harsels net opheffe koe.
12 En do't Jezus hjar seach, rôp er hjar ta him en sei tsjin hjar: Frou, do bist forlost fen dyn swakkens.
13 En hy lei de hannen op hjar, en daliks waerd hja rjocht makke en forhearlike God.
14 En de oerste fen 'e synagoge antwirde mei grime, om't Jezus op 'e sabbat genêzen hie, en sei tsjin it folk: Der binne seis dagen dêr't de minsken yn wurkje moatte; sabbatdei.
15 Do antwirde de Heare him en sei: Dû huichelaar, docht net elk fen jimme op 'e sabbat syn okse of syn ezel los út 'e stâl, en liedt him fuort ta it wetterjen?
16 En scoe dizze frou, dy't in dochter fen Abraham is, dy't de satan bûn hat, sjuch, dizze achttjin jier, op 'e sabbatdei net losmakke wirde fan dizze bân?
17 En do't er dit sein hie, skamden al syn fijannen, en al it folk wie bliid om al de hearlike dingen dy't troch him dien wierne.
18 Do sei er: Hwet is it keninkryk Gods? en wêr scil ik it op lykje?
19 It is as in mosterkearn, dat in man naem en yn syn tún smiet; en it groeide, en waerd in greate beam; en de fûgels fen 'e loft bleauwen yn 'e tûken dêrfan.
20 En hy sei wer: Hwer scil ik it keninkryk Gods mei lykje?
21 It is as sûrde, dy't in frou naem en yn trije maten miel ferstoppe, oant it hiele sûrrearde wier.
22 En hy gyng troch de stêdden en de doarpen, learende en reizge nei Jeruzalem.
23 Do sei ien tsjin him: Heare, binne der in pear dy't forlost wirde? En hy sei tsjin hjar:
24 Stribje om yn te gean by de knappe poarte: hwent in protte, sis ik jimme, scille bisykje yn to gean, en scille net by steat wêze.
25 Hwennear't de hear fen it hûs ienris opstien is en de doar tichtmakke hat, en jimme bigjinne bûten to stean en oan 'e doar to klopjen, sizzende: Heare, Heare, doch iepen foar ús; en hy scil antwirdzje en tsjin jimme sizze: Ik wit jimme net hwer't jimme wei binne.
26 Den scille jimme bigjinne to sizzen: Wy hawwe iten en dronken foar jins oantlit, en jo hawwe leard op ús strjitten.
27 Mar hy scil sizze: Ik siz jimme: Ik wit jimme net hwer't jimme wei binne; gean fuort fan my, alle wirkers fan ûngerjuchtichheit.
28 Der scil skriemen en toskenkerzen wêze, as jimme Abraham, en Izaäk, en Jakob, en al de profeten, yn it keninkryk Gods sjen scille, en jimme sels útstutsen scille.
29 En hja scille komme fen it easten, en fen it westen, en fen it noarden en fen it suden, en scille sitte yn it keninkryk Gods.
30 En sjuch, d'r binne lêsten dy't de earsten wêze scille, en der binne earsten dy't de lêsten wêze scille.
31 Deselde deis kamen der guon Farizeën, sizzende tsjin him: Gean út en gean fuort, hwent Herodes scil dy deadzje.
32 En hy sei tsjin hjar: Gean hinne en siz dy foks: Sjuch, ik driuw de duvels út, en ik doch hjoed en moarn genêzen, en de trêdde deis scil ik folmakke wirde.
33 Dochs moat ik hjoed en moarn en de oare deis rinne, hwent it kin net wêze dat in profeet út Jeruzalem omkomt.
34 Jeruzalem, Jeruzalem, dy't de profeten deadet, en stenigearret dy't ta dy tastjoerd binne; hoe faek scoe ik dyn bern byinoar sammele hawwe, lyk as in hin har krûden ûnder de wjukken sammelet, en jimme woene net!
35 Sjuch, jimme hûs is jimme wyld litten, en wier siz ik jimme: Jimme scille my net sjen, oant de tiid komt, dat jimme sizze scille: Sillich is Hy dy't komt yn 'e namme des Heare.

HAADSTIK 14

1 En it barde do't er yn 'e hûs fen ien fen 'e foarsten Farizeën gyng om de sabbat brea to iten, dat hja him waerden.
2 En sjuch, der wier in man foar him, dy't de sûch hie.
3 En Jezus antwirde spriek ta de wetgeleerden en Fariseeërs, sizzende: Is it tastien op 'e sabbat te genêzen?
4 En hja bleauwen stil. En hy naem him en genêze him, en liet him gean;
5 En antwirde hjar, sizzende: Hwa fen jimme scil in ezel of in okse yn 'e kûle falle litte, en scil him op 'e sabbat net daliks útlûke?
6 En hja koene him net wer op dizze dingen antwirdzje.
7 En hy forhelle in gelikenis foar de genoaten, do't er markearre hoe't hja de foarste keamers útkozen; sizzende tsjin harren,
8 Hwennearstû fen immen op in brulloft bid bist, sit dan net yn 'e heechste keamer; dat der net in earbiediger man as jo fan him oanbean wurde;
9 En dy't dy en him hjitten hat, komme en sizze tsjin dy: Jou dizze man plak; en do bigoun mei skamte de leechste keamer yn to nimmen.
10 Mar astû bisocht bist, gean dan en sit yn 'e leechste keamer; dat as hy komt, dy't dy sein hat, dat er tsjin dy sizze mei: Freon, gean heger op;
11 Hwent hwa't himsels forheft, scil fornedere wirde; en wa't himsels fornedert, scil forheven wirde.

12 Do sei er ek tsjin dyjinge dy't him sein hie: Astû in diner of in jûnsmiel makket, rop dyn freonen net, noch dyn broerren, noch dyn sibben, noch dyn rike buorlju; dat se dy ek net wer bidde, en dat dy in ferjilding makke wirde.
13 Mar astû in feest makket, rop dan de earmen, de ferminkten, de kreupelen, de blinen:
14 En dû scilst seinge wirde; hwent hja kinne dy net forjown;
15 En do't ien fen 'e dy't by him oan it iten siet, dat hearde, sei er tsjin him: Sillich is hy dy't brea ite scil yn it keninkryk Gods.
16 Do sei er tsjin him: In man hat in great miel makke en in protte bea:
17 En hy stjûrde syn tsjinstfeint op 'e tiid fen it iten, om tsjin de genoaten to sizzen: Kom; want alle dingen binne no klear.
18 En hja bigounen allegearre mei ien ynstimming to ûntskuldigjen. De earste sei tsjin him: Ik haw in stik grûn kocht, en ik moat it sjen: ik bid dat jo my ûntskuldigje.
19 En in oar sei: Ik haw fiif jok kij kocht, en ik gyng hinne om hjar to probearjen;
20 En in oar sei: Ik haw in frou troud, en dêrom kin ik net komme.
21 Sa kaem dy tsjinstfeint, en liet syn hear dizze dingen sjen. Do sei de hear fen it hûs, dy't lilk wie, tsjin syn feint: Gean gau út op 'e strjitten en leanen fan 'e stêd, en bring de earmen, en de ferminkten, en de stilstean en de blinen.
22 En de tsjinstfeint sei: Heare, it is dien lyk as Jo hjitten hawwe, en dochs is der plak.
23 En de Heare sei tsjin de tsjinstfeint: Gean út op 'e wegen en op hagen, en twinge hjar yn to kommen, dat myn hûs fol wirde mei.
24 Hwent ik siz jimme, dat gjinien fen dy mannen, dy 't bisocht wierne, fen myn jûnsmiel priuwe scil.
25 En der gyngen in greate skaren mei him, en hy kearde him om en sei tsjin hjar:
26 As immen ta my komt en syn heit en mem, en frou, en bern, en bruorren en susters, ja, en ek syn eigen libben net haatsje, dy kin myn learling net wêze.
27 En hwa't syn krús net draacht en my efternei komt, kin myn learling net wêze.
28 Hwent hwa fen jimme, dy't in toer to bouwen, sit net earst en rekkenet de kosten, oft er genôch hat om it to foltôgjen?
29 Dat hy net miskien, nei't er it fûnemint lein hat en it net foltôgje kin, allegearre dy't it sjogge, begjinne mei him te spotten.
30 sizzende: Dizze man bigoun to bouwen, en hy koe net foltôgje.
31 Of hokker kening, dy't kriich to meitsjen tsjin in oare kening, sit net earst del en riedt oft er mei tsientûzen yn steat wêze kin, dy't tsjin him komt mei tweintich tûzen?
32 Of oars, wylst de oare noch in greate wei is, stjûrt er in boadskipper, en winsket betingsten fen frede.
33 Sa ek, hwa't er fan jimme is, dy't net forlitet alles hwet er hat, dy kin myn learling net wêze.
34 Sâlt is goed: mar as it sâlt syn smaak forlern hat, wêr scil it mei krûde wurde?
35 It is net gaadlik foar it lân, noch foar de donghoop; mar manlju smiet it út. Wa't earen hat om te hearren, lit him hearre.

HAADSTIK 15

1 Do kamen alle tollers en sûnders nei him ta om him to hearren.
2 En de Farizeën en de skriftgelearden murken, sizzende: Dizze man nimt sûnders oan en yt mei hjarren.
3 En hy spriek dizze gelikenis ta hjar, sizzende:
4 Hwet man fen jimme, dy't hûndert skiep hat, as er ien fen hjar kwyt rekket, lit de njoggenennjoggentich net yn 'e woastenije litte en gean efter dat forlern is, oant er it fynt?
5 En hwennear't er it fûn hat, leit er it bliid op 'e skouders.
6 En as er thúskaem, ropt er syn freonen en buorlju byinoar, sizzende tsjin hjar: Wêz bliid mei my; hwent ik haw myn skiep foun, dat forlern wier.
7 Ik sis jimme, dat likegoed wille sil wêze yn 'e himel oer ien sûnder bekearing, mear as oer njoggenennjoggentich rjochtfeardige persoanen, dy't gjin berou nedich hawwe.
8 Of hokfoar frou dy't tsien silveren silveren hat, as se ien stik forlern hat, stekt gjin kears op en feie it hûs, en siket iver oant se it fynt?
9 En do't hja it foun hat, ropt hja hjar freonen en hjar buorlju byinoar, sizzende: Wêz bliid mei my; want ik haw it stik fûn dat ik ferlern hie.
10 Allyksa sis ik jimme, der is blydskip yn it bywêzen fen 'e ingels fan God oer ien sûnder dy't him bekeart.
11 En hy sei: In man hie twa soannen;
12 En de jongste fen hjarren sei tsjin syn heit: Heit, jou my it diel fen it goed dat my tafallt. En hy dielde syn libben oan hjarren.
13 En net folle dagen nei't de jongste soan alles byinoar sammele, en reizge nei in fier lân, en dêr syn besittings forspile mei oproerich libben.
14 En do't er alles útbrocht hie, kaem der in machtige hongersneed yn dat lân; en hy bigoun yn need to wêzen.
15 En hy gyng hinne en joech him by in boarger fen dat lân; en hy stjûrde him yn syn fjilden om de swinen to weidzjen.
16 En hy woe graach syn búk folle hawwe mei de pels dy't de swinen ieten, en gjinien joech him.
17 En do't er ta himsels kaem, sei er: Hoefolle hierarbeiders fen myn heite hawwe brea genôch en oer, en ik kom om fan 'e honger!
18 Ik scil oerein gean en nei myn heit gean, en tsjin him sizze: Heit, ik haw sûndige tsjin de himel en foar dy,
19 En ik bin net mear wurdich jins soan neamd to wirden: meitsje my ta ien fen jins tsjinstfeinten.
20 En hy makke him oerein en kaem ta syn heit. Mar do't er noch in greate wei wier, seach syn heit him, en hie meilijen, en draafde, foel him om 'e nekke en tute him.
21 En de soan sei tsjin him: Heit, ik haw sûndige tsjin de himel en yn jins eagen, en bin net mear wurdich om jins soan neamd te wurden.
22 Mar de heit sei tsjin syn tsjinstfeinten: Bring it bêste kleed út en doch it him oan; en sette in ring oan syn hân, en skuon oan syn fuotten:
23 En bring it mêste keal hjir en deadzje it; en lit ús ite en bliid wêze:
24 Hwent dizze myn soan wier dea, en is wer libben; hy wie ferlern, en is fûn. En hja bigounen fleurich to wurden.
25 En syn âldste soan wier yn it fjild, en do't er kaem en tichter by it hûs kaem, hearde er muzyk en dûnsjen.
26 En hy rôp ien fen 'e tsjinstfeinten en frege hwet dy dingen bitsjutten.

27 En hy sei tsjin him: Dyn broer is kommen; en jins heit hat it mêste keal slacht, om't er him feilich opnomd hat.
28 En hy waerd lilk, en woe net yngean; dêrom kaem syn heit út en smeekte him.
29 En hy antwirde en sei tsjin syn heit: Sjuch, al dy jierren tsjinje ik dy, noch haw ik jins gebod net oertrêde;
30 Mar sadree't dizze jins soan kommen wie, dy't jins libben fortard hat mei hoeren, hast it mêste keal foar him slachtst.
31 En hy sei tsjin him: Soan, dû bist altyd by my, en alles hwet ik haw is dyn.
32 It wie goed dat wy fleurich en bliid wêze scoene: hwent dizze jins broer wie dea en is wer yn libben; en waard ferlern, en is fûn.

HAADSTIK 16

1 En hy sei ek tsjin syn learlingen: Der wie in rike man, dy’t in steward hie; en dy waerd him biskuldige dat er syn guod fergriemd hie.
2 En hy rôp him en sei tsjin him: Ho is it dat ik dit fan dy hear? jou rekkenskip fan dyn stewardship; hwent dû meist gjin bestjoerder mear wêze.
3 Do sei de steedhâlder by himsels: Hwet scil ik dwaen? hwent myn hear nimt my it bestjoer ôf: ik kin net grave; smeekje skamje ik my.
4 Ik bin bisletten hwet ik dwaen scoe, dat hja my, hwennear't ik út it steedhâlderskip set bin, yn hjar huzen ûntfange meie.
5 Do rôp er elk fen ’e skulden fen syn hear ta him, en sei tsjin de earste: Hwet bistû myn hear skuldich?
6 En hy sei: Hûndert mat oalje. En hy sei tsjin him: Nim dyn biljet en sit gau en skriuw fyftich.
7 Do sei er tsjin in oar: En hofolle bistû skuldich? En hy sei: Hûndert mat weet. En hy sei tsjin him: Nim dyn biljet en skriuw tachtich.
8 En de Heare priizge de ûnrjochtfeardige steward, om’t er wiis dien hie: hwent de bern fen dizze wrâld binne yn hjar generaasje wizer as de bern fan it ljocht.
9 En ik sis jimme: Meitsje jimmesels freonen fen ’e Mammon fen ’e ûngerjuchtichheit; dat, as jimme mislearje, hja jimme ûntfange meie yn ivige wenningen.
10 Dy’t trou is yn it minste, is ek yn folle trou: en dy’t ûnrjochtfeardich is yn it minste, is ek yn folle ûnrjochtfeardich.
11 As jimme dêrom net trou west hawwe yn ’e ûnrjochtfeardige mammon, hwa scil de wiere rykdom ta jimme fertrouwen tajaan?
12 En as jimme net trou west hawwe yn hwet fan in oar is, hwa scil jimme jimme jaen?
13 Gjin tsjinstfeint kin twa hearen tsjinje: hwent hy scil de iene haatsje en de oare leafhawwe; oars sil er de iene oanhâlde en de oare ferachtsje. Jim kinne God en mammon net tsjinje.
14 En ek de Farizeën, dy’t begeardich wiene, hearden al dizze dingen, en hja makken him bespot.
15 En hy sei tsjin hjar: Jimme binne it, dy’t jimmes rjochtfeardigje foar de minsken; mar God ken jimme herten, hwent hwet heech oanslein wurdt ûnder de minsken, is in grouwel yn Gods eagen.
16 De wet en de profeten wiene oant Johannes ta;
17 En it is makliker dat de himel en de ierde foarbygeane, as ien tittel fan ’e wet mislearret.
18 Elkenien dy’t syn frou weilitten en in oare boaske, docht oerhoer;
19 Der wier in rike man, dy’t klaaid wier yn poarper en fyn linnen, en alle dagen weelderich fierde;
20 En d'r wie in bidler mei de namme Lazarus, dy't by syn poarte lein wie, fol mei wûnen,
21 En hja woene fiede wirde mei de brokken dy’t fen ’e tafel fen ’e rike man foelen;
22 En it barde dat de bidler stoar, en waerd troch de ingels yn Abrahams boezem droegen;
23 En yn ’e hel sloech er syn eagen op, wylst er yn piningen wie, en seach Abraham fan fierren, en Lazarus yn syn boezem.
24 En hy rôp en sei: Heit Abraham, ontfermje my oer my, en stjûr Lazarus, dat er syn fingerpunt yn wetter dippe mei en myn tonge koelje; hwent ik bin pinige yn dizze flam.
25 Mar Abraham sei: Soan, tink oan, datstû yn dyn libben dyn goede dingen ûntfongen hast, en ek Lazarus kwea; mar no is er treast en do bist pinige.
26 En njonken dit alles is der tusken ús en jimme in greate kloof fêst, dat hja dy’t dêrwei nei jimme oergeane, net kinne; ek kinne se net by ús oergean, dat soe dêrwei komme.
27 Do sei er: Ik bid dy den, heit, datstû him nei myn heite hûs stjûre scilst;
28 Hwent ik haw fiif broerren; dat er tsjin hjar tsjûgje mei, dat hja ek net komme yn dit plak fen 'e pine.
29 En Abraham sei tsjin him: Se hawwe Mozes en de profeten; lit se har hearre.
30 En hy sei: Né, heit Abraham!
31 En hy sei tsjin him: As hja Mozes en de profeten net harkje, den scille hja ek net oertsjûge wirde, al is ien út ’e deaden opstien.

HAADSTIK 17

1 Doe sei er tsjin de learlingen: It is ûnmooglik as der misledigingen komme: mar wee him, troch hwa't hja komme!
2 It wier him better, dat er him in mûnestien om ’e nekke hong en hy yn ’e sé smiten wier, as dat er ien fen dy lytsen oanstjit.
3 Pas op foar jimsels: As dyn broer tsjin dy oertrêdde, biskrûgje him; en as er him bikeart, ferjou him dan.
4 En as er saun kear deis tsjin dy oertrêdde, en saun kear op ’e dei keart him wer ta dy, sizzende: Ik haw birou; dû scilst him ferjaan.
5 En de apostels seine tsjin de Heare: Fergrutsje ús leauwen.
6 En de Heare sei: As jimme it leauwe hiene as in mosterkearn, den scoene jimme tsjin dizze mouwebeam sizze: Wês oprukke mei de woartel en wês plante yn ’e sé; en it soe jo hearre moatte.
7 Mar hwa fen jimme, dy’t in tsjinstfeint hat dy’t ploege of fee weidzje, scil him bytiden sizze, as er fan it fjild komt: Gean hinne en sitten to iten?
8 En scil net leaver tsjin him sizze: Meitsje klear hwer't ik it iten mei mei, en gir dysels en tsjinje my, oant ik iten en dronken haw; en dêrnei scilstû ite en drinke?

9 Hat er dy tsjinstfeint tankje, om't er dien hat hwet him hjitten wier? Ik krij net.
10 Sa ek jimme, as jimme allegearre dien scille hwet jimme gebieden wirde, sis dan: Wy binne ûnnuttige tsjinstfeinten;
11 En it barde do't er nei Jeruzalem gyng, dat er midden yn Samaria en Galiléa trochgyng.
12 En do't er yn in bepaald doarp kaem, kamen him tsjien melaatske mannen tsjin, dy't fiersten stiene;
13 En hja ferhierden hjar stimmen en seine: Jezus, Meester, ontferm my oer ús.
14 En do't er hjar seach, sei er tsjin hjar: Gean hinne, lit jimsels oan 'e preesters sjen. En it barde dat hja, wylst hja gongen, reinige waarden.
15 En ien fen hjarren, do't er seach dat er genêzen wier, kearde him werom, en mei in lûde stimme forhearlike God,
16 En hy foel op syn oantlit oan syn foetten, tankjende him, en hy wier in Samaritaan.
17 En Jezus antwirde en sei: Binne der net tsjien skjinmakke? mar wêr binne de njoggen?
18 D'r binne net fûn dy't weromkamen om God eare te jaan, útsein dizze frjemdling.
19 En hy sei tsjin him: Kom oerein, gean hinne, jins leauwe hat dy heil makke.
20 En do't him frege waerd fen 'e Farizeën, as it keninkryk Gods komme soe, antwirde er hjarren en sei: It keninkryk Gods komt net mei observearjen;
21 En hja scille net sizze: Sjuch hjir! of, sjo! hwent sjuch, it keninkryk Gods is yn jimme.
22 En hy sei tsjin de learlingen: De dagen scille komme, dat jimme ien fen 'e dagen fen 'e Minskesoan to sjen scille, en jimme scille it net sjen.
23 En hja scille tsjin jimme sizze: Sjuch hjir; of sjoch dêr: gean net efter harren oan, en folgje se net.
24 Hwent lyk as de wjerljocht, dy't út it iene diel ûnder de himel ljochtet, skynt nei it oare part ûnder de himel; sa scil ek de Minskesoan wêze yn syn dei.
25 Mar earst moat er gâns lije, en forkeard wirde fen dit slachte.
26 En lyk as it wier yn 'e dagen fen Noä, sa scil it ek wêze yn 'e dagen fen 'e Minskesoan.
27 Hja ieten, hja dronken, hja trouden froulju, hja waerden troud, oant de deis dat Noä yn 'e arke kaem, en de floed kaem en hjar allegearre fordylge.
28 Ek lyk as it wier yn 'e dagen fen Lot; se ieten, se dronken, se kochten, se ferkochten, se plante, se bouden;
29 Mar deselde deis dat Lot út Sodom gyng, reinde it fjûr en swavel út 'e himel, en fordylge se allegearre.
30 Ek sa scil it wêze de dei as de Minskesoan iepenbiere wirdt.
31 Dy deis, dy't op it dak stean scil, en syn guod yn it hûs, lit dy net delkomme om it fuort to heljen;
32 Tink oan Lots frou.
33 Hwa't bisiket syn libben to rêdden scil it kwyt; en hwa't syn libben forlitte scil, scil it biwarje.
34 Ik sis jimme: yn dy nacht scille der twa mannen op ien bêd wêze; de iene scil nommen wirde, en de oare scil oerlitten wirde.
35 Twa froulju scille byinoar malje; de iene scil nommen wirde, en de oare litten wirde.
36 Twa mannen scille op it fjild wêze; de iene scil nommen wirde, en de oare litten wirde.
37 En hja antwirden en seine tsjin him: Hwer, Heare? En hy sei tsjin hjar: Wêr't it lichem ek is, dêr scille de earnen gearkomme.

HAADSTIK 18

1 En hy spriek hjar ta dat doel in gelikenis, dat de minsken altyd bidde moatte en net flauwe;
2 sizzende: D'r wie yn in stêd in rjochter, dy't God net freze, en gjin minske seach;
3 En der wier in widdo yn dy stêd; en hja kaem ta him, sizzende: Wraak my fen myn fijân.
4 En hy woe in skoft net: mar neitiid sei er by himsels: Al eangje ik God net en achtsje ik gjin minske;
5 Mar om't dizze widdo my ûnrêstiget, scil ik hjar wreekje, dat hja my net wurch meitsje troch hjar aloan kommen.
6 En de Heare sei: Harkje hwet de ûnrjochtfeardige rjochter seit.
7 En scil God syn eigen útkarden, dy't dei en nacht ta Him roppe, net wreekje, al ferdraacht er har lang?
8 Ik sis jimme, dat er hjar gau wreekje scil. Dochs, as de Minskesoan komt, sil er it leauwe fine op 'e ierde?
9 En hy spriek dizze gelikenis ta guon dy't op harsels fertrouden dat se rjochtfeardich wiene, en oaren ferachten:
10 Twa mannen gyngen op yn 'e timpel om to bidden; de iene in Farizeeër, en de oare in toller.
11 De Farizeeër stie en bea sa by himsels: God, ik tankje Jo, dat ik net bin lyk as oare minsken, ôfpersers, ûnrjochtfeardich, oerbrekkers, of sels as dizze toller.
12 Ik fêstje twaris yn 'e wike, ik jou tsienden fen alles hwet ik haw.
13 En de toller, dy't fan fierren stie, woe net sa folle as syn eagen nei de himel ophelje, mar sloech him op it boarst, sizzende: God, wês my, in sûnder, genedich.
14 Ik sis jimme, dizze man is earder rjuchtfeardich delgong nei syn hûs as de oare; en wa't himsels fornedert, scil forheven wirde.
15 En hja brochten ek berntsjes ta him, dat er hjar oanrekke scoe; mar do't syn learlingen it seagen, bestraften hja hjar.
16 Mar Jezus rôp hjar ta him en sei: Lit bern ta my komme, en forbied hjar net, hwent fen sokken is it keninkryk Gods.
17 Wiswier sis ik jimme, hwa't it keninkryk Gods net as in lyts bern oannimt, scil der yn gjin gefal yn komme.
18 En in hearsker frege him, sizzende: Goede hear, hwat scil ik dwaen om it ivige libben to erven?
19 En Jezus sei tsjin him: Hwerom neamsto my goed? gjinien is goed, útsein ien, dat is God.
20 Dû kenst de geboaden: Dûbel net oerhoer, deadzje net, stelle net, slizze gjin falsk tsjûgenis, Earje jins heit en jins mem.
21 En hy sei: Dit alles haw ik bewarre fan myn jeugd ôf.
22 En do't Jezus dat hearde, sei er tsjin him: Dochs ûntbrekt it jo ien ding: ferkeapje alles hwet jo hawwe, en diel út oan de earmen, en dû scilst in skat hawwe yn 'e himel; en kom, folgje my.
23 En do't er dat hearde, waerd er tige fertrietlik, hwent hy wier tige ryk.
24 En do't Jezus seach dat er tige fertrietlik wie, sei er: Hoe min scille hja, dy't rykdom hawwe, yn it keninkryk Gods komme!

25 Hwent it is makliker foar in kamiel om troch it each fan in naald to gean as foar in rike om yn it keninkryk Gods yn to kommen.
26 En dy't it hearden seine: Hwa kin den forlost wirde?
27 En hy sei: De dingen dy't by de minsken ûnmooglik binne, binne by God mooglik.
28 Do sei Petrus: Sjuch, wy hawwe alles forlitten, en binne dy folge.
29 En hy sei tsjin hjar: Wiswier siz ik jimme: D'r is gjin minske, dy't hûs, of âlden, of bruorren, of frou, of bern forlitten hat om it keninkryk fen Gods wille;
30 Hwa't net mannichfâldich mear ûntfange scil yn dizze hjoeddeiske tiid en yn 'e kommende wrâld it ivich libben.
31 Do naem er de toalve by him, en sei tsjin hjar: Sjuch, wy geane op nei Jeruzalem, en alles hwet skreaun is troch de profeten oer de Minskesoan scil folbrocht wirde.
32 Hwent hy scil oerlevere wirde oan de heidenen, en hy scil bespot wirde, en smeekjend en spuugd wirde;
33 En hja scille him giselen en him deadzje, en de trêdde deis scil er opstean.
34 En hja bigrepen neat fen dizze dingen, en dit wird waerd for hjar ferburgen, en hja wisten net hwet sein wirde.
35 En it barde do't er tichter by Jericho kaem, in bline siet oan 'e wei to biddelen.
36 En do't er de mannichte foarby hearde, frege er hwet it bitsjutte.
37 En hja fertelden him, dat Jezus fen Nazareth foarbygyng.
38 En hy rôp sizzende: Jezus, Soan fen David, ontferm my oer my.
39 En hja, dy't foarhinne gyngen, bisochten him, dat er stilhâlde scoe;
40 En Jezus gyng stean en gebea dat er ta him brocht wirde;
41 sizzende: Hwet wolst, dat ik dy dwaen scil? En hy sei: Heare, dat ik myn eagen krije mei.
42 En Jezus sei tsjin him: Krij dyn eagen: dyn leauwe hat dy rêden.
43 En daliks krige er syn eagen, en folge him, God forhearlikjend; en al it folk, do hja it seagen, priizge God.

HAADSTIK 19

1 En Jezus kaem yn en gyng troch Jericho.
2 En sjuch, d'r wier in man mei de namme Sacheüs, dy't de foarste wier ûnder de tollers, en hy wier ryk.
3 En hy socht om Jezus to sjen wa't Hy wier; en koe net foar de parse, want hy wie lyts fan stal.
4 En hy roun foar, en klom yn in sykomoarbeam om him to sjen;
5 En do't Jezus op it plak kaem, seach er op, en seach him, en sei tsjin him: Sacheüs, hastich en kom del; hwent hjoed moat ik yn jins hûs bliuwe.
6 En hy makke hastich en kaem del en ûntfong him mei blydskip.
7 En do't hja it seagen, murken hja allegearre, sizzende: Dat er gien wier om to gast to wêzen by in man dy't in sûnder is.
8 En Sacheüs gyng stean en sei tsjin de Heare; Sjuch, Heare, de helte fan myn goed jou ik oan 'e earmen; en as ik ien fan ien troch falske beskuldiging ôfnommen haw, dan jou ik him fjouwerfold werom.
9 En Jezus sei tsjin him: Hjoed is it heil kommen yn dit hûs, om't hy ek in soan fen Abraham is.
10 Hwent de Minskesoan is kommen om dat forlern to siikjen en to rêdden.
11 En do't hja dit hearden, foege en spriek er in gelikenis, om't er tichteby Jeruzalem wie, en om't hja tochten dat it keninkryk Gods daliks ferskine soe.
12 En hy sei: In ealman gyng nei in fier lân, om him in keninkryk to krijen en werom to kommen.
13 En hy rôp syn tsjien tsjinstfeinten, en joech hjarren tsjien pounen, en sei tsjin hjar: Nim it oan, oant ik kom.
14 Mar syn boargers haeten him, en stjûrden in boadskip efter him, sizzende: Wy scille dizze man net as kening oer ús hawwe.
15 En it barde do't er weromkaem, en it keninkryk krigen hie, dat er gebea dat dizze tsjinstfeinten ta him roppen wirden, oan hwa't er it jild jown hie, dat er witte mocht hoefolle elk mei hannel opdien hie.
16 Do kaem de earste, sizzende: Heare, jins pûn hat tsien pûn opdien.
17 En hy sei tsjin him: Wol, do goede tsjinstfeint, om'tstû yn in hiel lyts bytsje trou west hast, hast macht oer tsien stêdden.
18 En de twadde kaem, sizzende: Heare, jins pûn hat fiif pûnen opdien.
19 En hy sei allyksa tsjin him: Wês ek oer fiif stêdden.
20 En in oar kaem, sizzende: Heare, sjuch, hjir is jins pún, dat ik yn in servet bewarre haw;
21 Hwent ik eange foar dy, om't dû in strang man bist;
22 En hy sei tsjin him: Ut jins mûle scil ik dy oardielje, dû minne tsjinstfeint. Jo wisten dat ik in strang man wie, dy't opnimde dat ik net lei, en rispje dat ik net siedde:
23 Hwerom hawwe jo myn jild den net yn 'e bank jown, dat ik by myn kommen myn eigen mei woeker easke hawwe soe?
24 En hy sei tsjin de lju dy't der by stiene: Nim it pûn fan him en jou it him dy't tsien pûn hat.
25 (En hja seine tsjin him: Heare, hy hat tsien pûn.)
26 Hwent ik sis jimme: Dat elk dy't hat jûn wirde scil; en fen hwa't net hat, scil er fen him ôfnommen wirde, ek hwet er hat.
27 Mar dy myn fijannen, dy't net woene dat ik kening oer hjarren scoe, bringe hjir en deadzje se foar my.
28 En do't er dat spritsen hie, gyng er foarôf, optocht nei Jeruzalem.
29 En it barde do't er tichter by Bethfage en Bethanië kaem, op 'e berch dy't de Oliveberch hjitte, dat er twa fen syn learlingen stjûrde,
30 sizzende: Gean jimme yn it doarp tsjinoer jimme; dêr't jimme by jimme yngongen in keal yn fine scille, dêr't noch gjin minske op siet: meitsje him los en bring him hjirhinne.
31 En as immen jimme freget: Hwerom meitsje jimme him los? sa scille jimme tsjin him sizze: Om't de Heare him nedich hat.
32 En de stjûrden gyngen hjar wei, en founen lyk as Er hjarren sein hie.
33 En do't hja de kjeld losmakken, seine de eigeners derfan tsjin hjar: Hwerom meitsje jimme de kjeld los?
34 En hja seine: De Heare hat him ferlet.
35 En hja brochten him ta Jezus;
36 En wylst er gyng, sprieken hja hjar klean op 'e wei.
37 En do't er tichteby kaem, ek nou by de delgong fen 'e Oliveberch, bigoun de hiele mannichte fen 'e learlingen har

to forbliidzjen en God mei in lûde stimme te priizgjen foar al de machtige wurken dy't hja sjoen hiene;
38 sizzende: Seinge is de Kening dy't komt yn 'e namme des Heare: frede yn 'e himel en gloarje yn 'e heechste.
39 En guon fen 'e Farizeën út 'e mannichte seine tsjin him: Meester, biswylje jins learlingen.
40 En hy antwirde en sei tsjin hjar: Ik sis jimme, as dy stilhâlde, de stiennen daliks roppe scille.
41 En do't er tichtby kaem, seach er de stêd, en skriemde der oer,
42 sizzende: Astû sels witten hiest, alteast yn dizze dyn dei, de dingen dy't ta dyn frede hearre! mar no binne se ferburgen foar jins eagen.
43 Hwent de dagen scille oer dy komme, dat jins fijannen in sleat om dy hinne smite, en dy omrinne scille en dy oan alle kanten ynhâlde;
44 En scil dy by de ierde lizze, en dyn soannen yn dy; en hja scille net ien stien op de oare litte yn dy; hwent dû wisten de tiid fen dyn bisiking net.
45 En hy gyng yn 'e timpel en bigoun dejingen dy't dêryn forkochten en dy't kochten, út to jaen;
46 En sei tsjin hjar: Der stiet biskreaun: Myn hûs is it hûs fen it gebed;
47 En hy learde alle dagen yn 'e timpel. Mar de oerpreesters en de skriftgelearden en de oersten fen it folk sochten him to fordylgjen,
48 En hja koene net fine hwat hja dwaen mochten, hwent al it folk wie tige opmerksum om him to hearren.

HAADSTIK 20

1 En it barde dat op ien fen dy dagen, do't er it folk yn 'e timpel learde en it evangeelje preke, kamen de oerpreesters en de skriftgelearden op him mei de âldsten,
2 En spriek ta him, sizzende: Fertel ús, mei hokker macht dochtstû dizze dingen? of hwa is it dy't dy dizze macht jûn hat?
3 En hy antwirde en sei tsjin hjar: Ik scil jimme ek ien ding freegje; en antwurdzje my:
4 De doop fan Johannes, wie it út 'e himel, of fan 'e minsken?
5 En hja rieden by hjarsels, sizzende: As wy sizze: Ut 'e himel; hy scil sizze: Hwerom leauden jimme him dan net?
6 Mar as wy sizze: Fen minsken; al it folk sil ús stiennigje, hwent hja binne derfan oertsjûge dat Johannes in profeet wie.
7 En hja antwirden, dat hja net wisten hwer't it wei wier.
8 En Jezus sei tsjin hjar: Ik sis jimme ek net, mei hokker macht ik dizze dingen doch.
9 Do bigoun er dizze gelikenis ta it folk to sprekken; In man plante in wyngert, en liet it út oan boeren, en gyng in lange tiid nei in fier lân.
10 En op 'e tiid stjûrde er in tsjinstfeint nei de boeren, dat hja him jaen scoene fen 'e frucht fen 'e wyngert;
11 En hy stjûrde wer in oare tsjinstfeint, en hja sloegen him ek, en smeeken him skande, en stjûrden him leech fuort.
12 En wer stjûrde er in tredde, en hja ferwûnen him ek en smieten him út.
13 Do sei de hear fen 'e wyngert: Hwet scil ik dwaen? Ik sil myn leafste soan stjoere: it kin wêze dat se him earbiedje as se him sjogge.
14 Mar do't de boeren him seagen, rieden hja ûnderinoar, sizzende: Dit is de erfgenamt: kom, lit ús him deadzje, dat it erfskip ús wêze mei.
15 En hja smieten him út 'e wyngert, en deaden him. Hwet scil de hear fen 'e wyngert hjarren dwaen?
16 Hy scil komme en fordylgje dy lânbouwers, en de wyngert jaen oan oaren. En do't hja it hearden, seine hja: God forhâlde it.
17 En hy seach hjar, en sei: Hwet is dit dan, dat biskreaun stiet: De stien, dy't de boulju forsmiten hawwe, dy is in hoeke wurden wurden?
18 Hwa't op dy stien falle scil, scil stikken wirde; mar hwa't it falle scil, dy scil him ta poeier slûpe.
19 En de oerpreesters en de skriftgelearden sochten dyselde ûre him de hannen oan to lizzen; en hja frezen it folk, hwent hja fornamen dat er dizze gelikenis tsjin hjar spritsen hie.
20 En hja waerden him, en stjûrden spionnen út, dy't harsels rjuchtfeardige minsken foarstelle scoene, dat hja syn wirden gripe mochten, dat hja him oerleverje mochten oan 'e macht en it gesach fen 'e steedhâlder.
21 En hja fregen him, sizzende: Meester, wy witte, datstû rjucht seit en learst, noch de persoan fen immen oannimme, mar de wei fen God learst wier;
22 Is it ús tastien om skatting te jaan oan Caesar, of net?
23 Mar hy fornam hjar list, en sei tsjin hjar: Hwerom bisiket jimme my?
24 Lit my in penny sjen. Wa syn byld en opskrift hat it? Hja antwirden en seine: Caesar syn.
25 En hy sei tsjin hjar: Jou den keizer den hwet ta keizer is, en God hwet Gods is.
26 En hja koene syn wirden net fêsthâlde foar it oantlit fen it folk, en hja fernuveren harren oer syn antwurd, en sieten stil.
27 Do kamen guon fan 'e Sadduseërs ta him, dy't ûntkenne dat der in opstanning is; en hja fregen him,
28 sizzende: Meester, Mozes hat ús skreaun: As immen syn broer stjert, dy't in frou hat, en dy stjert sûnder bern, dat syn broer syn frou nimme scil en syn broer sied opwekke.
29 Der wierne dêrom saun bruorren, en de earste naem in frou, en stoar sûnder bern.
30 En de twadde naem hjar ta frou, en hy stoar sûnder bern.
31 En de tredde naem hjar; en op deselde wize ek de sân; en hja lieten gjin bern nei, en stoaren.
32 En as lêste stoar de frou ek.
33 Hwa syn frou is hja dêrom by de opstanning? want sân hiene hjar ta frou.
34 En Jezus antwirde en sei tsjin hjar: De bern fen dizze wrâld trouwe en wirde yn it houlik jûn;
35 Mar dejingen dy't weardich achte wurde om dy wrâld en de opstanning út 'e deaden te krijen, trouwe net, noch wurde yn it houlik jûn:
36 En hja kinne net mear stjerre: hwent hja binne lyk oan 'e ingels; en binne de bern fan God, de bern fan 'e opstanning.
37 No't de deaden opwekke binne, liet sels Mozes by de tsiis sjen, doe't er de Heare de God fen Abraham en de God fen Izaäk en de God fen Jakob neamt.
38 Hwent Hy is gjin God fen 'e deaden, mar fen 'e libbenen: hwent allegearre libje foar Him.
39 Do antwirden guon fen 'e skriftgelearden: Meester, dû hast it goed sein.

40 En dêrnei doarsten se him hielendal gjin fraach to stellen.
41 En hy sei tsjin hjar: Ho sizze hja, dat Christus Davids soan is?
42 En David sels sei yn it boek fen de psalmen: De Heare sei tsjin myn Heare: Sit oan myn rjuchterhân,
43 Oant Ik jins fijannen meitsje in fuotbank foar dyn fuotstik.
44 David den neamt him Heare, ho is it dan mei syn soan?
45 Doe sei er ûnder it publyk fen al it folk tsjin syn learlingen:
46 Pas op foar de skriftgelearden, dy't yn lange klean rinne wolle, en de groetenis leafhawwe op 'e merken en de heechste sitten yn 'e synagogen, en de foarste keamers op feesten;
47 dy't de huzen fan de widdowen fortjerre, en foar in toanielsizzing lange gebeden dogge;

HAADSTIK 21

1 En hy seach omheech, en seach de rike mannen har jeften yn 'e skatkiste smiten.
2 En hy seach ek in earme widdo dêr twa myten yn smiten.
3 En hy sei: Wiswier sis ik jimme, dat dizze earme widdo mear yngien hat as hja allegearre;
4 Hwent al dy hawwe fen hjar oerfloed yn 'e offers Gods ynsmiten, mar hja hat fen hjar earmen yn al it libbene yngien dat hja hie.
5 En lyk as guon sprieken oer de timpel, hoe't er mei moaie stiennen en geskinken fersierd wie, sei er:
6 Wat dizze dingen oangiet, dy't jimme sjogge, de dagen scille komme, dêr't net ien stien op 'e oare oerbleaun wirde scil, dy't net delslein wirde scil.
7 En hja fregen him, sizzende: Meester, mar wannear scille dizze dingen wêze? en hokker teken scil der wêze as dizze dingen barre sille?
8 En hy sei: Pas op, dat jimme net ferrifelje wirde, hwent in protte scille komme yn myn namme, sizzende: Ik bin de Christus; en de tiid komt tichterby; gean dêrom net efter harren oan.
9 Mar as jimme hearre scille fen oarloggen en ûnrêst, wês net kjel: hwent dizze dingen moatte earst barre; mar it ein is net troch en troch.
10 Do sei er tsjin hjar: Naasje scil opstean tsjin naasje, en keninkryk tsjin keninkryk;
11 En der scille greate ierdbevings wêze op ferskate plakken, en hongersneed en pestilinsjes; en freeslike sichten en grutte teikens sille der wêze út 'e himel.
12 Mar foar al dizze scille hja de hannen op dy lizze, en dy forfolgje, en jimme oerleverje oan 'e synagogen en yn 'e finzenissen, om 'e wille fan myn namme foar keningen en oersten brocht.
13 En it scil jimme ta in tsjûgenis keare.
14 Stel it dêrom yn jimme herten, om net te meditearjen foar hwat jimme antwirdzje scille:
15 Hwent Ik scil dy in mûle en wysheit jaen, dêr't al dyn tsjinstanners net tsjin kinne en net wjerstean kinne.
16 En jimme scille forriede wirde sawol troch âlden as bruorren, as sibben en freonen; en guon fan jimme scille hja deadzje litte.
17 En jimme scille hate wirde fen alle minsken om myn namme.
18 Mar d'r scil gjin hier fen dyn holle forkomme.
19 Yn jimme geduld besitje jimme jimme sielen.
20 En hwennear't jimme Jeruzalem mei legers omsingele sjogge scille, witst den dat de forwoasting derfan tichtby is.
21 En lit de dy't yn Judéa binne, flechtsje nei de bergen; en lit dejinge dy't der yn binne, fuortgean; en lit dejingen dy't yn 'e lannen binne net yngean.
22 Hwent dit binne de dagen fen 'e wraak, dat alles hwet biskreaun stiet folbrocht wirde meie.
23 Mar wee de swierwêzen en de soggen dy't yn dy dagen! hwent der scil greate benaudens yn it lân wêze, en grime oer dit folk.
24 En hja scille falle troch de skerpte fen it swird, en scille yn ballingskip fierd wirde yn alle heidenen;
25 En der scille teikens wêze yn 'e sinne en op 'e moanne en op 'e stjerren; en op 'e ierde benaudens der folken, mei ferbjustering; de see en de weagen razen;
26 De herten fan de minsken beswykt har út eangst en om te soargjen foar de dingen dy't komme op 'e ierde: hwent de machten fan 'e himel scille skodzje.
27 En den scille hja de Minskesoan sjen kommen yn in wolk mei macht en greate hearlikheit.
28 En as dizze dingen bigjinne to barren, sjoch den omheech en til de hollen op; hwent jins ferlossing komt tichtby.
29 En hy spriek ta hjarren in gelikenis; Sjuch de figebeam en al de beammen;
30 As hja no útsjitte, den sjogge jimme en witte jimme sels, dat de simmer nou oan 'e slach is.
31 Sa ek jimme, as jimme dizze dingen barre sjogge, witte jimme dat it keninkryk Gods tichtby is.
32 Wiswier sis ik jimme, dit slachte scil net foarbygean, oant alles folmakke is.
33 Himel en ierde scille foarbygean, mar myn wirden scille net foarbygean.
34 En pas op jimsels, dat jimme herten op gjin inkelde tiid oerbelêste wirde mei swolm en dronkenskip en soargen oer dit libben, en dat dy dei ûnbewust oer jimme komt.
35 Hwent as in strik scil it komme oer allegearre dy't op 'e hiele ierde wenje.
36 Wake den dêrom en bid altyd, dat jimme weardich achte wurde meie om al dizze dingen dy't barre scil te ûntkommen en foar de Minskesoan to stean.
37 En oerdei learde er yn 'e timpel; en nachts gyng er út en bleau op 'e berch dy't de Oliveberch neamd wurdt.
38 En al it folk kaem de moarns ier by him yn 'e timpel, om him to hearren.

HAADSTIK 22

1 No kaem it feest fen de ûnsûrre brea oan, dat Peaske neamd wurdt.
2 En de oerpreesters en de skriftgelearden sochten hoe't hja Him deadzje mochten; hwent hja frezen it folk.
3 Do kaem de satan yn Judas mei de bynamme Iskariot, dy't ta it getal fen 'e toalve wie.
4 En hy gyng op 'e wei, en spriek mei de oerpreesters en de oersten, hoe't er Him oan hjar forriede scoe.
5 En hja waerden bliid, en makken forboun om him jild to jaen.
6 En hy beloofde, en socht gelegenheid om him oan hjarren to forrieden by ôfwêzigens fen 'e mannichte.

7 Do kaem de dei fen it ûnsûrre brea, dat it Peaske deade wirde moast.
8 En hy stjûrde Petrus en Johannes, sizzende: Gean hinne en meitsje ús it Peaske klear, dat wy ite meije.
9 En hja seine tsjin him: Hwer wolsto dat wy ús tariede?
10 En hy sei tsjin hjar: Sjuch, as jimme yn ’e stêd binne kommen, scil dêr in man jimme treffe, dy’t in krûk wetter draacht; folgje him yn it hûs dêr't er yn komt.
11 En jimme scille tsjin de hear fen it hûs sizze: De Hear seit tsjin dy: Hwer is de gastkeamer, dêr’t ik it Peaske ite scil mei myn learlingen?
12 En hy scil dy in greate boppekeamer sjen litte, dy’t ynrjochte is: meitsje dêr klear.
13 En hja gyngen en founen lyk as Er hjarren sein hie: en hja makken it Peaske klear.
14 En do't de ûre kommen wier, gyng er sitten, en de toalve apostelen mei him.
15 En hy sei tsjin hjar: Mei begearte haw ik dit Peaske mei jimme ite foardat ik lije;
16 Hwent ik siz jimme: Ik scil der net mear fen ite, oant it folbrocht wirde yn it keninkryk Gods.
17 En hy naem de beker, en hy tanke, en sei: Nim dit en diel it ûnder jimme.
18 Hwent ik siz jimme: Ik scil net drinke fen ’e frucht fen ’e wynstôk, oant it keninkryk Gods komme scil.
19 En hy naem brea, en tanke, en briek it, en joech hjarren, sizzende: Dit is myn lichem, dat foar jimme jûn wirdt;
20 Allyksa ek de beker nei it iten, sizzende: Dizze beker is it nije testamint yn myn bloed, dat foar jimme forgetten wirdt.
21 Mar sjuch, de hân fen Him dy’t My ferriedt is by my op ’e tafel.
22 En de Minskesoan gyng wier, lyk as it bisletten is: mar wee dy man, troch hwa't er forrieden wirdt!
23 En hja bigounen ûnder hjarren to freegjen, hwa fen hjarren it wier, dy't dit dwaen scoe.
24 En der wie ek in skeel ûnder hjarren, hwa fen hjarren de greatste rekkene wirde scoe.
25 En hy sei tsjin hjar: De keningen fen ’e heidenen hawwe hearskippij oer hjar; en hja dy't macht oer hjar útoefenje, wurde woldieders neamd.
26 Mar jimme scille sa net wêze: mar dy’t de grutste is ûnder jimme, lit dy wêze as de jongste; en dy't de oerste is, lyk as dejinge dy't tsjinnet.
27 Hwent hwet is greater, dy't oan it iten sit, of dy't tsjinnet? is it net dy't oan it iten sit? mar ik bin ûnder jimme as in tsjinstfeint.
28 Jimme binne it, dy’t mei my bleaun binne yn myn besikingen.
29 En Ik stel jimme in keninkryk, lyk as myn Heit My bestemd hat;
30 Dat jimme ite en drinke meije oan myn tafel yn myn keninkryk, en sitte op troanen, de toalve stammen fen Israël oardielje.
31 En de Heare sei: Simon, Simon, sjuch, de satan hat dy begeare, dat er dy sifje mei as weet;
32 Mar ik haw foar dy bidd, dat jins leauwe net opslitst;
33 En hy sei tsjin him: Heare, ik bin ree om mei Jo to gean, sawol yn de finzenis as yn ’e dea.
34 En hy sei: Ik sis it dy, Petrus, de hoanne scil hjoed net kraaie, eardatstû trijeris forkenne scille datstû my kenst.
35 En hy sei tsjin hjar: Do’t ik jimme stjûrde sûnder beurs, en kiste en skuon, hast it jimme neat tekoart? En hja seine: Neat.
36 Do sei er tsjin hjar: Mar nou, dy’t in beurs hat, lit dy dy nimme, en ek syn swurd;
37 Hwent ik siz jimme, dat dit hwet biskreaun stiet noch yn my folbrocht wirde moat, en hy waerd ta de oertreders rekkene: hwent de dingen dy’t my oangeane hawwe in ein.
38 En hja seine: Heare, sjuch, hjir binne twa swurden. En hy sei tsjin hjar: It is genôch.
39 En hy kaem út en gyng, lyk as er wend wie, nei de Oliveberch; en syn learlingen folgen him ek.
40 En do't er op it plak wier, sei er tsjin hjar: Bid dat jimme net yn forsiking komme.
41 En hy waerd fen hjarren weromlutsen om in stien gien, en knibbele del en bea,
42 sizzende: Heit, as jo wolle, helje dizze beker fan my ôf;
43 En der kaem him in ingel út 'e himel, dy't him forsterke.
44 En hy yn eangstme bidde earnstiger: en syn swit wier as greate bloeddruppels, dy't op 'e grûn fallen.
45 En do't er oereingyng fen it gebed en ta syn learlingen kaem, foun er hjar sliepende fen leed,
46 En sei tsjin hjar: Hwerom sliepe jimme? oerein en bidde, dat jimme net yn fersiking komme.
47 En wylst er noch spriek, sjuch, in mannichte, en hy dy’t Judas hjitte, ien fan de tolve, gyng hjar foar en kaem nei Jezus om him to tútsjen.
48 Mar Jezus sei tsjin him: Judas, ferriedstû de Minskesoan mei in tút?
49 Do’t hja om him hinne seagen hwat der folgje soe, seine hja tsjin him: Heare, scille wy mei it swird slaan?
50 En ien fen hjarren sloech de tsjinstfeint fen ’e hegepreester, en snie syn rjuchterear ôf.
51 En Jezus antwirde en sei: Lit jimme safier ta. En hy rekke syn ear oan en genêze him.
52 Do sei Jezus tsjin de hegeprysters en de oersten fen 'e timpel, en de âldsten, dy't ta Him kamen: Komst út as tsjin in dief, mei swird en stêven?
53 Do't ik deistich by jimme yn 'e timpel wie, hawwe jimme gjin hannen tsjin my útstutsen: mar dit is jimme oere en de macht fen it tsjuster.
54 Do namen hja him en brochten him, en brochten him yn it hûs fan de hegepreester. En Petrus folge fier fuort.
55 En do't hja in fjûr midden yn 'e seal oanstutsen hiene en tegearre delsetten wierne, gyng Petrus yn hjarren sitten.
56 Mar in faam seach him by it fjûr sitten, en seach him earnstich oan en sei: Dizze man wie ek by him.
57 En hy forleage him, sizzende: Frou, ik ken him net.
58 En nei in skoftke seach in oar him, en sei: Dû bist ek fen hjarren. En Petrus sei: Man, ik bin it net.
59 En sa'n ûre nei in oar bifrege de oare frijmoedich, sizzende: Wierlik wie dizze keardel ek by him, hwent hy is in Galiléër.
60 En Petrus sei: Man, ik wit net hwet jo sizze. En daliks, wylst er noch spriek, krûpte de hoanne.
61 En de Heare kearde him om en seach Petrus oan. En Petrus tocht oan it wird des Heare, hoe't er tsjin him sein hie: Foardat de hoanne kraait, scilstû my trijeris forkenne.
62 En Petrus gyng út en skriemde bitter.
63 En de mannen dy't Jezus holden, spotten mei him en sloegen him.

64 En do't hja him mei de blyndoek slein hiene, sloegen hja him op it oantlit, en fregen him, sizzende: Profetearje, hwa is it, dy't dy slein hat?
65 En gâns oare dingen sprieken se godslasterlik tsjin him.
66 En sa gau as it dei wier, kamen de âldsten fen it folk en de oerpreesters en de skriftgelearden byinoar, en brochten him yn hjar ried, sizzende:
67 Binne jo de Kristus? fertel ús. En hy sei tsjin hjar: As ik it jimme sis, scille jimme net leauwe:
68 En as ik it jimme ek freegje, scille jimme my net antwirdzje, en lit my net gean.
69 Hjirnei sil de Minskesoan sitte oan 'e rjochterhân fan 'e macht fan God.
70 Do seine hja allegearre: Binne jo dan de Soan fan God? En hy sei tsjin hjar: Jimme sizze dat ik it bin.
71 En hja seine: Hwet hawwe wy noch tsjûge nedich? hwent wy hawwe sels fen syn eigen mûle heard.

HAADSTIK 23

1 En hjar hiele mannichte gyng oerein en brochten him nei Pilatus.
2 En hja bigounen him to biskuldigjen, sizzende: Wy founen, dat dizze keardel it folk fordreaun, en it forbiedt de keizer skatting to jaen, sizzende, dat er sels Kristus, in kening is.
3 En Pilatus frege him, sizzende: Binne jo de kening fen ’e Joaden? En hy antwirde him en sei: Jo sizze it.
4 Do sei Pilatus tsjin de hegepreesters en tsjin it folk: Ik fyn gjin skuld oan dizze man.
5 En hja waerden hwat feller, sizzende: Hy bringt it folk oproer, learende yn it hiele Joadendom, fan Galiléa ôf oant dit plak.
6 Do’t Pilatus fan Galiléa hearde, frege er oft de man in Galileeër wier.
7 En sadree't er wist dat er ta Herodes syn jurisdiksje hearde, stjoerde er him nei Herodes, dy't sels yn dy tiid ek te Jeruzalem wie.
8 En do't Herodes Jezus seach, waerd er tige bliid, hwent hy woe him al lang to sjen, om't er in protte fan him heard hie; en hy hope dat er wat wûnder troch him dien hie sjoen.
9 Do frege er him mei mannich wirden; mar hy antwirde him neat.
10 En de oerpreesters en de skriftgelearden stiene en biskuldigen him fûl.
11 En Herodes mei syn kriichslju makken him foar neat, en spotten mei him, en klaaide him yn in prachtige mantel, en stjoerde him wer nei Pilatus.
12 En dyselde deis waerden Pilatus en Herodes byinoar freonen makke, hwent eartiids wierne hja yn fijânskip ûnderinoar.
13 En Pilatus, do’t er de hegepreesters en de oersten en it folk byinoar roppen hie,
14 En sei tsjin hjar: Jimme hawwe dizze man ta my brocht, as ien dy’t it folk forkeart;
15 Nee, noch Herodes, hwent Ik haw dy nei him ta stjûrd; en sjuch, neat dat dea wurdich is, is him dien.
16 Den scil ik him tuchtigje en him loslitte.
17 (Om't er needsaaklikerwize moat ien foar harren loslitte op it feest.)
18 En hja rôpen op ien kear, sizzende: Fuort mei dizze man, en lit ús Barabbas los;
19 (dy't foar in beskate oproer makke yn 'e stêd, en foar moard, waard smiten yn 'e finzenis.)
20 En Pilatus, dy’t Jezus frijlitte woe, spriek nochris tsjin hjar.
21 Mar hja rôpen, sizzende: Kruisig him, krusig him.
22 En hy sei de trêdde kear tsjin hjar: Hwet kwea hat er dien? Ik haw gjin oarsaak fan 'e dea yn him fûn: Ik scil him dêrom tuchtigje en him gean litte.
23 En hja waerden daliks mei lûde stimmen, en easkeden dat er krusige wirde mocht. En de stimmen fen hjarren en fen 'e hegeprysters oerhearske.
24 En Pilatus joech it oardiel dat it wêze soe lyk as hja easkje.
25 En hy liet dejinge dy’t hja om oprui en moard yn de finzenis smiten wierne frij, dy’t hja begeare hiene; mar hy joech Jezus oan harren wil.
26 En do't hja him fuortfierden, grepen hja Simon, in Cyreneer, dy't út it lân kaam, en op him leine hja it krús, dat er it nei Jezus drage mocht.
27 En dêr folge him in greate skat fen folk en froulju, dy’t ek gûlde en jammerden oer him.
28 Mar Jezus kearde him ta hjar ta en sei: Dochters fen Jeruzalem, skriem net om my, mar skriem om jimmesels en om jimme bern.
29 Hwent sjuch, de dagen komme dêryn, dêr’t hja sizze scille: Sillich binne de ûnfruchtbere, en de liifmoer, dy’t nea baarnen, en de poppen dy’t nea socht hawwe.
30 Den scille hja bigjinne to sizzen tsjin de bergen: Fal op ús; en nei 'e heuvels, Bedek ús.
31 Hwent as hja dizze dingen dogge oan in griene beam, hwet scil der dien wirde yn it droege?
32 En der waerden ek twa oare, misdiedigers, mei him brocht om deade to wirden.
33 En do’t hja op it plak kamen, dat Golgotha neamd wurdt, krusige hja him dêr en de misdiedigers, de iene rjochts en de oare oan ’e lofterhân.
34 Do sei Jezus: Heit, ferjou har; hwent hja witte net hwet hja dogge. En hja skieden syn klean en smieten it lot.
35 En it folk stie to sjen. En ek de oersten mei harren bespotten him, sizzende: Hy hat oaren rêden; lit er himsels rêde, as er Kristus is, de útkarde fan God.
36 En ek de soldaten spotten mei him, en kamen ta him, en offeren him jittik,
37 En sizzende: Astû de kening fen ’e Joaden bist, rêd dysels.
38 En der waerd ek in opskrift oer him skreaun mei Grykske, en Latynske en Hebrieuskske letters: DIT IS DE KING FAN DE Joaden.
39 En ien fen ’e misdiedigers dy’t ophongen waerden smaed tsjin him, sizzende: Astû de Christus bist, rêd dysels en ús.
40 Mar de oare antwirde bistrafte him, sizzende: Bistû God net freezje, om'tstû yn deselde foroardieling bist?
41 En wy wier rjucht; hwent wy krije it eare lean fen ús dieden: mar dizze man hat neat misdien.
42 En hy sei tsjin Jezus: Heare, tink oan my as Jo yn jins keninkryk komme.
43 En Jezus sei tsjin him: Wiswier sis ik dy: Hjoed scilstû mei My yn it paradys wêze.
44 En it wier om 'e sechsde oere hinne, en der wier tsjusternis oer de hiele ierde oant de njoggende oere ta.

45 En de sinne waerd fortsjustere, en it foarkleed fen ’e timpel waerd yn ’e midden skuord.
46 En do't Jezus mei in lûde stimme roppen hie, sei er: Heit, yn jins hannen jou ik myn geast oer ;
47 En do't de centurion seach hwet der dien wier, forhearlike er God, sizzende: Wis, dit wier in rjuchtfeardich man.
48 En al it folk dat by dat oansjoen gearkaam, seagen de dingen dy’t dien wierne, sloegen hjar boarsten en kearden werom.
49 En al syn kunde, en de froulju dy’t him folgen út Galiléa, stiene fen fierren, seagen dizze dingen.
50 En sjuch, der wier in man mei de namme Jozef, in riedsman; en hy wie in goed man en in rjochtfeardich:
51 (Hy hie net ynstimd mei de rie en de die fen hjarren;) hy wie út Arimathéa, in stêd fen 'e Joaden, dy't ek sels wachte op it keninkryk Gods.
52 Dy gyng nei Pilatus, en smeekte it lichem fen Jezus.
53 En hy naem it del, en wreide it yn linnen, en lei it yn in grêf, dat yn stien úthalden wier, dêr't noch nea ien minske yn lei.
54 En dy deis wier de tarieding, en de sabbat kaem oan.
55 En ek de froulju, dy't mei him kamen út Galiléa, folgen efternei en seagen it grêf, en hoe't syn lichem lein wie.
56 En hja gyngen werom, en makken krûden en salve klear; en rêste de sabbat neffens it gebod.

HAADSTIK 24

1 En de earste dei fen ’e wike, de moarns tige ier, kamen hja by it grêf, en brochten de krûden dy’t hja klearmakke hiene, en guon oaren mei hjar.
2 En hja fûnen de stien fan it grêf ôf rôle.
3 En hja kamen yn, en founen it lichem fen de Heare Jezus net.
4 En it barde do’t hja der tige forbjustere oer waerden, sjuch, twa mannen stiene by hjarren yn ljochte klean;
5 En do’t hja bang waerden en hjar oantlit nei de ierde bûgden, seine hja tsjin hjar: Hwerom siikje jimme de libbene ûnder de deaden?
6 Hy is hjir net, mar is opstien: tink oan hoe't er tsjin jimme spriek doe't er noch yn Galiléa wier,
7 sizzende: De Minskesoan moat oerlevere wurde yn 'e hannen fen sûndige minsken, en krusige wirde, en de tredde deis wer opstean.
8 En hja tinke oan syn wirden,
9 En hy kaem werom út it grêf, en fertelde al dizze dingen oan de alve en oan al de oare.
10 It wieren Maria Magdalena, en Joanna, en Maria, de mem fen Jakobus, en oare froulju, dy’t by hjar wierne, dy’t dizze dingen de apostelen fertelden.
11 En hjar wirden liken hjar as sleauwe ferhalen, en hja leauden hjar net.
12 Do kaem Petrus oerein en roun nei it grêf; en doe't er delbûgde, seach er de linnen klean by harsels lizzen, en gyng teach, ferwûndere yn himsels oer wat der bard wie.
13 En sjuch, twa fen hjarren gyngen dyselde deis nei in doarp dat Emmaüs hjit, dat sa’n sechstich fierlen fen Jeruzalem wier.
14 En hja sprieken meiinoar oer al dizze dingen dy’t bard wierne.
15 En it barde, do’t hja meiinoar sprieken en rieden, kaem Jezus sels ticht en gyng mei hjarren.
16 Mar hjar eagen waerden fêsthâlden, dat hja him net kenne.
17 En hy sei tsjin hjar: Hokker berjochten binne dat, dat jimme inoar hawwe, wylst jimme rinne en fertrietlik binne?
18 En de iene fen hjarren, hwaens namme Kleopas wier, antwirde en sei tsjin him: Bistû allinne in frjemdling to Jeruzalem, en hast net witten hwet dêr yn dizze dagen bard is?
19 En hy sei tsjin hjar: Hwet dingen? En hja seine tsjin him: Oangeande Jezus fan Nazareth, dy't in profeet wie, machtich yn died en wurd foar God en it hiele folk.
20 En hoe’t de oerpreesters en ús oersten him oerlevere hawwe ta de dea feroardiele, en him krusige hawwe.
21 Mar wy fortrouden, dat Hy it west hie, dy’t Israël forlost hawwe scoe;
22 Ja, en ek guon froulju út ús selskip makken ús fernuvere, dy’t betiid by it grêf wiene;
23 En do't hja syn lyk net founen, kamen hja, sizzende, dat hja ek in fizioen sjoen hienen fen ingels, dy seinen, dat er libbe.
24 En guon fen hjarren dy’t by ús wierne gyngen nei it grêf, en founen it lyk as de froulju sein hiene: mar him seagen hja net.
25 Do sei er tsjin hjar: O dwazen, en traag fen herte om alles to leauwen hwet de profeten spritsen hawwe;
26 Moat Christus net dizze dingen lije en yn syn hearlikheit yngean?
27 En hy bigoun fen Mozes en al de profeten, en lei hjarren út yn al de Skriften de dingen dy’t him oangeane.
28 En hja kamen tichter by it doarp dêr’t hja hinne gongen, en hy makke as soe er fierder gien wêze.
29 Mar hja twongen him, sizzende: Bliuw by ús, hwent it is tsjin de joun, en de dei is fier. En hy gyng yn om by hjar to bliuwen.
30 En it barde do’t er by hjar oan it iten siet, dat er brea naem en seinge, en briek en joech hjarren.
31 En hjar eagen waerden iepene, en hja koenen him; en hy ferdwûn út hjar eagen.
32 En hja seine de iene tsjin de oare: Brandt ús hert net yn ús, wylst er ûnderweis mei ús spriek, en wylst er ús de Skriften opsloech?
33 En hja gyngen op dyselde ûre oerein, en kearden werom nei Jeruzalem, en founen de alve byinoar, en dejingen dy't by hjar wiene.
34 sizzende: De Heare is wier opstien en is Simon forskynd.
35 En hja fertelden hwet der op ’e wei dien wier, en ho’t er fen hjarren bikend wier by it breakjen.
36 En wylst hja dit sprieken, stie Jezus sels yn hjar formidden, en sei tsjin hjar: Frede mei jimme.
37 Mar hja waerden kjel en kjel, en mienden, dat hja in geast sjoen hiene.
38 En hy sei tsjin hjar: Hwerom binne jimme ûnrêstich? en hwerom komme tinzen op yn jimme herten?
39 Sjuch myn hannen en myn fuotten, dat ik it bin; hwent in geast hat gjin fleis en biente, lyk as jimme sjogge dat ik haw.
40 En do't er dit spritsen hie, liet er hjarren syn hannen en syn fuotten sjen.
41 En wylst hja noch net leauden út blydskip en forwûndere, sei er tsjin hjar: Hawwe jimme hjir hwat spize?

42 En hja joegen him in stik briede fisk en in hunichream.
43 En hy naem it en iet foar hjar oantlit.
44 En hy sei tsjin hjar: Dit binne de wirden, dy't ik tsjin jimme spritsen haw, wylst ik noch by jimme wier, dat alle dingen folbrocht wirde moatte, dy't biskreaun wierne yn 'e wet fen Mozes, en yn 'e profeten en yn 'e psalmen. oer my.
45 Do iepene er hjar forstân, dat hja de Skriften forstean mochten,
46 En sei tsjin hjar: Sa is it biskreaun, en sa moast Christus lije en de trêdde deis út de deaden opstean;
47 En dat berou en ferjouwing fan sûnden yn syn namme preke wurde soene ûnder alle folken, te begjinnen te Jeruzalem.
48 En jimme binne tsjûgen fan dizze dingen.
49 En sjuch, ik stjûr de belofte fen myn Heit op jimme;
50 En hy late se út oant Bethanië ta, en hy tilde syn hannen op en seinge se.
51 En it barde do’t er hjar seinge, dat er fan hjar skieden waerd en nei de himel opfierd.
52 En hja oanbidden him en kearden werom nei Jeruzalem mei grutte blydskip.
53 En hja wiene altiid yn 'e timpel, God priizgen en segenje. Amen.

John

HAADSTIK 1

1 Yn it begjin wie it Wurd, en it Wurd wie by God, en it Wurd wie God.
2 Itselde wie yn it begjin by God.
3 Alle dingen binne troch him makke; en sûnder him is gjin ding makke dat makke is.
4 Yn him wier libben; en it libben wie it ljocht fan 'e minsken.
5 En it ljocht skynt yn it tsjuster; en it tsjuster begriep it net.
6 Der wier in man fen God stjoerd, hwaens namme Johannes wier.
7 Dyselde kaem foar in tsjûgenis, om tsjûgenis to tsjûgjen fen it Ljocht, dat alle minsken troch him leauwe mochten.
8 Hy wie dat Ljocht net, mar hy waerd stjoerd om fan dat Ljocht tsjûge to tsjûgjen.
9 Dat wie it wiere ljocht, dat elk minske ferljochtet dy't yn 'e wrâld komt.
10 Hy wie yn 'e wrâld, en de wrâld is makke troch him, en de wrâld koe him net.
11 Hy kaem ta syn eigen, en syn eigenen hawwe him net oannommen.
12 Mar allegearre dy't him oannommen hawwe, joech er macht om soannen fan God te wurden, sels oan dyjingen dy't yn syn namme leauwe:
13 dy't berne binne, net út bloed, noch út 'e wil fan it fleis, noch út 'e wil fan 'e minske, mar út God.
14 En it Wurd waerd flêsk wurden, en wenne ûnder ús, (en wy seagen syn hearlikheit, de hearlikheid as fen de iennichste fen de Heit), fol genede en wierheit.
15 Johannes tsjûge fen him, en rôp, sizzende: Dit wie it fen hwa't ik spritsen hie: Dy't nei my komt, hat my foarkar, hwent hy wie foar my.
16 En fen syn folheit hawwe wy allegearre ûntfongen, en genede op genede.
17 Hwent de wet is jûn troch Mozes, mar genede en wierheid is kommen troch Jezus Kristus.
18 Nimmen hat God nochris sjoen; de iennichstberne Soan, dy't yn 'e boezem fan 'e Heit is, dy hat him ferklearre.
19 En dit is de kronyk fen Johannes, do't de Joaden preesters en Leviten út Jeruzalem stjûrden, om him to freegjen: Hwa bisto?
20 En hy bikende en ûntkende net; mar bikende: Ik bin de Kristus net.
21 En hja fregen him: Hwet den? Binne jo Elias? En hy sei: Ik bin it net. Binne jo dy profeet? En hy antwurde: Nee.
22 Do seine hja tsjin him: Hwa bistû? dat wy dejingen dy't ús stjûrden antwirdzje meije. Wat seist fan dysels?
23 En hy sei: Ik bin de stim fen ien dy't ropt yn 'e woastenije: Meitsje de wei des Heare rjocht, lyk as de profeet Jesaja sein hat.
24 En de stjûrden wierne fen 'e Farizeën.
25 En hja fregen him en seine tsjin him: Hwerom doopstû den, asto dy Christus net bist, noch Elias, noch dy profeet?
26 Johannes antwirde hjar, sizzende: Ik doop mei wetter, mar der stiet ien ûnder jimme, dy't jimme net kenne;
27 Hy is it, dy't nei my komt, de foarkar is foar my, hwaens skoensknelle ik net weardich bin to losmeitsjen.
28 Dy dingen waerden dien to Bethabara, oer de Jordaan, dêr't Johannes doopte.
29 De oare deis seach Johannes Jezus ta him kommen, en sei: Sjuch it Laam Gods, dat de sûnde fen 'e wrâld weinimt.
30 Dit is it fen hwa't ik sei: Nei my komt in man, dy't foar my foarkar is, hwent hy wie foar my.
31 En ik koe him net; mar dat er oan Israël iepenbier makke wirde scoe, dêrom bin ik kommen doopend mei wetter.
32 En Jehannes die it bewiis, sizzende: Ik seach de Geast út 'e himel delkomme as in douwe, en hy bleau op him.
33 En ik koe him net: mar dy't my stjûrd hat om mei wetter to dopen, dy sei tsjin my: Op wa'tstû de Geast delkomme scillest en op him bliuwe silst, dy is it dy't doopt mei de Hillige Geast.
34 En ik seach, en ik haw bewiisd dat dit de Soan fan God is.
35 En de oare deis nei't Johannes stiene, en twa fan syn learlingen;
36 En hy seach Jezus oan, wylst er rûn, en sei: Sjuch it Lam Gods!
37 En de beide learlingen hearden him sprekken, en hja folgen Jezus.
38 Do kearde Jezus him om, en seach hjar folgjen, en sei tsjin hjar: Hwet siikje jimme? Se seine tsjin him: Rabbi, (dat wol sizze, útlein, Master,) wêr wenje jo?
39 Hy sei tsjin hjar: Kom en sjuch. Hja kamen en seagen hwer't er wenne, en bleauwen dy deis by him, hwent it wier om 'e tsiende oere hinne.
40 Ien fan de twa, dy't Johannes praten hearden en him folgen, wier Andreas, Simon Petrus syn broer.
41 Hy foun earst syn eigen broer Simon, en sei tsjin him: Wy hawwe de Messias fûn, dat is, útlein, de Christus.
42 En hy brocht him ta Jezus. En do't Jezus him seach, sei er: Do bist Simon, de soan fen Jona; dû scilst Kefas neamd wirde, dat by útlis is In stien.
43 De deis dêrop scoe Jezus útgean nei Galiléa, en fûn Filippus, en sei tsjin him: Folgje my.
44 En Filippus wier fen Bethsaïda, de stêd fen Andreas en Petrus.
45 Filippus foun Natanaël en sei tsjin him: Wy hawwe him fûn, dêr't Mozes fan yn 'e wet en de profeten skreaun hawwe: Jezus fen Nazareth, de soan fen Jozef.
46 En Nathanaël sei tsjin him: Kin der hwat goeds út Nazareth komme? Filippus sei tsjin him: Kom en sjoch.
47 En Jezus seach Natanaël ta him kommen, en sei fen him: Sjuch wier in Israëlyt, yn hwa't gjin bedrog is!
48 Nathanaël sei tsjin him: Hwer kensto my wei? Jezus antwirde en sei tsjin him: Foardat Filippus dy rôp, doe'tstû ûnder de figebeam wierste, seach ik dy.
49 Nathanaël antwirde en sei tsjin him: Rabbi, dû bist de Soan fan God; dû bist de kening fen Israël.
50 Jezus antwirde en sei tsjin him: Om't ik tsjin dy sei: Ik haw dy sjoen ûnder de figebeam, leausto? dû scilst gruttere dingen sjen as dizze.
51 En hy sei tsjin him: Wiswier, wier, ik sis jimme, hjirnei scille jimme de himel iepen sjen, en de ingels fan God op- en delkomme op de Minskesoan.

HAADSTIK 2

1 En de trêdde deis wie der in houlik to Kana yn Galiléa; en de mem fan Jezus wie dêr:

2 En Jezus waerd sawol as syn learlingen ta it houlik roppen.
3 En do't hja wyn woene, sei de mem fen Jezus tsjin him: Hja hawwe gjin wyn.
4 Jezus sei tsjin hjar: Frou, hwet haw ik mei dy to dwaen? myn oere is noch net kommen.
5 Syn mem sei tsjin de tsjinstfeinten: Hwet er jimme seit, doch it.
6 En der waerden dêr seis wetterpotten fen stiennen set, neffens de wize fen ’e reiniging fen ’e Joaden, mei elk twa of trije firkins.
7 Jezus sei tsjin hjar: Folje de wetterpotten mei wetter. En hja foelen se oant de râne ta.
8 En hy sei tsjin hjar: Kom no út en drage oan de steedhâlder fan it feest. En se baarne it.
9 Do’t de oerste fen it feest it wetter dat makke wier fen wyn priizge hie, en net wist hwer't it wei wier;
10 En hy sei tsjin him: Eltsenien docht yn it begjin goede wyn op; en as de minsken goed dronken hawwe, dan is it slimmer; mar dû hast de goede wyn bewarre oant no ta.
11 Dit bigjin fen wûnders die Jezus to Kana yn Galiléa, en toande syn hearlikheit; en syn learlingen leauden yn him.
12 Dêrnei teach er del nei Kapernaüm, hy en syn mem, en syn bruorren en syn learlingen; en hja bleauwen dêr net folle dagen.
13 En it Peaske fan 'e Joaden wie foarby, en Jezus gyng op nei Jeruzalem,
14 En fûn yn ’e timpel dejingen dy’t kij en skiep en dowen ferkochten, en de jildwikselers sitten:
15 En do’t er in gesel makke hie fan lytse koarden, dwaande er se allegearre út ’e timpel, en de skiep en de kij; en goot it jild fan 'e wikselers út, en sloech de tafels om;
16 En hy sei tsjin de dowenferkoakken: Nim dizze dingen wei; meitsje it hûs fan myn Heit net ta in keaphûs.
17 En syn learlingen ûnthâlden dat der biskreaun stie: De iver fen jins hûs hat my opfretten.
18 Do antwirden de Joaden en seine tsjin him: Hwet toiken jowstû ús, datstû dizze dingen docht?
19 Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Ferneatigje dizze timpel, en yn trije dagen scil Ik him opstekke.
20 Do seine de Joaden: Seis en fjirtich jier is dizze timpel boud, en scille jimme him yn trije dagen opbouwe?
21 Mar hy spriek oer de timpel fen syn lichem.
22 Do’t Hy den út ’e deaden opwekke wier, tochten syn learlingen oan dat er dit tsjin hjar sein hie; en hja leauden de Skrift en it wird dat Jezus sein hie.
23 Do’t er nou to Jeruzalem wier op it Peaske, op ’e feestdei, leauden in protte yn syn namme, do’t hja de wûnders seagen dy’t er dien hie.
24 Mar Jezus joech him net ta hjarren, hwent hy koe alle minsken,
25 En hy hie it net nedich dat ien fen ’e minske tsjûge soe, hwent hy wist hwet der yn ’e minske wier.

HAADSTIK 3

1 Der wier in man fen 'e Farizeën, mei de namme Nikodemus, in oerste fen 'e Joaden:
2 Dy kaem nachts ta Jezus, en sei tsjin him: Rabbi, wy witte, datstû in learaar bist, kommen fan God;
3 Jezus antwirde en sei tsjin him: Wiswier, wier, ik sis dy: As in minske net wer berne wirde, kin er it keninkryk Gods net sjen.
4 Nikodemus sei tsjin him: Hoe kin in minske berne wirde as er âld is? kin er de twadde kear yn syn memme skoot komme en berne wurde?
5 Jezus antwirde: Wiswier, wier, ik sis dy: As in minske net berne wirde út wetter en Geast, kin er net yn it keninkryk Gods yngean.
6 Hwet út it flêsk berne is, is flêsk; en hwat út 'e Geast berne is, is geast.
7 Ferwûnderje net, dat ik tsjin dy sei: Jimme moatte wer berne wirde.
8 De wyn waait wêr’t er wol, en dû hearst it lûd derfan, mar kinst net sizze wêr’t er komt en wêr’t er hinne giet: sa is elk dy’t berne is út ’e Geast.
9 Nikodemus antwirde en sei tsjin him: Hoe kinne dizze dingen wêze?
10 Jezus antwirde en sei tsjin him: Bistû in hear fen Israël en witst dy dingen net?
11 Wiswier, wier, ik sis jo: Wy prate dat wy witte, en tsjûgje dat wy sjoen hawwe; en jimme ûntfange ús tsjûge net.
12 As ik jimme ierdske dingen sein haw, en jimme leauwe net, ho scille jimme leauwe, as ik jimme fen 'e himelske dingen sis?
13 En gjinien is opgien nei de himel, mar dy’t út ’e himel delkaam, de Minskesoan dy’t yn ’e himel is.
14 En lyk as Mozes de slange opheve hat yn 'e woastenije, sa moat de Minskesoan opheven wurde:
15 Dat elk dy’t yn him leaut, net omkomme scil, mar hawwe it ivige libben.
16 Hwent sa leaf hat God de wrâld, dat Er syn iennichstberne Soan jown hat, dat elk dy't yn Him leaut, net omkomme scil, mar ivich libben hawwe.
17 Hwent God stjûrde syn Soan net yn ’e wrâld om de wrâld to foroardieljen; mar dat de wrâld troch him rêden wurde soe.
18 Wa't yn him leaut, wurdt net feroardiele: mar dy't net leaut is al feroardiele, om't er net leaud hat yn 'e namme fan' e iennichstberne Soan fan God.
19 En dit is de feroardieling, dat it ljocht yn ’e wrâld kommen is, en de minsken hiene it tsjuster leaver as it ljocht, om’t hjar dieden kwea wiene.
20 Hwent elk dy’t kwea docht, hat it ljocht, en komt net ta it ljocht, dat syn dieden net bisocht wirde.
21 Mar hwa’t wierheit docht, komt ta it ljocht, dat syn dieden bliken wirde meie, dat hja yn God dien binne.
22 Nei dizze dingen kamen Jezus en syn learlingen yn it lân Judéa; en dêr bleau er by hjarren en doopte er.
23 En Johannes doopte ek to Aenon by Salim, om't dêr in protte wetter wie; en hja kamen en waerden doopt.
24 Hwent Johannes wier noch net yn de finzenis smiten.
25 Do kaem der in fraach op tusken guon fan Johannes syn learlingen en de Joaden oer it reinigjen.
26 En hja kamen ta Jehannes, en seine tsjin him: Rabbi, dy’t by jo wier oer de Jordaan, dêr’tstû tsjûge hast fan, sjuch, dy doopt, en alle minsken komme ta him.
27 Johannes antwirde en sei: In minske kin neat oannimme, as it him út 'e himel jown wirde.
28 Jimme tsjûgje my sels, dat ik sei: Ik bin de Christus net, mar dat ik foar Him útstjoerd bin.

29 Dy’t de breid hat, is de breidspear: mar de freon fen ’e brêgeman, dy’t stiet en him harket, is tige bliid om ’e stim fan ’e brêgeman: dizze myn freugde is dêrom folbrocht.
30 Hy moat tanimme, mar ik moat ôfnimme.
31 Dy’t fan boppen komt, is boppe alles: dy’t fan ’e ierde is, is ierdsk en sprekt fan ’e ierde: dy’t út ’e himel komt, is boppe alles.
32 En hwet er sjoen en heard hat, dat tsjûget er; en gjinien ûntfangt syn tsjûgenis.
33 Dy’t syn tsjûgenis ûntfongen hat, hat syn segel set dat God wier is.
34 Hwent hwa't God stjûrd hat, sprekt Gods wirden: hwent God jowt him de Geast net mei mjitte.
35 De Heit hat de Soan leaf en hat alle dingen yn syn hân jûn.
36 Dy't yn 'e Soan leaut, hat it ivich libben; en wa't de Soan net leaut, scil it libben net sjen; mar de grime Gods bliuwt oer him.

HAADSTIK 4

1 Doe't de Heare dan wist hoe't de Fariseeërs hearden dat Jezus mear learlingen makke en doopte as Johannes,
2 (Alhoewol't Jezus sels net doopt, mar syn learlingen,)
3 En hy forliet Judéa, en teach wer nei Galiléa.
4 En hy moat troch Samaria gean.
5 Do kaem er yn in stêd fen Samaria, dy’t Sichar neamd wurdt, tichtby it stik lân dat Jakob syn soan Jozef joech.
6 Nou wier Jakobs put dêr. Jezus dêrom, wurch fan syn reis, siet sa op 'e boarne: en it wie om 'e sechsde oere.
7 Dêr komt in frou fen Samaria om wetter to lûken; Jezus sei tsjin hjar: Jou my to drinken.
8 (Hwent syn learlingen wiene nei de stêd gien om fleis te keapjen.)
9 Do sei de frou fen Samaria tsjin him: Hoe komt it, datstû, dy’t in Joad bist, my to drinken freget, dy’t in frou út Samaria bin? hwent de Joaden hawwe gjin hanneljen mei de Samaritanen.
10 Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Asto it geskink fan God wist, en hwa it is dy’t tsjin dy seit: Jou my to drinken; do soest fan him frege hawwe, en hy soe dy libbend wetter jûn hawwe.
11 De frou sei tsjin him: Hear, dû hast neat mei to lûken, en de put is djip: hwer hast dat libbene wetter wei?
12 Binne jo grutter as ús heit Jakob, dy’t ús de put jown hat en dêr sels en syn soannen en syn kij derfan drinke?
13 Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Hwa't fen dit wetter drinkt, scil wer toarst;
14 Mar hwa’t drinkt fen it wetter dat Ik him jaen scil, scil nea toarst hawwe; mar it wetter dat Ik him jaen scil, scil yn him in boarne fen wetter wêze dy't opspringt ta it ivige libben.
15 De frou sei tsjin him: Hear, jou my dit wetter, dat ik net toarst, en hjir net kom om to lûken.
16 Jezus sei tsjin hjar: Gean hinne, rop dyn man en kom hjir.
17 En de frou antwirde en sei: Ik haw gjin man. Jezus sei tsjin har: Jo hawwe goed sein: Ik haw gjin man;
18 Hwent dû hast fiif manlju hân; en wa't jo no hawwe, is jo man net: dêryn hawwe jo wier sein.
19 De frou sei tsjin him: Hear, ik fornim datstû in profeet bist.
20 Us âffears oanbidden op dizze berch; en jimme sizze, dat yn Jeruzalem it plak is dêr't de minsken oanbidde moatte.
21 Jezus sei tsjin hjar: Frou, leau my, de ûre komt, dat jimme de Heit net op dizze berch noch to Jeruzalem oanbidde scille.
22 Jimme oanbidde, jim witte net wat: wy witte wat wy oanbidde: hwent it heil is út 'e Joaden.
23 Mar de ûre komt, en is nou, dat de wiere oanbidders de Heit yn geast en wierheit oanbidde scille: hwent de Heit siket sokken om Him to oanbidden.
24 God is in Geast: en dy't Him oanbidde, moatte Him oanbidde yn geast en wierheid.
25 De frou sei tsjin him: Ik wit dat de Messias komt, dy’t Kristus neamd wurdt: as er komt, scil Er ús alles fertelle.
26 Jezus sei tsjin hjar: Ik, dy't ta dy sprek, bin it.
27 En dêrop kamen syn learlingen, en fernuveren har, dat er mei de frou spriek; mar gjinien sei: Hwet siikje jo? of: Wêrom prate jo mei har?
28 Do liet de frou hjar wetterpot, en gyng de stêd yn, en sei tsjin de mannen:
29 Kom, sjoch in man, dy’t my alles ferteld hat wat ik dien haw: is dit net de Kristus?
30 Do teagen hja de stêd út en kamen ta him.
31 Yn 'e tuskentiid baden syn learlingen him, sizzende: Master, yt.
32 Mar hy sei tsjin hjar: Ik haw fleis to iten, dêr’t jimme net fan witte.
33 Dêrom seine de learlingen de iene tsjin de oare: Hat immen him to iten brocht?
34 Jezus sei tsjin hjar: Myn iten is dwaen de wil fen Him dy't My stjûrd hat, en syn wirk to foltôgjen.
35 Siz net: Der binne noch fjouwer moanne, en komt den rispinge? sjuch, ik sis jimme: Sla dyn eagen op en sjoch nei de fjilden; hwent hja binne al wyt om to rispjen.
36 En dy’t rispje, ûntfangt lean en sammelet frucht foar it ivige libben: dat sawol dy’t siedt as dy’t maaiet meiinoar bliid wêze.
37 En hjir is dat sizzen wier: De iene siedt en de oare maaiet.
38 Ik haw jimme stjûrd om to rispjen hwet jimme gjin arbeid oan dien hawwe: oare minsken hawwe arbeide, en jimme binne yn hjar arbeid yngien.
39 En in protte fan 'e Samaritanen út dy stêd leauden yn him om't it wird fen 'e frou, dy't tsjûge: Hy fertelde my alles wat ik dien haw.
40 Do’t de Samaritanen by him kamen, baden hja him dat er by hjarren bliuwe scoe: en hy bleau dêr twa dagen.
41 En folle mear leauden om syn eigen wird;
42 En sei tsjin de frou: Wy leauwe nou, net om jins sizzen, hwent wy hawwe him sels heard, en wy witte, dat dit wier de Christus is, de Rêder fen ’e wrâld.
43 En nei twa dagen gyng er dêrwein en gyng nei Galiléa.
44 Hwent Jezus sels tsjûge, dat in profeet gjin eare hat yn syn eigen lân.
45 Do't er doe yn Galiléa kaem, namen de Galiléeërs him op, seagen al hwet er op it feest to Jeruzalem die; hwent hja gyngen ek nei it feest.
46 En Jezus kaem wer yn Kana yn Galiléa, dêr't er it wetter wyn makke. En der wie in ealman, hwaens soan siik wier to Kapernaüm.

47 Do't er hearde, dat Jezus út Judéa nei Galiléa kommen wier, gyng er nei him ta, en bea him, dat er delkomme scoe en syn soan genêze, hwent hy wier op 'e dea.
48 Do sei Jezus tsjin him: As jimme gjin tekens en wûnders sjogge, scille jimme net leauwe.
49 De edelman sei tsjin him: Hear, kom del, ear't myn soan stjerre.
50 Jezus sei tsjin him: Gean hinne; dyn soan libbet. En de man leaude it wird dat Jezus ta him spritsen hie, en hy gyng syn wei.
51 En do't er nou delgyng, kamen syn tsjinstfeinten him temjitte, en hja seinen him, sizzende: Dyn soan libbet.
52 Do frege er hjarren de ure do't er bigoun to wizigjen. En hja seine tsjin him: Juster om de saunde oere hat de koarts him forlitten.
53 Sa wist de heit, dat it wie op deselde ûre, dêr't Jezus tsjin him sei: Dyn soan libbet; en hy leaude sels en syn hiele hûs.
54 Dit is wer it twadde wûnder dat Jezus die, do't er út Judéa nei Galiléa kaem.

HAADSTIK 5

1 Dêrnei wie der in feest fen 'e Joaden; en Jezus gyng op nei Jeruzalem.
2 No is der to Jeruzalem by de skieppemerk in poel, dy't yn 'e Hebrieusk Bethesda neamd wurdt, mei fiif poarten.
3 Yn dizze lei in grutte mannichte fan machteleas folk, fan blinen, halte, ferwoaste, te wachtsjen op de beweging fan it wetter.
4 Hwent in ingel kaem op in beskate tiid del yn it swimbad, en brocht it wetter yn ûnrêst;
5 En dêr wier in man, dy't acht en tritich jier siik hie.
6 Do't Jezus him lizzen seach, en wist dat er no al lang yn dat gefal west hie, sei er tsjin him: Wolle jo sûn wurden?
7 De machtige antwirde him: Hear, ik haw gjin minske, as it wetter ûnrêstich is, dy't my yn 'e poel doch; mar wylst ik kom, stapt in oar foar my del.
8 Jezus sei tsjin him: Kom oerein, nim dyn bêd op en rin.
9 En dalik waerd de man heal makke, en naem syn bêd op en gyng, en dyselde deis wie it sabbat.
10 En de Joaden seine tsjin de genêzene: It is sabbatdei: it is jo net tastien jins bêd to dragen.
11 En Hy antwirde hjar: Dy't my heil makke hat, dy sei tsjin my: Nim dyn bêd op en rinne.
12 Do fregen hja him: Hokker man is it, dy't tsjin dy sei: Nim dyn bêd op en rinne?
13 En dy't genêzen waerd, wist net wa't it wier: hwent Jezus hie himsels fuortbrocht, in mannichte dy't op dat plak wier.
14 Neitiid foun Jezus him yn 'e timpel, en sei tsjin him: Sjuch, do bist heil makke: sûndigje net mear, dat der gjin slimmer ding oer dy komt.
15 En de man gyng hinne en fertelde de Joaden dat it Jezus wie, dy't him heil makke hie.
16 En dêrom forfolgen de Joaden Jezus, en sochten him to deadzjen, om't er dizze dingen op 'e sabbat dien hie.
17 Mar Jezus antwirde hjar: Myn Heit wurket oant no ta, en ik wurkje.
18 Dêrom sochten de Joaden te mear om him te deadzjen, om't hy net allinne de sabbat ferbrutsen hie, mar ek sein hie dat God syn Heit wie, dy't himsels oan God gelyk makke.
19 Do antwirde Jezus en sei tsjin hjar: Wiswier, wier siz ik jimme, de Soan kin neat fen himsels dwaen, as hwet er de Heit dwaen sjocht: hwent hwet er ek docht, dat docht de Soan ek.
20 Hwent de Heit hat de Soan ljeaf, en lit him alle dingen sjen dy't sels docht;
21 Hwent lyk as de Heit de deaden opwekket en hjar libben makket; sa makket de Soan libbend wa't er wol.
22 Hwent de Heit oardielet gjinien, mar hat alle oardiel oan 'e Soan talitten:
23 Dat alle minsken de Soan earje moatte, lyk as se de Heit earje. Wa't de Soan net earet, earet de Heit dy't him stjoerd hat net.
24 Wiswier, wier, ik sis jimme, dy't myn wird harket en leaut yn Him dy't My stjûrd hat, hat it ivich libben en scil net yn 'e feroardieling komme; mar is oergien fan 'e dea nei it libben.
25 Wiswier, wier, ik sis jimme, de ûre komt en is nou, dat de deaden de stim fen Gods Soan hearre scille: en hja dy't harkje scille libje.
26 Hwent lyk as de Heit libben yn himsels hat; sa hat er de Soan jûn om it libben yn himsels te hawwen;
27 En hat him macht jûn om ek oardiel te dwaan, om't Hy de Minskesoan is.
28 Ferwûnderje jo hjir net oer: hwent de oere komt, dêr't allegearre dy't yn 'e grêven binne syn stim hearre sille,
29 En scil útkomme; dy't goed dien hawwe, ta de opstanning fan it libben; en dy't it kwea dien hawwe, ta de opstanning fen 'e fordoem.
30 Ik kin út mysels neat dwaen: lyk as ik hear, oardielje ik: en myn oardiel is rjochtfeardich; om't ik net myn eigen wil siikje, mar de wil fan 'e Heit dy't My stjûrd hat.
31 As ik fan mysels tsjûge, den is myn tsjûgenis net wier.
32 Der is in oar dy't fan my tsjûget; en ik wit dat it tsjûgenis dat er fan my tsjûget wier is.
33 Jimme stjûrden nei Jehannes, en hy tsjûge fan de wierheid.
34 Mar ik ûntfang gjin tsjûgenis fan 'e minske: mar dit sis ik, dat jo rêden wurde kinne.
35 Hy wie in baarnend en in ljochtsjend ljocht, en jimme wiene ree om in tiid yn syn ljocht to forbliidzjen.
36 Mar ik haw grutter tsjûgenis as dat fan Johannes: hwent de wurken dy't de Heit my jûn hat to foltôgjen, deselde wurken dy't ik doch, tsjûgje fan my, dat de Heit my stjoerd hat.
37 En de Heit sels, dy't my stjûrd hat, hat tsjûge fan my tsjûge. Jim hawwe syn stim op gjin inkeld momint heard, noch syn foarm sjoen.
38 En jimme hawwe syn wird net bliuwend yn jimme;
39 Sykje de Skriften; hwent yn hjar tinke jimme dat jimme it ivige libben hawwe, en it binne it dy't fan my tsjûgje.
40 En jimme scille net ta my komme, dat jimme it libben hawwe meije.
41 Ik krij gjin eare fen minsken.
42 Mar ik ken jimme, dat jimme de leafde fen God net yn jimme hawwe.
43 Ik bin kommen yn myn Heits namme, en jimme ûntfange My net: as in oar komt yn syn eigen namme, him scille jimme oannimme.
44 Hoe kinne jimme leauwe, dy't elkoar eare ûntfange, en de eare net sykje dy't fan God allinne komt?

45 Tink net, dat ik jimme oanklage scil by de Heit: der is ien dy't jimme oanklaget, sels Mozes, dêr't jimme op fertrouwe.
46 Hwent hiene jimme Mozes leaud, den scoene jimme my leaud hawwe, hwent hy hat oer my skreaun.
47 Mar as jimme syn skriften net leauwe, ho scille jimme myn wirden leauwe?

HAADSTIK 6

1 Nei dizze dingen gyng Jezus oer de sé fan Galiléa, dat is de see fan Tiberias.
2 En in greate mannichte folge him, om't hja syn wûnders seagen, dy't er die oan de sikenen.
3 En Jezus gyng op in berch, en dêr siet er mei syn learlingen.
4 En it Peaske, in feest fen 'e Joaden, wie tichtby.
5 Do't Jezus doe syn eagen opsloech en in greate skaren ta him kommen seach, sei er tsjin Filippus: Hwer scille wy brea keapje, dat dizze ite meije?
6 En dit sei er om him to biwizen: hwent hy sels wist hwet er dwaen scoe.
7 Filippus antwirde him: Twahûndert penny wirde oan brea is hjar net genôch, dat elk fen hjarren in bytsje nimme mei.
8 Ien fen syn learlingen, Andreas, Simon Petrus syn broer, sei tsjin him:
9 Der is hjir in jonge, dy't fiif gerstbrêden en twa lytse fiskjes hat: mar wat binne se ûnder safolle?
10 En Jezus sei: Lit de mannen sitten. No wie der in protte gers op it plak. Sa sieten de mannen, yn tal sa'n fiif tûzen.
11 En Jezus naem de breaen; en do't er tanke hie, dielde er út oan 'e learlingen en de learlingen oan 'e stelders; en ek fan 'e fisken safolle as se wolle.
12 Do't hja fol wierne, sei er tsjin syn learlingen: Sammelje de brokken dy't oerbleaun binne, dat neat forlern wirde.
13 Dêrom sammele hja se byinoar, en folden toalve kuorren mei de brokstikken fen 'e fiif gerrstbrêden, dy't oerbleaun wiene foar dyjingen dy't iten hiene.
14 Do seine dy mannen, do't hja it wûnder sjoen hiene dat Jezus dien hie: Dit is wier dy profeet dy't yn 'e wrâld komme scoe.
15 Do't Jezus den fornaem, dat hja komme soenen en him mei geweld nimme, om him ta kening to meitsjen, gyng er sels allinne wer op in berch.
16 En do't it nou oankommen wier, gyngen syn learlingen del nei de sé,
17 En hy gyng yn in skip, en gyng de sé oer nei Kapernaüm. En it wie no tsjuster, en Jezus kaem net ta hjarren.
18 En de sé kaem op troch in greate wyn dy't blies.
19 Do't hja sa'n fiifentweintich of tritich furlongs roeiden hiene, seagen hja Jezus op 'e sé rinnen en tichterby it skip kommen, en hja waerden bang.
20 Mar hy sei tsjin hjar: Ik bin it; wês net bang.
21 Do namen hja him ree yn it skip, en daliks wier it skip by it lân dêr't hja hinne gongen.
22 De deis dêrop, doe't it folk dat oan 'e oare kant fan 'e sé stie seagen dat der gjin oare boat wie, útsein dyjinge dêr't syn learlingen yn gien wiene, en dat Jezus net mei syn learlingen yn 'e boat gyng, mar dat syn learlingen wiene allinnich fuort;
23 Mar d'r kamen oare boaten fen Tiberias by it plak dêr't hja brea ieten, nei't de Heare tankt hie.
24 Do't it folk den seagen, dat Jezus d'r net wier, en syn learlingen ek net, namen hja ek skipfeart, en kamen to Kapernaüm, om Jezus to siikjen.
25 En do't hja him oan 'e oare kant fen 'e sé foun hiene, seinen hja tsjin him: Rabbi, wannear bistû hjir kommen?
26 Jezus antwirde hjar en sei: Wiswier, wier siz ik jimme, jimme siikje My, net om't jimme de wûnders seagen, mar om't jimme fen 'e broden ieten en fol binne.
27 Wurkje net om it fleis dat ferdwynt, mar om dat iten dat bliuwt ta it ivige libben, dat de Minskesoan jimme jaen scil: hwent him hat God de Heit forsegele.
28 Do seine hja tsjin him: Hwet scille wy dwaen, dat wy de wirken fen God dwaen meije?
29 Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Dit is Gods wirk, dat jimme leauwe yn Him dy't Er stjûrd hat.
30 En hja seine tsjin him: Hwet teiken jowst den, dat wy sjen en dy leauwe meije? wat wurkje jo?
31 Us âffears ieten manna yn 'e woastenije; lyk as skreaun is: Hy joech hjarren brea út 'e himel to iten.
32 Do sei Jezus tsjin hjar: Wiswier, wier, ik sis jimme, Mozes hat jimme dat brea út 'e himel net jûn; mar myn Heit jowt jo it wiere brea út 'e himel.
33 Hwent it brea Gods is Hy, dy't út 'e himel delkomt en de wrâld it libben jowt.
34 Do seine hja tsjin him: Heare, jou ús dit brea ivich.
35 En Jezus sei tsjin hjar: Ik bin it brea des libbens; en wa't yn My leaut, sil nea toarst hawwe.
36 Mar ik sei tsjin jimme: Dat jimme my ek sjoen hawwe en net leauwe.
37 Alles hwet de Heit my jowt, scil ta my komme; en dy't ta my komt, scil Ik op gjin inkelde wize fordriuwe.
38 Hwent ik bin fen 'e himel delkommen, net om myn eigen wil to dwaen, mar de wil fen Him dy't my stjûrd hat.
39 En dit is de wil fan 'e Heit, dy't My stjûrd hat, dat ik fen alles hwet er my jown hat neat forlieze, mar it op 'e lêste dei opwekke scoe.
40 En dit is de wil fan Him dy't My stjûrd hat, dat elk dy't de Soan sjocht en yn Him leaut, it ivige libben ha meie: en Ik scil him opwekke op 'e lêste dei.
41 Do murken de Joaden tsjin him, om't er sei: Ik bin it brea dat út 'e himel delkommen is.
42 En hja seine: Is dit net Jezus, de soan fen Jozef, hwaens heit en mem wy kenne? hoe is it dan, dat er seit: Ik bin út 'e himel delkommen?
43 Jezus antwirde den en sei tsjin hjar: Moargje net ûnder inoar.
44 Nimmen kin ta my komme, útsein de Heit, dy't My stjoerd hat, him lûkt: en Ik scil him opwekke op 'e lêste dei.
45 It stiet biskreaun yn 'e profeten: En hja scille allegearre fen God leard wirde. Eltsenien dêrom, dy't heard hat en leard fan 'e Heit, komt ta my.
46 Net dat ien de Heit sjoen hat, útsein dy't út God is, hy hat de Heit sjoen.
47 Wiswier, wier, ik sis jimme: Wa't yn My leaut, hat it ivich libben.
48 Ik bin dat brea des libbens.
49 Jimme âffears ieten manna yn 'e woastenije, en binne dea.
50 Dit is it brea dat út 'e himel delkomt, dat in minske derfan ite en net stjerre mei.

51 Ik bin it libbene brea, dat út 'e himel delkommen is: as immen fen dit brea yt, scil er yn ivichheit libje: en it brea dat ik jaen scil, is myn flêsk, dat Ik jaen scil foar it libben fen 'e wrâld.
52 En de Joaden striden ûnder hjarren, sizzende: Hoe kin dizze man ús syn flêsk jaen to iten?
53 Do sei Jezus tsjin hjar: Wiswier, wier, ik sis jimme: As jimme it flêsk fen ’e Minskesoan net ite en syn bloed drinke, hawwe jimme gjin libben yn jimme.
54 Hwa’t myn flêsk yt en myn bloed drinkt, hat it ivige libben; en ik scil him op 'e lêste dei opwekke.
55 Hwent myn flêsk is wier spijs, en myn bloed is wier drank.
56 Dy’t myn flêsk yt en myn bloed drinkt, dy wennet yn my, en ik yn him.
57 Lykas de libbene Heit My stjûrd hat, en Ik libje troch de Heit: sa scil dy't My yt, ek troch My libje.
58 Dit is dat brea dat út ’e himel delkaam: net lyk as jimme âffears manna ieten en dea binne: wa’t fen dit brea yt, scil ivich libje.
59 Dit sei er yn 'e synagoge, wylst er learde to Kapernaüm.
60 Mar in protte fan syn learlingen seine, do't hja dit hearden: Dit is in swier sizzen; wa kin it hearre?
61 Do't Jezus by himsels wist, dat syn learlingen dêroer murken, sei Er tsjin hjar: Hat dit jimme oanstjit?
62 Hwet en as jimme de Minskesoan opkomme scille dêr't er earder wie?
63 It is de geast dy't libben makket; it fleis hat neat nut: de wurden dy't Ik ta jimme sis, binne geast en libben.
64 Mar der binne guon fan jimme dy't net leauwe. Want Jezus wist fan it begjin ôf wa't se wiene dy't net leauden, en wa't Him ferriede soe.
65 En hy sei: Dêrom sei ik tsjin jimme, dat gjinien ta my komme kin, útsein as it him jûn is fen myn Heit.
66 Fan dy tiid gyngen in protte fan syn learlingen werom en gongen net mear mei him.
67 Do sei Jezus tsjin de toalven: Sille jimme ek fuortgean?
68 Do antwirde Simon Petrus him: Heare, nei hwa scille wy gean? do hast de wurden fan it ivige libben.
69 En wy leauwe en binne der wis fan dat jo de Kristus binne, de Soan fan 'e libbene God.
70 Jezus antwirde hjar: Haw Ik jimme net tolve útkard, en ien fen jimme is in duvel?
71 Hy spriek fen Judas Iskariot, de soan fen Simon, hwent it wie dy dy’t him forriede scoe, ien fen ’e tolve.

HAADSTIK 7

1 Nei dizze dingen rûn Jezus yn Galiléa, hwent Hy woe net yn it Joadendom rinne, om't de Joaden sochten him te deadzjen.
2 En it lofhuttefeest fen ’e Joaden wie oan ’e slach.
3 Den seine syn broerren tsjin him: Gean wei en gean nei Judéa, dat jins learlingen ek de wirken sjen meije dystû docht.
4 Hwent der is gjin minske dy’t wat yn it geheim docht, en hy siket sels iepenlik bekend to wirden. As jo dizze dingen dogge, lit jo josels oan 'e wrâld sjen.
5 Hwent syn broerren leauden ek net yn him.
6 Do sei Jezus tsjin hjar: Myn tiid is noch net kommen, mar jimme tiid is altyd klear.
7 De wrâld kin dy net haatsje; mar it hatet my, om't ik derfan tsjûgje, dat har wurken kwea binne.
8 Gean op nei dit feest: ik gean noch net op nei dit feest; want myn tiid is noch net fol kommen.
9 Do’t er dizze wirden tsjin hjar sein hie, bleau er noch yn Galiléa.
10 Mar do’t syn broerren optein wierne, do gyng er ek op nei it feest, net iepenlik, mar as it wier yn it geheim.
11 Do sochten de Joaden him op it feest, en seine: Hwer is er?
12 En der waerd in protte murken oer him ûnder it folk; hwent guon seine: Hy is in goed man; mar hy ferrifelet it folk.
13 Mar gjinien spriek iepen fen him út eangst fen ’e Joaden.
14 No, midden op it feest, gyng Jezus op yn 'e timpel, en learde.
15 En de Joaden fernuveren harren, sizzende: Hoe wit dizze man letteren, hy nea leard?
16 Jezus antwirde hjar en sei: Myn lear is net mines, mar syn dy’t My stjûrd hat.
17 As immen syn wil dwaen scil, den scil er witte fen ’e lear, oft dy fan God is, of oft ik út mysels sprek.
18 Dy’t út himsels sprekt, siket syn eigen gloarje: mar dy’t syn hearlikheid siket dy’t Him stjûrd hat, dat is wier, en gjin ûngerjuchtichheit is yn him.
19 Hat Mozes jimme de wet net jown, en dochs hâldt nimmen fen jimme de wet? Wêrom geane jim hinne om my te deadzjen?
20 It folk antwirde en sei: Jo hawwe in duvel: hwa giet hinne om dy te deadzjen?
21 Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Ik haw ien wirk dien, en jimme forwûnderje jimme allegearre.
22 Dêrom joech Mozes jimme de bisnijenis; (net om't it fan Mozes is, mar fan 'e âffears;) en jimme bisnije op 'e sabbat in man.
23 Hwennear’t in man op ’e sabbat de bisnijenis kriget, dat de wet fen Mozes net brutsen wirde scil; binne jimme lilk op my, om't ik op 'e sabbat in man alhiel sûn makke haw?
24 Oardiel net neffens it oansjen, mar oardielje it rjuchtfeardige oardiel.
25 Do seine guon fen Jeruzalem: Is dit net dejinge dy’t hja bisikje to deadzjen?
26 Mar sjuch, hy sprekt frijmoedich, en hja sizze neat tsjin him. Witte de hearskers yndie dat dit de krekte Kristus is?
27 Wy witte lykwols dizze man wêr't hy is: mar as Kristus komt, wit gjinien wêr't hy is.
28 Do rôp Jezus yn 'e timpel, wylst er learde, sizzende: Jimme kenne my beide, en jim witte wêr't ik wei bin;
29 Mar ik ken him, hwent ik bin fen him, en hy hat my stjûrd.
30 Do sochten hja him to nimmen, mar gjinien lei him de hannen oan, hwent syn ure wier noch net kommen.
31 En in protte fan it folk leauden yn him, en seine: As Kristus komt, scil Er dan mear wûnders dwaen as dizze dy’t dizze man dien hat?
32 De Farizeën hearden dat it folk soks oer him murk; en de Fariseeërs en de oerpreesters stjûrden ofsieren om him to heljen.
33 Do sei Jezus tsjin hjar: Noch in lyts skoft bin ik by jimme, en den gean ik nei Him dy't my stjûrd hat.
34 Jimme scille my siikje en my net fine; en dêr’t ik bin, dêr kinne jimme net komme.

35 Do seine de Joaden ûnderinoar: Hwer scil er hinne, dat wy him net fine scille? sil er gean nei de ferspraat ûnder de heidenen, en leare de heidenen?
36 Hwet is dit, dat er sei: Jimme scille my sykje en my net fine; en hwer ik bin, dêr kinne jimme net komme?
37 De lêste deis, dy greate dei fen it feest, stie Jezus en rôp, sizzende: As immen toarst hat, lit dy ta my komme en drinke.
38 Dy't yn My leaut, lyk as de Skrift seit: út syn búk scille streamen fen libben wetter streame.
39 (Mar dit sei er fan 'e Geast, dy't dy't yn Him leauwe moatte ûntfange: hwent de Hillige Geast wie noch net jûn, om't Jezus noch net ferhearlike wie.)
40 En in protte fan it folk, do't hja dit sizzen hearden, seine: Dit is wier de profeet.
41 Oaren seine: Dit is de Kristus. Mar guon seine: Sil Kristus út Galiléa komme?
42 Hat de Skrift net sein: Dat Kristus komt út it sied fen David en út 'e stêd Betlehem, dêr't David wier?
43 Sa waerd der in skieding ûnder it folk om him.
44 En guon fen hjarren scoene him meinimme; mar gjin man lei him de hannen oan.
45 Do kamen de amtners ta de hegepreesters en de Farizeën; en hja seine tsjin hjar: Hwerom hawwe jimme him net brocht?
46 De ofsieren antwirden: Nea hat in minske spritsen lyk as dizze.
47 Do antwirden de Farizeën hjarren: Binne jimme ek ferrifelje?
48 Hat ien fen 'e oersten of fen 'e Farizeën yn Him leaud?
49 Mar dit folk, dat de wet net ken, is forflokt.
50 Nikodemus sei tsjin hjar: (hy dy't nachts ta Jezus kaem, ien fen hjarren,)
51 Oardielet ús wet immen, ear't hja him harket, en wit hwet er docht?
52 Hja antwirden en seine tsjin him: Binne jo ek fen Galiléa? Sykje en sjoch: hwent út Galiléa komt gjin profeet op.
53 En elk gyng nei syn hûs.

HAADSTIK 8

1 Jezus gyng nei de Oliveberch.
2 En de moarns ier kaem er wer yn 'e timpel, en al it folk kaem ta him; en hy gyng sitten en learde hjar.
3 En de skriftgelearden en Fariseeërs brochten in frou ta him, dy't yn oerhoer nommen wie; en doe't se har yn 't midden setten,
4 Hja seine tsjin him: Meester, dizze frou is nommen yn oerhoer, op it sels.
5 No hat Mozes ús yn 'e wet gebean, dat soksoarten stiennige wirde scoe: mar hwat sizze jo?
6 Dat seine hja, om him to forsochten, dat hja him oanklaegje mochten. Mar Jezus bûgde him del en skreau mei syn finger op 'e grûn, as hearde er se net.
7 Do't hja him dêrom bleauwen freegjen, helle er himsels oerein en sei tsjin hjar: Dy't sûnder sûnde ûnder jimme is, lit him earst in stien op har smite.
8 En hy bûgde him wer del en skreau op 'e grûn.
9 En dy't it hearden, troch har eigen gewisse oertsjûge, gongen ien foar ien út, begjinnend by de âldste, oant de lêste ta, en Jezus bleau allinne oer, en de frou stie yn it midden.
10 Do't Jezus himsels opheven hie en nimmen seach as de frou, sei er tsjin hjar: Frou, hwer binne dy jins beskuldigers? hat gjinien dy feroardiele?
11 Hja sei: Gjin minske, Heare. En Jezus sei tsjin har: Ik feroardielje dy ek net; gean hinne en sûndigje net mear.
12 Do spriek Jezus wer tsjin hjar, sizzende: Ik bin it ljocht fen 'e wrâld: wa't My folget, scil net yn it tsjuster rinne, mar scil it ljocht des libbens hawwe.
13 Do seine de Farizeën tsjin him: Dû hast sertifikaten fan dysels; dyn rekord is net wier.
14 Jezus antwirde en sei tsjin hjar: Al bitsjut ik fen mysels, dochs is myn bitsjutting wier; mar jimme kinne net sizze wêr't ik kom en wêr't ik hinne gean.
15 Jimme oardielje nei it flêsk; Ik oardielje gjin minske.
16 En dochs as ik oardielje, is myn oardiel wier: hwent ik bin net allinne, mar ik en de Heit dy't my stjûrd hat.
17 It is ek biskreaun yn jins wet, dat it tsjûgenis fen twa mannen wier is.
18 Ik bin ien dy't tsjûget fan mysels, en de Heit dy't my stjoerde tsjûget fan my.
19 Do seine hja tsjin him: Hwer is dyn Heit? Jezus antwirde: Jimme kenne my net, noch myn Heit: as jim My kenne, soene jim myn Heit ek kenne.
20 Dizze wurden spriek Jezus yn 'e skatkiste, wylst Er yn 'e timpel learde: en gjinien lei him de hannen oan; hwent syn oere wie noch net kommen.
21 Do sei Jezus nochris tsjin hjar: Ik gean myn wei, en jimme scille My siikje, en jimme scille stjerre yn jimme sûnden: dêr't Ik hinnegean, kinne jimme net komme.
22 Do seine de Joaden: Sil er himsels deadzje? hwent hy seit: Wêr't ik hinnegean, kinne jimme net komme.
23 En hy sei tsjin hjar: Jimme binne fen ûnderen; Ik bin fan boppen: jimme binne fan dizze wrâld; Ik bin net fan dizze wrâld.
24 Ik sei dêrom tsjin jimme, dat jimme yn jimme sûnden stjerre scille; hwent as jimme net leauwe dat ik it bin, scille jimme yn jimme sûnden stjerre.
25 Do seine hja tsjin him: Hwa bistû? En Jezus sei tsjin hjar: Sels itselde dat Ik jimme fan it begjin ôf sein haw.
26 Ik haw in protte dingen te sizzen en te oardieljen oer jo: mar Hy dy't my stjûrd hat, is wier; en ik spriek ta de wrâld wat ik fan him heard haw.
27 Hja bigrepen net, dat er tsjin hjar spriek fen 'e Heit.
28 Do sei Jezus tsjin hjar: As jimme de Minskesoan opheven hawwe, den scille jimme witte dat Ik it bin, en dat Ik neat út Mysels doch; mar lyk as myn Heit my leard hat, sprek ik dizze dingen.
29 En dy't my stjûrd hat, is by my: de Heit hat my net allinne litten; hwent ik doch altyd de dingen dy't him wol.
30 Do't er dizze wirden spriek, leauden in protte yn him.
31 Do sei Jezus tsjin dy Joaden dy't yn Him leauden: As jimme bliuwe yn myn wird, den binne jimme wier myn learlingen;
32 En jimme scille de wierheit kenne, en de wierheit scil jimme frij meitsje.
33 Hja antwirden him: Wy binne Abrahams sied, en wy hawwe nea in minske slaven west; hoe sizze jo: Jimme scille frijmakke wirde?
34 Jezus antwirde hjar: Wiswier, wier, ik sis jimme: hwa't sûnde docht, is in tsjinstfeint fen 'e sûnde.

35 En de tsjinstfeint bliuwt net yn it hûs foar ivich, mar de Soan bliuwt yn ivichheit.
36 As de Soan jimme dêrom frij meitsje scil, scille jimme wier frij wêze.
37 Ik wit dat jimme Abrahams sied binne; mar jimme bisiikje my to deadzjen, hwent myn wird hat gjin plak yn jimme.
38 Ik sprek hwet ik by myn Heit sjoen haw, en jimme dogge hwet jimme by jimme heit sjoen hawwe.
39 Hja antwirden en seine tsjin him: Abraham is ús heit. Jezus sei tsjin hjar: As jimme Abrahams bern wierne, soene jimme de wirken fen Abraham dwaen.
40 Mar no siikje jimme my to deadzjen, in man dy't jimme de wierheit ferteld hat, dy't ik fen God heard haw: dat hat Abraham net dien.
41 Jimme dogge de dieden fen jimme heit. Do seine se tsjin him: Wy binne net berne út hoererij; wy hawwe ien Heit, God.
42 Jezus sei tsjin hjar: As God jimme Heit wier, scoene jimme My leafhawwe; ek bin ik net út mysels kommen, mar hy hat my stjûrd.
43 Hwerom forstean jimme myn rede net? ek om't jimme myn wird net hearre kinne.
44 Jimme binne fen jimme heit de duvel, en de begearten fen jimme heit scille jimme dwaen. Hy wie in moardner fan it begjin ôf, en bleau net yn 'e wierheid, om't der gjin wierheid yn him is. As er in leagen sprekt, sprekt er út syn eigen: hwent hy is in liger, en de heit derfan.
45 En om't ik jimme de wierheid sis, leaue jimme my net.
46 Hwa fen jimme oertsjûget my fen sûnde? En as ik de wierheid sis, wêrom leauwe jim my dan net?
47 Dy't út God is, harket Gods wirden: jimme harkje dêrom net, om't jimme net út God binne.
48 Do antwirden de Joaden en seine tsjin him: Sizze wy net goed, datstû in Samaritaan bist en in duvel hast?
49 Jezus antwirde: Ik haw gjin duvel; mar ik earje myn Heit, en jimme meitsje my skande.
50 En ik siikje myn eigen gloarje net: der is ien dy't siket en oardielet.
51 Wiswier, wier, ik sis jimme: As immen myn sizzen hâldt, scil er de dea nea sjen.
52 Do seine de Joaden tsjin him: Nou witte wy datstû in duvel hast. Abraham is dea, en de profeten; en dû seit: As immen myn sizzen hâldt, scil er de dea nea smakke.
53 Binne jo grutter as ús heit Abraham, dy't dea is? en de profeten binne dea: wa makket josels?
54 Jezus antwirde: As ik mysels earje, is myn eare neat: myn Heit is it dy't my eare; fan wa't jimme sizze, dat Hy jimme God is:
55 Dochs hawwe jimme him net kend; mar ik ken him, en as ik sizze soe: Ik ken him net, dan scil ik in liger wêze lyk as jimme; mar ik ken him, en hâld syn sizzen yn.
56 Jim heit Abraham wie bliid om myn dei to sjen, en hy seach it en wie bliid.
57 Do seine de Joaden tsjin him: Do bist noch gjin fyftich jier âld, en hast Abraham sjoen?
58 Jezus sei tsjin hjar: Wiswier, wier, ik sis jimme, ear't Abraham wie, bin ik.
59 Do naemen hja stiennen op om op him to smiten; mar Jezus ferburgen himsels, en gyng út 'e timpel, gyng troch hjar formidden, en gyng sa foarby.

HAADSTIK 9

1 En do't Jezus foarby gyng, seach er in man dy't blyn wier fen syn berte.
2 En syn learlingen fregen him, sizzende: Meester, hwa hat sûndige, dizze man of syn âlden, dat er blyn berne wier?
3 Jezus antwirde: Noch dizze man hat sûndige, noch syn âlden, mar dat de wurken fan God yn him iepenbier makke wirde.
4 Ik moat de wirken dwaen fen Him dy't my stjûrd hat, wylst it dei is: de nacht komt, dat nimmen wurkje kin.
5 Salang't ik yn 'e wrâld bin, bin ik it ljocht fan 'e wrâld.
6 Do't er dat spritsen hie, spuide er op 'e grûn, en makke klaai fen it spuug, en hy salve de eagen fen 'e bline mei de klaai;
7 En sei tsjin him: Gean hinne, wask him yn 'e fiver fen Siloäm, (dat is nei útlis: Stjûrd).
8 En de buorren, en dy't him earder sjoen hiene dat er blyn wier, seinen: Is dit net dejinge dy't siet en bidde?
9 Guon seine: Dit is hy; oaren seine: Hy is lyk as him, mar hy sei: Ik bin it.
10 Dêrom seine hja tsjin him: Ho binne jins eagen iepengien?
11 Hy antwirde en sei: In man dy't Jezus hjitte hat makke klaai, en salve myn eagen, en sei tsjin my: Gean nei it swimbad fen Siloäm en wask my;
12 Do seine hja tsjin him: Hwer is er? Hy sei: ik wit it net.
13 En hja brochten him ta de Farizeën dy't tefoaren blyn wie.
14 En it wie de sabbat, do't Jezus de klaai makke en syn eagen iepene.
15 Do fregen de Farizeën him ek wer, hoe't er syn eagen krige hie. Hy sei tsjin hjar: Hy lei klaai op myn eagen, en ik wosken, en sjoch.
16 Dêrom seinen guon fen 'e Farizeën: Dizze man is net út God, om't er de sabbat net hâldt. Oaren seine: Hoe kin in minske dy't in sûnder is sokke wûnders dwaan? En der wie in ferdieling ûnder harren.
17 En hja seine wer tsjin de bline: Hwet sizze jo fen him, dat er jins eagen iepene hat? Hy sei: Hy is in profeet.
18 Mar de Joaden leauden net oan him, dat er blyn west hie en syn eagen krige, oant hja de âlden rôpen fen him dy't syn eagen krigen hie.
19 En hja fregen hjar, sizzende: Is dit jimme soan, dy't jimme sizze blyn berne is? hoe sjocht er dan no?
20 Syn âlden antwirden hjar en seine: Wy witte, dat dit ús soan is, en dat er blyn berne is;
21 Mar hwat er nou sjocht, witte wy net; of wa't syn eagen iepene hat, witte wy net: hy is âlder; freegje him: hy sil foar himsels prate.
22 Dy wirden sprieken syn âlden, om't hja de Joaden freesden: hwent de Joaden hiene it al ôfpraat, dat as immen bikende dat er Christus wier, dy scoe út 'e synagoge set wirde.
23 Dêrom seine syn âlden: Hy is mearderheit; freegje him.
24 Do rôpen hja de man dy't blyn wier wer, en seine tsjin him: Jou God de lof: wy witte dat dizze man in sûnder is.
25 En hy antwirde en sei: Oft er in sûnder is of net, ik wit net: ien ding wit ik, dat, wylst ik blyn wie, nou sjoch ik.
26 Do seine hja wer tsjin him: Hwet hat er dy oandien? hoe die er dyn eagen iepen?

27 Hy antwirde hjar: Ik haw it jimme al sein, en jimme hawwe net heard: hwerom scoene jimme it nochris hearre? sille jimme ek syn learlingen wêze?
28 Do smieten hja him en seine: Dû bist syn learling; mar wy binne de learlingen fan Mozes.
29 Wy witte, dat God ta Mozes spritsen hat;
30 De man antwirde en sei tsjin hjar: Hwerom is hjir in wûnderlik ding, dat jimme net witte hwer't er wei is, en dochs hat er myn eagen iepene.
31 No witte wy dat God gjin sûnders harket: mar as immen in oanbidder fan God is en syn wil docht, dy harket er.
32 Sûnt de wrâld bigoun is it net heard, dat immen de eagen iepene hat fen ien dy't blyn berne wier.
33 As dizze man net út God wier, scoe er neat dwaen.
34 Hja antwirden en seine tsjin him: Do bist alhiel yn sûnden berne, en learstû ús? En hja smieten him út.
35 Jezus hearde dat hja him útdreaun hiene; en do't er him foun hie, sei er tsjin him: Leausto yn 'e Soan fan God?
36 En hy antwirde en sei: Hwa is it, Heare, dat ik yn Him leauwe scoe?
37 En Jezus sei tsjin him: Dû hast him beide sjoen, en it is it dy't mei dy sprekt.
38 En hy sei: Heare, ik leau. En hy oanbea him.
39 En Jezus sei: Ta oardiel bin Ik yn dizze wrâld kommen, dat hja, dy't net sjogge, it sjen; en dat hja dy't sjogge blyn makke wirde.
40 En guon fen ’e Farizeën dy’t by him wierne hearden dizze wirden, en seine tsjin him: Binne wy ek blyn?
41 Jezus sei tsjin hjar: As jimme blyn wierne, scoene jimme gjin sûnde hawwe; mar no sizze jimme: Wy sjogge; dêrom bliuwt dyn sûnde oer.

HAADSTIK 10

1 Wiswier, wier, ik sis jimme, dy't net troch de doar yn 'e skieppeskooi komt, mar op in oare kant opklimt, dy is in dief en in rôver.
2 Mar dy’t troch de doar yngiet, is de hoeder fen ’e skiep.
3 De poartewachter docht him iepen; en de skiep hearre syn stim, en hy ropt syn eigen skiep by de namme en liedt se út.
4 En as er syn eigen skiep útjout, gyng er hjar foar, en de skiep folgje him, hwent hja kenne syn stim.
5 En in frjemdling scille hja net folgje, mar foar him flechtsje, hwent hja kenne de stim fen frjemden net.
6 Dizze gelikenis spriek Jezus ta hjarren: mar hja bigrepen net hwet it wierne, dat Er tsjin hjar spriek.
7 Do sei Jezus wer tsjin hjar: Wiswier, wier, Ik siz jimme, Ik bin de doar fen de skiep.
8 Alles wat foar my kommen is, binne dieven en rôvers: mar de skiep harken net.
9 Ik bin de doar: troch my, as immen ynkomt, dy scil forlost wirde, en scil yn en útgean en weide fine.
10 De dief komt net, mar om to stellen, en to deadzjen en to fordjergjen: Ik bin kommen, dat hja it libben hawwe meie en it mear oerfloed hawwe.
11 Ik bin de goede herder: de goede herder jout syn libben foar de skiep.
12 Mar wa’t in hierman is, en net de hoeder, dy’t de skiep net hawwe, sjocht de wolf kommen, en lit de skiep litte en flechtet;
13 De hierman flechtet, hwent hy is in hierman, en hy soarget net foar de skiep.
14 Ik bin de goede herder, en ik ken myn skiep, en bin bekend fan mines.
15 Lykas de Heit My ken, sa ken Ik de Heit: en Ik jou myn libben del foar de skiep.
16 En oare skiep haw ik, dy’t net fan dizze fold binne: dy moat ik ek bringe, en hja scille myn stim hearre; en d'r scil wêze ien kooi en ien hoeder.
17 Dêrom hat myn Heit my leaf, om't ik myn libben deljaan, dat ik it wer nimme mei.
18 Nimmen nimt it fan my ôf, mar ik jou it fan mysels del. Ik haw macht om it del te lizzen, en ik haw macht om it wer te nimmen. Dit gebod haw ik fan myn Heit ûntfongen.
19 Dêrom waerd der wer skeeling ûnder de Joaden om dizze wirden.
20 En in protte fen hjarren seine: Hy hat in duvel en is gek; wêrom hearre jimme him?
21 Oaren seine: Dit binne de wirden net fen ’e dy’t in duvel hat. Kin in duvel de eagen fan 'e blinen iepenje?
22 En it wier to Jeruzalem it hilligingsfeest, en it wier winter.
23 En Jezus gyng yn ’e timpel yn Salomo syn portaal.
24 Do kamen de Joaden om him hinne, en seine tsjin him: Hoe lang litstû ús twivelje? As jo de Kristus binne, fertel it ús dúdlik.
25 Jezus antwirde hjarren: Ik haw it jimme sein, en jimme leauden net;
26 Mar jimme leauwe net, om't jimme net fen myn skiep binne, lyk as Ik jimme sein haw.
27 Myn skiep harkje myn stim, en ik ken se, en hja folgje my:
28 En Ik jow hjarren it ivige libben; en hja scille nea omkomme, en gjinien scil hjar út myn hân rukke.
29 Myn Heit, dy't har My jown hat, is greater as allegearre; en gjinien is by steat om se út 'e hân fan myn Heit te lûken.
30 Ik en myn Heit binne ien.
31 Do namen de Joaden wer stiennen op, om him to stiennen.
32 Jezus antwirde hjar: In protte goede wurken haw Ik jimme dien fen myn Heit; om hokker fan dy wurken stiene jimme my?
33 En de Joaden antwirden him, sizzende: Om in goed wirk stiene wy dy net; mar foar godslastering; en om't jo, dy't in minske binne, josels God meitsje.
34 Jezus antwirde hjar: Is it net biskreaun yn jimme wet: Ik sei: Jimme binne goaden?
35 As er dy goaden neamde, ta hwa’t it wird Gods ta kommen is, en de Skrift kin net brutsen wirde;
36 Siz oer Him, dy't de Heit hillige en yn 'e wrâld stjûrd hat: Do lasterst; hwent ik sei: Ik bin de Soan fan God?
37 As ik de wurken fen myn Heit net doch, leau my net.
38 Mar as ik it doch, hoewol jimme My net leauwe, leau dan de wurken: dat jimme witte en leauwe meije, dat de Heit yn my is, en ik yn him.
39 Dêrom sochten hja wer him to nimmen, mar hy ûntkaam út hjar hân,
40 En gyng wer fuort oer de Jordaan, nei it plak dêr't Johannes earst doopte; en dêr bleau er.
41 En in protte kamen ta him ta en seine: Johannes hat gjin wûnder dien, mar alles hwet Johannes oer dizze man spriek wier wier.

42 En dêr leauden in protte yn him.

HAADSTIK 11

1 En in man wier siik, nammentlik Lazarus, út Bethanië, de stêd fen Maria en hjar suster Martha.
2 (It wie dy Maria, dy't de Heare mei salve salve en syn fuotten mei har hier ôfdroege, hwaens broer Lazarus siik wie.)
3 Dêrom stjûrden syn susters nei him, sizzende: Heare, sjuch, hwa'tstû leafst, is siik.
4 Do't Jezus dat hearde, sei er: Dizze sykte is net ta de dea, mar ta de hearlikheid fan God, dat de Soan fan God dêrmei forhearlike wirde mei.
5 En Jezus hie Martha leaf, en hjar suster, en Lazarus.
6 Do't er den hearde dat er siik wier, bleau er noch twa dagen op it plak dêr't er wier.
7 En dêrnei sei er tsjin syn learlingen: Lit ús wer nei Judéa gean.
8 Syn learlingen sizze tsjin him: Meester, de Joaden hawwe de lêste tiid socht om dy te stienijen; en giest der wer hinne?
9 Jezus antwirde: Binne der net toalve oeren deis? As immen de dei rint, stroffelet er net, om't er it ljocht fan dizze wrâld sjocht.
10 Mar as immen yn 'e nacht rint, stroffelet er, om't der gjin ljocht yn him is.
11 Dit sei er: en dêrnei sei er tsjin hjar: Us freon Lazarus sliept; mar ik gean, dat ik him wekker meitsje mei.
12 Do seine syn learlingen: Heare, as er sliept, scil er goed dwaen.
13 Mar Jezus spriek oer syn dea, mar hja tochten, dat er spritsen hie fen rêst yn 'e sliep.
14 Do sei Jezus dúdlik tsjin hjar: Lazarus is dea.
15 En ik bin bliid om jimme wille, dat ik dêr net wier, om't jimme leauwe meije; lit ús lykwols nei him ta gean.
16 Do sei Thomas, dy't Didymus neamd wurdt, tsjin syn meilearlingen: Lit ús ek gean, dat wy mei him stjerre meije.
17 En do't Jezus kaem, foun er dat er al fjouwer dagen yn it grêf lein hie.
18 En Bethanië wier tichteby Jeruzalem, sa'n fyftjin fierlen ôf;
19 En in protte Joaden kamen ta Martha en Maria, om hjar to treasten oer hjar broer.
20 Martha do't hja hearde, dat Jezus kommen wier, gyng him yn 'e kunde, mar Maria siet stil yn 'e hûs.
21 Do sei Martha tsjin Jezus: Heare, as Jo hjir west hawwe, wier myn broer net stoarn.
22 Mar ik wit, dat sels nou, hwetstû God freegje scille, God it dy jaen scil.
23 Jezus sei tsjin hjar: Dyn broer scil wer opstean.
24 Martha sei tsjin him: Ik wit, dat er yn 'e opstanning op 'e lêste dei wer opstean sil.
25 Jezus sei tsjin hjar: Ik bin de opstanning en it libben;
26 En hwa't libbet en yn My leaut, scil nea stjerre. Leausto dit?
27 Hja sei tsjin him: Ja, Heare, ik leau datstû de Christus bist, de Soan fan God, dy't yn 'e wrâld komme soe.
28 En do't hja dat sein hie, gyng hja op 'e wei, en rôp hjar suster Maria yn 't geheim, sizzende: De Hear is kommen en ropt dy.
29 Do't hja dat hearde, kaem hja gau oerein en kaem by him.
30 No wie Jezus noch net yn 'e stêd kommen, mar wie op dat plak dêr't Martha him moete.
31 En de Joaden, dy't by hjar yn 't hûs wierne, en hjar treasten, do't hja Maria seagen, dat hja hastich oereingyng en útgyng, folgen hjar, sizzende: Hja giet nei it grêf om dêr te skriemen.
32 Do't Maria nou kaem dêr't Jezus wier, en him seach, foel hja foar syn foetten del, sizzende tsjin him: Heare, astû hjir west hast, wier myn broer net stoarn.
33 Do't Jezus hjar skriemen seach, en ek de Joaden skriemen, dy't mei hjar kamen, kreunde er yn 'e geast, en waerd ûnrêstich,
34 En hy sei: Hwer hawwe jimme him lein? Hja seine tsjin him: Heare, kom en sjoch.
35 Jezus skriemde.
36 Do seine de Joaden: Sjuch, hoe't er him leaf hie!
37 En guon fen hjar seinen: Koe dizze man, dy't de eagen fen 'e blinen dien hat, net meitsje dat ek dizze man net stjerre scoe?
38 Jezus den komt den wer yn himsels kreunde yn it grêf. It wie in grot, en dêr lei in stien op.
39 Jezus sei: Nim de stien fuort. Martha, de suster fan de deade, sei tsjin him: Heare, no stjonkt er, hwent hy hat fjouwer dagen dea west.
40 Jezus sei tsjin hjar: Haw Ik dy net sein, datstû, asto leauest, de hearlikheit fan God sjen scoe?
41 Do namen hja de stien wei fen it plak dêr't de deaden lein wier. En Jezus sloech syn eagen op en sei: Heit, ik tankje Jo datstû my heard hast.
42 En ik wist, datstû my altyd harkjest; mar om it folk dat by stiet haw ik it sein, dat hja leauwe meije, datstû my stjûrd hast.
43 En do't er dit spritsen hie, rôp er mei in lûde stimme: Lazarus, kom foart!
44 En de deade kaem út, bûnen oan hannen en foetten mei grêfklean; Jezus sei tsjin hjar: Meitsje him los en lit him gean.
45 Do leauden in protte fan 'e Joaden dy't ta Maria kamen en sjoen hiene wat Jezus dien hie.
46 Mar guon fen hjarren gyngen hjar wei nei de Farizeën, en forhelle hjarren hwet Jezus dien hie.
47 Do sammele de hegepreesters en de Farizeën in rie, en seine: Hwet dogge wy? hwent dizze man docht in protte wûnders.
48 As wy him sa allinne litte litte, scille alle minsken yn him leauwe: en de Romeinen scille komme en ús plak en ús folk nimme.
49 En ien fen hjarren, nammentlik Kajafas, dy't datselde jiers de hegepreester wie, sei tsjin hjar: Jimme witte hielendal neat,
50 Tink net oan, dat it ús nuttich is, dat ien man foar it folk stjerre scil, en dat it hiele folk net omkomt.
51 En dit sei er net út himsels: mar hy hie dat jier hegepreester, en profetearre dat Jezus foar dat folk stjerre soe;
52 En net allinne foar dat folk, mar dat er ek de bern Gods, dy't forstruid wierne, ta ien sammelje scoe.
53 En fen dy deis ôf rieden hja meiinoar om him deade to deadzjen.
54 Jezus rûn dêrom net mear iepen ûnder de Joaden; mar gyng dêrwei nei in lân tichtby de woastenije, yn in stêd dy't Efraïm hjitte, en bleau dêr mei syn learlingen.

55 En it Peaske fan 'e Joaden wie tichtby, en in protte teagen út it lân op foar it Peaske nei Jeruzalem, om harsels te reinigjen.
56 Do sochten hja om Jezus, en sprieken ûnder hjarren, wylst hja yn 'e timpel stiene: Hwet tinke jimme, dat er net ta it feest komme scil?
57 En de oerpreesters en de Farizeën hienen in gebod jûn, dat as immen wist hwer't er wier, dy it oanjaan scoe, dat hja him nimme mochten.

HAADSTIK 12

1 Do kaem Jezus seis dagen foar it Peaske to Bethanië, dêr't Lazarus wier, dy't dea west hie, dy't Hy út 'e deaden opwekke.
2 Dêr makken hja him in miel; Martha tsjinne, mar Lazarus wie ien fan harren dy't by him oan tafel sieten.
3 Do naem Maria in poun fen nardussalve, tige kostlik, en salve de foetten fen Jezus, en fage syn fuotten mei har hier, en it hûs waerd fol mei de rook fen ’e salve.
4 Do sei ien fen syn learlingen, Judas Iskariot, Simons soan, dy't him forriede scoe:
5 Hwerom waerd dizze salve net ferkocht foar trijehûndert penningen, en jûn oan de earmen?
6 Dit sei er, net dat er om de earmen soarge; mar om't er in dief wie, en de tas hie, en droech hwat der yn stie.
7 Do sei Jezus: Lit hjar stean;
8 Hwent de earmen hawwe jimme altyd by jimme; mar my hawwe jim net altyd.
9 In protte Joaden wisten dêrom, dat er dêr wier, en hja kamen net allinne om 'e wille fan Jezus, mar om ek Lazarus te sjen, dy't Hy út 'e deaden opwekke hie.
10 Mar de oerpreesters rieplachten dat hja Lazarus ek deadzje mochten;
11 Om't troch him in protte fan 'e Joaden fuortgongen en yn Jezus leauden.
12 De oare deis in protte minsken dy’t op it feest kamen, do’t hja hearden dat Jezus nei Jeruzalem kaam,
13 Do naem hja palmtûken, en gyng him yn ’e miette, en rôp: Hosannah, Lokich is de kening fen Israël, dy’t komt yn ’e namme des Heare.
14 En Jezus, do't er in jonge ezel foun hie, siet derop; sa't it skreaun is,
15 Eangje net, dochter Sions, sjuch, jins kening komt, sittend op in ezelfol.
16 Dy dingen bigrepen syn learlingen earst net: mar do’t Jezus forhearlike waerd, tochten hja hjar yn it tinken, dat dizze dingen fen him biskreaun wierne, en dat hja him dizze dingen dien hiene.
17 En it folk dat by him wier, do’t er Lazarus út syn grêf rôp en him út ’e deaden opwekke, makken it bewiis.
18 Dêrom moete it folk him ek, om’t hja hearden dat er dit wûnder dien hie.
19 Do seine de Farizeën ûnder hjarren: Snûgje jimme, dat jimme neat oerwinne? sjuch, de wrâld is him efternei gien.
20 En d'r wiene guon Griken ûnder har, dy't opkamen om op it feest te oanbidden:
21 Dy kaem den ta Filippus, dy't út Betsaida yn Galiléa wier, en begearde him, sizzende: Hear, wy soene Jezus sjen.
22 Filippus kaem en fortelde Andréas; en Andréas en Filippus sizze it Jezus wer.
23 En Jezus antwirde hjar, sizzende: De oere is kommen, dat de Minskesoan forhearlike wirde scil.
24 Wiswier, wier, ik sis jimme: As in nôt nôt net yn ’e ierde falt en stjert, bliuwt it allinne; mar as it stjert, bringt it folle frucht.
25 Dy’t syn libben leaf hat, scil it forlieze; en wa't syn libben haat yn dizze wrâld, sil it hâlde ta it ivige libben.
26 As immen my tsjinnet, lit dy my folgje; en wêr't ik bin, dêr scil ek myn tsjinstfeint wêze: as immen My tsjinnet, dy scil myn Heit earje.
27 Nou is myn siele ûnrêstich; en wat sil ik sizze? Heit, rêd my fan dizze oere: mar dêrom bin ik ta dizze oere kommen.
28 Heit, ferhearlikje jins namme. Do kaem der in stimme út 'e himel, sizzende: Ik haw it beide forhearlike en sil it wer forhearlikje.
29 En it folk dat by stie en hearde, sei dat it tongere; oaren seine: In ingel spriek ta him.
30 Jezus antwirde en sei: Dizze stim is net om my kaem, mar om jimme wille.
31 No is it oardiel fen dizze wrâld: nou scil de foarst fen dizze wrâld fordreaun wirde.
32 En ik scil alle minsken ta my lûke, as ik fen ’e ierde forheven wirde.
33 Dit sei er, oantsjuttend hokker dea er stjerre scoe.
34 It folk antwirde him: Wy hawwe út ’e wet heard dat Kristus ivich bliuwt; en hoe sizze jo: De Minskesoan moat opheven wurde? hwa is dizze Minskesoan?
35 Do sei Jezus tsjin hjar: Noch in lyts skoft is it ljocht by jimme. Rinne wylst jimme it ljocht hawwe, dat it tsjuster net oer jimme komt: hwent dy't yn it tsjuster rint, wit net wêr't er hinne giet.
36 Wylst jimme ljocht hawwe, leau yn it ljocht, dat jimme bern fan it ljocht wêze meije. Dizze dingen spriek Jezus, en gyng fuort en ferburgen him foar hjar.
37 Mar al hie er foar hjarren safolle wûnders dien, dochs leauden hja net yn him:
38 Dat it wird fen de profeet Jesaja folbrocht wirde scoe, dat er spritsen hat: Heare, hwa hat ús forteld leaud? en oan hwa is de earm des Heare iepenbiere?
39 Dêrom koenen hja net leauwe, hwent dat Jesaja nochris sei:
40 Hy hat hjar eagen blyn makke en hjar hert ferhurde; dat hja net mei hjar eagen sjen scoe, noch mei hjar hert forstean, en bekeard wirde, en ik hjar genêze scoe.
41 Dit sei Jesaja, do’t er syn hearlikheit seach en oer him spriek.
42 Mar ûnder de oersten leauden ek in protte yn him; mar fanwegen de Fariseeërs hawwe se him net beliden, dat se net út 'e synagoge ferset wurde soene.
43 Hwent hja hiene de lof fen ’e minsken mear leaf as de lof fen God.
44 Jezus rôp en sei: Wa't yn my leaut, leaut net yn my, mar yn Him dy't my stjûrd hat.
45 En dy’t my sjucht, sjocht Him dy’t my stjûrd hat.
46 Ik bin in ljocht yn 'e wrâld kommen, dat elk dy't yn My leaut net yn it tsjuster bliuwe scil.
47 En as immen myn wirden harket en net leaut, ik oardielje him net: hwent Ik bin net kommen om de wrâld to oardieljen, mar om de wrâld to rêdden.
48 Dy’t my ôfwiist en myn wirden net oannimt, hat ien dy’t him oardielet: it wird dat ik spritsen haw, dat scil him oardielje op ’e lêste deis.

49 Hwent ik haw net oer mysels sprutsen; mar de Heit dy't my stjûrd hat, dy hat my in gebod jûn, hwat ik sizze scoe en hwat ik sprekke scoe.
50 En ik wit dat syn gebod it ivich libben is: alles wat ik dêrom sprekke, lyk as de Heit tsjin my sein hat, dat sprek ik.

HAADSTIK 13

1 No foar it feest fan it Peaske, doe't Jezus wist dat syn oere kommen wie dat er út dizze wrâld nei de Heit gean soe, nei't er syn eigen leafhawwe dy't yn 'e wrâld wiene, hat er se leafhawwe oant it ein ta.
2 En it jûnsmiel wie einige, en de duvel hie no Judas Iskariot, Simons soan, yn it hert set om him te ferrieden;
3 Jezus wist dat de Heit alle dingen yn syn hannen jûn hie, en dat er fan God kommen wie en nei God gyng;
4 Hy gyng oerein fen it jûnsmiel, en lei syn klean ôf; en naem in handoek en omgorde him.
5 Dêrnei geat er wetter yn in bak, en bigoun de foetten fan 'e learlingen te waskjen en se ôf te feien mei it handoek dêr't er mei omgord wier.
6 Do kaem er by Simon Petrus, en Petrus sei tsjin him: Heare, woskstû myn fuotten?
7 Jezus antwirde en sei tsjin him: Hwet ik doch, witte jo nou net; mar dû scilst it hjirnei witte.
8 Petrus sei tsjin him: Dû scilst myn fuotten nea waskje. Jezus antwirde him: As ik dy net waskje, hast gjin diel mei my.
9 Simon Petrus sei tsjin him: Heare, net allinne myn fuotten, mar ek myn hannen en myn holle.
10 Jezus sei tsjin him: Dy't wosken is, hoecht net oars as syn foetten to waskjen, mar is suver suver: en jimme binne rein, mar net allegearre.
11 Hwent hy wist hwa't him forriede scoe; dêrom sei er: Jimme binne net allegearre rein.
12 En nei't er hjar foetten wosken hie en syn klean nommen hie en wer delsetten wier, sei er tsjin hjar: Witte jimme hwet ik jimme dien haw?
13 Jimme neame my Master en Hear, en jimme sizze goed; want sa bin ik.
14 As ik den, jimme Hear en Hear, jimme foetten wosken haw; jimme moatte ek inoars fuotten waskje.
15 Hwent Ik haw jimme in foarbyld jown, dat jimme dwaen scille lyk as Ik jimme dien haw.
16 Wiswier, wier, ik sis jimme, de tsjinstfeint is net greater as syn hear; en hy dy't stjoerd is net grutter as hy dy't him stjoerd hat.
17 As jimme dizze dingen witte, lokkich binne jimme as jimme se dogge.
18 Ik sprek net oer jimme allegearre: ik wit hwa't ik útkard haw, mar dat de Skrift folbrocht wirde mei: Dy't mei my brea yt, hat de hakke tsjin my ophelle.
19 Nou sis ik it jimme foar't it komt, dat jimme, as it bard is, leauwe meije dat ik it bin.
20 Wiswier, wier, ik sis jimme: Wa't ûntfangt wa't ik stjoer, ûntfangt my; en dy't my ûntfangt, ûntfangt Him dy't my stjûrd hat.
21 Do't Jezus dat sein hie, waerd er yn 'e geast ûnrêstich, en tsjûge en sei: Wiswier, wier, ik sis jimme, dat ien fen jimme My forriede scil.
22 Do seagen de learlingen inoar oan, twiveljend oer hwa't er spriek.
23 No lei ien fen syn learlingen op Jezus 'e boezem, dy't Jezus leaf hie.
24 Simon Petrus den winkte him, dat er freegje scoe hwa't it wêze scoe fen hwa't er spriek.
25 Do, dy op Jezus syn boarst lei, sei tsjin Him: Heare, hwa is it?
26 Jezus antwirde: Hy is it, hwa't ik in sop jaen scil, as ik it dipped haw. En do't er it sop dip hie, joech er it oan Judas Iskariot, de soan fen Simon.
27 En nei it sop kaem de satan yn him. Do sei Jezus tsjin him: Dat do dochst, doch gau.
28 No wist gjinien oan tafel, hwerom er dit tsjin him spritsen hie.
29 Hwent guon fen hjar tochten, om't Judas de tas hie, dat Jezus tsjin him sein hie: Keapje dat wat wy nedich hawwe foar it feest; of, dat er wat oan 'e earmen jaen scoe.
30 Do gyng er de sop krige, gyng der daliks út: en it wier nacht.
31 Dêrom, do't er útgien wier, sei Jezus: No is de Minskesoan forhearlike, en God is yn him forhearlike.
32 As God yn him forhearlike wirdt, den scil God him ek yn himsels forhearlikje, en him daliks forhearlikje.
33 Berntsjes, noch in lyts skoft bin ik by jimme. Jimme scille my sykje, en lyk as ik tsjin de Joaden sei: Wêr't ik hinnegean, kinne jimme net komme; sa no sis ik dy.
34 In nij gebod jou ik jimme, dat jimme inoar leafhawwe; lyk as ik jimme ljeaf haw, dat jimme ek inoar leaf ha.
35 Hjirmei scille alle minsken witte dat jimme myn learlingen binne, as jimme inoar leafde hawwe.
36 Simon Petrus sei tsjin him: Heare, wêr gean jo hinne? Jezus antwirde him: Wêr't ik hinnegean, do kinst my no net folgje; mar dû scilst my dêrnei folgje.
37 Petrus sei tsjin him: Heare, hwerom kin ik Jo nou net folgje? Ik sil myn libben deljaan om jo wille.
38 Jezus antwirde him: Scilstû dyn libben delsette om myn wille? Wiswier, wier, ik sis dy: De hoanne scil net kraaie, oantstû my trijeris wegere hast.

HAADSTIK 14

1 Lit jimme hert net ûnrêstich wirde: jimme leauwe yn God, leau ek yn my.
2 Yn myn Heits hûs binne in protte hearehuzen: as it net sa wier, scoe ik it jimme sein hawwe. Ik gean om in plak foar jo te meitsjen.
3 En as ik hinnegean en dy in plak klearmeitsje, den scil Ik weromkomme en dy by my oannimme; dat dêr't ik bin, dêr meie jim ek wêze.
4 En wêr't ik hinnegean, witte jimme, en de wei witte jimme.
5 Tomas sei tsjin him: Heare, wy witte net wêrstû hinnegiest; en hoe kinne wy de wei witte?
6 Jezus sei tsjin him: Ik bin de wei, de wierheid en it libben: gjinien komt ta de Heit as troch My.
7 As jimme My kend hiene, soene jimme myn Heit ek kennen hawwe, en fen nou ôf kenne jimme Him en hawwe Him sjoen.
8 Filippus sei tsjin him: Heare, lit ús de Heit sjen, en it is ús genôch.

9 Jezus sei tsjin him: Haw ik sa lang by dy west, en dochs hawwe jo my net kend, Filippus? wa't my sjoen hat, hat de Heit sjoen; en hoe sizze jo dan: Lit ús de Heit sjen?
10 Leausto net dat ik yn 'e Heit bin, en de Heit yn my? de wurden dy't ik tsjin jimme sis, sprek ik net út mysels: mar de Heit dy't yn my wennet, dy docht de wurken.
11 Leau my dat ik yn 'e Heit bin, en de Heit yn my: oars leau my om 'e wille fan' e wurken.
12 Wiswier, wier, ik sis jimme, dy't yn My leaut, de wirken dy't ik doch, scil er ek dwaen; en gruttere wurken as dizze scil er dwaen; hwent ik gean nei myn Heit.
13 En hwet jimme ek freegje scille yn myn namme, dat scil ik dwaen, dat de Heit forhearlike wirde mei yn de Soan.
14 As jimme hwat freegje scille yn myn namme, den scil ik it dwaen.
15 As jimme my leafhawwe, hâld myn geboaden.
16 En Ik scil de Heit bidde, en Hy scil jimme in oare Trooster jaen, dat er foar altyd by jimme bliuwe mei;
17 Ek de Geast fen 'e wierheit; dy't de wrâld net ûntfange kin, om't se him net sjocht en him net ken; mar jim kenne him; hwent hy wennet by dy en scil yn dy wêze.
18 Ik scil dy net treastleas litte: Ik scil ta dy komme.
19 Noch in lyts skoftke, en de wrâld sjocht my net mear; mar jimme sjogge my: om't ik libbe, scille jimme ek libje.
20 Op dy deis scille jimme witte dat Ik yn myn Heit bin, en jimme yn My, en Ik yn jimme.
21 Dy't myn geboaden hat en se hâldt, dy is it dy't My leaf hat: en dy't My leaf hat, sil troch myn Heit leafhawwe wurde, en ik scil him leafhawwe en mysels oan him iepenbierje.
22 Judas sei tsjin him, net Iskariot: Heare, hoe komt it, datstû dysels oan ús iepenbierje silst en net oan 'e wrâld?
23 Jezus antwirde en sei tsjin him: As in man My leaf hat, scil er myn wirden hâlde;
24 Dy't My net leaf hat, hâldt myn spreuken net: en it wurd dat jimme hearre is net fan my, mar fan de Heit dy't My stjûrd hat.
25 Dizze dingen haw ik ta jimme spritsen, wylst ik noch by jimme oanwêzich bin.
26 Mar de Trooster, dy't de Hillige Geast is, dy't de Heit yn myn namme stjoere scil, dy scil jimme alles leare en jimme alles yn 't tinken bringe, hwet Ik jimme ek sein haw.
27 Frede lit ik jimme efter, myn frede jow ik jimme: net lyk as de wrâld jowt, jou Ik jimme. Lit dyn hert net eangje, en lit it net bang wêze.
28 Jimme hawwe heard hoe't ik tsjin jimme sei: Ik gean fuort en kom wer ta jimme. As jimme my leafhawwe, soene jimme bliid wêze, om't ik sei: Ik gean nei de Heit, hwent myn Heit is grutter as ik.
29 En nou haw ik it jimme sein foardat it barde, dat jimme, as it bard is, leauwe meije.
30 Hjirnei scil ik net folle mei dy prate: hwent de foarst fen dizze wrâld komt en hat neat yn my.
31 Mar dat de wrâld witte mei dat ik de Heit ljeaf; en lyk as de Heit my gebod joech, sa doch ik. Kom oerein, lit ús hjirwei gean.

HAADSTIK 15

1 Ik bin de wiere wynstôk, en myn Heit is de boer.
2 Elke tûke yn my, dy't gjin frucht draacht, nimt er wei: en elke tûke dy't frucht draacht, dy reinigt er, dat it mear frucht bringe mei.
3 No binne jimme rein troch it wird dat Ik ta jimme spritsen haw.
4 Bliuw yn my, en ik yn dy. Lykas de tûke fan himsels gjin frucht drage kin, as er net yn 'e wynstôk bliuwt; net mear kinne jim, as jim bliuwe yn my.
5 Ik bin de wynstôk, jimme binne de tûken: dy't yn my bliuwt, en ik yn him, dy bringt in protte frucht: hwent sûnder my kinne jimme neat dwaen.
6 Hwennear't in man net yn my bliuwt, den wirdt er forstoarn as in tûke, en is fordroege; en de minsken sammelje se en smieten se yn it fjûr, en se wurde ferbaarnd.
7 As jimme yn My bliuwe, en myn wirden yn jimme bliuwe, den scille jimme freegje hwet jimme wolle, en it scil jimme dien wirde.
8 Hjiryn is myn Heit ferhearlike, dat jimme in protte frucht drage; sa scille jimme myn learlingen wêze.
9 Lykas de Heit My leaf hat, sa haw ik jimme leafhawwe: bliuw yn myn leafde.
10 As jimme myn geboaden hâlde, scille jimme yn myn leafde bliuwe; lyk as ik de geboaden fan myn Heit hâlden haw en yn syn leafde bliuw.
11 Dizze dingen haw ik ta jimme spritsen, dat myn blydskip yn jimme bliuwe scil, en dat jimme blydskip fol wêze scoe.
12 Dit is myn gebod, dat jimme inoar leafhawwe, lyk as Ik jimme ljeaf haw.
13 Gjinien hat gruttere leafde as dizze, dat in minske syn libben deljout foar syn freonen.
14 Jimme binne myn freonen, as jimme dogge hwet ik jimme gebiede.
15 Fan no ôf neam ik jimme gjin tsjinstfeinten; hwent de tsjinstfeint wit net hwet syn hear docht: mar ik haw jimme freonen neamd; hwent alles dat ik fan myn Heit heard haw, haw ik jimme bekend makke.
16 Jimme hawwe my net útkard, mar ik haw jim útkard en jo ornearre, dat jim hinnegean en frucht bringe, en dat jim frucht bliuwe scoe: dat alles wat jim de Heit freegje yn myn namme, Hy it jim jaen meije. .
17 Dit gebied ik jimme, dat jimme inoar leafhawwe.
18 As de wrâld jimme hate, den witte jimme dat hja my hate foardat hja jimme hate.
19 As jimme fen 'e wrâld wierne, scoe de wrâld syn eigen leafhawwe: mar om't jimme net fen 'e wrâld binne, mar Ik haw jimme út 'e wrâld útkard, dêrom hat de wrâld jimme.
20 Tink oan it wird dat Ik jimme sein haw: De tsjinstfeint is net greater as syn hear. As hja my forfolge hawwe, scille hja dy ek forfolgje; as hja myn wird hâlden hawwe, den scille hja dy ek hâlde.
21 Mar al dizze dingen scille hja jimme dwaen om myn namme, om't hja Him net kenne dy't my stjûrd hat.
22 As ik net kommen wier en ta hjar spritsen wier, den hienen hja gjin sûnde, mar nou hawwe hja gjin mantel foar hjar sûnde.
23 Dy't my hatet, hatet ek myn Heit.
24 As ik de wirken ûnder hjarren net dien hie, dy't gjin oar dien hie, dan hiene hja gjin sûnde hân: mar nou hawwe hja beide sjoen en hate hja my en myn Heit.
25 Mar dit bart, dat it wird folbrocht wirde scil, dat yn hjar wet biskreaun stiet: Hja haten my sûnder reden.

26 Mar as de Trooster komt, dy't Ik jimme stjoere sil fan 'e Heit, de Geast fan 'e wierheid, dy't útgiet fan 'e Heit, scil er fan my tsjûgje:
27 En jimme scille ek tsjûgje, hwent jimme hawwe by my west fan it begjin ôf.

HAADSTIK 16

1 Dizze dingen haw ik tsjin jimme spritsen, dat jimme net misledigje scoene.
2 Hja scille jimme út ’e synagogen sette: ja, de tiid komt, dat hwa’t jimme deadet scil tinke dat er God tsjinst docht.
3 En dizze dingen sille hja jimme dwaen, om't hja de Heit net hawwe kend, noch my.
4 Mar dizze dingen haw ik jimme sein, dat jimme, as de tiid komt, yntinke meije, dat Ik jimme fen hjar hawn haw. En dizze dingen haw ik jo net yn it begjin sein, om't ik by jo wie.
5 Mar nou gean ik nei Him dy’t my stjûrd hat; en net ien fan jimme freget my: Wêr geane jo hinne?
6 Mar om't ik dizze dingen tsjin jimme sein haw, hat fertriet dyn hert folmakke.
7 Dochs sis ik jimme de wierheid; It is foar jo handich dat ik fuortgean: want as ik net fuortgean, sil de Trooster net ta jo komme; mar as ik fuortgean, scil ik him nei dy stjoere.
8 En as er komt, scil er de wrâld fan sûnde, en fan gerjuchtichheit en fan oardiel bestraffe:
9 Fen sûnde, om't hja net yn My leauwe;
10 Fen gerjochtichheid, hwent ik gean nei myn Heit, en jimme sjogge my net mear;
11 Fen oardiel, hwent de oerste fen dizze wrâld wirdt rjuchte.
12 Ik haw jimme noch in protte te sizzen, mar jimme kinne se no net drage.
13 Mar as er komt, de Geast fen ’e wierheit, scil er jimme yn ’e hiele wierheid liede: hwent hy scil net út himsels prate; mar alles wat er hearre scil, dat scil er sizze: en hy scil jimme de kommende dingen litte litte.
14 Hy scil My forhearlikje, hwent Hy scil fen myne oannimme en it jimme toanje.
15 Alle dingen dy't de Heit hat, binne mines: dêrom sei ik, dat er fan mines nimme scil en it jimme sjen litte.
16 In lyts skoftsje, en jimme scille my net sjen;
17 Do seine guon fen syn learlingen ûnder hjarren: Wat is dit dat er tsjin ús seit: In lyts skoft, en jimme scille my net sjen; Heit?
18 En hja seine: Hwet is dit, dat er seit: In lyts skoft? wy kinne net sizze wat er seit.
19 Nou wist Jezus, dat hja him freegje woene, en sei tsjin hjar: Freegje jimme ûnder inoar, dat ik sei: In lyts skoft, en jimme scille my net sjen; ?
20 Wiswier, wier, ik sis jimme, dat jimme skrieme en jammerje, mar de wrâld scil bliid wêze: en jimme scille fertrietlik wêze, mar jimme leed scil feroare wurde yn blydskip.
21 In frou, dy’t yn barens is, hat fertriet, om’t har oere kommen is: mar sadree’t hja fan it bern berne is, tinkt se net mear oan de eangstme, út blydskip dat in man yn ’e wrâld berne is.
22 En dû hast no dus fortriet, mar ik scil dy wer sjen, en dyn hert scil forbliidzje, en jimme wille nimt gjinien fen jimme.
23 En dy deis scille jimme my neat freegje. Wiswier, wier, ik sis jimme: Hwet jimme de Heit ek freegje scille yn myn namme, dat scil Hy jimme jaen.
24 Oant no ta hawwe jimme neat frege yn myn namme: freegje, en jimme scille ûntfange, dat jimme blydskip fol wêze mei.
25 Dizze dingen haw ik ta jimme spritsen yn spreuken: mar de tiid komt, dat ik net mear ta jimme sprekke scil yn spreuken, mar Ik scil jimme dúdlik sjen litte fen 'e Heit.
26 Op dy deis scille jimme yn myn namme freegje: en Ik siz jimme net, dat Ik de Heit foar jimme bidde scil:
27 Hwent de Heit sels hat jimme leaf, om't jimme My leaf hawwe en leaud hawwe dat ik fen God útgien bin.
28 Ik bin út 'e Heit kommen, en bin yn 'e wrâld kommen: wer ferlitte ik de wrâld en gean nei de Heit.
29 Syn learlingen seine tsjin him: Sjuch, no sprekstû frij, en sprekke gjin sprekwurd.
30 No binne wy der wis fan datstû alles witst en net nedich hast dat immen dy freegje scoe: dêrmei leauwe wy datstû út God gien binne.
31 Jezus antwirde hjar: Leauwe jimme nou?
32 Sjuch, de ûre komt, ja, is no kommen, dat jimme forstruid wirde scille, elk nei syn eigen, en my allinne litte scille: en dochs bin ik net allinne, hwent de Heit is mei my.
33 Dit haw ik ta jimme sein, dat jimme frede hawwe meie yn my. Yn 'e wrâld sille jim ferdrukking hawwe: mar wês moedich; Ik haw de wrâld oerwûn.

HAADSTIK 17

1 Dizze wirden spriek Jezus, en hy sloech syn eagen nei de himel, en sei: Heit, de oere is kommen; ferhearlikje jins Soan, dat jins Soan dy ek forhearlikje mei:
2 Lykas jo him macht jown hawwe oer alle flêsk, dat er it ivige libben jaen scil oan allegearre as jo him jown hawwe.
3 En dit is it ivige libben, dat hja Jo kenne, de iennichste wiere God, en Jezus Kristus, dy’t Jo stjûrd hawwe.
4 Ik haw Jo forhearlike op ’e ierde: Ik haw klear it wirk dat Jo my jown hawwe.
5 En no, o Heit, ferhearlikje my mei dysels mei de hearlikheid dy't ik by dy hie foardat de wrâld wie.
6 Ik haw jins namme iepenbiere oan 'e minsken dy't Jo my út 'e wrâld jown hawwe; en hja hawwe jins wird hâlden.
7 Nou hawwe hja witten, dat alles hwetstû my jown hast fen dy is.
8 Hwent Ik haw hjarren de wirden jown dy’t Jo my jown hawwe; en hja hawwe se oannommen, en witte wis dat ik fan dy útgien bin, en hja hawwe leaud datstû my útstjoerd hast.
9 Ik bid foar hjar: Ik bid net foar de wrâld, mar foar dyjingen dy't Jo my jown hawwe; hwent hja binne dyn.
10 En al myn is dyn, en dyn is mines; en ik bin yn hjarren forhearlike.
11 En nou bin ik net mear yn ’e wrâld, mar dizze binne yn ’e wrâld, en ik kom ta dy. Hillige Heit, hâld troch jins eigen namme dejingen dy't jo my jûn hawwe, dat se ien wêze meie, lykas wy binne.
12 Wylst ik by hjarren yn ’e wrâld wie, haw ik se yn jins namme bewarre; dat de Skrift folbrocht wurde soe.
13 En nou kom ik ta dy; en dizze dingen sprek ik yn 'e wrâld, dat hja myn freugde yn harsels folbrocht hawwe meie.

14 Ik haw hjarren jins wird jown; en de wrâld hat se hate, om't se net fan 'e wrâld binne, lykas ik net fan 'e wrâld bin.
15 Ik bid net datstû hjar út ’e wrâld nimme scilst, mar datstû hjar biwarje scoest foar it kweade.
16 Hja binne net fen ’e wrâld, lyk as ik net fen ’e wrâld bin.
17 Hilligje se troch jins wierheit: jins wird is wierheit.
18 Lykas Jo my yn ’e wrâld stjoerd hawwe, sa haw Ik se ek yn ’e wrâld stjûrd.
19 En om hjar wille hilligje ik mysels, dat hja ek hillige wirde meie troch de wierheid.
20 En ik bid net foar dizze allinne, mar ek foar dyjingen dy’t yn My leauwe scille troch hjar wird;
21 Dat hja allegearre ien wirde meije; lykas jo, Heit, yn my binne en ik yn jo, dat se ek yn ús ien wêze meie: dat de wrâld leauwe mei dat jo my stjoerd hawwe.
22 En de hearlikheid dy’tstû My jown hast, haw Ik hjarren jown; dat se ien wêze kinne, lykas wy ien binne:
23 Ik yn hjar, en do yn my, dat hja yn ien folmakke wirde meije; en dat de wrâld witte meie datstû my stjoerd hast en hjar leaf hast, lyk asto my ljeaf hast.
24 Heit, ik wol dat ek hja, dy’t Jo my jown hawwe, by my binne dêr’t ik bin; dat hja myn hearlikheit sjen meije, dy't Jo my jown hawwe: hwent Jo hawwe my leaf foar de grûnslach fen 'e wrâld.
25 O rjuchtfeardige Heit, de wrâld hat dy net kend, mar ik ken dy, en dizzen hawwe witten datstû my stjoerd hast.
26 En ik haw hjarren jins namme forkend, en ik scil dy forklearje, dat de leafde dêr’tstû my mei leafhawwe hast yn hjar wêze mei, en ik yn hjarren.

HAADSTIK 18

1 Do't Jezus dizze wirden spritsen hie, gyng er mei syn learlingen oer de beek Cedron, dêr't in tún wier, dêr't er yn kaem, en syn learlingen.
2 En Judas, dy’t him forried, koe it plak ek, hwent Jezus gyng dêr faek mei syn learlingen ta.
3 En Judas, nei't er in keppel mannen en offisieren krige fen 'e hegepreesters en Farizeën, kaem dêr mei lantearnen en fakkels en wapens.
4 Jezus den, wittende alles hwet oer him komme scoe, gyng út en sei tsjin hjar: Hwa siikje jimme?
5 Hja antwirden him: Jezus fen Nazareth. Jezus sei tsjin harren: Ik bin it. En Judas, dy't him ferriede, stie by hjarren.
6 Do’t er doe tsjin hjar sei: Ik bin it, gongen hja efterút en foelen op ’e grûn.
7 Do frege er hjarren wer: Hwa siikje jimme? En hja seine: Jezus fen Nazareth.
8 Jezus antwirde: Ik haw jimme sein dat ik it bin;
9 Dat it wird folbrocht wirde scoe, dat er spritsen hat: Fan hwa't Jo my jown hawwe, haw ik gjinien forlern.
10 Do luts Simon Petrus it mei in swird, en sloech de tsjinstfeint fan de hegepreester, en snie syn rjuchterear ôf. De tsjinstfeint hiet Malchus.
11 Do sei Jezus tsjin Petrus: Stek dyn swurd yn 'e skede: de beker, dy't myn Heit My jown hat, scil Ik dy net drinke?
12 Do namen de bende en de kaptein en de ofsieren fen ’e Joaden Jezus en bûnen him,
13 En hy late him earst nei Annas; hwent hy wier Kajafas skoanheit, dy't datselde jiers hegepreester wie.
14 En Kajafas wie it, dy’t de Joaden rie joech, dat it goed wier dat ien man for it folk stjerre soe.
15 En Simon Petrus folge Jezus, en ek in oare learling: dy learling wie bekend oan de hegepreester, en gyng mei Jezus yn yn it paleis fan de hegepryster.
16 Mar Petrus stie bûten de doar. Do gyng dy oare learling út, dy't de hegepreester bekend wie, en spriek ta hjar, dy't de doar hâldde, en brocht Petrus binnen.
17 Do sei de jonkfrou dy’t de doar hâldde tsjin Petrus: Binne jo net ek ien fan dizze man syn learlingen? Hy seit: Ik bin it net.
18 En de tsjinstfeinten en de offisieren stiene dêr, dy’t in koalfjoer makke hiene; hwent it wie kâld, en hja waermen harsels, en Petrus stie by hjarren en waermde him.
19 Do frege de hegepryster Jezus nei syn learlingen en nei syn lear.
20 Jezus antwirde him: Ik spriek iepenlik ta de wrâld; Ik haw oait leard yn 'e synagoge en yn 'e timpel, dêr't de Joaden altyd taflecht hawwe; en yn it geheim haw ik neat sein.
21 Hwerom freegje jo my? freegje dejingen dy't my hearden, wat ik tsjin hjar sein haw: sjuch, se witte wat ik sei.
22 En do’t er dat spritsen hie, sloech ien fen ’e ofsieren dy’t der by stiene Jezus mei de palm fen syn hân, sizzende: Antwurdzje jo de hegepreester sa?
23 Jezus antwirde him: As ik kwea spritsen haw, tsjûgje dan fan it kwea; mar as it goed is, wêrom slachsto my?
24 En Annas hie him bûn stjûrd nei Kajafas, de hegepreester.
25 En Simon Petrus stie en waermde him. En hja seine tsjin him: Binne jo net ek ien fan syn learlingen? Hy wegere it en sei: Ik bin it net.
26 Ien fen ’e tsjinstfeinten fen ’e hegepreester, syn sibben, hwaens ear Petrus ôfsnien hie, sei: Haw ik dy net by him yn ’t tún sjoen?
27 Do ûntkenne Petrus wer: en daliks gyng de hoanne.
28 Do brochten hja Jezus fen Kajafas nei de seal fen it oardiel; en it wier betiid; en hja gyngen sels net yn it rjochtseal, dat hja net ûntreinigje wirde; mar dat hja it Peaske ite mochten.
29 Do gyng Pilatus út nei hjarren, en sei: Hokker beskuldiging bringe jimme tsjin dizze man?
30 Hja antwirden en seine tsjin him: As er gjin misdiediger wier, den scoene wy him net oan dy oerlevere hawwe.
31 Do sei Pilatus tsjin hjar: Nim Him en oardielje Him neffens jimme wet. De Joaden seinen dêrom tsjin him: It is ús net tastien om ien te deadzjen.
32 Dat it wird fen Jezus folbrocht wirde scoe, dat er spritsen hie, oantsjutte hokker dea er stjerre scoe.
33 Do kaem Pilatus wer yn 'e rjochtseal, en rôp Jezus en sei tsjin him: Binne jo de kening fen 'e Joaden?
34 Jezus antwirde him: Seistû dit fen dysels, of hawwe oaren it dy fen my sein?
35 Pilatus antwirde: Bin ik in Joad? Dyn folk en de hegeprysters hawwe dy oan my oerlevere: wat hast dien?
36 Jezus antwirde: Myn keninkryk is net fen dizze wrâld: as myn keninkryk fen dizze wrâld wier, den scoene myn tsjinstfeinten fjochtsje, dat ik net oan 'e Joaden oerlevere wirde scoe;
37 Do sei Pilatus tsjin him: Binne jo dan in kening? Jezus antwirde: Jo sizze dat ik in kening bin. Dêrta bin ik berne, en dêrom bin ik yn 'e wrâld kommen, dat ik tsjûgje soe fan 'e wierheid. Elk dy't fan 'e wierheid is, harket myn stim.

38 Pilatus sei tsjin Him: Hwet is wierheit? En do't er dat sein hie, gyng er wer út nei de Joaden, en sei tsjin hjar: Ik fyn hielendal gjin skuld yn him.
39 Mar jimme hawwe in gewoante, dat ik jimme op it Peaske ien frijlitte scil: wolle jimme dêrom de kening fen ’e Joaden jimme frijlitte?
40 Do rôpen hja allegearre wer, sizzende: Net dizze man, mar Barabbas. No wie Barabbas in rôver.

HAADSTIK 19

1 Do naem Pilatus Jezus en giselde Him.
2 En de soldaten pletten in toarnkroan en setten dy op syn holle, en hja diene him in poarperen mantel oan,
3 En hy sei: Groetnis, kening fen ’e Joaden! en hja sloegen him mei de hannen.
4 Pilatus gyng dêrom werom en sei tsjin hjar: Sjuch, ik bring him ta jimme út, dat jimme witte meije, dat ik gjin skuld yn Him fyn.
5 Do kaem Jezus nei foaren, mei de toarnkroan en de poarperen mantel oan. En Pilatus sei tsjin hjar: Sjuch de man!
6 Do’t de hegepreesters en de ofsieren Him seagen, rôpen se, sizzende: Kruisig him, krusig him. Pilatus sei tsjin hjar: Nim Him en krusigje Him, hwent ik fyn gjin skuld yn Him.
7 De Joaden antwirden him: Wy hawwe in wet, en neffens ús wet scil er stjerre, om’t er himsels ta de Soan fan God makke hat.
8 Do’t Pilatus dat sizzen hearde, waerd er banger;
9 En gyng wer yn it rjochtseal, en sei tsjin Jezus: Hwer bisto wei? Mar Jezus joech him gjin antwurd.
10 Do sei Pilatus tsjin him: Sprekstû net ta my? witstû net dat ik macht haw om dy te krusigjen en macht haw om dy frij te litten?
11 Jezus antwirde: Jo koenen hielendal gjin macht tsjin my hawwe, as it jo net fan boppen jown wier;
12 En fen nou ôf bisocht Pilatus him los to litten, mar de Joaden rôpen, sizzende: Astû dizze man gean litte, bist de keizer syn freon net; hwa't himsels ta kening makket, sprekt tsjin de keizer.
13 Do’t Pilatus dat sizzen hearde, brocht er Jezus nei foaren en gyng sitten yn ’e rjochtbank op in plak dat it plaveisel neamd wurdt, mar yn it Hebrieusk Gabbatha.
14 En it wier de tarieding fen it Peaske, en om de sechsde ûre, en hy sei tsjin de Joaden: Sjuch jimme kening!
15 Mar hja rôpen: Fuort mei him, fuort mei him, krusig him. Pilatus sei tsjin hjar: Scil ik jimme kening krusigje? De oerpreesters antwirden: Wy hawwe gjin kening as Caesar.
16 Do joech er him dêrom oan hjar oer om krusige to wirden. En hja namen Jezus en brochten him fuort.
17 En hy, dy’t syn krús droech, gyng út nei in plak dat it plak fan in skedel hjit, dat yn it Hebrieusk Golgotha neamd wurdt:
18 Dêr’t hja Him krusige en twa oaren mei Him, oan wjerskanten ien, en Jezus yn ’e midden.
19 En Pilatus skreau in titel en sette dy op it krús. En it skrift wie: JEZUS FAN NAZARETH DE KENNING FAN DE Joaden.
20 Dizze titel lies doe in protte fan 'e Joaden: hwent it plak dêr't Jezus krusige waerd, wie tichtby de stêd: en it wie skreaun yn it Hebrieusk en it Gryksk en it Latyn.
21 Do seine de oerpreesters fen ’e Joaden tsjin Pilatus: Skriuw net: De kening fen ’e Joaden; mar dat er sei: Ik bin de kening fen 'e Joaden.
22 Pilatus antwirde: Hwet ik skreaun haw, haw ik skreaun.
23 Do namen de soldaten, do’t hja Jezus krusige hiene, syn klean en makken fjouwer dielen, foar elke soldaat in part; en ek syn jas: no wie de jas sûnder naad, fan boppen ôf weefd.
24 En hja seine ûnder hjarren: Lit ús it net skuorre, mar it lot deroer smite, hwaens it wêze scil, dat de Skrift folbrocht wirde soe, dy’t seit: Hja fordielden myn klean ûnder hjarren, en om myn klaaiïng hawwe hja it lot. Dat diene de soldaten dêrom.
25 En dêr stiene by it krús fan Jezus syn mem en syn mem syn suster, Maria, de frou fen Kleofas, en Maria Magdalena.
26 Do't Jezus den syn mem en de learling bystean seach, dy't er leaf hie, sei er tsjin syn mem: Frou, sjuch dyn soan!
27 Do sei er tsjin de learling: Sjuch dyn mem! En fan dat oere ôf naam dy learling har nei syn hûs.
28 Hjirnei seit Jezus, wittende dat alle dingen nou folbrocht wierne, dat de Skrift folbrocht wirde scoe: Ik haw toarst.
29 En der stie in reek fol mei jittik, en hja folden in spûns mei jittik, en hja setten dy op hysop, en leine it him oan ’e mûle.
30 Do't Jezus den de jittik krige, sei Er: It is folbrocht, en hy bûgde de holle en joech de spoek op.
31 De Joaden dêrom, om't it de tarieding wie, dat de lichemen de sabbatdei net oan it krús bliuwe soene, (hwent dy sabbat wie in hege dei), smeeken Pilatus, dat hjar skonken brutsen wirde mochten, en dat hja wêze mochten. meinommen.
32 Do kamen de soldaten, en braken de skonken fen ’e earste en fen ’e oare dy’t mei him krusige wier.
33 Mar do't hja by Jezus kamen, en seagen, dat er al dea wier, braken hja syn skonken net:
34 Mar ien fen ’e soldaten stiek him mei in spear yn ’e sydkant, en dêr kaem daliks bloed en wetter út.
35 En dy’t it seach, die it bewiis, en syn kronyk is wier: en hy wit dat er wier seit, dat jimme leauwe meije.
36 Hwent dizze dingen wierne dien, dat de Skrift folbrocht wirde scoe: In biente fen him scil net brutsen wirde.
37 En wer seit in oare Skrift: Hja scille sjen nei hwa't hja trochstoken hawwe.
38 En dêrnei bea Joazef fan Arimathéa, dy't in learling fan Jezus wie, mar yn 'e geheime út eangst foar de Joaden, Pilatus om it lichem fan Jezus ôf te nimmen, en Pilatus joech him ta. Hy kaam dêrom en naem it lichem fan Jezus.
39 En der kaem ek Nikodemus, dy’t earst nachts ta Jezus kaem, en in gemienskip fan mirre en aloë brocht, sa’n hûndert pûnsmiet.
40 Do namen hja it lichem fen Jezus, en wûnen it yn linnen klean mei de krûden, lyk as de Joaden to bigraven binne.
41 En op it plak dêr’t er krusige wier, wier in tún; en yn 't tún in nij grêf, dêr't noch nea in minske yn lein wie.
42 Dêr leine hja Jezus dêrom, om't de Joaden tariedingsdei; hwent it grêf wie tichtby.

HAADSTIK 20

1 De earste dei fen ’e wike kaem Maria Magdalena betiid, do’t it noch tsjuster wie, by it grêf, en seach de stien út it grêf weinommen.

2 En hja draaft en komt ta Simon Petrus en ta de oare learling, dy't Jezus leaf hie, en sei tsjin hjar: Hja hawwe de Heare út it grêf weinommen, en wy witte net hwer't hja Him lein hawwe.
3 Petrus gyng dêrom út, en dy oare learling, en kamen by it grêf.
4 Sa rûnen hja beide byinoar: en de oare learling gyng Petrus foar, en kaem earst by it grêf.
5 En hy bûgde him del en seach nei binnen, en seach de linnen klean lizzen; dochs gyng er net yn.
6 Do kaem Simon Petrus him efternei, en gyng yn it grêf, en seach de linnen klean lizzen,
7 En it servet, dat om syn holle siet, lei net by de linnen klean, mar byinoar ynpakt op in plak op himsels.
8 Do gyng ek dy oare learling yn, dy't earst yn it grêf kaem, en hy seach en leaude.
9 Hwent hja wisten de Skrift noch net, dat er út 'e deaden opstean moast.
10 Do gyngen de learlingen wer fuort nei hjar eigen hûs.
11 Mar Maria stie bûten by it grêf te skriemen; en wylst se skriemde, bûgde se har del en seach yn it grêf,
12 En seach twa ingelen yn it wyt sitten, de iene oan 'e holle en de oare oan 'e fuotten, dêr't it lichem fan Jezus lein hie.
13 En hja seine tsjin hjar: Frou, hwerom skriemstû? Hja sei tsjin hjar: Om't hja myn Heare weinommen hawwe, en ik wit net hwer't hja Him lein hawwe.
14 En do't hja dat sein hie, kearde hja harsels werom, en seach Jezus stean, en wist net, dat it Jezus wier.
15 Jezus sei tsjin hjar: Frou, hwerom skriemstû? wa sykje jo? Hja miende dat er de túnman wie, en sei tsjin him: Hear, astû him dêr wei brocht hast, sis my dan hwerstû him lein hast, en ik scil him meinimme.
16 Jezus sei tsjin hjar: Maria. Hja kearde har om en sei tsjin him: Raboanje; dat wol sizze: Master.
17 Jezus sei tsjin hjar: Raak my net oan; hwent ik bin noch net opstien nei myn Heit; mar gean nei myn bruorren en sis tsjin harren: Ik gean op nei myn Heit en jimme Heit; en ta myn God en dyn God.
18 Marije Magdalena kaem en fortelde de learlingen, dat hja de Heare sjoen hie, en dat Hy dizze dingen ta hjar spritsen hie.
19 Do kaem Jezus de jouns, de earste dei fen 'e wike, doe't de doarren sletten wierne dêr't de learlingen byinoar wierne út eangst foar de Joaden, en stie yn it midden, en sei tsjin hjar: Frede mei jimme.
20 En do't er dat sein hie, liet er hjarren syn hannen en syn side sjen. Doe wiene de learlingen bliid, doe't se de Heare seagen.
21 Do sei Jezus wer tsjin hjar: Frede mei jimme: lyk as myn Heit My stjûrd hat, sa stjûr ik jimme.
22 En do't er dat sein hie, blaasde er op hjar en sei tsjin hjar: Untfang de Hillige Geast;
23 Hwa't jimme sûnden forjouwe, dy wirde hjarren forjown; en hwa't jimme sûnden behâlde, dy wurde bewarre.
24 Mar Thomas, ien fan 'e tolve, dy't Didymus hjitte, wie net by hjarren do't Jezus kaem.
25 En de oare learlingen seine tsjin him: Wy hawwe de Heare sjoen. Mar hy sei tsjin hjar: As ik net yn syn hannen de ôfdruk fan 'e spikers sjoch, en myn finger yn 'e ôfdruk fan 'e spikers stek en myn hân yn syn kant stekke, sil ik net leauwe.
26 En nei acht dagen wer wierne syn learlingen binnen, en Thomas mei hjarren ;
27 Do sei er tsjin Thomas: Bring dyn finger hjirhinne en sjuch myn hannen; en berikke dyn hân en stek dy yn myn side; en wês net ûnleauwich, mar leauwe.
28 En Thomas antwirde en sei tsjin him: Myn Hear en myn God.
29 Jezus sei tsjin him: Thomas, om't jo My sjoen hawwe, hawwe jo leaud; sillich binne dyjingen dy't net sjoen hawwe en dochs leaud hawwe.
30 En in protte oare teikens die Jezus yn it bywêzen fan syn learlingen, dy't net yn dit boek skreaun binne:
31 Mar dit binne skreaun, dat jimme leauwe meije dat Jezus de Christus is, de Soan fan God; en dat jimme, leaujend, it libben hawwe meie troch syn namme.

HAADSTIK 21

1 Nei dizze dingen liet Jezus himsels wer sjen oan 'e learlingen oan 'e sé fan Tiberias; en op dizze wize liet er himsels sjen.
2 Simon Petrus en Thomas, dy't Didymus neamd waard, en Nathanael fan Kana yn Galiléa, en de soannen fan Sebedeüs, en twa oare fan syn learlingen.
3 Simon Petrus sei tsjin hjar: Ik gean to fiskjen. Hja seine tsjin him: Wy geane ek mei dy. Hja gyngen út en gyngen daliks yn in skip; en dy nachts fongen se neat.
4 Mar do't de moarn nou oankaem, stie Jezus op 'e wâl: mar de learlingen wisten net dat it Jezus wie.
5 Do sei Jezus tsjin hjar: Bern, hawwe jimme eat? Hja antwirden him: Nee.
6 En hy sei tsjin hjar: Werp it net út rjochts fen it skip, en jimme scille fine. Se smieten dêrom, en no koenen se it net tekenje foar de mannichte fan fisken.
7 Dêrom sei de learling, dy't Jezus leaf hie, tsjin Petrus: It is de Heare. Doe't Simon Petrus nou hearde dat it de Heare wie, omgorde er syn fiskersjas oan him (hwent hy wie neaken) en goaide him yn 'e see.
8 En de oare learlingen kamen yn in lyts skip; (hwent hja wierne net fier fen lân, mar as it wierne twahûndert jelne) en slepen it net mei fisken.
9 Do't hja doe oan it lân kamen, seagen hja dêr in koalfjûr, en dêrop lein fisk en brea.
10 Jezus sei tsjin hjar: Bring de fisk dy't jimme nou fongen hawwe.
11 Simon Petrus gyng op en luts it net fol greate fisken nei lân, hûndert trije en fyftich;
12 Jezus sei tsjin hjar: Kom en yt. En gjinien fan 'e learlingen doarste him to freegjen: Wa bisto? wittende dat it de Heare wie.
13 Do kaem Jezus, en naem brea, en joech hjarren, en ek fisk.
14 Dit is no de tredde kear dat Jezus himsels oan syn learlingen toand hat, nei't er út 'e deaden opstien wie.
15 Do't hja iten hiene, sei Jezus tsjin Simon Petrus: Simon, soan fen Jonas, hâldstû My mear as dizzen? Hy sei tsjin him: Ja, Heare; do witst dat ik dy hâld. Hy sei tsjin him: Weidzje myn lammen.

16 Hy sei nochris tsjin him de twadde kear: Simon, soan fen Jonas, hâldstû fan my? Hy sei tsjin him: Ja, Heare; do witst dat ik dy hâld. Hy sei tsjin him: Fied myn skiep.
17 Hy sei de trêdde kear tsjin him: Simon, soan fen Jonas, hâldstû fan my? Petrus wie fertrietlik, om't er de tredde kear tsjin him sei: Hâldstû fan my? En hy sei tsjin him: Heare, jo witte alles; do witst dat ik dy hâld. Jezus sei tsjin him: Fied myn skiep.
18 Wiswier, wier, ik sis dy: Do biste jong wierste, gürdestû dysels en rounst hwerstû woest; mar asto âld wirdst, scilstû de hannen útstekke, en in oar scil dy omgordje en dy hinne drage. soe net.
19 Dit spriek er, oantsjuttend mei hokker dea er God forhearlikje soe. En do't er dit sein hie, sei er tsjin him: Folgje my.
20 Doe kearde Petrus him om, en seach de learling, dy't Jezus leaf hie, folgjen; dy't ek by it iten op syn boarst leunde en sei: Heare, hwa is it dy't Jo ferriedt?
21 Petrus, dy't him seach, sei tsjin Jezus: Heare, en hwet scil dizze man dwaen?
22 Jezus sei tsjin him: As Ik wol dat er bliuwt oant Ik kom, wat is dat foar dy? folgje dy my.
23 Do gyng dit wird üt de bruorren, dat dy learling net stjerre scoe; dochs sei Jezus net tsjin him: Hy scil net stjerre; mar: As ik wol dat er bliuwt oant ik kom, wat is dat foar dy?
24 Dit is de learling dy't fan dizze dingen tsjûget en dizze dingen skreau: en wy witte dat syn tsjûgenis wier is.
25 En d'r binne ek in protte oare dingen dy't Jezus dien hat, dy't, as se elk skreaun wurde soene, ik tink dat sels de wrâld sels de boeken net befetsje koe dy't skreaun wurde soene. Amen.

Hannelingen fan 'e Apostels

HAADSTIK 1

1 De eardere ferhanneling haw ik makke, o Theofilus, fan alles wat Jezus begon te dwaan en te learen,
2 Oant de dei dat er opnommen waard, nei't er troch de Hillige Geast geboaden jûn hie oan de apostels dy't er útkard hie:
3 Oan hwa't er ek nei syn hertstocht libben toand hie troch in protte ûnfeilbere bewizen, fjirtich dagen fen hjar sjoen, en spriek oer de dingen dy't ta it keninkryk Gods oanhânne:
4 En, mei hjarren gearkommen, gebea hja hjarren, dat hja net fen Jeruzalem weigean scoene, mar wachtsje op 'e belofte fen 'e Heit, dy't, seit er, jimme fen My heard hawwe.
5 Hwent Johannes doopte wier mei wetter; mar jimme scille doopt wirde mei de Hillige Geast noch net folle dagen hjirnei.
6 Do't hja den byinoar kamen, fregen hja him, sizzende: Heare, scille Jo op dit stuit it keninkryk Israël wer werombringe?
7 En hy sei tsjin hjar: It is net oan jimme om de tiden en de tiden to witten, dy't de Heit yn syn eigen macht set hat.
8 Mar jimme scille macht krije, nei't de Hillige Geast oer jimme kommen is: en jimme scille tsjûgen fan My wêze sawol yn Jeruzalem as yn hiele Judéa, en yn Samaria en oant it uterste diel fen 'e ierde.
9 En do't er dizze dingen spritsen hie, wylst hja seagen, waerd er opnomd; en in wolk helle him út hjar eagen.
10 En wylst hja stiif nei de himel seagen wylst er opteach, sjuch, twa mannen stiene by hjarren yn wite klean;
11 Dy't ek sein hat: Jimme Galiléeërs, hwerom steane jim nei de himel te sjen? dyselde Jezus, dy't fan jimme opnommen is yn 'e himel, scil sa komme lyk as jimme Him nei de himel geane sjoen hawwe.
12 Do kearden hja werom nei Jeruzalem fen 'e berch dy't de Oliveberch hjit, dy't fan Jeruzalem wei in sabbatsreis is.
13 En do't hja binnenkamen, gyngen hja op yn in boppeseal, dêr't Petrus en Jakobus, en Johannes, en Andreas, Filippus, en Thomas, Bartolomeüs, en Mattéus, Jakobus, de soan fen Alfeüs, en Simon Zelotes wennen, en Judas, de broer fen Jakobus.
14 Dy bleauwen allegearre ienriedich yn gebed en smeekjen, mei de froulju, en Maria, de mem fen Jezus, en mei syn broerren.
15 En yn dy dagen stie Petrus op te midden fan de learlingen, en sei: (it tal nammen byinoar wier sa'n hûndert en tweintich)
16 Mannen en bruorren, dizze Skrift moat foldien wêze, dat de Hillige Geast troch de mûle fan David earder spriek oer Judas, dy't gids wie foar dyjingen dy't Jezus namen.
17 Hwent hy waerd by ús teld en hie in diel fen dizze tsjinst krigen.
18 En dy kocht in fjild mei lean fen ûngerjuchtichheit; en hy foel op 'e kop, barste yn 'e midden, en al syn yngewanten gysten út.
19 En it wier bikend oan al de biwenners to Jeruzalem; foarsafier't dat fjild yn har eigen tonge neamd wurdt, Aceldama, dat wol sizze: It fjild fan bloed.
20 Hwent it is biskreaun yn it boek fen de psalmen: Lit syn wenning forwoasten wirde, en lit gjinien dêryn wenje, en syn biskop lit in oar nimme.
21 Dêrom fan dizze mannen, dy't mei ús de hiele tiid meimakke hawwe dat de Heare Jezus yn en útgien ûnder ús,
22 Fan 'e doop fan Johannes ôf, oant dyselde deis dat er fan ús opnommen is, moat men ornearre wurde om in tsjûge te wêzen mei ús fan syn opstanning.
23 En hja stelden twa oan, Jozef neamd Barsabas, dy't Justus hiet, en Matthias.
24 En hja baden en seine: Do, Heare, dy't de herten fen alle minsken ken, lit sjen oftstû út dizze twa útkard hast,
25 Dat hy diel nimme mei oan dizze tsjinst en dit apostelskip, dêr't Judas troch oertrêding út foel, om nei syn eigen plak te gean.
26 En hja joegen hjar lot; en it lot foel op Matthias; en hy waerd teld mei de alve apostelen.

HAADSTIK 2

1 En do't de pinksterdei folslein kommen wier, wierne hja allegearre mei ieninoar op ien plak.
2 En ynienen kaem der in lûd út 'e himel as fan in driuwende machtige wyn, en it folle it hiele hûs dêr't hja sieten.
3 En der ferskynden hjar spjalte tongen as fen fjûr, en it siet op elk fen hjarren.
4 En hja waerden allegearre fol mei de Hillige Geast, en bigounen to sprekken yn oare tongen, lyk as de Geast hjarren it uterjen joech.
5 En der wennen te Jeruzalem Joaden, fromme mannen, út alle folken ûnder de himel.
6 En do't dat yn it bûtenlân raasde, kaem de mannichte byinoar, en waerd forbjustere, om't elk hjar yn syn eigen tael sprieken hearde.
7 En hja waerden allegearre forwûndere en forwûndere, sizzende de iene tsjin de oare: Sjuch, binne al dy, dy't prate, net Galileeërs?
8 En hoe hearre wy elk op ús eigen tonge, dêr't wy yn berne binne?
9 Parthen, en Meden, en Elamiten, en de ynwenners yn Mesopotaamje, en yn Judéa, en Kappadocia, yn Pontus en Azië,
10 Frygië en Pamfylië, yn Egypte, en yn 'e dielen fan Libië om Cyrene, en frjemdlingen fan Rome, Joaden en proseliten,
11 Kretens en Arabieren, wy hearre se de wûnderlike wurken fan God yn ús tonge sprekken.
12 En hja waerden allegearre forheard, en twivelen, sizzende de iene tsjin de oare: Hwet bitsjut dit?
13 Oaren seine spottend: Dizze mannen binne fol mei nije wyn.
14 Mar Petrus gyng oerein mei de alve, forhefte syn stimme en sei tsjin hjar: Jimme mannen fen Judéa, en jimme allegearre dy't to Jeruzalem wenje, wês dit jimme bekend, en harkje nei myn wirden:
15 Hwent dizze binne net dronken, lyk as jimme tinke, om't it mar de tredde ûre des is.
16 Mar dit is wat spritsen is troch de profeet Joël;

17 En it scil barre yn ’e lêste dagen, seit God, Ik scil myn Geast útgiete oer alle flêsk: en jimme soannen en jimme dochters scille profetearje, en jimme jongelju scille fisioenen sjen, en jimme âlden scille dreamen dreame. :
18 En oer myn tsjinstfeinten en oer myn tsjinstfammen scil Ik yn dy dagen fen myn Geast útgiete; en hja scille profetearje:
19 En Ik scil wûnders sjen litte yn ’e himel boppe, en teikens op ’e ierde ûnder; bloed en fjoer en reekdamp:
20 De sinne scil feroare wirde yn tsjusternis, en de moanne yn bloed, ear’t dy grutte en opmerklike dei des Heare komt:
21 En it scil barre, dat hwa't de namme des Heare oanroppe scil, forlost wirde.
22 Jimme Israëls, harkje nei dizze wirden; Jezus fan Nazareth, in man dy't God ûnder jimme goedkard hat troch wûnders en wûnders en tekens, dy't God troch Him yn it formidden fan jimme dien hat, lykas jimme sels witte:
23 Him, forlost troch de fêststelde rie en foarkennis fan God, hawwe jimme nommen, en troch kweade hannen krusige en deade;
24 Dy’t God opwekke hat, nei’t er de pinen fen ’e dea losmakke hat, om’t it net mooglik wie dat er der fan hâlden wurde soe.
25 Hwent David spriek oer him, ik seach de Heare altiten foar myn oantlit, hwent Hy is oan myn rjuchterhân, dat ik net biweech wirde scoe;
26 Dêrom wie myn hert bliid, en myn tonge wier bliid; boppedat sil myn fleis ek rêste yn hope:
27 Hwent dû scilstû myn siel net yn ’e hel litte, en jins Hillige net litte litte om fordjerring to sjen.
28 Do hast my de wegen des libbens bekend makke; do scilst my fol blydskip meitsje mei dyn oantlit.
29 Mannen en bruorren, lit my frij ta jimme sprekke oer de aartsfaar David, dat dy dea en begroeven is, en syn grêf is by ús oant hjoed de dei.
30 Dêrom, in profeet, en wittende dat God him mei in eed sward hie, dat er fen ’e frucht fen syn lienen, neffens it fleis, Kristus opwekke soe om op syn troan te sitten;
31 Hy, dy't dat earder seach, spriek oer de opstanning fan Kristus, dat syn siel net yn 'e hel bleaun wie, en syn flêsk ek gjin fordjerring seach.
32 Dizze Jezus hat God opwekke, wêrfan wy allegearre tsjûgen binne.
33 Dêrom, troch Gods rjuchterhân ferheven, en fan 'e Heit de belofte fan 'e Hillige Geast ûntfongen, hat Hy dit útstutsen, dat jimme no sjogge en hearre.
34 Hwent David is net opgien yn ’e himel, mar hy seit sels: De Heare sei tsjin myn Heare: Sit oan myn rjuchterhân,
35 Oant Ik dyn fijannen meitsje dyn fuotbank.
36 Lit it hiele hûs fen Israël dêrom wis witte, dat God dyselde Jezus, dy’t jimme krusige hawwe, de Heare en Christus makke hat.
37 Do't hja dit nou hearden, waerden hja yn hjar hert prikken, en seine tsjin Petrus en tsjin de oare apostels: Mannen en bruorren, hwet scille wy dwaen?
38 Do sei Petrus tsjin hjar: Bekear har, en lit elk fen jimme doopt wurde yn 'e namme fen Jezus Kristus ta ferjouwing fen 'e sûnden, en jimme scille it kado fen 'e Hillige Geast ûntfange.
39 Hwent de belofte is jimme en jimme bern, en allegearre dy't fierren binne, ek safolle as de Heare, ús God, roppe scil.
40 En mei in protte oare wirden tsjûge er en formane er, sizzende: Rêd jimsels út dit ûngeunstige slachte.
41 En dy’t syn wird mei wille oannommen waerden doopt, en deselde deis waerden der sa’n trijetûzen sielen oan hjar tafoege.
42 En hja bleauwen fêst yn 'e lear en de mienskip fan 'e apostelen, en yn it brekken fan it brea en yn 'e gebeden.
43 En eangst kaam oer alle sielen, en in protte wûnders en teikens waarden dien troch de apostels.
44 En allegearre dy’t leauden wieren byinoar en hiene alle dingen gemien;
45 En hja forkeapen hjar besittings en guod, en dielden se oan allegearre, lyk as elk nedich hie.
46 En hja, dy’t deistich ienriedich yn ’e timpel bleauwen, en brea briekden fen hûs ta hûs, ieten hjar fleis mei blydskip en ienfâldich hert,
47 God priizgje en genede hawwe by it hiele folk. En de Heare tafoege oan 'e tsjerke deistich sokken dy't bewarre wurde moatte.

HAADSTIK 3

1 En Petrus en Johannes teagen tegearre op yn 'e timpel op 'e oere fan it gebed, de njoggende oere.
2 En in man, dy’t kreupel wie fan syn memme skoot ôf, waerd droegen, dy’t hja alle dagen by de poarte fen ’e timpel lei, dy’t moai neamd wurdt, om aalmoezen to freegjen fan dyjingen dy’t yn ’e timpel kamen;
3 Dy't Petrus en Johannes seach op it punt om de timpel yn te gean, frege in aalmoesje.
4 En Petrus, dy’t him mei Jehannes de eagen opsloech, sei: Sjuch op ús.
5 En hy joech acht nei hjarren, yn forwachting dat er wat fen hjarren ûntfangt.
6 Do sei Petrus: Sulver en goud haw ik net; mar sa't ik haw, jou ik dy: Yn 'e namme fan Jezus Kristus fan Nazareth oerein en kuierje.
7 En hy naem him by de rjuchterhân en tilde him oerein, en daliks krigen syn fuotten en ankelbonken krêft.
8 En hy sprong oerein, gyng en gyng, en gyng mei hjarren yn 'e timpel, rinnend en sprongen en God priizge.
9 En al it folk seach him rinnen en God priizgje:
10 En hja wisten, dat it wie dy’t siet foar aalmoezen by de Moaie poarte fen ’e timpel, en hja waerden fol forwûndering en ferwûndering oer wat him bard wie.
11 En do't de kreupele man, dy't genêzen wier, Petrus en Jehannes fêsthâlde, roun al it folk by hjarren byinoar yn 'e foarportaal, dy't Salomo syn hjitte hjit, tige forwûndere.
12 En do’t Petrus it seach, antwirde er tsjin it folk: Jimme Israëls, hwerom forwûnderje jimme jimme hjiroer? of wêrom sjogge jim sa earnstich nei ús, as hiene wy dizze man troch ús eigen krêft of hilligens laat rinnen?
13 De God fen Abraham en Izaäk en Jakob, de God fen ús âffears, hat syn Soan Jezus ferhearlike; dy't jimme oerlevere en Him wegere yn it oantlit fen Pilatus, do't er bisletten wier him gean to litten.
14 Mar jimme forleagenen de Hillige en de Rjochtfeardige, en woenen, dat jimme in moardner jaen wirde;
15 En de foarst des libbens deade, dy’t God út ’e deaden opwekke hat; wêrfan wy tsjûgen binne.
16 En syn namme hat troch it leauwe yn syn namme dizze man sterk makke, dy’t jimme sjogge en kenne: ja, it leauwe

dat troch him is, hat him dizze folsleine sûnheit jûn foar jimme allegearre.
17 En nou, bruorren, ik wit dat jimme it út ûnwittendheid dien hawwe, lyk as jimme oersten.
18 Mar dy dingen, dy't God earder toand hie troch de mûle fen al syn profeten, dat Christus lije soe, dat hat er folbrocht.
19 Bekear jim dêrom en wês bekeard, dat jimme sûnden útdôge wurde meie, as de tiden fan ferfrissing komme scille út it oantlit des Heare;
20 En hy scil Jezus Kristus stjoere, dy't jimme earder preke is:
21 Dy't de himel ûntfange moat oant de tiden fan weromjefte fan alle dingen, dy't God sprutsen hat troch de mûle fan al syn hillige profeten sûnt de wrâld bigoun.
22 Hwent Mozes sei wier tsjin de âffears: In profeet scil de Heare jimme God jimme opwekke út jimme broerren, lyk as ik; Him scille jimme hearre yn alles hwet er jimme sizze scil.
23 En it scil barre dat alle siele, dy't dy profeet net harkje scil, fordylge wirde ûnder it folk.
24 Ja, en al de profeten fen Samuël en dejingen dy't dernei folgen, allegearre dy't spritsen hawwe, hawwe likegoed forsein fen dizze dagen.
25 Jimme binne bern fen 'e profeten en fen it forboun dat God makke mei ús âffears, sizzende tsjin Abraham: En yn dyn sied scille alle slachten fen 'e ierde seinge wirde.
26 God, dy't syn Soan Jezus opwekke hat, stjûrd him earst ta jimme to seingje, troch elk fen jimme ôf te kearen fen syn ûngerjuchtichheden.

HAADSTIK 4

1 En do't hja tsjin it folk sprieken, kamen de preesters en de oerste fen 'e timpel en de Sadduceeën op hjar,
2 It wie fertrietlik dat se it folk learden en troch Jezus de opstanning út 'e deaden preke.
3 En hja leine hjar de hannen oan, en hâldden hjar oan ta de oare deis, hwent it wier nou joun.
4 Mar in protte fan dyjingen dy't it wird hearden, leauden; en it tal fen 'e mannen wier sa'n fiif tûzen.
5 En it barde de oare moarns dat hjar oersten, en âldsten en skriftgelearden,
6 En Annas, de hegepryster, en Kajafas, en Johannes, en Aleksander, en allegearre dy't út 'e slachte fen 'e hegepryster wierne, forgearre to Jeruzalem.
7 En do't hja hjar yn it formidden setten hiene, fregen hja: Mei hokker macht of mei hokker namme hawwe jimme dit dien?
8 Do sei Petrus, fol mei de Hillige Geast, tsjin hjar: Jim oersten fen it folk en âldsten fen Israël!
9 As wy hjoed ûndersocht wirde oer de goede dieden dy't de machteleas dien hawwe, mei hokker middels is er heal makke;
10 Mei it jimme allegearre en it hiele folk fen Israël bikend wêze, dat troch de namme fen Jezus Kristus fen Nazareth, dy't jimme krusige hawwe, dy't God út 'e deaden opwekke hat, troch Him stiet dizze man hjir hiel foar jimme.
11 Dit is de stien, dy't jimme boumasters forheard waerd, dy't it haad fen 'e hoeke wurden is.
12 Ek is der gjin heil yn in oar: hwent der is gjin oare namme ûnder de himel jûn ûnder de minsken, dêr't wy moatte wurde rêden.
13 Do't hja nou de frijmoedigens fen Petrus en Jehannes seagen, en seagen dat hja ûnlearde en ûnwittende minsken wierne, fernuveren hja har; en hja wisten hjar, dat hja by Jezus west hiene.
14 En seagen de man dy't genêzen wier by hjar stean, en hja koene der neat tsjin sizze.
15 Mar do't hja hjar gebean hiene om út 'e rie to gean, rieplachten hja meiinoar:
16 sizzende: Hwet scille wy dizze mannen dwaen? hwent dat wier in opmerklik wûnder troch hjar dien is, is bikend foar allegearre dy't yn Jeruzalem wenje; en wy kinne it net ûntkenne.
17 Mar dat it net fierder forspraat ûnder it folk, lit ús hjarren driigje, dat hja tenei gjinien yn dizze namme sprekke.
18 En hja rôpen hjar, en gebea hjar net to sprekken noch leare yn 'e namme fen Jezus.
19 Mar Petrus en Johannes antwirden en seine tsjin hjar: Oft it goed is yn 'e eagen fen God om mear nei jimme to harkjen as nei God, oardielje jimme.
20 Hwent wy kinne net oars as sizze de dingen dy't wy sjoen en heard hawwe.
21 Do't hja hjar dan fierder bedrige hiene, lieten hja hjar gean, en fûnen neat hoe hja hjar straffe mochten, fanwegen it folk: hwent alle minsken forhearden God om hwet dien wier.
22 Hwent de man wier boppe fjirtich jier âld, op hwa't dit wûnder fen genêzing toand wier.
23 En do't hja loslitten wirden, gyngen hja nei hjar eigen selskip, en forhelle alles hwet de oerpreesters en de âldsten tsjin hjar sein hiene.
24 En do't hja dat hearden, ferhierden hja ienris hjar stim ta God, en seine: Heare, do bist God, dy't de himel en de ierde en de sé makke hast, en alles hwat yn hjar is;
25 Hwa hat troch de mûle fen jins tsjinstfeint David sein: Hwerom woarden de heidenen, en stelden it folk idelheden foar?
26 De keningen fen 'e ierde kamen oerein, en de oersten waerden forgearre tsjin de Heare en tsjin syn Christus.
27 Hwent wier tsjin jins hillige bern Jezus, dy'tstû salve hast, forgearre binne Herodes en Pontius Pilatus, mei de heidenen en it folk fen Israël,
28 Hwent to dwaen hwet dyn hân en jins rie tefoaren besletten hawwe te dwaan.
29 En nou, Heare, sjuch hjar driigjen, en jou jins tsjinstfeinten, dat hja mei alle frijmoedichheit jins wird sprekke meie,
30 Troch jins hân út te stekken om to genêzen; en dat teikens en wûnders dien wurde meie troch de namme fan jins hillige bern Jezus.
31 En do't hja bidden hiene, waerd it plak skodde dêr't hja byinoar wierne; en hja waerden allegearre fol mei de Hillige Geast, en hja sprieken it wurd fan God mei frijmoedigens.
32 En de mannichte fen 'e leauwden wier ien hert en ien siele; mar hja hiene alle dingen mienskiplik.
33 En mei grutte krêft joegen de apostels tsjûge fan 'e opstanning fan 'e Hear Jezus: en grutte genede wie oer hjar allegearre.

34 Ek wie d'r gjinien ûnder hjarren dy't ûntbrekke: hwent safolle as besitters fan lân of huzen wiene, ferkochten se, en brochten de prizen fen 'e dingen dy't ferkocht waarden.
35 En lei se del oan 'e foetten fan 'e apostelen;
36 En Jozes, dy’t by de apostelen de bynamme Barnabas krige, (dat is, oerset as de soan fen ’e treast), in Levyt, en út it lân Syprus,
37 En hawwende lân, ferkocht it, en brocht it jild, en lei it oan 'e foetten fan 'e apostelen.

HAADSTIK 5

1 Mar in man mei de namme Ananias, mei Saffira syn frou, ferkocht in besitting,
2 En hy hâldde in part fen 'e priis werom, en syn frou wier der ek yn 'e kunde, en brocht in part, en lei it oan 'e foetten fan 'e apostelen.
3 Mar Petrus sei: Ananias, hwerom hat de satan dyn hert folmakke, om tsjin de Hillige Geast to lizzen en in part fen de priis fen it lân werom to hâlden?
4 Wylst it bleau, wie it net dyn eigen? en nei't it ferkocht wie, wie it net yn jo eigen macht? hwerom hast dit yn jins hert betocht? do hast net tsjin minsken liigd, mar tsjin God.
5 En Ananias, dy’t dizze wirden hearde, foel del, en joech de spoek op, en grutte eangst kaem oer allegearre dy’t dit hearden.
6 En de jongelju gyngen hjar op, woaren him op en droegen him út en begroeven him.
7 En it barde likernôch trije oeren dêrnei, doe't syn frou, dy't net wist wat der dien wie, binnenkaam.
8 En Petrus antwirde hjar: Sis my, oft jimme it lân sa folle forkocht hawwe? En hja sei: Ja, foar safolle.
9 Do sei Petrus tsjin hjar: Ho is it, dat jimme mei-inoar ôfpraat binne om de Geast des Heare to forsiikjen? sjuch, de foetten fen dyjingen dy't jins man begroeven hawwe, steane by de doar, en scille dy útdrage.
10 Do foel hja daliks foar syn fuotten del, en joech de spoek op;
11 En grutte eangst kaem oer de hiele gemeente, en oer allegearre dy’t dit hearden.
12 En troch de hannen fen ’e apostelen waerden in protte teikens en wûnders ûnder it folk dien; (en hja wiene allegearre ienriedich yn Salomo syn portaal.
13 En fen ’e oare doarste nimmen him by hjar oan to kommen, mar it folk makke hjar great.
14 En de leauwigen waerden de Heare mear taheakke, mannichte sawol manlju as froulju.)
15 Foar safier’t hja de siken op ’e strjitte brochten en se op bêden en op bêden leine, dat op syn minst it skaad fen Petrus, dy’t foarby gyng, guon fen hjarren oersjen soe.
16 Der kaem ek in mannichte út ’e stêdden rûnom nei Jeruzalem, en brocht sike minsken en dy’t troch ûnreine geasten argewaasje wiene, en hja waerden allegearre genêzen.
17 Do kaem de hegepreester op, en al hjar dy’t by him wierne, (dat is de sekte fen ’e Sadduceeën), en waerden fol grime;
18 En hja leine de hannen op 'e apostelen, en sette se yn 'e gewoane finzenis.
19 Mar de ingel des Heare die nachts de doarren fan de finzenis iepen, en brocht se nei foaren, en sei:
20 Gean hinne, stean en sprek yn ’e timpel ta it folk al de wirden fen dit libben.
21 En do’t hja dat hearden, kamen hja de moarns betiid yn ’e timpel en learden. Mar de hegepreester kaem en hjar by him, en rôpen de ried byinoar, en de hiele senaat fen Israëls bern, en stjûrden nei de finzenis om hjar to bringen.
22 Mar do’t de ofsieren kamen en hjar net founen yn ’e finzenis, kamen hja werom en seinen:
23 sizzende: De finzenis foun wier, wy founen mei alle feilichheit, en de wachters stiene bûten foar de doarren;
24 En do’t de hegepryster en de oerste fen ’e timpel en de hegepreesters dit hearden, twivelen hja oan hwer't dit ta groeie soe.
25 Do kaem der ien en fortelde hjar, sizzende: Sjuch, de mannen dy’t jimme yn ’e finzenis set hawwe, steane yn ’e timpel en leare it folk.
26 Do gyng de oerste mei de ofsieren, en brocht se sûnder geweld, hwent hja freesden it folk, dat hja stienje soene.
27 En do’t hja se brocht hiene, stelden hja se foar de rie; en de hegepreester frege hjar:
28 sizzende: Hawwe wy jimme net strang gebean, dat jimme yn dizze namme net learje scoene? en sjuch, jimme hawwe Jeruzalem foldien mei jimme lear, en jimme binne fan doel it bloed fan dizze man oer ús to bringen.
29 Do antwirden Petrus en de oare apostels en seinen: Wy moatte God leaver hearre as minsken.
30 De God fen ús âffears hat Jezus opwekke, dy't jimme deasketten en oan in beam ophongen hawwe.
31 Him hat God mei syn rjuchterhân forheven ta in prins en in Rêder, om Israël birou to jaen en ferjouwing fen sûnden.
32 En wy binne syn tsjûgen fan dizze dingen; en sa is ek de Hillige Geast, dy't God jûn hat oan dyjingen dy't Him hearre.
33 Do’t hja dat hearden, waerden hja yn it hert slein, en hja rieden hjar to deadzjen.
34 Do stie dêr ien yn 'e rie op, in Farizeeër, nammentlik Gamaliël, in dokter fan 'e wet, dy't in reputaasje hie ûnder it hiele folk, en gebea de apostelen in bytsje út te setten;
35 En hy sei tsjin hjar: Israëls mannen, sjoch foar jimmesels hwet jimme dwaen scoene mei dizze mannen oanrekke.
36 Hwent eartiids gyng Theudas op, dy't him roemde dat er ien wier; by wa't in oantal manlju, sa'n fjouwerhûndert, har oansletten: dy't fermoarde waard; en allegearre wa't him hearden, waerden forstuivere en fordylge.
37 Nei dizze man kaem Judas de Galiléa op yn ’e dagen fen ’e belesting, en luts in protte folk efter him ôf; en allegearre waerden fersprаat, sels sa folle as him hearden.
38 En no sis ik jimme: Wês fan dy mannen ôf, en lit hjar stean;
39 Mar as it fan God is, kinne jimme it net omkeare; dat jo miskien net fûn wurde sels om tsjin God te fjochtsjen.
40 En hja stimmen mei him yn: en do't hja de apostelen roppen hiene en hjar slein hiene, gebea hja dat hja net yn 'e namme fen Jezus sprekke scoene, en lieten hjar gean.
41 En hja teagen út it oantlit fen ’e rie, blide dat hja weardich achte waerden om syn namme skande to lijen.
42 En deistich yn 'e timpel en yn elk hûs hâlden se net op om Jezus Kristus te learen en te preekjen.

HAADSTIK 6

1 En yn dy dagen, do't it tal fen 'e learlingen formannichfâldige waerd, kaem der in murmeljen op fen 'e Griken tsjin 'e Hebreeërs, om't hjar widdowen yn 'e deistige tsjinst ferwaarleazge waarden.
2 Do rôpen de toalven de mannichte fen 'e learlingen ta hjar en seine: It is gjin reden dat wy Gods wird forlitte en de tafels tsjinje.
3 Dêrom, bruorren, sjoch út ûnder jimme sân mannen fan earlik ferslach, fol fan de Hillige Geast en wiisheid, dy't wy oanstelle meie oer dit bedriuw.
4 Mar wy sille ússels oanhâldend jaan oan it gebed en oan 'e tsjinst fan it wurd.
5 En it sprekwurd hie de hiele mannichte behaagd: en hja keazen Stefanus, in man fol fan leauwen en de Hillige Geast, en Filippus, en Prochorus, en Nikanor, en Timon, en Parmenas, en Nicolaas, in proselyt fan Antiochië:
6 Dy't hja foar de apostelen setten, en do't hja bidden hiene, leine hja hjar de hannen op.
7 En it wird Gods waerd tanommen; en it tal fen 'e learlingen formannichfâldige to Jeruzalem gâns; en in grut selskip fen 'e preesters wierne hearrich oan it leauwe.
8 En Stefanus, fol leauwe en macht, die grutte wûnders en wûnders ûnder it folk.
9 Do kamen der guon op út 'e synagoge, dy't neamd wurdt de synagoge fen 'e Libertinen, en Cyreniërs, en Aleksandriners, en fen hjarren fen Kilikië en út Azië, dy't twivelje mei Stefanus.
10 En hja koenen de wiisheid en de geast, dêr't er spritsen mei, net tsjin wjerstean.
11 Do makken hja de mannen, dy't seinen: Wy hawwe him lasterlike wurden heard tsjin Mozes en tsjin God.
12 En hja makken it folk, en de âldsten en de skriftgelearden oproer, en kamen op him, en fongen him, en brochten him ta de rie;
13 En set falske tsjûgen op, dy't seinen: Dizze man hâldt net op mei lasterlike wurden tsjin dit hillich plak en tsjin de wet te sprekken.
14 Hwent wy hawwe him sizzen heard, dat dizze Jezus fen Nazareth dit plak fordjerre scil en de seden foroarje scil dy't Mozes ús oerjown hat.
15 En allegearre dy't yn 'e rie sieten, en seagen him goed oan, seagen syn oantlit lyk as it it oantlit fen in ingel west hie.

HAADSTIK 7

1 Do sei de hegepreester: Binne dizze dingen sa?
2 En hy sei: Mannen, bruorren en âffears, harkje; De God fan 'e hearlikheid ferskynde oan ús heit Abraham, doe't hy yn Mesopotaamje wie, foardat hy yn Charran wenne,
3 En hy sei tsjin him: Gean út dyn lân en út dyn sibben, en kom yn it lân dat Ik dy sjen litte scil.
4 Do kaem er út it lân fen 'e Chaldeërs, en wenne yn Charran;
5 En hy joech him der gjin erfskip yn, né, net sasear as er de foet op sette koe; dochs biloofde er dat er him it as erfskip jaen scoe, en syn sied nei him, doe't er noch gjin bern hie. .
6 En God spriek op dizze wize, Dat syn sied as frjemdling yn in frjemd lân tahâlde scoe; en dat hja hjar yn slavernij bringe scoene en hjar fjirhûndert jier kwea smeekje.
7 En it folk dêr't hja slaven oan wêze scille, scil Ik oardielje, sei God: en dêrnei scille hja útgean en My tsjinje op dit plak.
8 En hy joech him it forboun fen de bisnijenis, en sa woun Abraham Izaäk, en bisnien him de achtste deis; en Izaäk woun Jakob; en Jakob woun de tolve patriarchen.
9 En de patriarchen, oergeunstich, ferkochten Jozef nei Egypte, mar God wie mei him,
10 En hy forloste him út al syn ellinde, en joech him genede en wiisheid yn 'e eagen fen Farao, de kening fen Egypte; en hy stelde him ta steedhâlder oer Egypte en syn hiele hûs.
11 No kaem der eangst oer it hiele lân fen Egypte en Kanaän, en greate ellinde, en ús âffears fûnen gjin kost.
12 Mar do't Jakob hearde dat der nôt wier yn Egypte, stjûrde er ús âffears earst út.
13 En de twade kear waerd Jozef syn broerren bekend makke; en Jozefs sibben waerd Farao bekend makke.
14 Do stjûrde Jozef, en rôp syn heit Jakob ta him, en al syn sibben, fyftjin sielen.
15 Do teach Jakob del nei Egypte, en stoar, hy en ús âffears,
16 En hja waerden oerbrocht nei Sichem, en leine yn it grêf dat Abraham kocht hat foar in jildbedrach fen 'e soannen fen Emmor, de heit fen Sichem.
17 Mar do't de tiid fen 'e belofte oankaem, dy't God Abraham sward hie, waerd it folk en formannichfâldige yn Egypte,
18 oant der in oare kening opkaem, dy't Jozef net koe.
19 Dy diene sljochtsinnich mei ús sibben, en it kwea smeekte ús âffears, dat hja hjar jonge bern fordriuwe, oant hjar net yn libje scoene.
20 Yn dy tiid waerd Mozes berne, en hy wier tige moai, en treaun yn syn heite hûs trije moanne;
21 En do't er útstoarn waerd, naem Farao's dochter him op en ûnderfiek him foar har eigen soan.
22 En Mozes waerd leard yn al de wysheit fen 'e Egyptners, en wie machtich yn wurden en yn dieden.
23 En do't er fjirtich jier âld wier, kaem it yn syn hert om syn broerren, Israëls bern, to bisikjen.
24 En do't er ien fen hjarren ûnrjocht seach, fortsjinne er him, en wreeke de ûnderdrukte, en sloech de Egyptner;
25 Hwent hy miende, dat syn bruorren begrepen hawwe, hoe't God hjar troch syn hân rêde scoe, mar hja begrepen it net.
26 En de oare deis liet er him oan hjar sjen, wylst hja striden, en scoe hjarren wer byinoar bringe, sizzende: Minearen, jimme binne bruorren; wêrom dogge jimme de iene mei de oare ferkeard?
27 Mar dy't syn neiste ferkeard dien hat, stuts him fuort, sizzende: Hwa hat dy in oerste en in rjochter oer ús makke?
28 Sille jo my deadzje lyk as jo juster de Egyptner dien hawwe?
29 Do flechte Mozes troch dit wird, en hy wier in frjemdling yn it lân Madian, dêr't er twa soannen woun.
30 En do't fjirtich jier forrinen wierne, kaem him yn 'e woastenije fen 'e berch Sina in ingel des Heare yn in fjûrlamme yn in bosk.
31 Do't Mozes it seach, forwûndere er him oer it gesicht;

32 sizzende: Ik bin de God fen dyn âffears, de God fen Abraham, en de God fen Izaäk, en de God fen Jakob. Do trille Mozes, en doarste it net to sjen.
33 Do sei de Heare tsjin him: Doch dyn skuon út dyn foetten, hwent it plak dêr'tstû stiest, is hillich lân.
34 Ik haw sjoen, ik haw sjoen de ellinde fen myn folk dat yn Egypte is, en ik haw hjar kreunen heard, en bin delkommen om hjar to rêdden. En kom no, Ik scil dy nei Egypte stjoere.
35 Dizze Mozes, dy't hja wegeren, sizzende: Hwa hat dy ta in oerste en in rjochter makke? itselde stjoerde God om in hearsker en in ferlosser te wêzen troch de hân fan 'e ingel dy't him ferskynde yn 'e bosk.
36 En Hy brocht se út, nei't Er wûnders en tekens dien hie yn Egyptelân, en yn 'e Reade See en yn 'e woastenije fjirtich jier.
37 Dit is dy Mozes, dy't tsjin Israëls bern sei: In profeet scil de Heare jimme God jimme opwekke út jimme broerren, lyk as ik; him scille jimme hearre.
38 Dit is hy, dy't yn 'e tsjerke yn 'e woastenije wie mei de ingel dy't ta him spriek op 'e berch Sina, en mei ús âffears: dy't de libbene sprekwurden ûntfong om ús te jaan:
39 Oan hwa't ús âffears net hearre woenen, mar him fan har ôfstjitte, en yn har hert weromkearden nei Egypte,
40 En sei tsjin Aäron: Lit ús goaden foar ús oantlit gean, hwent dizze Mozes, dy't ús út Egyptelân brocht hat, wy witte net hwet der fan him wurden is.
41 En hja makken yn dy dagen in keal, en offeren it ôfgodsoffer offer, en forbliidzjen yn it wirk fen hjar eigen hannen.
42 Do kearde God him om en joech hjarren oer om it leger fen 'e himel te oanbidden; lyk as it biskreaun stiet yn it boek fen 'e profeten, o jimme hûs fen Israël, hawwe jimme my slachte beesten en offers offere yn 'e tiid fan fjirtich jier yn 'e woastenije?
43 Ja, jimme hawwe de tabernakel fen Moloch opnomd, en de stjer fen jimme god Remfan, bylden dy't jimme makke hawwe om hjar to oanbidden;
44 Us âffears hienen de tinte fen 'e tsjûgenis yn 'e woastenije, lyk as Hy tasein hie, sprekkende ta Mozes, dat er dy meitsje scoe neffens de wize dy't er sjoen hie.
45 dy't ek ús âffears, dy't dêrnei kamen, mei Jezus binnenbrochten yn it erfskip fen 'e heidenen, dy't God foar it oantlit fen ús âffears fordreaun hat oant de dagen fen David;
46 dy't genede foun foar God, en woe in tabernakel fine for Jakobs God.
47 Mar Salomo boude him in hûs.
48 Mar de Allerheechste wennet net yn timpels makke mei hannen; lykas de profeet seit,
49 De himel is myn troan, en de ierde is myn fuotbank: hok hûs scille jimme my bouwe? seit de Heare: of wat is it plak fan myn rêst?
50 Hat myn hân net al dy dingen makke?
51 Jimme stiifnekke en ûnbesnienen fan hert en earen, jimme wjerstean de Hillige Geast altyd;
52 Hwa fen 'e profeten hawwe jimme âffears net forfolge? en hja hawwe deaden dy't earder toand hawwe fan 'e komst fan 'e Rjochtfeardige; fan wa't jo no de ferrieders en moardners west hawwe:
53 Dy't de wet oannommen hawwe troch de oarder fen ingels, en dy net hâlden hawwe.
54 Do't hja dat hearden, waerden hja yn it hert snien, en hja knarsten him mei de tosken.
55 Mar hy, fol fen de Hillige Geast, seach stiif op nei de himel, en seach de hearlikheit fan God, en Jezus stean oan Gods rjuchterhân,
56 En sei: Sjuch, ik sjoch de himelen iepene, en de Minskesoan stean oan Gods rjuchterhân.
57 Do rôpen hja mei in lûde stimme, en stieken hjar earen ta, en rûnen mei ien man op him oan,
58 En hja smieten him út 'e stêd, en stiennigen him;
59 En hja stiennigen Stefanus, God oanroppen en sizzende: Heare Jezus, ûntfang myn geast.
60 En hy knibbele del en rôp mei in lûde stimme: Heare, lit hjar dizze sûnde net ta rekkenje. En do't er dat sein hie, foel er yn 'e sliep.

HAADSTIK 8

1 En Saul joech syn dea ta. En yn dy tiid wie der in grutte ferfolging tsjin de tsjerke dy't te Jeruzalem wie; en hja waerden allegearre forstruid oer de kriten fen Judéa en Samaria, útsein de apostels.
2 En fromme mannen droegen Stefanus ta syn begraffenis, en makken grutte klaagliederen oer him.
3 Wat Saul oangiet, hy makke de tsjerke ferneatiging, en gyng yn alle hûs, en helle manlju en froulju yn de finzenis.
4 Dêrom gongen dy't yn it bûtenlân forstruid wierne, oeral hinne, om it wird to preekjen.
5 Do teach Filippus del nei de stêd fen Samaria, en preke hjarren Kristus.
6 En it folk joech mei iensumens acht nei de dingen dy't Filippus spriek, hearrende en seagen de wûnders dy't er dien hie.
7 Hwent ûnreine geasten, dy't mei in lûde stim rôpen, kamen út in protte dy't mei hjar besetten wiene: en in protte ferlamme en kreupele waerden genêzen.
8 En it wier greate blydskip yn dy stêd.
9 Mar der wie in man, dy't Simon hjitte, dy't eartiids yn dyselde stêd tsjoen hie en it folk fen Samaria forhearde, en útjoech dat sels ien greate wier.
10 Op hwa't hja allegearre achte, fen 'e minste oant de greatste, sizzende: Dizze man is de greate macht Gods.
11 En hja hiene oansjen op him, om't er hjar lange tiid forheard hie mei tsjoenerijen.
12 Mar do't hja Filippus leauden, dy't de dingen oangeande it keninkryk fan God en de namme fen Jezus Kristus preke, waerden hja doopt, sawol manlju as froulju.
13 Do leaude Simon ek sels: en do't er doopt wie, gyng er troch mei Filippus, en ferwûndere er, wylst er de wûnders en teikens seach dy't dien wiene.
14 En do't de apostelen dy't to Jeruzalem wieren hearden dat Samaria it wird fen God oannommen hie, stjûrden hja Petrus en Johannes ta hjarren:
15 Dy't, do't hja delkamen, foar hjar bea, dat hja de Hillige Geast ûntfange mochten.
16 (Hwent hy wie noch net op ien fen hjar fallen: allinne hja waerden doopt yn 'e namme fen 'e Heare Jezus.)
17 Do leine hja hjar de hannen op, en hja krigen de Hillige Geast.
18 En do't Simon seach, dat troch it oplizzen fen 'e hannen fen 'e apostelen de Hillige Geast jûn waerd, joech er hjarren jild oan,

19 sizzende: Jou my ek dizze krêft, dat hwa't ik de hannen lizze lizze, dy de Hillige Geast ûntfange mei.
20 Mar Petrus sei tsjin him: Dyn jild komt mei dy om, om'tstû tocht hast dat it geskink fan God mei jild kocht wirde kin.
21 Dû hast gjin diel noch lot yn dizze saak: hwent jins hert is net rjocht yn Gods eagen.
22 Bekear jo dêrom fan dit jins kwea, en bid God, oft de gedachte fan jins hert jo miskien ferjûn wirde mei.
23 Hwent ik fernim datstû bist yn 'e gal fen 'e bitterens en yn 'e bân fen 'e ûngerjuchtichheit.
24 Do antwirde Simon en sei: Bid for my ta de Heare, dat neat fen dizze dingen, dy't jimme sein hawwe, oer my komme.
25 En hja, do't hja tsjûge hiene en it wird des Heare forkindigen, gongen werom nei Jeruzalem, en preken it Evangeelje yn in protte doarpen fen 'e Samaritanen.
26 En de ingel des Heare spriek ta Filippus, sizzende: Gean oerein en gean nei it suden, nei de wei dy't delkomt fan Jeruzalem nei Gaza, dy't woastenije is.
27 En hy gyng oerein en gyng, en sjuch, in Etioopje man, in eunuch fan greate macht ûnder Candace, de keninginne fen 'e Etiopiërs, dy't de lieding hie oer al har skat, en nei Jeruzalem kommen wie om to oanbidden;
28 Hy kaem werom, en siet yn syn wein, en lies de profeet Jesaja.
29 Do sei de Geast tsjin Filippus: Gean ticht en kom by dy wein.
30 En Filippus roun dêr nei him ta, en hearde him de profeet Jesaja lêze, en sei: Begrypstû hwet jo lêze?
31 En hy sei: Hoe kin ik, as ien my net liede scil? En hy woe Filippus dat er opkomme en by him sitte soe.
32 It plak fen 'e Skrift dy't er lies wie dit: Hy waerd as in skiep ta de slacht brocht; en as in laem stom foar syn skearder, sa die er syn mûle net iepen.
33 Yn syn fornedering waerd syn oardiel weinommen: en hwa scil syn geslacht forklearje? hwent syn libben is fan 'e ierde ôfnommen.
34 En de eunuch antwirde Filippus en sei: Hwa sprekt de profeet dit dochs? fan himsels, of fan in oare man?
35 Do die Filippus de mûle iepen, en bigoun by deselde Skrift, en preke him Jezus.
36 En wylst hja ûnderweis gyng, kamen hja by in wetter; en de eunuch sei: Sjuch, hjir is wetter; wat hinderet my om doopt te wurden?
37 En Filippus sei: Astû leaut mei dyn hiele herte, meistû. En hy antwirde en sei: Ik leau dat Jezus Kristus de Soan fan God is.
38 En hy gebea de wein stilstean, en hja gyngen beide yn it wetter del, sawol Filippus as de eunuch; en hy doopte him.
39 En do't hja út it wetter opkamen, fong de Geast des Heare Filippus, dat de eunuch him net mear seach;
40 Mar Filippus waerd to Azotus foun; en trochrinnende preke er yn al de stêdden, oant er to Caesarea kaem.

HAADSTIK 9

1 En Saul, dy't noch drigeminten en slachting útblaasde tsjin de learlingen des Heare, gyng nei de hegepreester,
2 En begearde fan him brieven oan Damaskus ta de synagogen, dat as er ien fan dizze wei foun, of it nou manlju of froulju wierne, hy se bûn nei Jeruzalem bringe soe.
3 En wylst er reizge, kaem er by Damaskus, en ynienen skynde der in ljocht út 'e himel om him hinne:
4 En hy foel op 'e ierde, en hearde in stim tsjin him sizzen: Saul, Saul, hwerom forfolgje jo my?
5 En hy sei: Hwa bistû, Heare? En de Heare sei: Ik bin Jezus, dy't jo ferfolgje: it is dreech foar jo om tsjin 'e prikken te skopjen.
6 En hy sei biven en forheard: Heare, hwet wolle Jo dat ik dwaen? En de Heare sei tsjin him: Kom oerein en gean yn 'e stêd, en der scil dy sein wirde hwetstû dwaen moatst.
7 En de mannen dy't mei him reizgen, stiene sprakeleas, en hearden in stimme, mar seagen gjinien.
8 En Saul kaem op fen 'e ierde; en doe't syn eagen iepene waarden, seach er gjinien, mar hja joegen him by de hân en brochten him yn Damaskus.
9 En hy wier trije dagen sûnder sicht, en iet noch dronk net.
10 En der wier in learling to Damaskus, mei de namme Ananias; en tsjin him sei de Heare yn in gesicht: Ananias. En hy sei: Sjuch, ik bin hjir, Heare.
11 En de Heare sei tsjin him: Gean oerein, en gean op 'e strjitte dy't rjochte hjit, en freegje yn it hûs fen Judas om ien dy't Saul hjit, út Tarsus; hwent sjuch, hy bidt,
12 En hy seach yn in fisioen in man mei de namme Ananias kommen, en de hân op him lei, dat er syn eagen krije soe.
13 Do antwirde Ananias: Heare, ik haw fen in protte fen dizze man heard, hoefolle kwea er jins hilligen dien hat to Jeruzalem;
14 En hjir hat er macht fen 'e hegepreesters om allegearre te binen dy't jins namme oanroppe.
15 Mar de Heare sei tsjin him: Gean hinne, hwent hy is my in útkard skip, om myn namme to dragen foar it oantlit fen 'e heidenen, en keningen en Israëls bern.
16 Hwent Ik scil him sjen litte hoe greate dingen er lije moat om myn namme.
17 En Ananias gyng op wei, en kaem yn it hûs; en hy lei him de hannen op en sei: Broer Saul, de Heare, sels Jezus, dy't jo ferskynde op 'e wei doe't jo kamen, hat my stjûrd, dat jo jo sicht krije kinne en fol wurde mei de Hillige Geast.
18 En daliks foel der út syn eagen, lyk as it skobben west hie, en hy krige daliks it sicht, en kaem oerein en waerd doopt.
19 En do't er iten krige, waerd er forsterke. Doe wie Saul beskate dagen mei de learlingen dy't te Damaskus wiene.
20 En daliks preke er Kristus yn 'e synagogen, dat Hy de Soan fan God is.
21 Mar allegearre dy't him hearden waerden forheard en seine; Is dit net dejinge dy't dejinge dy't dizze namme yn Jeruzalem oanroppen hat, en om dat doel hjirhinne kaam, ferneatige hat, om se bûn ta de hegepreesters te bringen?
22 Mar Saul waerd hwat mear yn krêft, en makke de Joaden, dy't to Damaskus wennen, forbjustere, biwizende dat dit de Kristus is.
23 En nei't in protte dagen foldien wierne, namen de Joaden rie om him te deadzjen:
24 Mar hjar forwachting wier fen Saul bekend. En hja seagen de poarten dei en nacht om him te deadzjen.
25 Do namen de learlingen him by nacht en lieten him by de muorre del yn in koer.

26 En do’t Saul to Jeruzalem kaem, bisocht er him by de learlingen oan to kommen, mar hja waerden allegearre bang foar him, en leauden net dat er in learling wier.
27 Mar Barnabas naem him en brocht him ta de apostelen, en fertelde hjarren hoe’t er de Heare op ’e wei sjoen hie, en dat er ta him spritsen hie, en hoe’t er frijmoedich preke hie te Damaskus yn ’e namme fan Jezus.
28 En hy wier by hjarren yn- en útgean to Jeruzalem.
29 En hy spriek frijmoedich yn 'e namme fan 'e Heare Jezus, en twivele tsjin 'e Griken, mar se gongen om him te deadzjen.
30 En do’t de bruorren it wisten, brochten hja him del nei Caesarea, en stjûrden him út nei Tarsus.
31 Do hienen de tsjerken rêst yn hiele Judéa en Galiléa en Samaria, en waerden opboud; en rinnen yn 'e freze des Heare en yn' e treast fan 'e Hillige Geast, waarden fermannichfâldige.
32 En it barde do’t Petrus troch alle kriten trochgyng, dat er ek delkaem by de hilligen dy’t to Lydda wennen.
33 En dêr foun er in man mei de namme Aeneas, dy’t syn bêd acht jier bewarre hie, en siik wier fen ’e ferlamming.
34 En Petrus sei tsjin him: Eneas, Jezus Kristus makket dy heil: oerein, en meitsje dyn bêd op. En hy kaam fuortdaliks oerein.
35 En allegearre dy’t to Lidda en Saron wennen, seagen him, en kearden him ta de Heare.
36 En d'r wier to Joppe in learling, nammentlik Tabita, dy't nei útlis Dorkas neamd wurdt;
37 En it barde yn dy dagen, dat hja siik wier en stoar;
38 En om't Lydda tichteby Joppe wier, en de learlingen hearden, dat Petrus dêr wier, stjûrden hja twa mannen nei him, dy't him woene, dat er net útstelle soe by hjarren to kommen.
39 Do gyng Petrus oerein en gyng mei hjarren. Do't er kaem, brochten hja him yn 'e boppekeamer, en al de widdowen stiene by him, skriemend, en toandden de jassen en de klean dy't Dorkas makke hie, wylst hja by hjar wie.
40 Mar Petrus sette se allegearre nei foaren, en knibbele del en bea; en kearde him nei it lichem en sei: Tabitha, oerein. En hja die de eagen iepen, en do't hja Petrus seach, gyng hja oerein.
41 En hy joech har de hân en tilde hjar oerein, en do't er de hilligen en widdowen roppen hie, stelde er hjar libben foar.
42 En it waerd bikend yn hiele Joppe; en in protte leauden yn 'e Heare.
43 En it barde dat er in protte dagen te Joppe bleau by ien Simon in learaar.

HAADSTIK 10

1 Der wie in man yn Caesarea, dy't Cornelius hjitte, in centurion fan 'e bende dy't de Italjaanske bân hjitte,
2 In from man en ien dy’t God freze mei syn hiele hûs, dy’t it folk in protte aalmoezen joech en altyd ta God bea.
3 Hy seach yn in fisioen blykber om ’e njoggende oere fen ’e dei in ingel Gods ta him kommen, en tsjin him sei: Kornelius!
4 En do’t er him oanseach, waerd er bang, en sei: Hwet is it, Heare? En hy sei tsjin him: Dyn gebeden en jins aalmoezen binne opkommen ta in oantinken foar God.
5 En stjûr nou mannen nei Joppe, en rop ien Simon, hwaens efternamme Petrus is:
6 Hy wennet by ien Simon, in learaar, hwaens hûs oan de sé is: hy scil dy sizze hwetstû dwaen moatst.
7 En do’t de ingel, dy’t ta Cornelius spriek, fuort wier, rôp er twa fen syn húsfeinten, en in fromme soldaat fen dejingen dy’t altiid op him wachtsje;
8 En do’t er hjarren al dy dingen forkundige hie, stjûrde er se nei Joppe.
9 De oare moarns, wylst hja op reis gyngen en tichter by de stêd kamen, gyng Petrus op it dak om to bidden om 'e sechsde oere;
10 En hy waerd tige honger, en soe iten hawwe; mar wylst hja klear makken, foel er yn in trance,
11 En seach de himel iepene, en in beskate reek ta him delkomme, lyk as it in great blêd west hie oan 'e fjouwer hoeken, en dellein op 'e ierde;
12 Hweryn sieten allerhande fjouwerfoetige beesten fen ’e ierde, en wylde bisten, en krûpend dieren, en fûgeltsjes fen ’e loft.
13 En der kaem in stimme ta him: Kom oerein, Petrus; deadzje, en yt.
14 Mar Petrus sei: Net sa, Heare; hwent ik haw noch noait eat ieten dat ûnrein of ûnrein is.
15 En de stimme spriek de twade kear tsjin him: Hwet God suvere hat, dat neamstû net gemien.
16 Dit waerd trijeris dien: en it skip waerd wer opnomd yn ’e himel.
17 En do't Petrus by himsels twivele, hwat dit fizioen bitsjutte soe, dat er sjoen hie, sjuch, de mannen dy't fen Kornelius stjoerd wierne, hienen ûndersiik dien nei Simons hûs, en stiene foar de poarte.
18 En rôp en frege oft Simon, dy’t Petrus hiet, dêr ûnderbrocht wier.
19 Wylst Petrus oer it fisioen tocht, sei de Geast tsjin him: Sjuch, trije mannen sykje dy.
20 Gean dêrom oerein, en gean del, en gean mei hjarren, sûnder twifel, hwent Ik haw se stjûrd.
21 Do gyng Petrus del nei de mannen dy’t fen Kornelius ta him tastjoerd wierne; en sei: Sjuch, ik bin it dy't jimme sykje.
22 En hja seine: Cornelius, de centurion, in rjochtfeardich man en ien dy’t God freze, en fan goed gerucht ûnder it hiele folk fen ’e Joaden, waerd fen God warskôge troch in hillige ingel om dy yn syn hûs to stjoeren en to hearren. wurden fan dy.
23 Do rôp er hjar yn en naem hjar. En de oare moarns gyng Petrus mei hjarren fuort, en guon bruorren út Joppe gongen mei him.
24 En de oare moarns nei’t hja yn Caesarea kamen. En Cornelius wachte hjar op, en hie syn sibben en freonen byinoar roppen.
25 En do't Petrus binnenkaem, kaem Cornelius him yn 'e kunde, en foel foar syn fuotten del en oanbea him.
26 Mar Petrus naem him oerein, sizzende: Kom oerein; Ik sels bin ek in man.
27 En wylst er mei him spriek, gyng er yn en foun in protte dy’t gearkommen wierne.
28 En hy sei tsjin hjar: Jimme witte wol, dat it in Joadsman ûnrjocht is om selskip to hâlden of ta ien fen in oar folk to kommen; mar God hat my toand dat ik gjin minske ûnrein of ûnrein neame mei.

29 Dêrom bin ik ta jimme kommen sûnder te sizzen, sadree't ik stjoerd waerd: Ik freegje dêrom, om hokker bedoeling jimme hawwe stjoerd foar my?
30 En Cornelius sei: Fjouwer dagen lyn fêste ik oant dizze ûre; en om 'e njoggende oere bea ik yn myn hûs, en sjuch, in man stie foar my yn ljochte klean,
31 En hy sei: Cornelius, jins gebed is ferheard, en jins aalmoesje is yn oantinken krigen foar Gods eagen.
32 Stjoer dêrom nei Joppe, en rop hjir Simon, hwaens efternamme Petrus is; hy is ûnderbrocht yn it hûs fan ien Simon, in learaar oan de see, dy't, as er komt, ta dy sprekke scil.
33 Dêrom stjûrde ik daliks ta dy; en dû hast goed dien datstû kommen bist. Nou dêrom binne wy hjir allegearre foar God oanwêzich, om alles to hearren dat jo fan God hjitten is.
34 Do iepene Petrus de mûle en sei: Wiswier, ik fernimme, dat God gjin persoan oanhâldt;
35 Mar yn alle folken, dy't him freze en rjuchtfeardich docht, is mei him wolkom.
36 It wird dat God ta Israëls bern stjûrde, frede forkondigend troch Jezus Kristus: (Hy is Hear fen alles:)
37 Dat wird, sis ik, jimme witte, dat yn hiel Judéa publisearre is, en begûn út Galiléa, nei de doop dy't Johannes preke;
38 Hoe't God Jezus fan Nazaret salve hat mei de Hillige Geast en mei macht, dy't rûnom gyng om goed te dwaan en allegearre genêzen dy't troch de duvel ûnderdrukt wiene; hwent God wie mei him.
39 En wy binne tsjûgen fan alle dingen dy't er dien hat sawol yn it lân fen 'e Joaden as yn Jeruzalem; dy't se fermoarde en ophongen oan in beam:
40 Him hat God de trêdde deis opwekke, en him iepenbier toand;
41 Net oan al it folk, mar oan tsjûgen, dy't foar God útkard binne, ek oan ús, dy't mei Him ieten en dronken hawwe nei't Er út 'e deaden opstien is.
42 En hy gebea ús ta it folk te preekjen en te tsjûgjen dat it Hy is dy't troch God ornearre is ta de Rjochter fan snelle en deaden.
43 Jou al de profeten fan him tsjûgenis, dat troch syn namme elk dy't yn him leaut ferjouwing fan sûnden krije sil.
44 Wylst Petrus dizze wirden noch spriek, foel de Hillige Geast op allegearre dy't it wird hearden.
45 En hja, dy't leauden fen 'e bisnijenis, waerden forbjustere, likefollen dy't mei Petrus kamen, om't dat ek de jefte fen 'e Hillige Geast oer 'e heidenen útstoart waerd.
46 Hwent hja hearden hjar yn tongen sprekken en God grutmeitsje. Doe antwurde Petrus:
47 Kin immen wetter ferbiede, dat dizzen net doopt wirde meie, dy't de Hillige Geast ûntfongen hawwe likegoed as wy?
48 En hy gebea har doopt te wurden yn 'e namme des Heare. Doe baden se him om guon dagen te bliuwen.

HAADSTIK 11

1 En de apostels en de bruorren dy't yn Judéa wierne, hearden dat de heidenen ek it wurd fan God oannommen hiene.
2 En do't Petrus nei Jeruzalem opkaem, striden de dy't út 'e besnijenis wierne, mei him,
3 sizzende: Jo binne yngien ta de ûnbesnienen, en do hast mei hjar iten.
4 Mar Petrus forhearde de saek fen it bigjin ôf, en lei hjarren op oarder út, sizzende:
5 Ik wier yn 'e stêd Joppe oan it bidden, en yn 'e trance seach ik in fizioen: In skip delkomme, lyk as it in great blêd west hie, mei fjouwer hoeken út 'e himel dellitten; en it kaam sels ta my:
6 Doe't ik myn eagen fêstlein hie, seach ik dêrop en seach de fjouwerfoetige beesten fen 'e ierde, en wylde bisten, en krûpende dingen, en fûgeltsjes fen 'e loft.
7 En ik hearde in stimme tsjin my sizzen: Kom oerein, Petrus; slachtsje en yt.
8 Mar ik sei: Net sa, Heare, hwent neat ûnrein of ûnrein is yn myn mûle kommen.
9 Mar de stim antwirde my wer út 'e himel: Hwet God suvere hat, dat ropstû net gemien.
10 En dit waerd trijeris dien: en allegearre waerden wer oplutsen nei de himel.
11 En sjuch, daliks kamen der al trije mannen yn it hûs dêr't ik wie, stjoerd út Caesarea ta my.
12 En de Geast hat my sein mei hjarren to gean, sûnder twiveljen. En dizze seis bruorren gongen my mei, en wy kamen yn it hûs fan 'e man:
13 En hy liet ús sjen hoe't er in ingel yn syn hûs sjoen hie, dy't stie en tsjin him sei: Stjoer mannen nei Joppe, en rop Simon, hwaens efternamme Petrus is;
14 Hwa scil dy wirden sizze, dêr't dû en dyn hiele hûs forlost wirde scille.
15 En do't ik bigoun to praten, foel de Hillige Geast op hjar, lyk as op ús yn it bigjin.
16 Do tocht ik oan it wird des Heare, dat Er sei: Johannes doopt wier mei wetter; mar jimme scille doopt wirde mei de Hillige Geast.
17 Om't God hjarren sa'n geskink joech as er ús dien hat, dy't leauden yn 'e Heare Jezus Kristus; wat wie ik, dat ik God tsjinhâlde koe?
18 Do't hja dit hearden, bleauwen hja stil, en forhearliken God, sizzende: Den hat God ek de heidenen bikearing ta it libben jown.
19 En dejingen dy't yn it bûtenlân forstruid wierne troch de ferfolging dy't oer Stefanus opkamen, reizgen oant Fenice, en Syprus en Antiochië ta, en forkundigje it wird oan gjinien, mar allinne oan 'e Joaden.
20 En guon fen hjar wierne mannen fen Syprus en Syrene, dy't, do't hja to Antiochië kamen, ta de Griken sprieken, en de Heare Jezus forkindigen.
21 En de hân des Heare wier mei hjar, en in great tal leaude en kearde him ta de Heare.
22 Do kaem it berjocht fen dizze dingen ta de earen fen 'e gemeente dy't to Jeruzalem wier, en hja stjûrden Barnabas út, dat er oant Antiochië ta gean scoe.
23 Dy't, do't er kaem en de genede Gods sjoen hie, bliid wie, en hjar allegearre oanmoedige, dat hja mei hertstochtlik de Heare oanhingje soene.
24 Hwent hy wier in goed man, en fol fen de Hillige Geast en fen it leauwe, en in protte folk waerd ta de Heare taheakke.
25 Do teach Barnabas nei Tarsus, om Saul to siikjen;
26 En do't er him foun hie, brocht er him nei Antiochië. En it barde, dat hja in hiele jier by de tsjerke gearkommen en

in protte minsken learden. En de learlingen waarden earst kristenen neamd yn Antiochië.
27 En yn dizze dagen kamen profeten fen Jeruzalem nei Antiochië.
28 En der kaem ien fen hjarren op, mei de namme Agabus, en bitsjutte troch de Geast, dat der oer de hiele wrâld in greate eangst wêze scoe: dat barde yn 'e dagen fen Claudius Caesar.
29 Do besleaten de learlingen, elk neffens syn fermogen, om help te stjoeren nei de bruorren dy't yn Judéa wennen.
30 Hwet hja ek diene, en stjûrden it ta de âldsten troch de hannen fen Barnabas en Sauls.

HAADSTIK 12

1 En om dy tiid stiek kening Herodes syn hannen út om guon út 'e tsjerke te ferfelen.
2 En hy deade Jakobus, de broer fen Johannes, mei it swird.
3 En om't er seach dat it de Joaden behaagde, gyng er fierder om Petrus ek te nimmen. (Doe wiene de dagen fan ûnsûrre brea.)
4 En do’t er him grepen hie, sette er him yn ’e finzenis, en joech him oer oan fjouwer soldaten, om him to biwarjen; fan doel him nei Peaske nei it folk te bringen.
5 Petrus waard dêrom yn 'e finzenis hâlden, mar der waard sûnder ophâlden gebed fan 'e tsjerke ta God foar him.
6 En do't Herodes him nei foaren bringe woe, sliepte Petrus deselde nacht tusken twa soldaten, bûn mei twa keatlingen: en de hoeders foar de doar hâlde de finzenis.
7 En sjuch, de ingel des Heare kaem op him, en der skynde in ljocht yn 'e finzenis, en hy sloech Petrus op 'e side, en brocht him oerein, sizzende: Kom gau oerein. En syn keatlingen foelen fan syn hannen ôf.
8 En de ingel sei tsjin him: Omgord dysels en bind jins sandalen oan. En sa die er. En hy sei tsjin him: Werp dyn kleed om dy hinne en folgje my.
9 En hy gyng út en folge him; en wist net dat it wier wie wat de ingel dien hat; mar tocht dat er in fisioen seach.
10 Do’t hja de earste en de twadde wyk foarby wierne, kamen hja by de izeren poarte dy’t nei de stêd liedt; en hja gyngen út en gongen troch ien strjitte; en daliks gyng de ingel fan him ôf.
11 En do’t Petrus ta himsels kaem, sei er: Nou wit ik wis, dat de Heare syn ingel stjûrd hat en my forlost hat út ’e hân fen Herodes en út ’e hiele ferwachting fan it folk fen ’e Joaden.
12 En do't er it ding bitocht hie, kaem er yn it hûs fen Maria, de mem fen Johannes, hwaens efternamme Markus wier; dêr't in protte byinoar wiene te bidden.
13 En do’t Petrus oan ’e doar fen ’e poarte klopte, kaem der in famke om to harkjen, mei de namme Rhoda.
14 En do't hja de stim fan Petrus koe, die hja de poarte net iepen út blydskip, mar roun der yn en fortelde hoe't Petrus foar de poarte stie.
15 En hja seine tsjin hjar: Do bist gek. Mar se befêstige hieltyd dat it ek sa wie. Doe seine se: It is syn ingel.
16 Mar Petrus bleau te klopjen, en do't hja de doar iependien hiene en him seagen, waerden hja ferbjustere.
17 Mar hy winkt hjarren mei de hân om stil to hâlden, en forhelle hjarren hoe’t de Heare him út ’e finzenis brocht hie. En hy sei: Gean, lit Jakobus en de bruorren dizze dingen sjen. En hy gyng fuort en gyng nei in oar plak.
18 Sadree't it nou wie, waerd der gjin lytse opskuor ûnder de soldaten, hwet der fen Petrus wier wier.
19 En do Herodes him socht hie, en him net foun, bisocht er de hoeders, en gebea, dat hja deade wirde scoene. En hy teach del út Judéa nei Caesarea, en bleau dêr.
20 En Herodes wie tige ûnnoazel mei harren fan Tyrus en Sidon, mar hja kamen mei ien oerienkomst ta him, en, nei’t se Blastus ta in keamerhear fan de kening makke, hjar freon, winsken hja frede; hwent hjar lân waerd troch it lân fen 'e kening fied.
21 En op in fêste dei siet Herodes, klaaid yn keninklike klean, op syn troan en die in rede tsjin hjar.
22 En it folk rôp, sizzende: It is de stim fen in god, en net fen in minske.
23 En daliks sloech de ingel des Heare him, om’t er God de eare net joech, en hy waerd fan wjirms iten en joech de geast op.
24 Mar it wird Gods waerd en formannichfâldige.
25 En Barnabas en Saul kearden werom fen Jeruzalem, do’t hja hjar tsjinst folbrocht hiene, en namen Johannes mei hjar, hwaens efternamme Markus wier.

HAADSTIK 13

1 En der wiene yn de gemeente dy’t to Antiochië wier profeten en leararen; lykas Barnabas, en Simeon, dy't Niger neamd waard, en Lucius fan Cyrene, en Manaen, dy't grutbrocht wie mei Herodes, de fjirder, en Saul.
2 Do’t hja de Heare tsjinnen en fêsten, sei de Hillige Geast: Skilje my Barnabas en Saulus ôf for it wirk dêr’t Ik hjar ta roppen haw.
3 En do’t hja fêsten en bidden hiene en hjar de hannen op leine, stjûrden hja se fuort.
4 Sa teagen hja, útstjoerd troch de Hillige Geast, nei Seleucia; en dêrwei farden se nei Syprus.
5 En do’t hja to Salamis wierne, preken hja it wird Gods yn ’e synagogen fen ’e Joaden;
6 En do’t hja it eilân trochgien wierne nei Paphos, founen hja in tsjoender, in falske profeet, in Joad, hwaens namme Barjesus wier.
7 dy’t by de plakferfanger fan it lân wier, Sergius Paulus, in foarsichtich man; dy't Barnabas en Saul rôp, en woe Gods wird hearre.
8 Mar Elimas, de tsjoender (hwent sa is syn namme troch útlis) stie hjar tsjin, bisykende de deputearre fen it leauwe ôf to kearen.
9 Do sette Saul, (dy't ek Paulus hjit), fol mei de Hillige Geast, syn eagen op him,
10 En hy sei: O fol fan alle slûchslimmens en alle ûnheil, bern fen ’e duvel, dû fijân fen alle gerjuchtichheit, wolsto net ophâlde de rjuchte wegen des Heare te ferdraaien?
11 En no, sjuch, de hân des Heare is oer dy, en dû scilst blyn wêze, in tiidlang de sinne net sjen. En daliks foel der in mist en in tsjuster op him; en hy gyng om en socht guon om him by de hân to lieden.
12 Do't de deputearre, do't er seach hwet der dien wier, leaude, waerd er forbjustere oer de lear des Heare.
13 En do’t Paulus en syn selskip losmakken fen Pafos, kamen hja to Perge yn Pamfylië;
14 Mar do’t hja teagen fen Perge, kamen hja to Antiochië to Pisidië, en gyngen de sabbat yn ’e synagoge en sieten.

15 En nei it lêzen fen ’e wet en fen ’e profeten stjûrden de oersten fen ’e synagoge ta hjarren, sizzende: Jimme en bruorren, as jimme in formaningwurd hawwe foar it folk, sis mar.
16 Do gyng Paulus oerein, en winkt mei syn hân, en sei: Israëlslju, en jimme, dy’t God freze, jou it oan.
17 En de God fen dit folk Israël hat ús âffears útkard, en it folk forhege, do’t hja as frjemdlingen wennen yn Egyptelân, en hja brocht hjar dêrút mei in hege earm.
18 En om ’e tiid fen fjirtich jier liet er hjar manieren yn ’e woastenije.
19 En do’t er saun folken fordylge hie yn it lân Kanaän, die hy hjar lân troch it lot.
20 En dêrnei joech er hjarren rjuchters oer fjouwerhûndert en fyftich jier, oant de profeet Samuël.
21 En dêrnei begeare hja in kening, en God joech hjarren Saul, de soan fen Cis, in man út ’e stam fen Benjamin, oer fjirtich jier.
22 En do’t er him ôfset hie, makke er David hjarren op ta kening hjarren; hwa't er ek tsjûge joech en sei: Ik haw David, de soan fen Isaï, fûn, in man nei myn hert, dy't al myn wil folbringe scil.
23 Ut it sied fan dizze man hat God neffens syn belofte Israël in Ferlosser opwekke, Jezus:
24 Doe’t Johannes foar syn kommen earst de doop fan bekearing preke hie oan it hiele folk fan Israel.
25 En do’t Jehannes syn rin folbrocht, sei er: Hwa tinke jimme dat ik bin? Ik bin net hy. Mar sjuch, der komt ien efter my, waans skuon fan syn fuotten ik net weardich bin om los te meitsjen.
26 Mannen en bruorren, bern fen Abrahams stam, en hwa't ûnder jimme God freesket, ta jimme is it wird fen dit heil stjûrd.
27 Hwent dy’t to Jeruzalem wenje, en hjar oersten, om’t hja him net kend hawwe, noch de stimmen fen ’e profeten dy’t alle sabbatsdei foarlêzen wirde, hja hawwe se folbrocht troch him te feroardieljen.
28 En al founen hja gjin deadsoarsaak yn him, mar winsken Pilatus dat er deade wirde soe.
29 En do’t hja alles folbrocht hiene hwet oer him skreaun wier, namen hja him del fen ’e beam en leine him yn in grêf.
30 Mar God hat him út 'e deaden opwekke:
31 En hy waerd in protte dagen sjoen fen dejingen dy't mei him opkamen fen Galiléa nei Jeruzalem, dy't syn tsjûgen binne foar it folk.
32 En wy forklearje jimme it blide boadskip, hoe’t de belofte dy’t de âffears dien is,
33 God hat itselde oan ús, hjar bern, folbrocht, trochdat Er Jezus wer opwekke hat; lyk as der ek biskreaun stiet yn 'e twadde psalm: Do bist myn Soan, hjoed haw ik dy berne.
34 En oangeande dat er him opwekke hat út ’e deaden, no net mear werom te kearen ta de ferneatiging, sei er op dizze wize: Ik scil dy de wisse genede fen David jaen.
35 Dêrom seit er ek yn in oare psalm: Dû scilst net talitte dat jins Hillige fordjerring sjocht.
36 Hwent David foel, nei’t er syn eigen generaasje tsjin Gods wil tsjinne hie, yn ’e sliep, en waerd ta syn âffears lein, en seach forderving;
37 Mar hy, dy't God wer opwekke, seach gjin fordjerring.
38 Lit it jimme dêrom bikend wêze, mannen en bruorren, dat troch dizze man ta jimme de ferjouwing fen sûnden preke wurdt:
39 En troch Him binne allegearre dy’t leauwe, rjuchtfeardige út alle dingen, dêr’t jimme net út rjuchtfeardige wurde koene troch de wet fen Mozes.
40 Pas op, dat dat net oer jimme komt, hwêrfan troch de profeten sprutsen is;
41 Sjuch, jimme forachters, en forwûnderje, en komme om: hwent ik doch in wirk yn jimme dagen, in wirk dat jimme net leauwe scille, al forklearje in man it jimme.
42 En do't de Joaden út 'e synagoge wierne, baden de heidenen, dat hja hjarren de oare sabbat preke mochten.
43 En do't de gemeinte opbrutsen wie, folgen in protte Joaden en godstsjinstige proseliten Paulus en Barnabas;
44 En de oare deis kaem de hiele stêd byinoar om Gods wird to hearren.
45 Mar do't de Joaden de skaren seagen, waerden hja fol mei oergeunst, en sprieken tsjin 'e dingen dy't troch Paulus spritsen wiene, tsjinsprekkend en lasterjend.
46 Do waerden Paulus en Barnabas frijmoedich, en seine: It wie needich dat it wird Gods earst ta jimme spritsen wirde scoe; .
47 Hwent sa hat de Heare ús gebean, sizzende: Ik haw dy set ta in ljocht fen ’e heidenen, datstû ta heil wêze scoe oant de einen fen ’e ierde ta.
48 En do't de heidenen dat hearden, waerden hja bliid, en forhearliken it wird des Heare;
49 En it wird des Heare waerd útbrocht yn ’e hiele streek.
50 Mar de Joaden weagen de fromme en eare froulju en de foarsten fen ’e stêd op, en riisden forfolging op tsjin Paulus en Barnabas, en fordreaunen hjar út hjar grinzen.
51 Mar hja skodden it stof fen hjar foetten tsjin hjar ôf, en kamen to Ikonium.
52 En de learlingen waerden fol mei blydskip en mei de Hillige Geast.

HAADSTIK 14

1 En it barde to Ikonium, dat hja beide tegearre yn 'e synagoge fen 'e Joaden gongen, en sa sprieken, dat in greate mannichte fen 'e Joaden en ek fen 'e Griken leaude.
2 Mar de ûnleauwige Joaden weagen de heidenen op, en makken hjar sinnen kwea tsjin de bruorren.
3 Lange tiid bleaunen hja dêrom frijmoedich sprekken yn de Heare, dy't tsjûge joech fan it wird fen syn genede, en lieten toanen en wûnders troch hjar hannen dien wurde.
4 Mar de mannichte fen ’e stêd waerd ferdield: en in part holden mei de Joaden, en in part mei de apostels.
5 En do’t der in oanslach dien waerd fen ’e heidenen, en ek fen ’e Joaden mei hjar oersten, om hjar grimmitich to brûken en hjar to stienien,
6 En hja waerden der forwaerde, en flechten nei Lystra en Derbe, stêdden fen Lycaonië, en nei it gebiet dat der omhinne leit;
7 En dêr predikten hja it Evangeelje.
8 En dêr siet in man to Lystra, machtich oan ’e foetten, in kreupele út ’e memme skerte, dy’t nea rinnen hie.
9 Dy hearde Paulus sprekken: dy’t him fêst seach en fernaam dat er leauwe hie om genêzen te wurden,
10 En sei mei in lûde stim: Stean rjochtop op dyn foetten. En hy sprong en rûn.

11 En do’t it folk seagen hwet Paulus dien hie, ferhieven hja hjar stimmen, sizzende yn ’e taspraak fen Lycaonia: De goaden binne ta ús delkommen yn ’e likenis fen ’e minsken.
12 En hja neamden Barnabas Jupiter; en Paulus, Mercurius, om't hy de haadsprekker wie.
13 Do brocht de preester fen Jupiter, dy’t foar hjar stêd wier, oksen en krânsen nei de poarten, en scoe offeren dien hawwe mei it folk.
14 Hwent do't de apostelen, Barnabas en Paulus, fen hearden, hja skuorden hjar klean, en rûnen ûnder it folk yn, roppend:
15 En sizzende: Hearen, hwerom dogge jimme dizze dingen? Wy binne ek mannen fan likense hertstochten mei jimme, en preekje jimme dat jimme fan dizze idelens ôfkeare soene ta de libbene God, dy't himel en ierde en de see en alles dat dêryn is makke:
16 dy’t eartiids alle heidenen lieten hawwe om yn har eigen wegen te rinnen.
17 Dochs liet er himsels net sûnder tsjûge litte, yn dat er goed dien hat, en ús rein út 'e himel joech en fruchtbere tiden, en ús hert folje mei iten en blydskip.
18 En mei dizze wirden bedarre hja it folk amper, dat hja hjar net offer dien hiene.
19 En dêr kamen guon Joaden út Antiochië en Ikonium, dy’t it folk oertsjûge en Paulus stieniene, lutsen him út ’e stêd, miende dat er dea west hie.
20 Mar do’t de learlingen om him stiene, kaem er oerein en kaem yn ’e stêd; en de oare deis teach er mei Barnabas nei Derbe.
21 En do’t hja it evangeelje oan dy stêd forkend hiene en in protte leard hiene, kearden hja wer werom nei Lystra en nei Ikonium en Antiochië.
22 De sielen fan 'e learlingen befêstigje en har oanmoedigje om troch te gean yn it leauwe, en dat wy troch in protte ferdrukking yn it keninkryk fan God moatte yngean.
23 En do't hja hjar yn alle tsjerken as âldsten ornearre hiene en mei fêsten bidden hiene, rieden hja hjar oan de Heare, yn hwa hja leauden.
24 En nei’t hja troch Pisidië trochgien wierne, kamen hja to Pamfylië.
25 En do’t hja it wird forkundige hiene to Perge, teagen hja del nei Attalia;
26 En dêr sieten se nei Antiochië, dêr't hja fen Gods genede oanbefelje wierne foar it wirk dat hja diene.
27 En do't hja kamen en de gemeente byinoar sammele hiene, repetearren hja alles hwet God mei hjar dien hie, en hoe't Er de doar fen it leauwe iepene hie foar de heidenen.
28 En dêr bleauwen hja lang by de learlingen.

HAADSTIK 15

1 En guon mannen dy’t út Judéa delkommen wiene, learden de broerren en seine: As jimme net bisnien wirde neffens de wize fen Mozes, kinne jimme net forlost wirde.
2 Do't Paulus en Barnabas dêrom gjin geringe skeel en skeel mei hjar hienen, besletten hja dat Paulus en Barnabas, en guon oaren fen hjarren, oer dizze kwestje nei Jeruzalem ta de apostelen en de âldsten opteagje.
3 En troch de gemeente op ’e wei brocht, teagen se troch Fenisië en Samaria, en ferkundigje de bekearing fan ’e heidenen: en hja makken grutte blydskip foar alle bruorren.
4 En do't hja to Jeruzalem kamen, waerden hja ûntfongen fen 'e tsjerke, en fen 'e apostelen en âldsten, en hja forkundigen alles hwet God mei hjar dien hie.
5 Mar der waerden gâns opstienen fen ’e sekte fen ’e Farizeën, dy’t leauden, sizzende: Dat it needich wier hjar to bisnijen en hjar to gebean de wet fen Mozes to hâlden.
6 En de apostelen en de âldsten kamen byinoar om dizze saak to bisprekken.
7 En do't der in protte skeel west hie, gyng Petrus oerein en sei tsjin hjar: Mannen en bruorren, jimme witte hoe't God in skoft lyn ûnder ús kar makke hat, dat de heidenen troch myn mûle it wurd fan it evangeelje hearre soene, en leauwe.
8 En God, dy’t de herten ken, tsjûge hjar, en joech hjar de Hillige Geast, lyk as Hy ús dien hat;
9 En meitsje gjin ferskil tusken ús en hjar, en reinigje har hert troch it leauwe.
10 Nou dêrom, hwerom bisiket jimme God, om in jok op ’e nekke fen ’e learlingen te lizzen, dat noch ús âffears noch wy drage koenen?
11 Mar wy leauwe dat wy troch de genede fan 'e Hear Jezus Kristus ferlost wurde sille, lykas hja.
12 Do bleau de hiele mannichte it swijen, en joech Barnabas en Paulus harke, en fertelde hokker wûnders en wûnders God troch hjarren ûnder de heidenen dien hie.
13 En nei’t hja stilhâlden hiene, antwirde Jakobus sizzende: Mannen en bruorren, harkje nei my:
14 Simeon hat forklearre hoe’t God yn it earstoan de heidenen bisocht hat, om fen hjarren in folk to nimmen for syn namme.
15 En dêrmei oerienkomme de wirden fen ’e profeten; sa't it skreaun is,
16 Dêrnei scil Ik weromkomme, en de tinte fen David, dy’t fallen is, wer bouwe; en Ik scil de ruïnes derfan wer opbouwe, en Ik scil it opsette:
17 Dat it oerbliuwsel fen ’e minsken de Heare siikje mocht, en al de heidenen, dêr’t myn namme oer neamd is, seit de Heare, dy’t al dizze dingen docht.
18 By God bikend binne al syn wurken fan it begjin fen ’e wrâld ôf.
19 Dêrom is myn oardiel, dat wy hjarren, dy’t út ’e heidenen ta God keard binne, net yn ’e slach bringe.
20 Mar dat wy hjarren skriuwe, dat hja har ûnthâlde fan ûnreinheden fen ôfgoaden, en fen hoererij, en fen it smoarge dingen en fen bloed.
21 Hwent Mozes fan âlde tiden hat yn elke stêd dejingen dy’t Him preekje, dy’t elke sabbatdei yn ’e synagogen lêzen wurde.
22 En de apostelen en de âldsten, mei de hiele gemeente, hawwe it behaagd om mei Paulus en Barnabas útkarde mannen út har eigen selskip nei Antiochië te stjoeren; nammentlik, Judas hie de efternamme Barsabas, en Silas, de foarsten ûnder de bruorren.
23 En hja skreaunen sa brieven troch hjar; De apostels en âldsten en bruorren stjoere groetenis oan 'e bruorren dy't fan 'e heidenen binne yn Antiochië en Syrië en Silicia:
24 Om’t wy heard hawwe, dat guon dy’t fan ús útgien binne, jimme mei wirden foroardiele hawwe, jimme sielen ûndergien hawwe, sizzende: Jimme moatte bisnien wirde en de wet hâlde, hwa’t wy sa’n gebod net joegen.
25 It like ús goed, dy’t ienris gearkommen binne, om útkarden nei jimme to stjoeren mei ús leafste Barnabas en Paulus,

26 Mannen dy't har libben gefaarlik hawwe foar de namme fan ús Hear Jezus Kristus.
27 Dêrom hawwe wy Judas en Silas stjûrd, dy’t jimme ek mei de mûle sizze scille.
28 Hwent it like de Hillige Geast en ús goed om jimme gjin greater lêst to lizzen as dizze nedige dingen;
29 Dat jimme jimme ûnthâlde fan iten dat oan ôfgoaden offere is, en fan bloed, en fan smoarge dingen en fan hoererij; Ferjit jo goed.
30 Do’t hja dêrom ôfset waerden, kamen hja to Antiochië;
31 En do hja it lêzen hiene, wierne hja bliid om de treast.
32 En Judas en Silas, dy't sels ek profeten wiene, formanen de bruorren mei folle wirden en bifêstigen hjar.
33 En nei't hja dêr in plak bleaun hiene, waerden hja yn frede loslitten fen 'e bruorren nei de apostelen.
34 Nettsjinsteande it wie it Silas bliid om dêr noch te bliuwen.
35 En Paulus en Barnabas bleauwen yn Antiochië, en learden en preken it wird des Heare, mei ek in protte oaren.
36 En in pear dagen neidat Paulus tsjin Barnabas sei: Lit ús wer gean en ús broerren bisiikje yn elke stêd dêr’t wy it wird des Heare forkend hawwe, en sjen hoe’t hja dogge.
37 En Barnabas besleat om Johannes mei te nimmen, hwaens efternamme Markus wier.
38 Mar Paulus tocht it net goed om him mei te nimmen, dy’t fan hjar ôfgienen út Pamfylië, en gyng net mei hjar ta it wurk.
39 En de skeel waerd sa skerp tusken hjarren, dat hja útinoar gongen, en Barnabas naem Markus en farre nei Syprus;
40 En Paulus keas Silas út, en gyng fuort, oanbefelle troch de bruorren ta Gods genede.
41 En hy gyng troch Syrië en Cilicië, bifêstigjend de tsjerken.

HAADSTIK 16

1 Do kaem er to Derbe en Lystra, en sjuch, dêr wier in learling, mei de namme Timóteüs, de soan fen in frou, dy't in Joadske wier, en leaude; mar syn heit wie in Gryk:
2 Hwer't de bruorren, dy't to Lystra en Ikonium wierne, goed forhelle.
3 Him soe Paulus mei him útgean moatte; en naem en bisnien him fanwegen de Joaden dy't yn dy kriten wiene; hwent hja wisten alles dat syn heit in Gryk wie.
4 En do’t hja troch de stêdden gongen, joegen hja hjar de biorden oer om to hâlden, dy’t bisteld wierne fen ’e apostels en âldsten dy’t to Jeruzalem wierne.
5 En sa waerden de tsjerken fêststeld yn it leauwe, en tanommen yn tal deistich.
6 Do't hja nou troch Phrygië en it gebiet fen Galatië gongen wierne, en fen 'e Hillige Geast ferbean wierne it wird to preekjen yn Azië,
7 Nei’t hja yn Mysië kommen wierne, bisochten hja nei Bithynië to gean, mar de Geast liet hjar net ta.
8 En hja, dy’t Mysia foarbygeane, kamen del to Troas.
9 En Paulus kaem yn 'e nacht in fizioen; Dêr stie in man út Masedoanië, en bea him, sizzende: Kom oer nei Masedoanië en help ús.
10 En nei’t er it fizioen sjoen hie, besochten wy daliks nei Masedoanië te gean, wis te sammeljen dat de Heare ús roppen hie om hjar it evangeelje te preekjen.
11 Do’t wy út Troas forloerden, kamen wy mei in rjochte koers nei Samothracië, en de oare deis nei Neapolis;
12 En dêrwei nei Filippi, dat de haadstêd is fan dat diel fen Masedoanië, en in koloanje;
13 En op ’e sabbat teagen wy de stêd út by in rivier, dêr’t it gebed wend waerd; en wy gongen sitten en sprieken ta de froulju dy't dêr oankommen wiene.
14 En in frou, nammentlik Lydia, in poarperferkeaper, út 'e stêd Thyatira, dy't God oanbea, hearde ús: hwaens hert de Heare iepene hat, dat hja op 'e dingen die fan Paulus sein wierne.
15 En do’t hja doopt wier, en hjar húsgesin, bea hja ús, sizzende: As jimme my oardiele hawwe dat ik trou oan ’e Heare bin, kom dan yn myn hûs en bliuw dêr. En se beheinde ús.
16 En it barde, wylst wy ta it gebed gyngen, dat in beskate jonkfrou, beset mei in geast fan waarsizzerij, ús kaam, dy't har hearen in protte winst brocht troch wiersizzingen:
17 Dy folgen Paulus en ús, en rôp, sizzende: Dizze mannen binne de tsjinstfeinten fen ’e Allerheechste God, dy’t ús de wei fen ’e heil sjen litte.
18 En dit die hja in protte dagen. Mar Paulus, dy't fertrietlik wie, kearde him om en sei tsjin 'e geast: Ik gebied dy yn 'e namme fan Jezus Kristus om út har te kommen. En hy kaam út deselde oere.
19 En do’t hjar hearen seagen dat de hope fen hjar winsten wier wie, fongen hja Paulus en Silas, en lutsen se op ’e merke nei de oersten.
20 En hy brocht se ta de rjochters, sizzende: Dizze mannen, dy't Joaden binne, meitsje ús stêd tige ûnrêst;
21 En lear gewoanten, dy't ús net tastien binne om te ûntfangen, noch te hâlden, dy't Romeinen binne.
22 En de mannichte gyng mei-inoar op tsjin hjar, en de rjochters skoaren hjar klean ôf, en gebea hjar to slaan.
23 En do't hja in protte streken op hjar lein hiene, smieten hja hjar yn 'e finzenis, en bisochten de finzenis om hjar feilich to hâlden;
24 Dy’t sa’n befel krigen hawwe, stuts hjar yn ’e binnenste finzenis, en makke hjar foetten fêst yn ’e stokken.
25 En om middernacht baden Paulus en Silas en songen lof ta God, en de finzenen hearden it.
26 En ynienen waerd der in greate ierdbeving, dat de fûneminten fen ’e finzenis waerden skodde: en daliks waerden alle doarren iepene, en elk syn bannen waerden losmakke.
27 En de hoeder fen ’e finzenis wekker út ’e sliep en seach de doarren fan ’e finzenis iepen, en luts syn swird út, en scoe himsels deamakke hawwe, oannommen dat de finzenen flechte wierne.
28 Mar Paulus rôp mei in lûde stimme, sizzende: Doch dysels gjin kwea, hwent wy binne hjir allegearre.
29 Do rôp er in ljocht, en sprong deryn, en kaem bivende, en foel del foar Paulus en Silas,
30 En brocht hjar út en sei: Hearen, hwet scil ik dwaen om forlost to wirden?
31 En hja seine: Leau yn de Heare Jezus Kristus, en dû scilst rêden wirde, en dyn hûs.
32 En hja sprieken ta him it wird des Heare, en ta allegearre dy’t yn syn hûs wierne.
33 En hy naem hjar yn 'e selde ûre fen 'e nacht, en woske hjar strepen; en waerd doopt, hy en al syn allen, daliks.

34 En do’t er se yn syn hûs brocht hie, stelde er hjar iten foar, en wie bliid, en leaude yn God mei syn hiele hûs.
35 En do’t it dei wier, stjûrden de rjochters de tsjinstfeinten, sizzende: Lit dy mannen gean.
36 En de hoeder fen ’e finzenis fertelde Paulus dit sizzen: De rjochters hawwe stjûrd om jimme los to litten;
37 Mar Paulus sei tsjin hjar: Hja hawwe ús iepenlik ûnferoardiele slein, Romeinen, en hawwe ús yn de finzenis smiten; en no stjoere se ús yn 'e geheime út? nee wier; mar lit se sels komme en ús úthelje.
38 En de tsjinstfeinten fertelden dizze wirden oan ’e rjochters;
39 En hja kamen en baden hjar, en brochten hjar út, en winsken dat hja út ’e stêd to gean.
40 En hja gyngen út ’e finzenis, en kamen yn it hûs fen Lydia;

HAADSTIK 17

1 En do't hja Amfipolis en Apollonia trochgien wierne, kamen hja to Tessalonika, dêr't in synagoge fen 'e Joaden wie.
2 En Paulus gyng by hjarren, lyk as syn wize wie, en trije sabbatdagen rieden mei hjar út 'e Skriften,
3 Iepenjend en beweare, dat Kristus lijen moat, en wer opstien út 'e deaden; en dat dizze Jezus, dy't ik jimme preekje, Kristus is.
4 En guon fen hjarren leauden, en kamen mei Paulus en Silas gear; en fan 'e fromme Griken in grutte mannichte, en fan 'e foarnaamste froulju net in pear.
5 Mar de Joaden dy’t net leauden, birounen fan oergeunst, namen inkelde sljochtsinnige keardels by hjarren, en hja sammele in selskip, en makken de hiele stêd yn opskuor, en foelen it hûs fen Jason oan, en sochten hjar út to heljen. oan it folk.
6 En do’t hja se net founen, lutsen hja Jason en guon broerren nei de oersten fen ’e stêd, rôpende: Dy’t de wrâld op ’e kop setten hawwe, binne ek hjir kommen;
7 Dy’t Jason oannommen hat: en dy dogge allegearre yn tsjinstelling ta de bisettingen fan Caesar, sizzende dat der in oare kening is, ien Jezus.
8 En hja makken it folk en de oersten fen ’e stêd ûnrêst, do’t hja dit hearden.
9 En do’t hja Jason en de oare boarch nommen hiene, lieten hja hjar gean.
10 En de bruorren stjoerde Paulus en Silas daliks nachts fuort nei Berea;
11 Dizze wiene foarnamer as dy yn Tessalonika, om't se it wurd mei alle reewilligens fan 'e geast ûntfongen en de Skriften deistich ûndersochten, oft dy dingen sa wiene.
12 Dêrom leauden in protte fen hjarren; ek fan eare froulju dy't Griken wiene, en fan manlju net in pear.
13 Mar do’t de Joaden fen Tessalonika wisten dat it wird Gods fen Paulus to Berea forkind wier, kamen hja dêr ek, en makken it folk oproer.
14 En doe stjûrden de bruorren Paulus fuort om as it wier nei de sé to gean; mar Silas en Timotheüs bleauwen dêr noch.
15 En dy’t Paulus lieden brochten him nei Atene, en Silas en Timóteüs in gebod krigen om mei alle spoed ta him te kommen, teagen se fuort.
16 En do't Paulus hjar to Atene wachte, waerd syn geast yn him roerre, do't er de stêd seach, folslein oan ôfgoaderij jûn.
17 Dêrom twivele er yn ’e synagoge mei de Joaden en mei de fromme lju, en alle dagen op ’e merke mei dejingen dy’t mei him kamen.
18 Doe kamen guon filosofen fan 'e Epikureërs en fan 'e Stoïken him tsjin. En guon seine: Hwet scil dizze babbeler sizze? oare guon, Hy liket in setter fan frjemde goaden te wêzen, om't er Jezus en de opstanning oan harren preke.
19 En hja namen him en brochten him nei Areopagus, sizzende: Meie wy witte hwet dizze nije lear is, hwerfan jo sprekke?
20 Hwent dû bringt ús guon frjemde dingen foar de earen: wy soene dan witte wat dizze dingen betsjutte.
21 (Foar al de Ateners en frjemdlingen dy't dêr wiene, hawwe har tiid yn neat oars trochbrocht, as om te fertellen, of om wat nijs te hearren.)
22 Do stie Paulus midden op ’e heuvel fan Mars, en sei: Jimme mannen fen Atene, ik fernimme dat jimme yn alles to byleauwich binne.
23 Hwent do’t ik foarby gyng en jins godstsjinsten seach, foun ik in alter mei dizze opskrift: Tsjin de ûnbekende God. Dy't jimme dêrom ûnwittend oanbidde, dy ferklearje ik jimme.
24 God, dy’t de wrâld makke en alle dingen dêryn makke hat, om’t Hy Hear is fen ’e himel en ierde, wennet net yn timpels makke mei hannen;
25 Ek wurdt net oanbea mei de hannen fan minsken, as soe er wat nedich hawwe, om't er alle libben en azem en alle dingen jowt;
26 En Hy hat út ien bloed alle folken fen ’e minsken makke om oer it hiele oerflak fen ’e ierde to wenjen, en Hy hat de tiid fen ’e foarhân fêststeld en de grinzen fen hjar wenning;
27 Dat se de Heare sykje soene, as se nei Him fiele mochten en Him fine, al is er net fier fan elk fan ús;
28 Hwent yn Him libje wy, en wy biwege en binne ús; lyk as ek guon fan jins eigen dichters sein hawwe: Hwent wy binne ek syn neiteam.
29 Om't wy dan de neiteam fan God binne, moatte wy net tinke dat de Godheid is as goud, of sulver, of stien, snien troch keunst en minskerjochten.
30 En de tiden fen dizze ûnwittendheid knypeage God nei; mar no gebiedt alle minsken oeral om har te bekearen:
31 Hwent Hy hat in dei fêststeld, dêr’t er de wrâld yn rjuchtfeardige oardielje scil troch dy man, dy’t er ornearre hat; dêr't er alle minsken wis fan jûn hat, dat er him út 'e deaden opwekke hat.
32 En do’t hja hearden fen ’e opstanning fen ’e deaden, makken guon de spot, en oaren seine: Wy scille dy nochris hearre oer dizze saak.
33 Sa gyng Paulus ûnder hjarren wei.
34 Mar guon mannen klaeiden him oan en leauden: dêryn wie Dionysius, de Areopagyt, en in frou mei de namme Damaris, en oaren mei hjarren.

HAADSTIK 18

1 Nei dizze dingen teach Paulus út Atene, en kaem to Korinte;
2 En foun in Joad mei de namme Aquila, berne to Pontus, dy’t koartlyn út Itaalje kaam, mei syn frou Priscilla; (omdat

Claudius alle Joaden gebean hie om út Rome te gean:) en kaam by harren.
3 En om't er fan itselde ambacht wier, bleau er by hjarren en wurke;
4 En hy ried alle sabbat yn 'e synagoge, en oertsjûge de Joaden en de Griken.
5 En do't Silas en Timotheus út Masedoanië kamen, waerd Paulus yn 'e geast drukt en tsjûge tsjin 'e Joaden, dat Jezus Kristus wie.
6 En do't hja hjar tsjinstelden en lasterden, skodde er syn klean en sei tsjin hjar: Jimme bloed is op jimme eigen hollen; Ik bin rein: fan no ôf sil ik nei de heidenen gean.
7 En hy gyng dêrwein, en kaem yn it hûs fan in man, dy't Justus hjitte, ien dy't God oanbea, hwaens hûs hurd oan de synagoge kaam.
8 En Crispus, de oerste fen 'e synagoge, leaude mei syn hiele hûs yn 'e Heare; en in protte fan 'e Korintiërs dy't hearden, leauden en waarden doopt.
9 Do spriek de Heare yn 'e nacht ta Paulus troch in fizioen: Wês net bang, mar sprek en swij net;
10 Hwent ik bin mei dy, en gjinien scil op dy oansette om dy kwea te dwaan: hwent ik haw in protte folk yn dizze stêd.
11 En hy bleau dêr in jier en seis moanne, en learde it wird Gods ûnder hjarren.
12 En do't Gallio de plakferfanger fan Achaje wie, makken de Joaden ienris yn opstân tsjin Paulus, en brochten him nei de rjochtbank.
13 sizzende: Dizze kearel oertsjûget de minsken om God te oanbidden tsjin de wet.
14 En do't Paulus nou de mûle iependie, sei Gallio tsjin 'e Joaden: As it in kwestje wie fan ferkearde of kweade skande, o Jo Joaden, dan soe ik reden wêze dat ik mei jimme drage soe.
15 Mar as it in kwestje is fan wurden en nammen en fan jimme wet, sjoch dêr nei; hwent ik scil gjin oardiel wêze oer sokke saken.
16 En hy treau hjar fen 'e rjochtbank.
17 Do namen al de Griken Sosthenes, de oerste fen 'e synagoge, en sloegen him foar de rjochtbank. En Gallio soarge foar gjin fan dy dingen.
18 En Paulus bleau dêr noch in skoftke, en naem ôfskie fen 'e bruorren, en farre dêrwei nei Syrië, en mei him Priscilla en Akwila; hy hie syn holle ôfskeard yn Kenchrea, hwent hy hie in gelofte.
19 En hy kaem to Efeze, en liet hjar dêr efter;
20 Do't hja him winsken om langer by hjar to bliuwen, joech er it net ta;
21 Mar hja seine ôfskie, sizzende: Ik moat yn alle gefallen dit feest hâlde dat to Jeruzalem komt, mar ik scil wer ta jimme weromkomme, as God wol. En hy fear út Efeze.
22 En do't er to Caesarea lâne wier, en optein en de tsjerke groetet, gyng er del nei Antiochië.
23 En nei't er dêr in skoft trochbrocht hie, gyng er fuort en gyng it hiele lân fen Galatië en Frygië yn oarder, en forsterke al de learlingen.
24 En in Joad mei de namme Apollos, berne to Aleksandrië, in wolsprekkend man en machtich yn 'e Skriften, kaem to Efeze.
25 Dy man waerd ûnderwiisd yn 'e wei des Heare; en ivich yn 'e geast, spriek en learde er fleurich de dingen fan 'e Hear, wittende allinnich de doop fan Johannes.
26 En hy bigoun frijmoedich to sprekken yn 'e synagoge; hwa't Aquila en Priscilla it heard hienen, namen him by har en leiden him de wei Gods folsleiner út.
27 En do't er fan doel wie om nei Achaje troch te gean, skreaunen de bruorren, en moedigden de learlingen oan him te ûntfangen;
28 Hwent hy oertsjûge de Joaden mei macht, en dat yn it iepenbier, toande troch de Skriften dat Jezus Kristus wie.

HAADSTIK 19

1 En it barde, wylst Apollos yn Korinte wier, dat Paulus, nei't er troch de boppeste kusten west hie, to Efeze kaem, en guon learlingen fûn,
2 Hy sei tsjin hjar: Hawwe jimme de Hillige Geast ûntfongen sûnt jimme leaud hawwe? En hja seine tsjin him: Wy hawwe net sasear heard oft der in Hillige Geast is.
3 En hy sei tsjin hjar: Hwat bisto den doopt? En hja seine: Oan Johannes syn doop.
4 Do sei Paulus: Johannes hat wier doopt mei de doop fen berou, sizzende tsjin it folk, dat hja leauwe scoene yn Him dy't nei him komme scoe, dat is yn Kristus Jezus.
5 Do't hja dat hearden, waerden hja doopt yn 'e namme fen 'e Heare Jezus.
6 En do't Paulus hjar de hannen oplein hie, kaem de Hillige Geast oer hjar; en hja sprieken yn tongen, en profetearren.
7 En al de mannen wierne likernôch tolve.
8 En hy gyng yn 'e synagoge, en spriek frijmoedich trije moanne lang, en oertsjûge en oertsjûge de dingen oangeande it keninkryk Gods.
9 Mar do't dûkers ferhurde waerden en net leauden, mar kwea sprieken oer dy wei foar it folk, gyng er fan hjar ôf, en skiede de learlingen, en twivele alle dagen yn 'e skoalle fan ien Tyrannus.
10 En dit bleau twa jier lang; sadat allegearre dy't yn Azië wennen, it wird fan 'e Heare Jezus hearden, sawol Joaden as Griken.
11 En God die spesjale wûnders troch de hannen fan Paulus:
12 Sa waerden út syn lichem bûsdoeken of skoarken ta de siken brocht, en de sykten gienen fan hjar ôf, en de kweade geasten teagen der út.
13 Do namen guon fen 'e swalker Joaden, eksorcisten, op hjar to roppen de namme fen 'e Heare Jezus oer hjarren dy't kweade geasten hiene, sizzende: Wy beswierje jimme by Jezus, dy't Paulus preekt.
14 En it wierne saun soannen fen ien Skeva, in Joad, en oerste fen 'e preesters, dy't dat diene.
15 En de kweade geast antwirde en sei: Jezus ken ik, en Paulus ken ik; mar wa bisto?
16 En de man, hwa't de kweade geast yn wier wier, sprong op hjar, en oerwûn hjar, en oermastere hjar, dat hja naaken en forwûnen út dat hûs flechten.
17 En dit wier bekend oan alle Joaden en Griken, dy't ek to Efeze wennen; en eangst foel op hjar allegearre, en de namme fen 'e Heare Jezus waerd grut wurden.
18 En in protte dy't leauden, kamen, en biiden en toand hjar dieden.
19 Ek in protte fen hjarren, dy't nijsgjirrige keunsten brûkten, brochten hjar boeken byinoar, en forbaernden se foar alle minsken;
20 Sa machtich groeide it wird Gods en oerwinne.

21 Nei't dizze dingen foldien wierne, bidoelde Paulus yn 'e geast, do't er troch Masedoanië en Achaje hinnegien wie, nei Jeruzalem to gean, sizzende: Nei't ik dêr west haw, moat ik ek Rome sjen.
22 Do stjûrde er twa fen ’e dy’t him tsjinne nei Masedoanië, Timóteüs en Erastus; mar hy sels bleau in seizoen yn Azië.
23 En yn dyselde tiid kaem der gjin lytse opskuor oer dy wei.
24 Hwent in man mei de namme Demetrius, in sulversmid, dy’t foar Diana sulveren hillichdommen makke, brocht de ambachtslju gjin geringe winst;
25 Dy’t er byinoar rôp mei de arbeiders fan lyksoartige berop, en sei: Hearen, jimme witte dat wy troch dit ambacht ús rykdom hawwe.
26 En jimme sjogge en hearre, dat net allinnich yn Efeze, mar hast yn hiel Azië, dizze Paulus in protte minsken oertsjûge en ôfwiisd hat, sizzende dat it gjin goaden binne, dy't makke binne mei hannen;
27 Dat net allinne dit ús ambacht yn it gefaar komt om neat to wirden; mar ek dat de timpel fan 'e grutte goadinne Diana ferachte wurde soe en har pracht ferneatige wurde soe, dy't hiele Azië en de wrâld oanbidde.
28 En do’t hja dizze wurden hearden, waerden hja fol grime, en rôpen, sizzende: Grut is Diana fen ’e Efeziërs.
29 En de hiele stêd waerd fol mei betizing: en do't hja Gajus en Aristarchos, mannen fen Masedoanië, Paulus syn reisgenoaten op 'e reis, fongen, raasden hja ienris it teater yn.
30 En do't Paulus ta it folk yngean woe, lieten de learlingen him net lije.
31 En guon fen ’e oersten fen Azië, dy’t syn freonen wierne, stjûrden nei him ta, om him to bisjen, dat er him net yn it toaniel toaniel meitsje scoe.
32 En guon rôpen it iene, en de oaren in oar, hwent de gemeinte wier yn de war; en it mear part wist net hwerom hja byinoar kamen.
33 En hja hellen Alexander út ’e mannichte, en de Joaden setten him foar. En Alexander winkt mei de hân, en soe syn ferdigening tsjin it folk makke hawwe.
34 Mar do't hja wisten, dat er in Joad wier, rôpen allegearre mei ien stim oer twa oeren: Grut is Diana fen 'e Efeziërs.
35 En do’t de stedsklerk it folk sljocht hie, sei er: Jimme mannen fen Efeze, hokfoar man is dêr, dy’t net wit dat de stêd fen ’e Efeziërs in oanbidder is fen ’e greate goadinne Diana, en fen it byld dat fen Jupiter ôffallen is. ?
36 Om't dy dingen dan net tsjinsprutsen wurde kinne, moatte jimme stil wêze en neat oerhaast dwaen.
37 Hwent jimme hawwe dizze mannen hjir brocht, dy't gjin rôvers fan tsjerken binne, noch lasterders fen jins goadinne.
38 Dêrom, as Demetrius en de ambachtslju dy’t by him binne, in saak tsjin ien hawwe, is de wet iepen, en der binne deputearren: lit se inoar oansprekke.
39 Mar as jimme hwat freegje oer oare saken, den scil it bisletten wirde yn in wetlike gearkomst.
40 Hwent wy steane yn it gefaar dat wy yn twifel steld wurde foar de opskuor fan dizze dei, d'r is gjin reden wêrmei't wy rekken hâlde meie fan dit gearrin.
41 En do't er dit spritsen hie, joech er de gemeinte ôf.

HAADSTIK 20

1 En nei’t de opskuor ophâlden wie, rôp Paulus de learlingen ta him, en omklamme se, en gyng nei Masedoanië to gean.
2 En do’t er oer dy dielen hinne gyng en hjarren in protte formaning jûn hie, kaem er yn Grikelân,
3 En dêr bleau trije moanne. En doe't de Joaden him opwachten, doe't er op it punt wie om Syrië yn te farren, wie er fan doel om troch Masedoanië werom te gean.
4 En dêr gyng him mei nei Azië, Sopater fen Bereä; en fan 'e Tessalonikers, Aristarchus en Sekundus; en Gajus fan Derbe, en Timotheus; en fan Azië, Tychicus en Trofimus.
5 Dy’t foarôfgeane, bleauwen foar ús to Troas.
6 En wy farden fen Filippi wei nei de dagen fen ûnsûrre brea, en kamen ta hjarren to Troas yn fiif dagen; dêr't wy sân dagen wennen.
7 En de earste dei fen ’e wike, do’t de learlingen byinoar kamen om it brea to brekken, preke Paulus hjarren, ree om de oare moarns fuort to gean; en bleau syn taspraak oant middernacht.
8 En der wierne in protte ljochten yn ’e boppekeamer, dêr’t hja byinoar wierne.
9 En dêr siet in jongfeint, dy't Eutychus hiet, yn in finster, yn in djippe sliep fallen; en do't Paulus lang oan it preekjen siet, sonk er yn 'e sliep, en foel del fen 'e tredde hok, en waerd dea opnomd.
10 En Paulus gyng del, en foel op him, en omhelsde him en sei: Meitsje jimme net yn ’e problemen; hwent syn libben is yn him.
11 Do’t er den wer opkaem, en brea briek en iet en in lange tiid spriek, oan ’e moarn ta, sa gyng er hinne.
12 En hja brochten de jongfeint libben, en waerden net in bytsje treaste.
13 En wy gyngen foar it skip, en farren nei Assos, dêr’t wy Paulus oannimme woene;
14 En do’t er ús kaem to Assos, namen wy him op en kamen to Mitylene.
15 En wy farren dêrwei, en kamen de oare deis tsjin Chios oan; en de oare deis kamen wy to Samos, en bleauwen to Trogyllium; en de oare deis kamen wy to Milete.
16 Hwent Paulus hie besletten om troch Efeze te farren, om't er de tiid net yn Azië trochbringe soe: hwent hy hie him, as it mooglik wie, te Jeruzalem te wêzen op de pinksterdei.
17 En fen Milete stjûrde er nei Efeze, en rôp de âldsten fen ’e tsjerke.
18 En do’t hja by him kamen, sei er tsjin hjar: Jimme witte, fen ’e earste deis ôf dat ik yn Azië kaem, op hokker wize ik by jimme west haw yn alle tiden;
19 De Heare tsjinje mei alle dimmenens fan geast, en mei in protte triennen en besikingen, dy't my oerkommen binne troch it ljeagen fan 'e Joaden:
20 En hoe’t ik neat weromhâlde dat jo nuttich wie, mar dy toand haw en dy yn it iepenbier en fan hûs ta hûs leard haw,
21 Tsjûgenis sawol foar de Joaden, as ek foar de Griken, bekearing ta God, en leauwe yn ús Hear Jezus Kristus.
22 En nou sjuch, ik gean bûn yn 'e geast nei Jeruzalem, net wittende hwet my dêr oerkomme scil;
23 Utsein dat de Hillige Geast tsjûget yn elke stêd, sizzende dat bannen en ellinde my bliuwe.

24 Mar net ien fan dizze dingen beweecht my, en ik achtsje mysels myn libben net dierber, dat ik myn rin mei blydskip einigje mei, en de tsjinst, dy't ik fan 'e Hear Jezus ûntfongen haw, om it evangeelje fan 'e genede fan God te tsjûgjen. .
25 En nou sjuch, ik wit dat jimme allegearre, ûnder hwa't ik it keninkryk Gods preekjen bin, myn oantlit net mear sjen scille.
26 Dêrom nim ik jimme mei om hjoed de dei to bitekenjen, dat ik suver bin fen it bloed fen alle minsken.
27 Hwent ik bin der net foarby kommen om jimme al de rie Gods to forkundigjen.
28 Sjoch dêrom op jimmesels en op de hiele keppel, dêr't de Hillige Geast jimme ta tafersjochhâlders oer makke hat, om de gemeente Gods te weidzjen, dy't Er mei syn eigen bloed kocht hat.
29 Hwent ik wit dit, dat nei myn fuortgean grimmitige wolven ûnder jimme ynkomme scille, en de keppel net sparje.
30 Ek scille út jimme sels minsken opstean, dy't forkearde dingen prate, om learlingen efter hjarren oan to lûken.
31 Wachtsje dêrom en tink oan, dat ik yn trije jier net ophâlde elk nacht en dei mei triennen te warskôgjen.
32 En nou, bruorren, ik ried jimme oan God en oan it wird fen syn genede, dy't by steat is om jimme op te bouwen en jimme in erfskip te jaen ûnder allegearre dy't hillige binne.
33 Ik haw gjin sulver, noch goud, noch klean begeare.
34 Ja, jimme witte sels, dat dizze hannen myn need dien hawwe, en dy't by my wiene.
35 Ik haw jimme alles sjen litten, hoe't jimme sa arbeidzjen de swakken stypje moatte, en de wirden fen 'e Heare Jezus yntinke moatte, hoe't Er sei: It is sillicher to jaen as to ûntfangen.
36 En do't er dit spritsen hie, knibbele er del en bea mei hjar allegearre.
37 En hja skriemden allegearre tige, en foelen Paulus om 'e nekke, en tuten him,
38 De measte fan alles fertriet om de wurden dy't er spritsen hat, dat hja syn oantlit net mear sjen scoene. En hja begelieden him nei it skip.

HAADSTIK 21

1 En it barde, dat wy, nei't wy fen hjarren ôfgien wierne en lansearre wierne, mei in rjochte koers nei Coos kamen, en de oare deis nei Rhodos, en dêrwei nei Patara.
2 En do't wy in skip founen, dat oer nei Fenisië farde, gyngen wy oan board en teagen út.
3 En do't wy Syprus ûntdutsen hiene, lieten wy it oan 'e lofterhân, en farren nei Syrië, en lâne te Tyrus, hwent dêr soe it skip har lêst loslitte.
4 En do't wy learlingen fûnen, bleauwen wy dêr saun dagen;
5 En do't wy dy dagen folbrocht hiene, teagen wy út en teagen ús wei; en hja brochten ús allegearre op 'e wei, mei froulju en bern, oant wy út 'e stêd wierne.
6 En do't wy inoar ôfskied hiene, namen wy it skip; en hja kamen wer thús.
7 En do't wy ús tocht út Tyrus ôfmakke hiene, kamen wy to Ptolemais, en groetten de bruorren, en bleauwen in dei by hjar.
8 En de oare deis teagen wy út it selskip fan Paulus, en kamen yn Caesarea; en bleau by him.
9 En dyselde hie fjouwer dochters, jongfammen, dy't profetearren.
10 En wylst wy dêr in protte dagen ferbliuwe, kaem in profeet út Judéa del, mei de namme Agabus.
11 En do't er by ús kaem, naem er de riem fan Paulus, en bûn syn eigen hannen en fuotten, en sei: Sa seit de Hillige Geast: Sa scille de Joaden to Jeruzalem de man bine dy't dizze riem hat, en him oerleverje yn de hannen fan 'e heidenen.
12 En do't wy dat hearden, baden wy en dy fan dat plak him net op te gean nei Jeruzalem.
13 Do antwirde Paulus: Hwet miene jimme to skriemen en myn hert to brekken? hwent ik bin ree om net allinne bûn te wurden, mar ek te stjerren te Jeruzalem foar de namme fan 'e Heare Jezus.
14 En do't er net oertsjûge wirde woe, hâlde wy op, sizzende: De wil des Heare scil dien wurde.
15 En nei dy dagen namen wy ús weinen op en teagen op nei Jeruzalem.
16 Der gyngen ek guon fen 'e learlingen fen Caesarea mei ús, en brochten ien Mnason fen Syprus mei hjar, in âld learling, dêr't wy by wenje scoene.
17 En do't wy to Jeruzalem kommen wierne, namen de bruorren ús graech oan.
18 En de deis dêrnei gyng Paulus mei ús yn nei Jakobus; en al de âldsten wiene by.
19 En do't er hjar groeten hie, forklearre er benammen hwet God ûnder de heidenen dien hie troch syn tsjinst.
20 En do't hja it hearden, forhearliken hja de Heare, en seine tsjin him: Jo sjogge, broer, hoefolle tûzenen Joaden der binne dy't leauwe; en hja binne allegearre iverich foar de wet:
21 En hja waerden fan dy ynformearre, datstû alle Joaden, dy't ûnder de heidenen binne, learst Mozes te ferlitten, sizzende dat hja hjar bern net bisnije moatte, noch neffens de seden rinne moatte.
22 Wat is it dan? de mannichte moat byinoar komme: hwent hja scille hearre datstû kommen bist.
23 Doch dit dat wy dy sizze: Wy hawwe fjouwer mannen dy't in bilofte op har hawwe;
24 Hja nimme hjar en reinigje dy mei hjar, en binne mei hjar tochten, dat hja hjar holle skeare meije; mar datstû sels ek rjucht rounst en de wet hâldst.
25 Wat de heidenen oangiet dy't leauwe, hawwe wy skreaun en konkludearre dat se soks net observearje, útsein dat se harsels hâlde fan dingen oanbean oan ôfgoaden, en foar bloed, en fan fersmoarge en fan hoererij.
26 Do naem Paulus de mannen, en de oare deis gyng him reinigjend mei hjarren yn 'e timpel, om de folbringing fen 'e reinigingsdagen oan to bitsjutten, oant in offer for elk fen hjarren brocht wirde scoe.
27 En do't de saun dagen hast foarby wierne, roerden de Joaden dy't út Azië wieren, do't hja him yn 'e timpel seagen, it hiele folk op en leine him de hannen oan,
28 Roep, Israëlslju, help: Dit is de man, dy't alle minsken oeral leart tsjin it folk en de wet en dit plak;
29 (Hwent hja hiene earder by him yn 'e stêd Trofimus in Efezië sjoen, dy't hja mienden dat Paulus yn 'e timpel brocht hie.)
30 En de hiele stêd waerd yn beweging, en it folk roun byinoar, en hja namen Paulus en lutsen him út 'e timpel, en daliks waerden de doarren ticht.

31 En do't hja op it punt gongen om him to deadzjen, kaem de tynge ta de oerste fen 'e bende, dat hiele Jeruzalem yn opskuor wier.
32 Dy't daliks soldaten en centurions namen en nei hjar ta rûnen, en do't hja de oerste en de soldaten seagen, lieten hja Paulus slaan.
33 Do kaem de oerste fen 'e oerste, en naem him, en gebea him mei twa keatlingen to binen; en frege wa't er wie en wat er dien hie.
34 En guon rôpen it iene, de oaren in oar, ûnder de mannichte: en do't er de wissichheid foar it tumult net witte koe, gebea er him yn it kastiel brocht te wurden.
35 En do't er op 'e trep kaem, sa barde it, dat er fen 'e soldaten droegen waerd om it geweld fen it folk.
36 Hwent de mannichte fen it folk folge efternei, roppend: Fuort mei him.
37 En do't Paulus yn it kastiel brocht wirde scoe, sei er tsjin de oerste: Mei ik ta dy sprekke? Hwa sei: Kinsto Gryksk prate?
38 Binne jo net de Egyptner, dy't foar dizze dagen yn opskuor makke en fjouwer tûzen man, dy't moardners wierne, yn 'e woastenije brocht?
39 Mar Paulus sei: Ik bin in man, dy't in Joad bin út Tarsus, in stêd yn Silicia, in boarger fan gjin gemiene stêd; en lit my ta it folk prate.
40 En do't er him lisinsje jown hie, stie Paulus op 'e trep, en winkt mei de hân nei it folk. En doe't der in grutte stilte waard, spriek er ta hjarren yn 'e Hebrieusk, sizzende:

HAADSTIK 22

1 Mannen, bruorren en âffears, harkje nei myn ferdigening, dy't ik jimme no doch.
2 (En do't hja hearden, dat er hjarren spriek yn 'e Hebrieuske taal, bleauwen hja har mear stil; en hy sei:)
3 Ik bin wierlik in man dy't in Joad bin, berne yn Tarsus, in stêd yn Silicia, mar opbrocht yn dizze stêd oan 'e foetten fen Gamaliël, en learde neffens de perfekte wize fan 'e wet fen 'e âffears, en wie iverich foar God, lykas jimme allegearre binne dizze dei.
4 En ik forfolge dizze wei oant de dea ta, binende en oerlevere yn de finzenissen sawol manlju as froulju.
5 Lykas ek de hegepreester my tsjûge scil, en al it lân fen 'e âldsten, fan hwa't ik ek brieven oan 'e bruorren krige, en nei Damaskus gong, om de bûnen nei Jeruzalem to bringen, om to straffen to wirden.
6 En it barde, do't ik op reis makke en om 'e middei ticht by Damaskus kaam, ynienen skynde der út 'e himel in grut ljocht om my hinne.
7 En ik foel op 'e grûn, en hearde in stim tsjin my sizzen: Saul, Saul, hwerom forfolgje jo my?
8 En ik antwirde: Hwa bistû, Heare? En hy sei tsjin my: Ik bin Jezus fan Nazareth, dy't jo forfolgje.
9 En hja, dy't by my wierne, seagen wier it ljocht en waerden bang; mar hja hearden de stim net fen Him dy't tsjin my spriek.
10 En ik sei: Hwet scil ik dwaen, Heare? En de Heare sei tsjin my: Kom oerein en gean nei Damaskus; en dêr scil it dy forteld wirde fen alle dingen hwet dy ta dwaen is.
11 En do't ik om de hearlikheit fen dat ljocht net sjen koe, liedend troch de hân fen hjarren dy't by my wierne, kaem ik yn Damaskus.
12 En ien Ananias, in from man neffens de wet, dy't goed ferslach hie fan alle Joaden dy't dêr wennen,
13 Kaem ta my, en gyng stean en sei tsjin my: Saul broer, wês jin oan. En dyselde oere seach ik nei him op.
14 En hy sei: De God fen ús âffears hat dy útkard, datstû syn wil witte scoe en dy Rjochtfeardige sjen, en de stim fen syn mûle hearre scoe.
15 Hwent dû scilst syn tsjûge wêze foar alle minsken fen hwetstû sjoen en heard hast.
16 En hwerom bliuwstû nou? oerein, en wês doopt, en waskje jins sûnden, en roppe de namme des Heare oan.
17 En it barde do't ik wer to Jeruzalem kaem, wylst ik yn 'e timpel bea, dat ik yn in trance wier;
18 En hy seach him tsjin my sizzen: Haast en gean gau út Jeruzalem, hwent hja scille jins tsjûgenis oangeande my net oannimme.
19 En ik sei: Heare, hja witte dat ik dy't yn Jo leauden, finzen hawn en slein yn elke synagoge;
20 En do't it bloed fen jins martler Stefanus forgetten waerd, stie ik ek by, en stimde yn mei syn dea, en biwarre de klean fen dyjingen dy't him deade.
21 En hy sei tsjin my: Gean fuort, hwent Ik scil dy fierhinne stjoere nei de heidenen.
22 En hja joegen him nei dit wird, en hja ferhieven hjar stimmen en seine: Fuort mei sa'n keardel fen 'e ierde, hwent it is net gaadlik dat er libje scil.
23 En do't hja rôpen en hjar klean ôfsloegen en stof yn 'e loft smieten,
24 En de oerste hie gebean dat er yn it kastiel brocht wirde, en bea dat er ûndersocht wirde mei geselen; dat er witte mocht hwerom hja sa tsjin him rôpen.
25 En do't hja him mei riemen bûnen, sei Paulus tsjin de centurion, dy't der by stie: Is it jimme talitten in man, dy't in Romein is, en net foroardiele te giseljen?
26 Do't de centurion dat hearde, gyng er hinne en fortelde it oan 'e oerste, sizzende: Pas op watstû docht, hwent dizze man is in Romein.
27 Do kaem de oerste, en sei tsjin him: Sis my, bisto in Romein? Hy sei: Ja.
28 En de oerste antwirde: Mei in greate som haw ik dizze frijheit krigen. En Paulus sei: Mar ik bin frij berne.
29 Do gienen hja daliks ôf fan him, dy't him ûndersiikje soe, en de oerste hie ek bang, nei't er wist dat er in Romein wie en om't er him bûn hie.
30 De oare moarns, om't er de wissichheid witten hie, wêrom't er fan 'e Joaden beskuldige waerd, makke er him los fan syn bannen, en gebea de oerpreesters en al hjar ried to ferskinen, en brocht Paulus del en stelde him foar hjarren.

HAADSTIK 23

1 En Paulus, dy't de rie earnstich seach, sei: Mannen en bruorren, ik haw libbe mei alle goede gewisse foar God oant hjoed de dei.
2 En de hegepryster Ananias gebea dejingen dy't by him stiene, him op 'e mûle te slaan.
3 Do sei Paulus tsjin him: God scil dy slaan, do wite muorre;
4 En dy't der by stiene seine: Skuddelstû Gods hegepreester?

5 Do sei Paulus: Ik wist net, bruorren, dat hy de hegepreester wier;
6 Mar do't Paulus fernaam dat it iene part Sadduseërs wie, en it oare Farizeeërs, rôp er yn 'e ried: Mannen en bruorren, ik bin in Farizeeër, de soan fan in Farizeeër; fan 'e hope en opstanning fan 'e deaden bin ik neamd yn kwestje.
7 En do't er dat sein hie, kaem der skeel tusken de Farizeën en de Sadduceeën: en de mannichte waerd ferdield.
8 Hwent de Sadduseërs sizze dat der gjin opstanning is, noch ingel, noch geast: mar de Fariseeërs beliden beide.
9 En der kaem in greate gjalp op, en de skriftgelearden, dy't fen 'e Farizeeërs wierne, hjarren oerein en striden, sizzende: Wy fine gjin kwea yn dizze man; mar as in geast of in ingel ta him spritsen hat, lit ús net tsjin fjochtsje. God.
10 En do't der in greate twist kaem, gebea de opperhaad, eangens dat Paulus yn stikken fen hjar lutsen wirde scoe, en gebea de soldaten del, en him mei geweld ûnder hjarren to heljen en him yn it kastiel to bringen.
11 En de nacht dêrnei stie de Heare by him, en sei: Wês moedich, Paulus, hwent lyk as jo to Jeruzalem fan my tsjûge hawwe, sa moatte jo ek tsjûgje to Rome.
12 En do't it dei wier, gyngen guon fen 'e Joaden gear, en bûnen harsels ûnder in flok, sizzende dat hja net ite noch drinke soene oant se Paulus fermoarde hiene.
13 En it wierne mear as fjirtich, dy't dizze gearspanning makke hiene.
14 En hja kamen ta de oerpreesters en de âldsten, en seine: Wy hawwe ús bûn ûnder in greate flok, dat wy neat ite scille, oant wy Paulus deade hawwe.
15 Nou den jouwe jimme de oerste de ried oan, dat er him moarn by jimme delbringt, as soene jimme hwat folsleiner oangeande him freegje: en wy, of oait hy komt, binne ree him to deadzjen.
16 En do't de soan fan Paulus syn suster hearde fen hjar lienen, gyng er en kaem yn it kastiel, en fortelde it Paulus.
17 Do rôp Paulus ien fen 'e centurions by him, en sei: Bring dizze jongeman nei de oerste, hwent hy hat him wat to sizzen.
18 Do naem er him en brocht him ta de oerste, en sei: De finzene Paulus rôp my ta him, en bea my, dat ik dizze jonge man ta dy to bringen, dy't wat tsjin dy to sizzen hat.
19 Do naem de oersteman him by de hân, en gyng mei him ôf, en frege him: Hwet hast datst my to sizzen?
20 En hy sei: De Joaden hawwe ôfpraat om dy to winskjen, datstû Paulus moarn yn 'e ried delbringe scoe, as soene hja him hwat betterer freegje.
21 Mar jow jo hjar net oer, hwent der lizze mear as fjirtich manlju op him op 'e loer, dy't harsels mei in eed bûn hawwe, dat hja net ite noch drinke scille, oant hja him deade hawwe; en nou binne hja klear, op syk nei in belofte fan dy.
22 Do liet de oerste de oerste de jongfeint gean, en sei tsjin him: Sjuch, dû siz gjinien datstû my dizze dingen toand hast.
23 En hy rôp him twa centurions, sizzende: Stel twahûndert soldaten klear om nei Caesarea to gean, en ruters saun en sechstich, en twahûndert spearen, de trêdde ûre fen 'e nacht;
24 En foarsjen hjarren bisten, dat hja Paulus oansette meije en him feilich bringe ta Felix, de steedhâlder.
25 En hy skreau in brief op dizze wize:
26 Claudius Lysias stjûrde de groetenis fen Feliks, de meast treflik steedhâlder.
27 Dy man waerd fen 'e Joaden nommen, en hie fen hjarren deade wirde moatten;
28 En do't ik de oarsaak witten hie dat hja him oanklagen, brocht ik him foar yn hjar ried:
29 Hwa't ik seach dat er beskuldige waerd fan fragen fen hjar wet, mar dat er neat oan him lein hie dat de dea of bannen wurdich is.
30 En do't my ferteld waerd hoe't de Joaden de man opwachten hiene, stjûrde ik daliks nei dy en joech syn oanklagers geboad om ek foar dy to sizzen hwet hja tsjin him hiene. Farwol.
31 Do namen de soldaten, lyk as hjar befelen wierne, Paulus en brochten him nachts nei Antipatris.
32 De oare moarns lieten hja de ruters om mei him to gean, en gyngen werom nei it kastiel.
33 Dy't, do't hja to Caesarea kamen en de brief oan 'e steedhâlder oerjoegen, Paulus ek foar him foardroegen.
34 En do't de steedhâlder de brief lêzen hie, frege er út hokker provinsje hy wier. En doe't er begriep dat er fan Silicia wie;
35 Ik scil dy hearre, sei er, as jins oanklagers ek komme. En hy gebea him te hâlden yn Herodes syn rjochtseal.

HAADSTIK 24

1 En nei fiif dagen kaem Ananias de hegepreester del mei de âldsten, en mei in bepaalde sprekker, dy't Tertullus hiet, dy't de steedhâlder tsjin Paulus ynformearre.
2 En do't er oproppen waerd, bigoun Tertullus him oan to biskuldigjen, sizzende: Om't wy troch dy in greate stilte genietsje, en dat troch jins forsoarging dit folk tige weardich dieden dien wirde,
3 Wy akseptearje it altyd, en op alle plakken, meast foarname Felix, mei alle tankberens.
4 Nettsjinsteande dat ik dy net fierder saai wêze, bid ik dy, datstû ús in pear wirden fen jins genede hearre woest.
5 Hwent wy hawwe dizze man fûn in pestilente keardel, en in oproer fan oproer ûnder alle Joaden oer de hiele wrâld, en in lieder fan 'e sekte fan 'e Nazareners:
6 Dy't ek hinnegien is om de timpel to ûntheiligen, dy't wy naemen en rjuchte hawwe wollen neffens ús wet.
7 Mar de oerste Lysias kaem op ús, en naem him mei greate geweld út ús hannen,
8 Syn oanklagers gebea ta dy te kommen: troch te ûndersykjen fan hwa't jo sels kennis krije meie fan al dizze dingen, wêrfan wy him beskuldigje.
9 En ek de Joaden stimden yn, sizzende dat dizze dingen sa wierne.
10 Do antwirde Paulus, nei't de steedhâlder him winkt hie to sprekken: Om't ik wit datstû in protte jierren in rjochter west hast foar dit folk, doch ik mysels noch fleuriger antwurd.
11 Hwent datstû forstean meist, dat it noch mar tolve dagen binne sûnt ik optein nei Jeruzalem om to oanbidden.
12 En hja fûnen my net yn 'e timpel, twiveljend mei immen, noch it folk opwekke, noch yn 'e synagogen, noch yn 'e stêd;
13 En hja kinne net biwize hwet hja my nou fen beskuldigje.
14 Mar dit belid ik dy, dat ik, neffens de wei dy't hja ketterij neame, sa de God fen myn âffears oanbidde, en leau al wat skreaun is yn 'e wet en yn 'e profeten.

15 En hawwe hope op God, dy’t hja sels ek tastean, dat der in opstanning wêze sil fen ’e deaden, sawol fen ’e rjuchtfeardigen as fen ’e ûnrjochtfeardige.
16 En hjirmei oefenje ik mysels, om altyd in ûnbidige gewisse te hawwen foar God en foar minsken.
17 En nei in protte jierren bin ik kommen om myn folk aalmoesje en offeroffers to bringen.
18 Dêrop founen guon Joaden út Azië my suvere yn ’e timpel, noch mei mannichte, noch mei tumult.
19 Hwa’t hjir foar dy wêze moatten hie, en bistride, as hja wat tsjin my hiene.
20 Of lit dy hjir oars sizze, as hja in kwea yn my fûn hawwe, wylst ik foar de ried stie,
21 Utsein dizze iene stimme, dat ik by hjarren stean rôp: Oan ’e hân fan ’e opstanning fen ’e deaden, bin ik hjoed troch jimme yn twifel roppen.
22 En do’t Felix dat hearde, dy’t dy wei folsleiner wist, stelde er se út en sei: As Lysias, de oerste, delkomt, scil ik it uterste fen jins saak witte.
23 En hy gebea in centurion om Paulus te hâlden en him frij te litten, en dat er gjinien fan syn kunde ferbiede scoe te tsjinjen of ta him te kommen.
24 En nei in pear dagen, do't Felix kaem mei syn frou Drusilla, dy't in Joadske wier, stjûrde er Paulus en hearde him oangeande it leauwen yn Kristus.
25 En wylst er ried oer gerjuchtichheit, matich en kommend oardiel, trille Felix, en antwirde: Gean hinne foar dizze kear; as ik in noflike tiid haw, sil ik dy roppe.
26 Hy hope ek, dat er jild fen Paulus jûn wirde scoe, dat er him loslitte scoe; dêrom stjûrde er him faker en spriek mei him.
27 Mar nei twa jier kaem Porcius Festus yn Felix syn keamer; en Felix, dy’t de Joaden in wille to jaen woe, liet Paulus bûn.

HAADSTIK 25

1 Do’t Festus nou yn ’e provinsje kaem, gyng er nei trije dagen op fen Caesarea nei Jeruzalem.
2 En de hegepryster en de oerste der Joaden rieden him tsjin Paulus, en smeken him:
3 En begearde gunst tsjin him, dat er him nei Jeruzalem stjoere scoe, op ’e wei lein om him to deadzjen.
4 Mar Festus antwirde, dat Paulus to Caesarea biwarre wirde scoe, en dat er sels koart dêr hinne gean scoe.
5 Lit se den, sei er, dy’t by jimme by steat binne, mei my delkomme, en dizze man oanklage, as der in goddeleaze yn him is.
6 En do’t er mear as tsien dagen by hjar bleaun hie, gyng er del nei Caesarea; en de oare deis, sittend op 'e rjochtbank, gebea Paulus om brocht te wurden.
7 En do’t er kaem, stiene de Joaden, dy’t fen Jeruzalem ôfkamen, om en leinen folle en swiere klachten tsjin Paulus, dy’t hja net biwize koenen.
8 Wylst er foar himsels antwirde: Ek tsjin de wet fen ’e Joaden, noch tsjin ’e timpel, noch tsjin ’e keizer, haw ik hielendal neat misledige.
9 Mar Festus, dy’t de Joaden in wille dwaen woe, antwirde Paulus en sei: Sille jo opgean nei Jeruzalem, en dêr oer dizze dingen foar my oardiele wirde?
10 Do sei Paulus: Ik stean by de rjochtbank fan de keizer, dêr’t ik oardiele wirde scoe: de Joaden haw ik gjin ûnrjocht dien, lyk as jo hiel goed witte.
11 Hwent as ik in oertreder bin, of hwet dien haw dat de dea wurdich is, wegerje ik net to stjerren; Ik berop op Caesar.
12 Do antwirde Festus, do’t er mei de rie oerpraet hie,: Hasto in berop dien ta de keizer? nei de keizer scilstû gean.
13 En nei in pear dagen kamen kening Agrippa en Bernice to Caesarea om Festus te groetsjen.
14 En do't hja dêr in protte dagen west hiene, forhelle Festus de reden fan Paulus oan 'e kening, sizzende: Der is in man efterlitten yn boeien troch Felix;
15 Oer hwa’t, do’t ik to Jeruzalem wier, de oerpreesters en de âldsten fen ’e Joaden my op 'e hichte brocht hawwe, en woene it oardiel tsjin him to hawwen.
16 Tsjin hwa't ik antwirde: It is net de manier fen 'e Romeinen om ien man to stjerren to forlossen, foardat de beskuldige de oanklagers oantlit ta oantlit hat en lisinsje hat om foar himsels te ferantwurdzjen oer it misdied dat tsjin him lein is.
17 Dêrom, do’t hja hjir kamen, siet ik de oare moarns sûnder útstel op ’e rjochtbank, en gebea dat de man nei foaren brocht wirde.
18 Tsjin hwa't de oanklagers opstienen, hja brochten gjin oanklacht fen soksoarte dingen as ik tocht:
19 Mar hiene guon fragen tsjin him oer har eigen byleauwe, en oer ien Jezus, dy't dea wie, dy't Paulus stelde te libjen.
20 En om't ik twifele oan sokke fragen, frege ik him oft er nei Jeruzalem gean soe, en dêr oer dizze saken oardiele wirde.
21 Mar do't Paulus in berop dien hie om bewarre te wurden foar it harkjen fan Augustus, gebea ik him te hâlden oant ik him nei de keizer stjoere mocht.
22 Do sei Agrippa tsjin Festus: Ik scil de man sels ek hearre. Moarn, sei er, silst him hearre.
23 En de oare moarns, do't Agrippa kaem wier, en Bernice, mei greate pracht, en yn it plak fan harksitting binnenkamen, mei de oersten en de foarsten fen 'e stêd, waerd Paulus op gebod fen Festus nei foaren brocht.
24 En Festus sei: Kening Agrippa en alle mannen dy’t hjir by ús binne, jimme sjogge dizze man, dêr’t de hiele mannichte Joaden mei my omgien hawwe, sawol to Jeruzalem as ek hjir, roppend dat er net scoe. langer libje.
25 Mar do’t ik fûn dat er neat dien hie dat de dea wurdich is, en dat er sels op Augustus in berop dien hat, haw ik besletten him te stjoeren.
26 Hwa't ik myn hear neat haw to skriuwen. Dêrom haw ik him foar jo nei foaren brocht, en foaral foar jo, o kening Agrippa, dat ik, nei ûndersyk hie, wat te skriuwen hie.
27 Hwent it liket my ûnferstannich om in finzene to stjoeren, en net to bitsjutten de misdieden dy’t tsjin him lein binne.

HAADSTIK 26

1 Do sei Agrippa tsjin Paulus: Dû meist foar dysels prate. Doe stiek Paulus de hân út en antwirde foar himsels:
2 Ik tink mysels bliid, kening Agrippa, hwent ik scil mysels hjoed foar dy forantwurdzje oangeande alle dingen dêr't ik fan 'e Joaden beskuldige bin.

3 Foaral om't ik jo wit dat jo saakkundich binne yn alle seden en fragen dy't ûnder de Joaden binne: dêrom smeek ik dy om my geduldich te harkjen.
4 Myn libbenswize fan myn jeugd ôf, dy't earst ûnder myn eigen folk to Jeruzalem wie, ken alle Joaden;
5 Dy't my fan it begjin ôf wist, as hja tsjûgje woene, dat ik nei de dreechste sekte fan ús godstsjinst in Farizeeër libbe.
6 En no stean ik en bin oardiele foar de hope fan 'e belofte fan God oan ús âffears:
7 Oan hokker belofte ús tolve stammen, dy't daliks God dei en nacht tsjinje, hoopje te kommen. Om dy hoop, kening Agrippa, bin ik beskuldige fan 'e Joaden.
8 Hwerom scoe it jimme ûnwierskynlik achte, dat God de deaden opwekke scoe?
9 Ik tocht wier by mysels, dat ik in protte dingen dwaen moast yn tsjinstelling ta de namme fan Jezus fan Nazareth.
10 Hwet ik ek dien to Jeruzalem: en in protte fen 'e hilligen haw ik opsletten yn 'e finzenis, nei't ik macht krige fen 'e hegepreesters; en do't hja deade wierne, joech ik myn stim tsjin hjar.
11 En ik strafte hjar faek yn alle synagogen, en twong hjar to lasterjen; en ik bin tige gek op hjar, en forfolge hjar oant frjemde stêden ta.
12 Hwent ik gyng nei Damaskus mei macht en opdracht fen 'e hegepreesters,
13 Middeis, o kening, seach ik op 'e wei in ljocht út 'e himel, boppe de glâns fan 'e sinne, om my hinne en dejingen dy't mei my reizgen hinne skine.
14 En do't wy allegearre op 'e ierde fallen wierne, hearde ik in stim ta my sprekken, en sizzende yn 'e Hebrieusk: Saul, Saul, hwerom forfolgje jo my? it is dreech foar dy om tsjin 'e prikken te traapjen.
15 En ik sei: Hwa bistû, Heare? En hy sei: Ik bin Jezus, dy't jo forfolgje.
16 Mar oerein en stean op dyn foetten, hwent ik bin dy for dit doel forskynd, om dy ta in tsjinstfeint en in tsjûge to meitsjen fen dy beide dingen, dystû sjoen hast, en fen datjinge dêr't Ik dy yn ferskine scil;
17 dy forlost fen it folk en fen 'e heidenen, nei hwa't ik dy nou stjûr,
18 Om hjar eagen to iepenjen en hjar to kearen fen it tsjuster ta it ljocht, en fen 'e macht fen 'e satan ta God, dat hja ferjouwing fen sûnden en erfskip krije meie ûnder hjarren dy't hillige binne troch it leauwe dat yn my is.
19 Dêrop bin ik, o kening Agrippa, net oerhearrich oan it himelske fizioen;
20 Mar lieten earst oan hjar fen Damaskus en to Jeruzalem, en oer alle kusten fen Judéa, en dêrnei de heidenen, dat hja har bekeare scoene en har ta God bekeare, en wirken dwaan scoene ta bekearing.
21 Om dizze oarsaken fongen de Joaden my yn 'e timpel, en gongen om my te deadzjen.
22 Ik haw dêrom help fan God krigen, bliuw oant hjoed de dei troch, tsjûge sawol foar lyts as grut, en sis gjin oare dingen as dy't de profeten en Mozes seine komme soene:
23 Dat Kristus lije scoe, en dat Hy de earste wêze scoe dy't út 'e deaden opstean scoe en it folk en de heidenen ljocht litte litte.
24 En wylst er dit foar himsels spriek, sei Festus mei in lûde stim: Paulus, do bist bûten dysels; in protte learen makket dy gek.
25 Mar hy sei: Ik bin net gek, ealste Festus; mar spriek de wurden fan wierheid en nuchterheid.
26 Hwent de kening wit fan dizze dingen, foar hwa't ik ek frij sprekke, hwent ik bin derfan oertsjûge, dat net ien fan dizze dingen foar him ferburgen is; hwent dit ding waerd net yn in hoeke dien.
27 Kening Agrippa, leaut jo de profeten? Ik wit dat jo leauwe.
28 Do sei Agrippa tsjin Paulus: Jo hawwe my hast oertsjûge om in kristen to wêzen.
29 En Paulus sei: Ik woe God, dat net allinne dû, mar ek allegearre dy't my hjoed hearre, beide hast en alhiel sa't ik bin, útsein dizze bannen.
30 En do't er dat spritsen hie, kaem de kening oerein, en de steedhâlder, en Bernice, en dy't by hjar sieten.
31 En do't hja byside wierne, sprieken hja ûnderinoar, sizzende: Dizze man docht neat dat de dea of boeien wurdich is.
32 Do sei Agrippa tsjin Festus: Dizze man soe frijlitten wirde wirde, as er him net ta de keizer oanfrege hie.

HAADSTIK 27

1 En do't it bisletten waerd dat wy nei Itaalje scille to farren, oerleveren hja Paulus en guon oare finzenen oan ien dy't Julius hjitte, in centurion fan Augustus syn bende.
2 En wy gongen yn in skip fan Adramyttium, en gongen telâne, dat betsjutte te farren troch de kusten fan Azië; ien Aristarchus, in Masedoaniër út Tessalonika, by ús.
3 En de oare deis troffen wy Sidon oan. En Julius smeekte Paulus hoflik en joech him de frijheid om nei syn freonen te gean om him te ferfrissen.
4 En do't wy dêrwei telâne kommen wierne, farden wy ûnder Syprus ûnder, om't de wyn tsjinoerstelde.
5 En do't wy oer de see fen Kilikië en Pamfylië farden wierne, kamen wy to Myra, in stêd fen Lycia.
6 En dêr foun de centurion in skip fen Aleksandrië, dat nei Itaalje fear; en hy sette ús deryn.
7 En do't wy in protte dagen stadich farre hiene, en amper tsjin Knidus kamen, en de wyn ús net lije liet, fearen wy ûnder Kreta, tsjin Salmone oan;
8 En hy kaem der amper foarby, en kaem op in plak dat de moaie havens hjitte; tichtby dêr't de stêd Lasea wie.
9 Doe't no in protte tiid trochbrocht wie, en doe't it farren no gefaarlik wie, om't de fêste no al foarby wie, formaande Paulus hjarren:
10 En sei tsjin hjar: Hearen, ik fernimme dat dizze reis mei sear en in protte skea wêze sil, net allinne fan lading en skip, mar ek fan ús libben.
11 Dochs leaude de centurion de master en de eigner fan it skip mear as de dingen dy't troch Paulus spritsen waarden.
12 En om't de haven net geskikt wie om yn te oerwinterjen, waard de mearderheid advisearre derwei ek te gean, as se op ien of oare manier nei Fenikië komme mochten en dêr oerwinterje; dat is in haven fan Kreta, en leit yn it súdwesten en noardwesten.
13 En do't de súdewyn sêft waeide, miende dat hja hjar doel krigen hiene, en dêrwei forloazen, farren hja tichtby Kreta.
14 Mar net lang dêrnei kaem der in stoarmige wyn tsjin, dy't Euroclydon hjitte.

15 En do't it skip fongen wier, en it net yn 'e wyn drage koe, lieten wy hjar ride.
16 En ûnder in beskate eilân rinnen, dat Claudia hjit, hiene wy in protte wurk te kommen by de boat:
17 dy’t hja opnomd hiene, en helpmiddels brûkten, ûnder it skip; en út eangst dat se yn 'e driuwsân falle soene, sloegen seilen, en sa waarden dreaun.
18 En doe’t wy troch in stoarm troch in stoarm oerstutsen waarden, makken hja de oare deis it skip lichter;
19 En de trêdde deis smieten wy mei ús eigen hannen it oanpakken fen it skip út.
20 En do't gjin sinne noch stjerren yn in protte dagen forskynden, en gjin lytse stoarm op ús lei, den waerd alle hope, dat wy rêdden scoene, weinommen.
21 Mar nei lang ûnthâlden stie Paulus yn hjar formidden, en sei: Hearen, jimme scoene nei my harkje, en net loslitten hawwe fen Kreta, en dat kwea en dit forlies winne.
22 En no rop ik jimme oan om goedmoedich to wêzen;
23 Hwent der stie dizze nacht by my de ingel Gods, hwaens ik bin, en dy't ik tsjinje,
24 sizzende: Eangje net, Paulus; do moatst foar de keizer brocht wurde, en sjuch, God hat dy jûn allegearre dy't mei dy farre.
25 Wês dêrom, hearen, goedmoedich, hwent ik leau God, dat it wêze scil lyk as my sein is.
26 Mar wy moatte op in bepaald eilân smiten wirde.
27 Mar do’t de fjirtjinde nacht kommen wier, do’t wy yn Adria op en del dreaun waerden, om midnacht hinne miende de skippers dat hja in lân ticht kamen;
28 En hja klonk, en founen it tweintich fatem;
29 Do eangje hja, dat wy op de rotsen fallen wierne, en smieten hja fjouwer ankers út 'e skuorre, en winsken de dei.
30 En do't de skipslju op it punt wierne to flechtsjen út it skip, do't hja de boat yn 'e sé lieten litte, ûnder kleur, as soene hja ankers út it foarskip smiten hawwe,
31 Paulus sei tsjin de centurion en tsjin de soldaten: As dy net yn it skip bliuwe, kinne jimme net rêden wirde.
32 Do sloegen de soldaten de touwen fen it skûtsje ôf, en lieten hjar ôffalle.
33 En wylst de dei oankaem, smeekte Paulus hjarren allegearre om iten to nimmen, sizzende: It is dizze dei de fjirtjinde deis dat jimme bleaun binne en bliuwen mei fêstjen, hawwende neat nommen.
34 Dêrom bid ik jimme hwat spize to nimmen, hwent dit is foar jimme sûnens: hwent gjin hier scil fen jimme fen ’e holle falle.
35 En do’t er dat spritsen hie, naem er brea en priizge God foar hjar allegearre; en do’t er it bruts, bigoun er to iten.
36 Do waerden hja allegearre fleurich, en hja namen ek wat fleis.
37 En wy wierne mei-inoar yn it skip twahûndert en sechtjin sielen.
38 En do’t hja genôch iten hiene, makken hja it skip lichter en smieten it weet út yn ’e sé.
39 En do’t it dei waerd, wisten hja it lân net, mar hja ûntdutsen in beek mei in igge, dêr’t hja, as it mooglik wie, it skip yn to stekken.
40 En do’t hja de ankers opnomd hiene, joegen hja hjar oer oan ’e sé, en makken de roerbannen los, en hellen it grutseil op nei de wyn, en makken nei de kust.
41 En hja foelen op in plak dêr't twa seeën gearkamen, en leine it skip oan 'e grûn; en it foarpart stie fêst en bleau ûnbeweechlik, mar it efterste part waerd brutsen troch it geweld fan de weagen.
42 En de rie fen ’e soldaten wier de finzenen to deadzjen, dat net ien fen hjar útswimme en ûntkomme scoe.
43 Mar de centurion, ree om Paulus te rêden, hâlde hjarren fen hjar doel; en gebea dat se dy't swimme koene harsels earst yn 'e see smite en oan lân komme.
44 En de oare, guon op boarden, en guon op stikkene stikken fan it skip. En sa barde it, dat hja allegearre feilich oan lân ûntkamen.

HAADSTIK 28

1 En do’t hja ûntkommen wierne, wisten hja dat it eilân Melita hjitte.
2 En it barbaarske folk die ús net in bytsje freonlikens, hwent hja hawwe in fjûr oanstutsen en ús elk oannommen, fanwegen de hjoeddeiske rein en om de kjeld.
3 En do’t Paulus in bondel stokken sammele hie en se op it fjûr lei, kaem der in adder út ’e hjitte en fêstmakke op syn hân.
4 En do’t de barbaren it giftige bist oan ’e hân hingje seagen, seinen hja byinoar: Dizze man is sûnder mis in moardner, dy’t, al is er oan ’e sé ûntkommen, dochs de wraak net libbe lit.
5 En hy skodde it beest ôf yn it fjûr, en hy fielde gjin kwea.
6 Mar hja seagen út as er swollen wêze moast, of hommels dea fallen hie: mar nei’t hja in lange tiid sjoen hiene en gjin kwea oan him kommen seagen, feroare hja fan gedachten en seine dat er in god wie.
7 Yn datselde kertier wier it besit fen ’e oerste fen it eilân, hwaens namme Publius wier; dy't ús ûntfong en ús trije dagen hoflik ûnderbrocht.
8 En it barde dat de heit fen Publius siik lei fen ’e koarts en fan in bloedige floed;
9 Do’t dat dien wier, kamen ek oaren, dy’t sykten hienen op it eilân, en waerden genêzen;
10 Dy’t ús ek mei in protte eare eare hat; en doe't wy fuortgienen, laden se ús mei soksoarte dingen dy't nedich wiene.
11 En nei trije moanne teagen wy ôf yn in skip fan Aleksandrië, dat op it eilân oerwintere hie, hwaens teken Castor en Pollux wie.
12 En do’t wy to Syracuse oankommen binne, bleauwen wy dêr trije dagen.
13 En dêrwei hellen wy in kompas, en kamen to Rhegium;
14 Hwer't wy bruorren founen en saun dagen by hjarren woenen to bliuwen, en sa teagen wy nei Rome.
15 En dêrwei, do’t de bruorren fan ús hearden, kamen hja ús temjitte oant Appii forum ta, en de trije kroegen;
16 En do’t wy to Rome kamen, joech de centurion de finzenen oer oan ’e kaptein fen ’e garde;
17 En it barde, dat nei trije dagen Paulus de foarsten fen ’e Joaden byinoar rôp; , dochs waard ik út Jeruzalem finzen oerlevere yn 'e hannen fan 'e Romeinen.
18 Hwa’t, do’t hja my ûndersocht hiene, my gean litten hawwe, hwent der wier gjin deadsoarsaak yn my.
19 Mar do’t de Joaden der tsjin sprieken, waerd ik twongen ta de keizer in berop te dwaan; net dêr't ik myn folk fan beskuldigje moast.
20 Dêrom haw ik dy roppen om dy to sjen en mei dy to sprekken;

21 En hja seine tsjin him: Wy hawwe ek gjin brieven oer dy krigen út Judéa, en gjinien fen ’e bruorren dy’t kamen, hat gjin kwea fan dy te sjen of sein.
22 Mar wy wolle fan dy hearre hwatstû tinkst: hwent oangeande dizze sekte witte wy, dat dêr oeral tsjinsprutsen wurdt.
23 En do’t hja him in dei steld hiene, kamen der in protte ta him yn syn ûnderdak; oan wa't hy it keninkryk fan God útlein en tsjûge, en oertsjûge se oangeande Jezus, sawol út 'e wet fan Mozes as út 'e profeten, fan moarns oant jûns.
24 En guon leauden de dingen dy't spritsen wierne, en guon leauden net.
25 En do't hja it ûnder hjarren net iens wiene, gongen hja fuort, nei't Paulus ien wird spritsen hie: Wês spriek de Hillige Geast troch de profeet Esaja ta ús âffears,
26 sizzende: Gean nei dit folk en sis: By harke scilstû hearre en net forstean; en sjen, scille jimme sjen, en net fernimme:
27 Hwent it hert fen dit folk is wirdich wurden, en hjar earen binne dof fan it hearren, en hja hawwe hjar eagen ticht; dat se net mei har eagen sjen en mei har earen hearre en mei har hert begripe, en bekeard wurde, en ik se genêze soe.
28 Lit it jimme den bikend wêze, dat it heil Gods ta de heidenen stjoerd is, en dat hja it hearre scille.
29 En do’t er dizze wirden sein hie, gyngen de Joaden fuort, en hja hienen in greate redenearring ûnder hjarren.
30 En Paulus wenne twa hiele jier yn syn eigen hierhûs, en krige alles hwet ta him ynkaem,
31 Preekjen fan it keninkryk fan God, en lear wat de Heare Jezus Kristus oangiet, mei alle fertrouwen, gjinien dy't him ferbiedt.